

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΔ'

Τετάρτη 18 Μαρτίου 1998

Αθήνα, σήμερα στις 18 Μαρτίου 1998, ημέρα Τετάρτη και ώρα 18.32' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 17-3-98 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΡΓ' συνεδριάσεώς του, της 17ης Μαρτίου 1998 σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο των σχεδίων νόμων:

1) "Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Παναμά για συνεργασία στους τομείς της Παιδείας και του Πολιτισμού."

2) "Κύρωση της Συμφωνίας συνεργασίας στον τομέα της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας".

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα:

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από το Γραμματέα της Βουλής κ. Δημήτριο Κατσικόπουλο, Βουλευτή Αχαΐας, τα ακόλουθα:

A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Τρικάλων-Μαγνησίας-Καρδίτσας διαμαρτύρεται για τη μελετώμενη διακοπή της σιδηροδρομικής γραμμής Βόλου-Καλαμπάκας.

2) Οι Βουλευτές κύριοι ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ και ΧΡΗΣΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Τρικάλων - Μαγνησίας - Καρδίτσας ζητεί να μην καταργηθεί η σιδηροδρομική γραμμή Βόλου-Καλαμπάκας.

3) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι κάτοικοι Σκάλας του Νομού Λακωνίας ζητούν την παράταση της απόσυρσης προιόντων για μη επισιτιστικούς σκοπούς μέχρι τέλους της παραγωγικής περιόδου 97-98.

4) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΙΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Βούλας του Νομού Αττικής διαμαρτύρεται για την απόφαση εκμίσθωσης του Β' Αλιπέδου Βούλας σε ιδιώτες με σκοπό την εγκατάσταση και λειτουργία

υπερτατικού χαρακτήρα και μεγάλης κλίμακας "Θεματικού Πάρκου αναψυχής νερού".

5) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ-ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Ελλήνων Επαγγελματιών Οργανωτών Συνεδρίων ζητεί την ανάληψη έργων για δημιουργία συνεδριακών κέντρων διεθνών προδιαγραφών τόσο από την Κυβέρνηση, όσο και από την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

6) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Ελλήνων Επαγγελματιών Οργανωτών Συνεδρίων ζητεί την ανάληψη έργων για δημιουργία συνεδριακών κέντρων διεθνών προδιαγραφών τόσο από την Κυβέρνηση, όσο και από την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

7) Ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Λάρισας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Ελλήνων Επαγγελματιών Οργανωτών Συνεδρίων ζητεί την ανάληψη έργων για δημιουργία συνεδριακών κέντρων διεθνών προδιαγραφών τόσο από την Κυβέρνηση, όσο και από την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

8) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Έλους του Νομού Λακωνίας ζητεί να γίνει η διάθεση των αγροτικών προϊόντων κυρίως του λαδιού και των εσπεριδοειδών στην περιοχή του.

9) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Δημήτριος Κάτσαρης, κάτοικος Μυστρά, μετανάστης στο Τορόντο Καναδά ζητεί τη χορήγηση άδειας για την εκτέλεση εργασιών αναστήλωσης του πατρικού του στη Σπάρτη Λακωνίας.

10) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Μονεμβασιάς του Νομού Λακωνίας ζητεί να εκτελεσθούν εργασίες συντήρησης στη γέφυρα Μονεμβασιάς.

11) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο με την επωνυμία "Σύλλογος Ψαράδων Νεάπολης Λακωνίας" ζητεί να απαγορευθεί στον κόλπο της Νεάπολης Λακωνίας το ψάρεμα με συρόμενα εργαλεία.

12) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΤΑΘΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι εργαζόμενοι στη σιδηροδρομική γραμμή Βόλου-Παλαιοφαρσάλων Καλαμπάκας ζητούν να συνεχισθούν τα δρομολόγια της γραμμής.

13) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ

κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Τ.Ο.Ε.Β. Πεδιάδος Μεσολογγίου ζητεί τη ρύθμιση των οφειλών του προς το Γ.Ο.Ε.Β..

14) Οι Βουλευτές ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ-ΛΙΑΚΑΤΑΣ και ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Τοπικός Οργανισμός Εγγείων Βελτιώσεων Αβαρίου-Ανάληψης του Νομού Αιτωλ/νίας ζητεί την εκτέλεση εργασιών επισκευής στο αρδευτικό έργο της περιοχής του.

15) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Υπαλλήλων της Φωνής της Αμερικής Ρόδου ζητεί την επαγγελματική αποκατάσταση των όσων απολύθηκαν από τη Φωνή της Αμερικής Ρόδου.

16) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι κτηνοτρόφοι Πηλίου ζητούν να τους παραχωρηθεί η χρήση βισκοτόπων της περιοχής Βαρελιού Πηλίου.

17) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα Εφημερίδας σχετικά με αλλεπάλληλες καταπατήσεις δημοσίων εκτάσεων στη Χαλκίδα Εύβοιας.

18) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα Εφημερίδας με το οποίο ο Δήμος Γαργαλιάνων του Νομού Μεσσηνίας ζητεί την υλοποίηση έργων υποδομής στην περιοχή του.

19) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δικηγορικός Σύλλογος Καλαμάτας ζητεί την ίδρυση μόνιμου Εφετείου στην Καλαμάτα Μεσσηνίας.

20) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αρκάδες Πανεπιστημιακοί ζητούν την ίδρυση Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

21) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Κυπαρισσίας του Νομού Μεσσηνίας διαμαρτύρεται για τη συγχώνευση του Νοσοκομείου Καλαμάτας και Κυπαρισσίας και για τη μετατροπή του δεύτερου σε Κέντρο Υγείας.

22) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Μεσσηνίας υποβάλλει προτάσεις για τον νέο αναπτυξιακό έργο.

23) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Καλαμάτας του Νομού Μεσσηνίας διαμαρτύρεται για τη χαμηλή τιμή του ελαιολάδου.

24) Ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Λάρισας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών και Εμπόρων Νομού Λάρισας ζητεί την ίδρυση Σχολής Σχεδιασμού και Τεχνολογίας Παραγωγής Επίπλων και Ξυλίνων Κατασκευαστών ΤΕΙ Λάρισας.

25) Ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Λάρισας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Εξωραϊστικοί Σύλλογοι Παραλίων Νομού Λάρισας ζητούν την εφαρμογή του άρθρου 28 του ν.2386/96 για τη σωστή οικιστική ανάπτυξη των Παραλίων του Νομού Λάρισας.

26) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Σοφάδων ζητεί να μην καταργηθεί η λειτουργία του δικτύου του Ο.Σ.Ε. Παλαιοφαρσάλων - Καλαμάκας.

27) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Πετρίου Νομού Καρδίτσας ζητεί να μην καταργηθεί ο Αστυνομικός Σταθμός Πετρίου.

28) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Αδιορίστων Μουσικών του Διαγωνισμού Μουσικής του 1995 ζητεί το διορισμό όλων των επιτυχόντων σ' αυτόν το διαγωνισμό.

29) Ο Βουλευτής Κορινθίας κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Αναπληρωτών Εκπαιδευτικών Νομού Κορινθίας ζητεί να εξαιρεθούν τα μέλη του από το διαγωνισμό του ΑΣΕΠ και να διορισθούν σταδιακά όλοι οι αναπληρωτές και ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί.

30) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ερασιτεχνών Αλιέων Γατζέας "Ο ΤΙΜΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ" διαμαρτύρεται για την κατάσταση στον Παγασητικό, αναφορικά με τη ρύπανση, την παράνομη αλιεία και υπεραλίευση.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 4277/29-1-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 147/20-2-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 4277/29-1-98 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γιώργος Σούρλας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

I. Με το άρθρο 6 παρ. 1 περ. γ' με θέμα "Τίτλοι και Επαγγελματικά δικαιώματα" του ν. 2009/92 (Φ.Ε.Κ. 18 τ.Α') καθιερώνεται η χορήγηση πτυχίου επαγγελματικής εκπαίδευσης επιπέδου 3 στους αποφοίτους των Τεχνικών Επαγγελματικών Λυκείων (Τ.Ε.Λ.).

Στην παρ. 3 του, ως άνω, άρθρου, ορίζεται ότι: "Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ.), ορίζονται τα επαγγελματικά δικαιώματα των κατόχων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, ανά ειδικότητα και επίπεδο, του παρόντος νόμου".

Στον Ο.Ε.Ε.Κ. λειτουργεί Εθνική Επιτροπή Καθορισμού Επαγγελματικών Δικαιωμάτων (Ε.Ε.Κ.Ε.Δ.) έργο της οποίας είναι η εισήγηση προς το Δ.Σ. του Ο.Ε.Ε.Κ. για θέματα που αφορούν τον καθορισμό επαγγελματικών δικαιωμάτων των κατόχων τίτλων επαγγελματικής κατάρτισης του ν. 2009/92.

II. Το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας επεξεργάσθηκε σχέδιο π.δ/τος, ο Ο.Ε.Ε.Κ. όμως ουδέποτε εκλήθη και ενημερώθηκε από το εν λόγω Υπουργείο και δεν συμμετείχε, μέχρι σήμερα, στη διαδικασία σύνταξης του π.δ., που αφορά τον καθορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων των Βοηθών Φαρμακείου.

'Ηδη, οι αρμόδιες υπηρεσίες του Ο.Ε.Ε.Κ. επεκοινώνησαν με το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, ώστε να προωθηθεί το π.δ. στην Ε.Ε.Κ.Ε.Δ., λόγω αρμοδιότητας, προκειμένου να τύχει της σχετικής επεξεργασίας.

Ο Υφυπουργός
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"

2. Στην με αριθμό 4291/30-1-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 531/18-2-98 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 4291/30-1-98 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Αθαν. Χειμάρας σχετικά με το ιπτάμενο προσωπικό θαλάμου επβατών της Ολυμπιακής Αεροπορίας, σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

Σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 2190/94, η Ο.Α. έχει τη δυνατότητα να προσλαμβάνει με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ιπτάμενο προσωπικό θαλάμου επβατών, δηλαδή

φροντιστές και ιπταμένους συνοδούς. Η πρόσληψη προσωπικού αυτής της κατηγορίας με συμβάσεις ορισμένου χρόνου έχει κριθεί κατ' επανάληψη από τις Διοικήσεις της Ο.Α. ότι είναι οικονομικά επιβεβλημένη, γιατί καλύπτονται πρόσκαιρες ανάγκες της εταιρείας λόγω του εποχιακού χαρακτήρα της.

Εξάλλου ο ίδιος νόμος προβλέπει ρητά ότι το προσωπικό που προσλαμβάνεται ως εποχικό δεν μπορεί να μονιμοποιηθεί.

Οι ιπτάμενοι συνοδοί που προσλήφθηκαν στην Ο.Α. το καλοκαίρι του 1997 σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/94 και με σύμβαση διάρκειας οκτώ (8) μηνών.

Παρά ταύτα οι ανωτέρω ιπτάμενες συνοδοί πριν λήξει η σύμβαση της εργασίας προσέφυγαν στην Δικαιοσύνη και ζήτησαν με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων να μη διαγραφούν από τη δύναμη του προσωπικού κατά τη λήξη του συμφωνηθέντος χρόνου, αλλά να εξακολουθήσουν να παρέχουν την εργασία τους μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης επί των αγωγών τους που θα ασκούσαν.

Το δικαστήριο απεφάνθη ότι πρόκειται περί εποχικού προσωπικού και ως εκ τούτου απέρριψε την αίτηση τους με την αιτιολογία ότι η Ο.Α. έχει το δικαίωμα να προσλαμβάνει φροντιστές και ιπταμένους συνοδούς με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου και ότι ο ισχύον κανονισμός εργασίας δεν απαγορεύει τη συνομολόγηση τέτοιων συμβάσεων εργασίας.

Μετά τα παραπάνω και σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/94 δεν ήταν δυνατή πλέον η παραμονή τους στην υπηρεσία μετά τη συμπλήρωση των οκτώ μηνών. Κατόπιν τούτου η Ο.Α. εφαρμόζοντας τις δικαστικές αποφάσεις προχώρησε στη διαγραφή τους από τη δύναμη του προσωπικού.

**Ο Υπουργός
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ"**

3. Στην με αριθμό 4293/30-1-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2449/23-2-98 έγγραφο από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην 4293/98 ερώτηση, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Ε. Μπασιάκο, για τα θιγόμενα σ' αυτή θέματα αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Το πρόβλημα της ανεργίας αποτελεί για την Κυβέρνηση ζήτημα ύψιστης πολιτικής προτεραιότητας.

Για το λόγο αυτό και στα πλαίσια του προγράμματος σύγκλισης (1994-1999), της Ελληνικής οικονομίας, έχει εκπονηθεί πολυετές πρόγραμμα απασχόλησης, στο οποίο παρουσιάζεται η στρατηγική για την καταπολέμηση της ανεργίας, καθώς και οι βασικές κατευθυντήριες γραμμές.

'Οσον αφορά τους νέους έχουν ληφθεί τα παρακάτω μέτρα. Α. Βελτίωση της κατάρτισης των νέων.

Στα πλαίσια της κοινοτικής πρωτοβουλίας YOUTHSTART, και για την πρώτη φάση εφαρμογής 1994-97 εγκρίθηκαν για την Ελλάδα συνολικά 34 προτάσεις, των οποίων η υλοποίηση περιλαμβάνει διακρατική συνεργασία με ανταλλαγές εκπαιδευτών και εκπαιδευμένων, μεταφορά και ανταλλαγή τεχνογνωσίας και μοντέλων επαγγελματικού προσανατολισμού μεταξύ των διακρατικών εταίρων, καθώς και τη δημιουργία δικτύων. Η φάση αυτή χρηματοδοτήθηκε συνολικά με το ποσό των 3,612 δισ. δραχμές. Στην πρώτη φάση συμμετέχουν 880 γυναίκες.

2. Όπως μας πληροφόρησε η Στατιστική Υπηρεσία του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) με ημερομηνία 31-12-97 το ποσοστό εγγεγραμμένης ανεργίας στο νομό Βοιωτίας ανέρχεται στο 4,23%.

Το Εθνικό παραπρητήριο Απασχόλησης (ΕΠΑ) που επεξεργάζεται τα στοιχεία για την ανεργία συνολικά δεν έχει ακόμη στη διάθεσή του στοιχεία για το Νομό Βοιωτίας, αλλά για την Περιφέρεια της Ανατολικής Στερεάς.

**Ο Υπουργός
ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ"**

4. Στις με αριθμό 4302/30-1-98, 4382/3-2-98 ερωτήσεις δόθηκε με το υπ' αριθμ. 508/18-2-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση των ερωτήσεων με αριθμό 4302/30-1-98 και 4382/3-2-98 που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κύριοι Μαρία Δαμανάκη και Άγγελος Μπρατάκος σχετικά με τους καταλύτες των αυτοκινήτων, σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

Η διαπίστωση της καταλληλότητας των καταλυτικών μετατροπέων των κυκλοφορούντων αυτοκινήτων αντιρυπαντικής τεχνολογίας γίνεται με τον έλεγχο των καυσαερίων τους.

Ο έλεγχος αυτός γίνεται κατά τον Περιοδικό Τεχνικό Έλεγχο των αυτοκινήτων στα Κ.Τ.Ε.Ο. κατά την έκδοση της Κάρτας Ελέγχου Καυσαερίων και κατά τους δειγματοληπτικούς ελέγχους από κινητές μονάδες ελέγχου πεδίου του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και ΥΠΕΧΩΔΕ.

Συγκεκριμένα:

Πρόγραμμα "Α" για ανέργους 15-25 ετών

Πρόγραμμα "Ε" το οποίο αφορά επιπλέον επιχορήγηση επιχειρήσεων που λειτουργούν σε θύλακες ανεργίας. Οι νέοι μπορούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα αυτό.

Προγράμματα επιχορήγησης νέων ελεύθερων επαγγελμάτων. Οι νέοι μπορούν να ενταχθούν στα προγράμματα αυτά. Η επιχορήγηση είναι υψηλότερη για τη δημιουργία επιχειρήσεων σε θύλακες ανεργίας.

- Λήψη μέτρων υπέρ των ανέργων γυναικών και της προώθησης ίσων ευκαιριών.

Εφαρμόζεται σειρά προγραμμάτων επιχορήγησης εργοδώτων νέων θέσεων εργασίας, ορισμένα εκ των οποίων αφορούν ειδικά τις άνεργες γυναίκες.

Συγκεκριμένα:

"Πρόγραμμα Α" για ανέργους 15-25 ετών, οι νέες άνεργες γυναίκες μπορούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα αυτό.

"Πρόγραμμα Β" για άνεργες γυναίκες 15-64 ετών, οι άνεργες γυναίκες μπορούν να ενταχθούν σε αυτό το πρόγραμμα με την προϋπόθεση ότι είναι νεοεισερχόμενες ή επανεντασσόμενες μετά από 12μηνη τουλάχιστον απουσία τους από την αγορά εργασίας.

"Πρόγραμμα Γ" για τη δημιουργία θέσεων εργασίας για άτομα ηλικίας 26-64 ετών. Οι άνεργες γυναίκες μπορούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα αυτό.

"Πρόγραμμα Δ" για ανέργους που προέρχονται από ομαδικές απολύτες ή από επιχειρήσεις που απασχολούσαν περισσότερους των 50 μισθωτών και έπαψαν να λειτουργούν. Οι άνεργες γυναίκες μπορούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα αυτό.

"Πρόγραμμα Ε" το οποίο αφορά επιπλέον επιχορήγηση επιχειρήσεων που λειτουργούν σε θύλακες ανεργίας. Οι μακροχρόνια άνεργες γυναίκες μπορούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα αυτό.

Προγράμματα επιχορήγησης νέων ελεύθερων επαγγελμάτων. Οι άνεργες γυναίκες μπορούν να ενταχθούν στα προγράμματα αυτά. Η επιχορήγηση υψηλότερη για τη δημιουργία επιχειρήσεων σε θύλακες ανεργίας.

Στα πλαίσια της Κοινοτικής πρωτοβουλίας NOW, και για την πρώτη φάση εφαρμογής 1994-1997 εγκρίθηκαν για την Ελλάδα συνολικά 29 προτάσεις των οποίων η υλοποίηση περιλαμβάνει διακρατική συνεργασία με ανταλλαγές εκπαιδευτών και εκπαιδευμένων, μεταφορά και ανταλλαγή τεχνογνωσίας και μοντέλων επαγγελματικού προσανατολισμού μεταξύ των διακρατικών εταίρων, καθώς και τη δημιουργία δικτύων. Η φάση αυτή χρηματοδοτήθηκε συνολικά με το ποσό των 3,612 δισ. δραχμές. Στην πρώτη φάση συμμετέχουν 880 γυναίκες.

2. Όπως μας πληροφόρησε η Στατιστική Υπηρεσία του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) με ημερομηνία 31-12-97 το ποσοστό εγγεγραμμένης ανεργίας στο νομό Βοιωτίας ανέρχεται στο 4,23%.

Το Εθνικό παραπρητήριο Απασχόλησης (ΕΠΑ) που επεξεργάζεται τα στοιχεία για την ανεργία συνολικά δεν έχει ακόμη στη διάθεσή του στοιχεία για το Νομό Βοιωτίας, αλλά για την Περιφέρεια της Ανατολικής Στερεάς.

**Ο Υπουργός
ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ"**

Κριτήριο του κορεσμού των καταλυτών δεν είναι απλώς η διάνυση 80.000–100.000 χλμ. από το αντίστοιχο αυτοκίνητο, αλλά και μία πλειάδα άλλων παραμέτρων (π.χ. θερμότητα, σχετική υγρασία και πυκνότητα του αέρα στο περιβάλλον του οποίου κινείται το αυτοκίνητο, τι κύκλο οδήγησης έχει υποστεί στην μέχρι τώρα λειτουργία του το αυτοκίνητο –ποσοστό οδήγησης σε αστικό εν σχέσει υπεραστικό κύκλο– εργασιακή σχεδίαση κλπ.).

Συνήθως τα μεγάλου κυβισμού αυτοκίνητα έχουν κάπως μεγαλύτερο περιθώριο στον κορεσμό των καταλυτών.

Το κριτήριο 80.000–100.000 χλμ. ή μία 5ετία από την στιγμή της πρώτης κυκλοφορίας είναι χονδροειδές και εντελώς εμπειρικό.

Η απροθυμία των οδηγών να αντικαταστήσουν τους κεκρισμένους καταλύτες λόγω του ύψους της δαπάνης, είναι κάτιο το σχετικό και συζητήσιμο, δεδομένου ότι η λειτουργία του κινητήρα με κεκρισμένο καταλύτη οδηγεί σε φαινόμενα παραπλήσια ως εάν ο κινητήρας να έκαιγε μολυβδωμένη βενζίνη (φθορά και ταχεία καταστροφή του).

Επομένως υπάρχει ισχυρό κίνητρο για την αντικατάσταση των καταλυτών ακόμη και αν δεν υπήρχε αστυνόμευση.

Αναφορικά τέλος με την σχετική νομολογία κάθε όχημα οφείλει πάντοτε να φέρει τον εργασιακό καταλύτη του όπως αυτός προκύπτει από την εθνική έγκριση τύπου ή από το πιστ/κό συμμόρφωσης παραγωγής του εργοστασίου που συνοδεύει την έγκριση τύπου επιπέδου Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης στο μέλλον, με αποδοχή του κανονισμού ECER-103 που έγινε με υπουργική απόφαση, θα είναι εφικτή η τοποθέτηση και καταλυτών αντικατάστασης που πληρούν τις προδιαγραφές του υπόψη Κανονισμού. Αυτή η τελευταία διαδικασία δεν έχει ξεκινήσει στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης διότι είναι δυσχερής η προετοιμασία των αντιστοίχων επιστημονικών εργαστηρίων.

Τέλος αναφορικά με το θέμα της ασφαλούς εναπόθεσης ή ανακύκλωσης των κεκρισμένων καταλυτών αυτό αποτελεί αρμοδιότητα του Τομέα Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Ο Υφυπουργός ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΟΥΚΑΚΗΣ"

5. Στην με αριθμό 4320/2-2-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 537/23-2-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 4320/2-2-98 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Βασ. Μαγγίνας σχετικά με την ανακαίνιση της σιδηροδρομικής γραμμής Κρυουνερίου-Αγρινίου, σας διαβιβάζουμε το σχετικό έγγραφο με αρ. πρωτ. 2884149/10-2-98 του Δ/ντος Συμβούλου του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος Α.Ε.

Ο Υφυπουργός ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΟΥΚΑΚΗΣ"

Σημ. Τα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

6. Στις με αριθμό 4321/2-2-98, 4431/5-2-98, 4496/6-2-98, 4667/13-2-98, ερωτήσεις δόθηκε με το υπ' αριθμ. 635/21-2-98 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στις ερωτήσεις 4321/2-2-98 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Β. Μαγγίνας, 4431/5-2-98 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Ηλίας Βεζδρεβάνης, 4496/6-2-98 που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κύριοι Ν. Γκατζής, Β. Μπούτας, Α. Κανταρτζής και 4667/13-2-98, που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Αναστάσης Παπαληγούρας, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τους κυρίους Βουλευτές τα εξής:

Σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανονισμούς που ισχύουν στο ελαιόλαδο και βάσει των οποίων δίδονται οι επιδοτήσεις, οι παραγωγοί δεν διακρίνονται σε Έλληνες, Ιταλούς, Ισπανούς, κλπ., αλλά αντιμετωπίζονται ως κοινοτικοί ελαιοπαραγωγοί.

Η φετινή παραγωγή της Ισπανίας (960.000 τόνοι) "ανέβασε"

τη συνολική παραγωγή της Ε.Ε., με αποτέλεσμα να μειωθεί αναλογικά η προκαταβολή της επιδότησης, που αφορά κυρίως τους Έλληνες και Ιταλούς ελαιοπαραγωγούς που είχαν σχετικά μικρότερες παραγωγές. Με το ίδιο σύστημα πέρυσι οι Ισπανοί παραγωγοί έλαβαν μειωμένες επιδοτήσεις, παρότι παρήγαγαν μόνο 360.000 τόνους, γιατί υπέστησαν τις συνέπειες της μεγάλης παραγωγής της Ιταλίας και της Ελλάδας.

Η διαμόρφωση της Κοινοτικής παραγωγής, το δικαίωμα ενίσχυσής της, καθώς και τα κοινοτικά αποθέματα παρατίθενται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΚΡΑΤΟΣ	ΠΑΡΑΓ. ΠΕΡ.	ΠΑΡ. ΠΕΡ. 96-97	ΑΠΟΘΕΜ.
	95-96	ΣΕ ΧΙΛ.	ΣΕ ΧΙΛ. ΤΟΝΟΥΣ
		ΤΟΝΟΥΣ	ΧΙΛ. ΤΟΝΟΥΣ
ΙΣΠΑΝΙΑ	356	964	...
ΓΑΛΛΙΑ	2,2	2,4	...
ΕΛΛΑΣ	367	409	70
ΙΤΑΛΙΑ	646	445	...
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	46	39	...
ΣΥΝΟΛΟ	1.417,2	1.859,4	440

Από τον παραπάνω Πίνακα είναι εμφανής η αύξηση της Κοινοτικής παραγωγής της τελευταίας περιόδου σε σχέση με αυτήν της προηγουμένης, η οποία επιδρά δυσμενώς στη διαμόρφωση της τιμής του ελαιολάδου.

Επειδή στα επόμενα χρόνια αναμένεται η παραγωγή της Ισπανίας να ανέλθει σε υψηλά επίπεδα λόγω των εκτεταμένων φυτεύσεων που έγιναν και ενόψει της αναμενόμενης αναθεώρησης της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς Ελαιολάδου, επιδίωξη της Ελλάδας αποτελεί η καθιέρωση μιας μέγιστης εγγυημένης ποσότητας σε εθνικό επίπεδο, βασισμένης στις ιστορικές παραγωγές των κρατών-μελών.

Για την παραγωγή ελαιολάδου 1997/98 η τιμή διαμορφώνεται τον Ιανουάριο 1998 στις 670-680 δρχ./κιλό περίπου.

Επιπλέον προβλέπεται μείωση των επιδοτήσεων λόγω υπέρβασης της κοινοτικής ποσόστωσης. Για την περίοδο 1996/97 η τιμή του ελαιολάδου διαμορφώθηκε στις 850-1.100 δρχ./κιλό, ενώ η επιδότηση στην παραγωγή μικρών παραγωγών ανήλθε στις 498 δρχ./κιλό και η επιδότηση στην παραγωγή μεγάλων παραγωγών ήταν ύψους 457 δρχ./κιλό. Σήμερα η εμπορική τιμή του ελαιολάδου κατρακύλησε στις 650-700 δρχ./κιλό.

Τιμές και επιδοτήσεις στην παραγωγή ελαιολάδου στη χώρα μας:

Τιμές και επιδοτ. στην παραγωγή ελαιολάδου	Ελαιοκ. Περίοδος	
	1996-1997	Περίοδος
	δρχ./κιλό	δρχ./κιλό

Τιμές:		
Δεκέμβρη 1996	1.100	
Νοέμβρη 1997	850	
Επιδότηση:		
Μικρών Παραγωγών	498	450
Μεγάλων παραγωγών	457	424
Προκαταβολή	301	280
Τιμές:		
Δεκέμβρη 1997	750	
Γενάρη 1998	680	

Το πλαφόν στην Ε.Ε. για την επιδότηση της παραγωγής ελαιολάδου είναι 1.350.000 τόνοι.

Συνολικά η μέση ενίσχυση διαμορφώθηκε στις 480 δρχ./κιλό. Επειδή όμως δηλώθηκε υπέρβαση σε κοινοτικό επίπεδο για την περίοδο 1996/97 500.000 τόνων από την Ελλάδα και την Ισπανία (η αναλογούσα υπέρβαση για την Ελλάδα φθάνει στους 150.000 τόνους), η αναμενόμενη μέση ενίσχυση θα μειωθεί στις 280 δρχ./κιλό ως προκαταβολή. Αυτό συνεπάγεται απώλεια για τη χώρα και τους παραγωγούς ύψους 60 δισ δρχ.

Αιτήσεις παραγωγών για ενίσχυση στο ελαιόλαδο:

ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	Αριθμός ΜΙΚΡΩΝ Παραγωγών	1994/95	1995/96	1996/97
		375.749	408.902	362.988

Επιδοτηθείσα			
ποσότητα (τόνοι)	99.090	120.862	92.059
Αριθμός ΜΕΓΑΛΩΝ			
Παραγωγών	180.412	188.215	204.766
Επιδοτηθείσα			
Ποσότητα (τόνοι)	299.813	316.096	369.134
Ποσά Ενίσχυσης σε			
εκατ. δραχμές	153.369	177.132	148.927

Από την υπέρβαση της ποσόστωσης δεν θίγονται οι μικροί παραγωγοί, που αποτελούν περίπου το 60% των ελαιοπαραγωγών της χώρας μας, οι οποίοι εισπράττουν την ενίσχυση στο ακέραιο, ενώ ταυτόχρονα οι παραγωγοί αυτοί απολαμβάνουν ένα αντιστάθμισμα της μείωσης της τιμής παρέμβασης.

Αίτια πτώσης της τιμής του ελαιολάδου κατά την περίοδο 1997/98 είναι:

Η μεγάλη αύξηση της κοινοτικής παραγωγής κατά την περίοδο 1996/97 (1.800.000 τόνοι) έναντι της παραγωγής της προηγούμενης περιόδου 1995/96 (1.480.000 τόνοι), που είχε σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία μεγάλων αποθεμάτων.

Η πτώση της κατανάλωσης, αποτέλεσμα της υψηλής τιμής λιανικής πώλησης που διαμορφώθηκε μετά την περίοδο 1995/96, λόγω της μικρής παραγωγής. Η τιμή του ελαιολάδου διαμορφώθηκε στο διπλάσιο ή τριπλάσιο της τιμής των σπορελαίων, που αύξησαν το κίνητρο για νοθεία και κυκλοφορία νοθευμένου ελαιολάδου.

Οι συγκριτικά χαμηλότερες τιμές στο ελαιόλαδο της Ισπανίας και της Ιταλίας, λόγω της αύξησης της παραγωγής στις χώρες αυτές, όπου οι Ιταλοί εξαγωγείς τις προτίμησαν για την αγορά ελαιολάδου, αν και το ελαιόλαδο των χωρών αυτών είναι κατώτερης ποιότητας από το ελληνικό.

Η μεγάλη διαφορά μεταξύ τιμής του ελαιολάδου στα χέρια του παραγωγού σε σχέση με αυτή του λιανικού εμπορίου, γεγονός για το οποίο ζητήθηκε να επιληφθεί η Επιτροπή Ανταγωνισμού. Ο Υφυπουργός Ανάπτυξης με απόφασή του γνωστοποίησε με έγγραφο, ότι ύστερα από συνεννόηση με τις ελαιουργικές επιχειρήσεις και τους εκπροσώπους του λιανεμπορίου, η τιμή του ελαιολάδου:

– από 14.1.98 μειώνεται κατά 100 δρχ./κιλό στην κατανάλωση, και

– από το Φεβρουάριο 1998 θα μειωθεί ανάλογα με την εξέλιξη της τιμής παραγωγού.

Η εξέλιξη αυτή από τη μείωση της λιανικής τιμής του θα διευκολύνει τη διάθεσή του λόγω της προκαλούμενης αύξησης της ζήτησής του.

Η δυσκήμιση του ελαιολάδου από εκπροσώπους υποκαταστατών και ανταγωνιστικών στο ελαιόλαδο προϊόντων με τον ισχυρισμό, ότι το ελαιόλαδο έχει υπολείμματα φαρμάκων δακοπροστασίας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έδωσε τη δυνατότητα στην Ελλάδα και την Ιταλία να προχωρήσουν στη σύναψη συμβάσεων αποθεματοποίησης για 30.000 τόνους και 70.000 τόνους αντίστοιχα, υπό τον όρο, ότι θα προσαρμοστούν με τον Κανονισμό 1360/78 και με σκοπό την ανάκαμψη της αγοράς, με την προσωρινή απομάκρυνση των 100.000 τόνων ελαιολάδου. Κατά την ψήφιση του Κανονισμού για την ιδιωτική αποθεματοποίηση, οι τιμές του ελαιολάδου στην Ισπανία ήταν υψηλότερες απ' ότι στην Ελλάδα και την Ιταλία, γι' αυτό και το μέτρο δεν ισχύει επί του παρόντος για την Ισπανία.

Από τις Οργανώσεις ΠΑΣΕΓΕΣ, ΓΕΣΑΣΕ και ΣΥΔΑΣΕ διατυπώθηκε το αίτημα για κάλυψη του χρηματοοικονομικού κόστους (τόκων) του ποσού που αντιστοιχεί στην αξία των 50.000 τόνων που εκτιμάται ότι θα οδηγηθούν στη δημόσια παρέμβαση. Το ανά κιλό χρηματοοικονομικό κόστος από την έναρξη της παρέμβασης τον Ιούλιο μέχρι την πληρωμή των παραγωγών τον Οκτώβριο υπολογίζεται σε 50 δρχ./κιλό. Το αίτημα των οργανώσεων των παραγωγών ελαιολάδου για χρηματοδότηση της δημόσιας παρέμβασης – αποθεματοποίησης στο λάδι από τον κρατικό προϋπολογισμό υπολογίζουν ότι ανέρχεται σε 1,6 δισ. δρχ., αλλά εκτιμάται, ότι το πραγματικό κόστος θα ξεπεράσει τα 2,5 δισ. δρχ.

Τα απαιτούμενα αυτά έξοδα ζητείται να καλυφθούν είτε από

το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (Κ.Π.Σ.), είτε από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Το αίτημα αυτό δεν είναι συμβατό με το κοινοτικό δίκαιο, διότι:

συνιστά επιπρόσθετη ενίσχυση στο εισόδημα, που απαγορεύεται από το κοινοτικό πλαίσιο, βρίσκεται σε αντίθεση με τους κανόνες του προβλεπόμενου κοινοτικού ανταγωνισμού.

Άλλες ομάδες αγροτών διατυπώνουν το αίτημα για άμεση ενίσχυση στο εισόδημα του παραγωγού με εθνική επιδότηση στο ελαιόλαδο ύψους 300 δρχ./κιλό. Κόστος 120 δρχ.

Το αίτημα αυτό δεν είναι συμβατό με το κοινοτικό δίκαιο. Αποτελεί εθνική ενίσχυση στο εισόδημα του παραγωγού που αντίκειται στους κανόνες του ανταγωνισμού και επισύρει ποινή προστίμου για τη χώρα διπλάσιου ύψους από την αιτούμενη εθνική ενίσχυση.

Επιδίωκη της Κυβέρνησης για τη δημόσια παρέμβαση στο ελαιόλαδο είναι:

Επίσπευση της έναρξης της δημόσιας αποθεματοποίησης αντί της 1ής Ιουλίου να ξεκινήσει την 1η Απριλίου, εκτέλεση της δημόσιας παρέμβασης στο ελαιόλαδο με διαγωνισμό και όχι με απευθείας ανάθεση, όπως ζητούν ορισμένες συνεταιριστικές οργανώσεις, εποπτεία του ποιοτικού ελέγχου από υπηρεσίες του Δημοσίου, και μη προπληρωμή χωρίς προηγούμενη ποιοτική κατάταξη του προϊόντος, που θα καθορίζει την τιμή αγοράς του.

Να ανοίξει η ιδιωτική αποθεματοποίηση για απορρόφηση 30.000 τόνων ελαιολάδου με βάση τον παλιό Κανονισμό 136/66.

Στην διμερή συνάντηση του Υπ. Γεωργίας με τον Επίτροπο στις 10-2-1998 υπήρξε απόλυτη συμφωνία για τη σημερινή πραγματικότητα της αγοράς ελαιολάδου στην Ελλάδα. Η επιτροπή επιψένει να αξιοποιήσει το μέτρο της "ιδιωτικής αποθεματοποίησης" και θυμίζει ότι στην Ελλάδα έχει χορηγηθεί τέτοιο δικαίωμα για 30.000 τόνους.

Η άποψή μας είναι ότι οι οργανώσεις παραγωγών που έχουν δικαίωμα, σύμφωνα με τον υφιστάμενο κανονισμό 1360/78 να πραγματοποιήσουν ιδιωτική αποθεματοποίηση στην Ελλάδα είναι και αριθμητικά περιορισμένες και οι εγκαταστάσεις τους δεν επαρκούν για να υλοποιήσουν ένα τέτοιο πρόγραμμα. Ζήτησε τη συμφωνία της Επιτροπής ώστε οι οργανώσεις αυτές να αναθέσουν σε υπεργολάβους μέρος της υλοποίησης του προγράμματος ιδιωτικής αποθεματοποίησης.

Πράγματι η Νομική υπηρεσία της Επιτροπής κατέληξε, ότι μπορεί οι αναγνωρισμένες ομάδες παραγωγών να συνεργαστούν με άλλες οργανώσεις παραγωγών ώστε να πραγματοποιήσουν το έργο της ιδιωτικής αποθεματοποίησης σε ελαιολάδου. Αυτό θα επιβεβαιωθεί με σαφή ρύθμιση εφαρμοστικού κανονισμού της Επιτροπής που θα υιοθετηθεί στη συνεδρίαση της διαχειριστικής επιτροπής λιπαρών ουσιών της 25-2-98. Οι υπηρεσίες της Ε.Ε. προσανατολίζονται να δοθεί η παρέμβαση σύμφωνα με το άρθρο 12 Α του κανονισμού στα τέλη Μαρτίου.

Μετά από αυτήν την εξέλιξη οι αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών μπορούν και πρέπει να δραστηριοποιηθούν άμεσα στις εργασίες ιδιωτικής αποθεματοποίησης του ελαιολάδου. Υπενθυμίζεται ότι η ποσότητα που έχει κατανεμηθεί στην χώρα μας προς αποθεματοποίηση είναι 30.000 τόνοι. Η επιτυχής εφαρμογή του μέτρου θα συμβάλει θετικά στην ανακούφιση της αγοράς ελαιολάδου.

Τα αιτήματα και επιδιώξεις που βρίσκονται σε εξέλιξη στην Ε.Ε. εκ μέρους του Υπουργείου Γεωργίας είναι:

α) Αναθεώρηση της ΚΟΑ ελαιολάδου

Βασικό αίτημα της χώρας μας στα πλαίσια της αναθεώρησης της ΚΟΑ ελαιολάδου είναι να καθοριστεί εθνική ποσόστωση, έτσι ώστε όποια χώρα υπερβαίνει την ποσόστωση της να υφίσταται και την αναλογούσα σε αυτήν ποινή. Για τον προσδιορισμό των σχετικών επιπέδων πρέπει να αξιοποιηθούν αξιόπιστα στοιχεία παραγωγής προσφάτων ετών.

Παράλληλα, επιδιώκουμε:

Την άμεση συζήτηση των προτάσεων της Επιτροπής σε συνδυασμό και με τη συζήτηση των λοιπών προτάσεων για

την αναμόρφωση της ΚΑΠ.

Την αύξηση της συνολικά στηριζόμενης παραγωγής ελαιολάδου στην Ε.Ε. σε 1.800.000 τόνους. Το σημερινό ύψος στηριζόμενης παραγωγής 1.350.000 τόνων είναι ανεπαρκές, δεν λαμβάνει υπόψη το δυναμισμό παραγωγής χωρών που έχουν την τελευταία δεκαετία προσχωρήσει στην Ε.Ε. και δεν μπορεί να θεωρηθεί ρεαλιστικό. Απαιτείται μια σημαντική αναθεώρηση προς τα πάνω αυτής της οροφής.

Τη συσχέτιση της ενίσχυσης στην παραγωγή με τον όγκο της πραγματικά παραγόμενης ποσότητας. Διαφορετικά θα υπάρξει εγκατάλειψη καλλιέργειας σε πάρα πολλές περιοχές, με αποτέλεσμα, είτε την περιβαλλοντική υποβάθμιση, είτε τη συγκέντρωση της καλλιέργειας σε λίγες μεγάλες επιχειρήσεις, την απομάκρυνση από την καλλιέργεια των μικρών και των οριακών παραγωγών και την όχυνση κοινωνικών προβλημάτων.

Την προστασία της ποιότητας του ελαιολάδου που διατίθεται στην αγορά, που μπορεί εν πολλοίς να επιτευχθεί και μέσω της απαγόρευσης κυκλοφορίας μιγμάτων ελαιολάδου με σπορέλαια.

Τη θέσπιση ενός ενιαίου συστήματος ενίσχυσης στην παραγωγή. Αυτό σημαίνει, ότι είναι λογικό να καταργηθεί το ιδιαίτερο σύστημα "των μικρών παραγωγών".

Την κατάλληλη χρηματοδότηση του τομέα, ώστε να μπορέσει να ανταποκριθεί στις πραγματικές ανάγκες της αγοράς και να εξασφαλισθεί μια εμπορική μας διείσδυση σε αγορές που παρουσιάζουν ενδιαφέρον (ΗΠΑ, Ιαπωνία, κλπ.).

Την πρόβλεψη ενός μηχανισμού παρέμβασης, ο οποίος θα αποτελεί το ελάχιστο δίχτυ ασφαλείας των παραγωγών για περιπτώσεις σαφούς αδυναμίας της αγοράς να απορροφήσει το πρόϊόν.

Τη λήψη συνολικών μέτρων στήριξης της παραγωγής και των παραγωγών της επιτραπέζιας ελιάς.

β) Έλεγχος στις παράνομες εισαγωγές από τρίτες χώρες.

Το αίτημα αυτό αποτελεί πάγια θέση της Ελλάδας για το ελαιόλαδο με στόχο την καταπολέμηση της απάτης.

γ) Διάθεση ελαιολάδου για επισιτιστική βοήθεια.

Το ελαιόλαδο θα περιληφθεί ως προϊόν για το πρόγραμμα δωρεάν διάθεσης το 1998 από τη χώρα μας σε ικανή ποσότητα (επισιτιστική βοήθεια).

Σημειώνεται, ότι το πρόβλημα με το ελαιόλαδο αναμένεται να διαιωνιστεί και στις επόμενες ελαιοκομικές περιόδους, καθότι οι Ισπανία εμφανίζει διαρκώς και μεγαλύτερες παραγωγές ελαιολάδου και επεκτείνει συνεχώς την ελαιοκαλλιέργεια. Υπολογίζεται, ότι η υπέρβαση των επόμενου χρόνου θα ξεπεράσει τους 600.000 τόνους στην Ε.Ε.

Δράσεις και πρωτοβουλίες του Υπουργείου Γεωργίας σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο αποτελούν:

α) Έλεγχος αισχροκέρδειας.

Επιλογές της Κυβέρνησης για τον έλεγχο της αγοράς αποτελούν:

Ο έλεγχος της αισχροκέρδειας από το Υπουργείο Ανάπτυξης (Σύγκληση Επιτροπής Ανταγωνισμού). Ήδη από τις 14-1-98 μειώθηκε η τιμή του ελαιολάδου κατά 100 δρχ./κιλό στον καταναλωτή και από τον Φεβρουάριο θα υπάρξει νέα μείωση.

β) Έλεγχος και αποτελεσματική αντιμετώπιση της νοθείας.

Η απαγόρευση διακίνησης ελαιολάδου σε συσκευασίες άνω των 5 λίτρων στο εμπόριο από μη παραγωγό. Σε περίπτωση που η διακίνηση γίνεται από παραγωγό, να συνοδεύεται από το δελτίο διακίνησης, στο οποίο θα αναγράφεται ο αριθμός του μητρώου του.

Ειδικοί έλεγχοι σε ορισμένα γεωργικά προϊόντα, όπως το λάδι.

Σύμφωνα με τα άρθρα 38 έως και 45 του ν. 2538/97 από την 1η Μαρτίου 1998 θα διενεργούνται από κλιμάκια ελεγκτών ειδικοί έλεγχοι σε ορισμένα γεωργικά προϊόντα. Κατά τα προαναφερόμενα άρθρα, όποιος παράγει, μεταποιεί, συσκευάζει, ανασυσκεύαζει, διακινεί και ασκεί εμπορία προϊόντων ημεδαπής ή αλλοδαπής προέλευσης οφείλει εφεξής να τηρεί, πέραν των υποχρεώσεων της εθνικής και Κοινοτικής νομοθεσίας, και τα ακόλουθα:

Ημερήσια, ενσφράγιστα αρχεία εισερχομένων πρώτων υλών ή των συστατικών ή των προσθέτων που απαιτούνται για την παραγωγή των προϊόντων, καθώς και αρχεία των παραχθέντων ή συσκευασθέντων εξερχομένων προϊόντων.

Εφοδιασμό των προϊόντων με την κατάλληλη ετικέτα ή αντίστοιχο συνοδευτικό έγγραφο για την σήμανσή τους σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 79/112/EOK. Η σήμανση αυτή πρέπει να είναι εμφανώς ευανάγνωστη, ανεξίτηλη στην ελληνική γλώσσα, χωρίς συντημήσεις, εμφανώς τοποθετημένη, να μην καλύπτεται από επικολλήσεις και να περιλαμβάνει τουλάχιστον:

Όνομασία πώλησης του τροφίμου.

Ποσοστατικά αναγραφή των κύριων συστατικών και των συστατικών προέλευσης που περιέχονται στο προϊόν όταν αυτά υπερβαίνουν το 15%.

Τόπο προέλευσης των προϊόντων ή των συστατικών τους. Ακριβή μάζα ή όγκο του προϊόντος.

Ένδειξη παρτίδας σύμφωνα με την οδηγία 89/396/EOK.

Ημερομηνία λήξης ή ελάχιστης διατηρησιμότητας.

Όνοματεπώνυμο και διεύθυνση του παρασκευαστή ή συσκευαστή, ή στην περίπτωση αλλοδαπού προϊόντος του διακινητή του στην Ελλάδα.

Επίσης ορίζεται, ότι το ποσοστό απόκλισης των συστατικών και βασικών συστατικών απαγορεύεται να υπερβαίνει το 2% και ότι τα προϊόντα αυτά δεν μπορούν να διακινηθούν στην ελληνική αγορά, αν δεν πληρούν τις υποχρεώσεις σήμανσης.

γ) Η ανάπτυξη στρατηγικής προσέγγισης ξένων αγορών (Marketing για δημιουργία ζήτησης επώνυμου ελληνικού ελαιολάδου στο εξωτερικό - Προώθηση ελληνικού λαδιού μέσω Ο.Π.Ε. - Ενισχυμένα κονδύλια για προβολή της βιολογικής αξίας του λαδιού).

Σύσταση εταιρείας προώθησης αγροτικών προϊόντων.

Έχει δοθεί στη δημοσιότητα, καθώς και σε φορείς για να εκφράσουν το ενδιαφέρον τους ως προς την ανάληψη μετοχών, σχέδιο νόμου για τη σύσταση εταιρείας προώθησης αγροτικών προϊόντων.

Σκοποί της εταιρείας είναι:

- Η προώθηση των πιλάρησεων των ελληνικών αγροτικών προϊόντων και κυρίως αυτών των τροφίμων.

- Η διαμεσολάβηση στην εξεύρεση νέων αγορών ή βελτιωμένων τιμών για κάθε τρίτο στις αγορές του εσωτερικού ή εξωτερικού έναντι ευλόγου τιμήματος.

- Η αντιπροσώπευση εμπορικών οίκων, συνεταιρισμών, ομάδων παραγωγών, καθώς και κάθε τρίτου σε αγορές του εξωτερικού.

- Η προβολή και ανάληψη διαφημιστικών δράσεων και ενημέρωσης του κοινού έναντι ευλόγου τιμήματος.

- Η εκπόνηση μελετών ανάλυσης αγορών, παροχής στοιχείων τοπικών ή εθνικών αγορών και μεθόδων χρηματοδότησης για κάθε τρίτο έναντι ευλόγου τιμήματος.

- Η προετοιμασία διαβουλεύσεων τόσο μεταξύ των παραγωγών όσο και μεταξύ των οίκων εμπορίας, καθώς και μεταξύ των τελευταίων και των παραγωγών έναντι ευλόγου τιμήματος.

- Η εξεύρεση επιχειρήσεων προώθησης εντός της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς ή των χωρών ΚΑΕ ή των χωρών της Ανατολικής Μεσογείου ή των υπερπόντων χωρών για τη δημιουργία κοινοπραξιών, συγχωνεύσεων ή τη σύναψη συμβάσεων.

- Η εκπόνηση συγκριτικών μελετών για υιοθέτηση συστημάτων ανεφοδιασμού, μηχανογράφησης και ποιοτικών ελέγχων.

- Η εξεύρεση μεταφορικών μέσων αποθηκευτικών χώρων και ο συντονισμός των πωλήσεων.

- Η διαμεσολάβηση για εισαγωγές και εξαγωγές αγροτικών προϊόντων, καθώς και μέσω παραγωγής αυτών για τη διευκόλυνση συνεταιριστικών οργανώσεων και ομάδων παραγωγών.

- Τήρηση διαδικασίας συνεχούς πληροφόρησης για το κόστος παραγωγής ανά προϊόν, περιοχή και εποχή.

δ) Η έγκαιρη και πλήρης χρηματοδότηση για κάλυψη

αναγκών των συνεταιριστικών οργανώσεων, όσον αφορά την τυποποίηση και διάθεση ελαιολάδου.

ε) Η μείωση των επιτοκίων χορηγήσεων από την ΑΤΕ σε επίπεδα που οι Οργανώσεις να είναι ανταγωνιστικές. στ) Προβολή του ελαιολάδου και των ευεργετικών ιδιοτήτων του μέσω καταχωρήσεων στον τύπο και διαφημίσεων στην τηλεόραση και το ραδιόφωνο.

**Ο Υπουργός
ΣΤ. ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ"**

7. Στην με αριθμό 4327/2-2-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2438/23-2-98 έγγραφο από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην 4327/98 ερώτηση, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κυρίους Ν. Γκατζή και Αχ. Κανταρτζή, για τα θιγόμενα σ' αυτή θέματα, σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Ο κ. Γιάννης Μπάρδας, από 7-3-1994 έως 31-12-94, παρακολούθησε πρόγραμμα εκπαίδευσης στο χειρισμό Ηλεκτρονικών Υπολογιστών στο Δήμο Βόλου και στη συνέχεια τοποθετήθηκε από τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), κατ' εφαρμογή του προγράμματος επιχορήγησης εργοδοτών για απασχόληση ατόμων με ειδικές ανάγκες σε θέση εργασίας, σε ξενοδοχειακή επιχείρηση στη Σκιάθο. Εργάσθηκε στην επιχ/ση αυτή από 8-5-1995 έως 26-9-1995, οπότε απεχώρησε οικειοθελώς.

2. Μετά απ' αυτά, από 10-5-1996 έως 8-11-1996, ο ανωτέρω παρακολούθησε πρόγραμμα εκπαίδευσης σχετικά με οργάνωση ζαχαροπλαστείου ως και πρόγραμμα εκπαίδευσης στην τεχνική της ζαχαροπλαστικής στο ΠΙΚΠΑ. Από τον ΟΑΕΔ Μαγνησίας, του προτάθηκε θέση πωλητού σε ζαχαροπλαστείο, την οποία αρνήθηκε.

3. Κατ' εφαρμογή του προγράμματος επιχορήγησης εργοδοτών για απασχόληση ατόμων με ειδικές ανάγκες, ο Γιάννης Μπάρδας τοποθετήθηκε εκ νέου σε αντιπροσωπεία κλιματιστικών και θερμαντικών σωμάτων, ως υπάλληλος γραφείου από 1-4-1997 έως 29-11-1997, οπότε απεχώρησε οικειοθελώς.

4. Στην Επιτροπή άρθρου 8 του ν. 1648/1986, ο ανωτέρω, έχει υποβάλει αίτηση για αναγκαστική τοποθέτηση σε θέση εργασίας από 11-11-1992. Τα άτομα με ειδικές ανάγκες που τοποθετήθηκαν σε θέσεις εργασίας από την Επιτροπή αυτή, είχαν υποβάλει προγενέστερες αιτήσεις σε σχέση με το Γιάννη Μπάρδα, όσοι δε υπέβαλαν μεταγενέστερες αιτήσεις και τοποθετήθηκαν, υπερτερούσαν σε σχέση με τον ανωτέρω σε κοινωνικοοικονομικά κριτήρια.

5. Η υπηρεσία ΟΑΕΔ Βόλου, θεωρεί ότι παρέχει στο Γιάννη Μπάρδα την αιτούμενη ενημέρωση. Επισημαίνει δε, ότι ο κ. Γιάννης Μπάρδας επιθυμεί τοποθέτηση σε θέση εργασίας μόνο στο Δημόσιο Τομέα και όχι στον ίδιωτικό.

**Ο Υπουργός
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ"**

8. Στην με αριθμό 4334/2-2-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 3729/23-2-98 έγγραφο από την Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 4334/2.2.98 του Βουλευτή Κορινθίας κ. Στ. Δήμας αναφορικά με το θέμα, θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

1. Μετά την ψήφιση του ν. 2244/94 που ρυθμίζει θέματα ηλεκτροπαραγωγής με χρήση ανανεωσίμων πηγών ενέργειας, εκδηλώθηκε μεγάλο ενιδαφέρον επενδυτών για δημιουργία τέτοιων σταθμών σε όλη τη χώρα. Ιδιαίτερα για τη Λέσβο, υποβλήθηκαν αιτήσεις για εγκατάσταση πέντε (5) αιολικών σταθμών, συνολικής ισχύος περίπου 16 MW, με προτελευταία σε χρονική σειρά υποβολής την εν λόγω αίτηση της εταιρείας "Αιολική Καλλονής - Νεωρίου Α.Ε.". Για τη μία εκ των ανωτέρω αιτήσεων έχει χορηγηθεί άδεια εγκατάστασης και αναμένεται στο αμέσως προσεχές διάστημα έκδοση άδειας λειτουργίας. Πρόκειται για έργο της Αιολικής Δημοτικής Επιχείρησης

Μυτιλήνης, ισχύος 225KW, που επεκτείνει ήδη εγκατεστημένο και λειτουργούντα σύμφωνα με την προγενέστερη νομοθεσία (ν. 1559/85) αιολικό σταθμό ισχύος 600 KW.

2. Αναφορικά με την εν λόγω αίτηση, το Υπουργείο Ανάπτυξης ενήργησε σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (ν. 2244/94 και Απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας με αριθ. πρωτ. 8295/95). Το Υπουργείο Ανάπτυξης, μετά την υποβολή όλων των δικαιολογητικών της πρώτης φάσης προκαταρκτικής εξέτασης του αιτήματος, διαβίβασε τα προβλεπόμενα από την ανωτέρω Απόφαση στοιχεία σε ΔΕΗ και Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, για τη διατύπωση -εκ μέρους της ισχύος του σταθμού και για την εξέταση -εκ μέρους της δεύτερης-έκδοσης προέγκρισης χωροθέτησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

3. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, σημειώνουμε ότι, μέχρι σήμερα, σε μη διασυνδεδέμενα με το ηπειρωτικό δίκτυο ηλεκτρικά συστήματα, όπως αυτό της Λέσβου, τα σχετικά αιτήματα εξετάζονται και ως προς τη δυνατότητα απορρόφησης της αιτούμενης ισχύος, με σειρά προτεραιότητας σύμφωνα με την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης. Με βάση σχετικά στοιχεία της ΔΕΗ για το ηλεκτρικό σύστημα της Λέσβου, το διαθέσιμο ποσό ισχύος για σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής μη εγγυημένης ισχύος, όπως είναι οι αιολικοί σταθμοί, επιτρέπει τη δημιουργία σταθμών, μέχρι την ισχύ των 7,5 MW περίπου, πέραν των ήδη εγκατεστημένων. Το γεγονός αυτό δεν επιτρέπει την απορρόφηση της ισχύος του εν λόγω σταθμού, όπως άλλωστε διατυπώνεται και στο απαντητικό σχετικό έγγραφο της ΔΕΗ με αριθ. πρωτ. ΔΕΔ/Φ.300/50634/11.4.96, παρά μόνο εάν για οποιδήποτε νόμιμο λόγο δεν ικανοποιηθούν ανάλογα αιτήματα που προηγούνται χρονικά.

4. Μετά την οριστική έγκριση ή μη σταθμών που η αίτησή τους προηγείται της αίτησης της εταιρείας "Αιολική Καλλονής - Νεωρίου Α.Ε." και την έκδοση ή μη προέγκρισης χωροθέτησης για τον εν λόγω σταθμό που εκκρεμεί, το Υπουργείο θα ενημερώσει τον ενδιαφερόμενο για τη δυνατότητα ή μη προώθησης του σχετικού αιτήματός του στη δεύτερη φάση εξέτασής του για την έκδοση της άδειας εγκατάστασης, σύμφωνα με το άρθρο 1, κεφάλαιο ΙΑ2, προτελευταία παράγραφος της Απόφασης του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας με αριθ. πρωτ. 8295/95.

5. Πέραν των ανωτέρω, σημειώνουμε ότι, μετά από την τριετή εφαρμογή του ν. 2244/94, την εμπειρία που αποκτήθηκε στο διάστημα αυτό και με αφορμή περιπτώσεις, όπως αυτή της Λέσβου, αλλά και παρόμοιες σε άλλα μη διασυνδεδέμενα συστήματα, το Υπουργείο μας έχει αναγνωρίσει προβλήματα που ενδεχομένως υπάρχουν κατά τη σχετική διαδικασία αδειοδότησης, τα οποία έχουν επιταθεί λόγω της ανταπόκρισης τους σε πενδυτικού κοινού με πληθώρα αιτήσεων, γεγονός που καταδεικνύει και την επιτυχία του ν. 2244/94, για την προώθηση στη χώρα τεχνολογιών που αξιοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Την περίοδο αυτή, στο Υπουργείο Ανάπτυξης θρίσκεται υπό διαμόρφωση νέο σχέδιο Απόφασης και θα τεθεί σύντομα σε εφαρμογή, το οποίο φιλοδοξεί να επιλύσει ανακύψαντα προβλήματα που σχετίζονται με την εφαρμογή του ν. 2244/94 και ειδικότερα με θέματα διαδικασιών αδειοδότησης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε μη διασυνδεδέμενα συστήματα.

**Η Υπουργός
ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"**

9. Στην με αριθμό 4351/3-2-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2461/23-2-98 έγγραφο από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην 4351/3-2-98 ερώτηση, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Ηλ. Βεζδρεβάνη, για το θιγόμενο σ' αυτή θέμα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ο Οργανισμός Εργατικής Εστίας (ΟΕΕ), στα πλαίσια υλοποίησης των σκοπών για την ψυχαγωγία των εργαζομένων,

των συνταξιούχων και των μελών των οικογενειών τους, πραγματοποιεί κάθε χρόνο τους καλοκαιρινούς μήνες εκδρομές σε πολλές περιοχές της χώρας μεταξύ αυτών συξεριλαμβάνεται και εκδρομή στο Ν. Κέρκυρας, κατά την εκτέλεση της οποίας, τα μισθωμένα αυτοκίνητα που πραγματοποιούν το δρομολόγιο αυτό διέρχονται από το Ν. Θεσπρωτίας.

Στα πλαίσια της αναβάθμισης του εκδρομικού προγράμματος για το έτος 1998, το Δ.Σ. του Οργανισμού με απόφασή του, αφού έλαβε υπόψη την επιθυμία των δικαιούχων να γνωρίσουν και άλλα μέρη της Ελλάδας καθώς και την εθνική διαταγή να ενισχυθούν Εθνικά ευαίσθητες περιοχές όπως η Δυτική Θράκη, τη νησιά του Ανατολικού Αιγαίου (Λήμνος, Λέσβος, Χίος, Σάμος κτλ.), συμπεριέλαβε τις παραπάνω περιοχές στο νέο εκδρομικό πρόγραμμα Ν. Αττικής.

Επισημαίνουμε ότι κάθε χρόνο το εκδρομικό πρόγραμμα αναμορφώνεται, συμπληρώνεται και εμπλουτίζεται σύμφωνα με την συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση.

Επίσης, ο ΟΕΕ υλοποιεί, κάθε χρόνο, και το πρόγραμμα Κοινωνικού Τουρισμού, με το οποίο δίδεται η δυνατότητα στους δικαιούχους να πραγματοποιήσουν επταήμερες διακοπές σε ξενοδοχεία που έχουν συμβληθεί με τον Οργανισμό.

Στο πρόγραμμα αυτό, ως προκύπτει από τα στοιχεία που τηρεί η Υπηρεσία του Οργανισμού συμμετέχουν και αρκετά ξενοδοχεία του Ν. Θεσπρωτίας στα οποία έχουν πραγματοποιήσει τις διακοπές τους πολλοί δικαιούχοι.

Σημειώνεται ότι το πρόγραμμα Κοινωνικού Τουρισμού καλύπτει 200.000 δικαιούχους, ενώ το εκδρομικό πρόγραμμα καλύπτει 32.500 δικαιούχους περίπου.

Ο Υπουργός ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ"

10. Στην με αριθμό 4352/3.2.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 3475/20.2.98 έγγραφο από την Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 4352/3.2.98 που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Θ. Δημοσχάκης, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Το έργο της υποβρύχιας διασύνδεσης "Άλεξανδρούπολη-Σαμοθράκη", το οποίο προβλέπει την πόντιση καλωδίων νέας τεχνολογίας και με το οποίο θα λυθεί οριστικά το πρόβλημα της ηλεκτροδότησης της νήσου Σαμοθράκης, δημοπρατήθηκε την άνοιξη του 1996, ο δε σχετικός Διαγωνισμός ακυρώθηκε με την υπ' αριθμ. 250/15.9.96 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΗ, διότι οι προσφορές των διαγωνισθέντων ήταν υπερβολικά ακριβές και καθιστούσαν το έργο ασύμφορο σε σχέση με τα στοιχεία κόστους που μέχρι τότε ισχυαν.

Στη συνέχεια, η αρμόδια υπηρεσία της ΔΕΗ προέβη σε τροποποίηση της προδιαγραφής του υποβρυχίου καλωδίου, ούτε ώστε να επιτευχθεί η οικονομικότερη δυνατή λύση.

2. Επειδή το κόστος της συγκεκριμένης διασύνδεσης θα αποτελούσε αναπόφευκτα και οδηγό για την υλοποίηση του προγράμματος των υποβρυχίων διασυνδέσεων της ΔΕΗ, η αρμόδια υπηρεσία ήλθε σε διαπραγματεύσεις με τους εγχώριους κατασκευαστές καλωδίων με στόχο την επίτευξη τιμήματος που να καθιστά συμφέρουσα την κατασκευή του έργου.

Τα αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων οδήγησαν στη σύναψη προγραμματικής συμφωνίας, μεταξύ της ΔΕΗ και της Κοινοπραξίας των εταιρειών FULCOR και ALCATEL, η οποία υπεγράφη το Δεκέμβριο του 1997 για την υλοποίηση των μελλοντικών υποβρυχίων διασυνδέσεων.

3. Ο προγραμματισμός της αρμόδιας υπηρεσίας της ΔΕΗ για το 1998, σε εφαρμογή της εν λόγω προγραμματικής συμφωνίας, προβλέπει την υπογραφή σύμβασης, που θα περιλαμβάνει πλην των άλλων έργων την ανάθεση προμήθειας και πόντισης δύο υποβρυχίων καλωδίων 20 KV νέας τεχνολογίας, στο δίαυλο "Άλεξανδρούπολη-Σαμοθράκη".

4. Η ΔΕΗ με τον τρόπο αυτό, συνδυάζοντας τη νέα τεχνολογία με το εύλογο του τιμήματος, θα αντιμετωπίσει

οριστικά τις φορτιακές ανάγκες της ακριτικής Σαμοθράκης εντός του 1998.

Η Υπουργός ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"

11. Στην με αριθμό 4367/3.2.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 321/24.2.98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην 4367/3.2.98 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ν. Κατσαρού, σχετικά με τη λειτουργία του Θ.Χ.Π. Λάρισας "ο Αριστεύς", σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το Θεραπευτήριο Χρονίων Παθήσεων Λάρισας είναι Ν.Π.Δ.Δ. και έχει σκοπό την περιθάλψη 100 ατόμων, που πάσχουν από χρόνιες παθήσεις, πνευματικές ή κινητικές και δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν, καθώς και την επαγγελματική κατάρτιση των περθαλπομένων και άλλων ατόμων χρονίως πασχόντων του Νομού Λάρισας.

Το Ίδρυμα δεν έχει λειτουργήσει ακόμη, έχουν ολοκληρωθεί οι κτιριολογικές εργασίες και η προμήθεια του εξοπλισμού και ευρισκόμαστε στο στάδιο έγκρισης πρόσληψης προσωπικού.

Για το θέμα έγκρισης προσωπικού σας γνωρίζουμε, ότι εκκρεμεί στη Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου το ΔΥ1α/1467/15.1.98 ερώτημα για πρόσληψη προσωπικού σε φορείς του Υπουργείου μας, στο οποίο έχει συμπεριληφθεί και το εν λόγω Θεραπευτήριο για 30 θέσεις αρχικά.

Ο Υφυπουργός Θ. ΚΟΤΣΩΝΗΣ"

12. Στην με αριθμό 4391/3.2.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 4110/26.2.98 έγγραφο από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην υπ' αριθ. 4391/3.2.98 ερώτηση του Βουλευτή κ. Θ. Πασσαλίδη σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το νοσ/μείο Κιλκίς μας ενημέρωσε ότι μετά την αναμόρφωση του Προϋπολογισμού του με τη σχετική διαταξη που συμπεριελήφθη στο ν.2556 άρθρο 26, όλα τα προβλήματα σχετικά με την καταβολή των εφημεριών των γιατρών έχουν αρθεί και καταβάλλονται οι υπερωριακές αποζημιώσεις τους δίχως κανένα πρόβλημα.

Ο Υπουργός Κ. ΓΕΙΤΟΝΑΣ"

13. Στην με αριθμό 4393/4.2.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 168/20.2.98. έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 4393/4.2.98 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Η. Βεζδρεβάνης σχετικά με τις λειτουργικές δαπάνες των σχολείων του Νομού Θεσπρωτίας, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

Η χρηματοδότηση των σχολείων για την αντιμετώπιση των λειτουργικών τους δαπανών, γίνεται από πιστώσεις του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και με τη φροντίδα αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.3α του άρθρου 25 του ν.1828/89 όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν μεταγενέστερα με τις διατάξεις της παρ.6β του άρθρου 113 του ν.1892/90 και του άρθρου 55 του ν.1946/91 και ως εκ τούτου το ΥΠΕΠΘ δεν έχει τη νομική κάλυψη αλλά ούτε και πιστώσεις για το σκοπό αυτό.

Οι πιστώσεις που θα διατεθούν για τις λειτουργικές δαπάνες των σχολείων το 1998 είναι 28,680 δισ. έναντι των 24,7 δισ. που διατέθηκαν το 1997 και των 21 δισ. που διατέθηκαν το 1996.

Είναι προφανές ότι με την αύξηση των 3,98 δισ. για το έτος 1998 θα αντιμετωπισθούν καλύτερα οι λειτουργικές δαπάνες όλων των σχολείων της χώρας.

Ο Υφυπουργός ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"

14. Στις με αριθμό 4419/4-2-98, 4548/10-2-98 ερωτήσεις δόθηκε με το υπ' αριθμ. 636/21-2-98 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στις ερωτήσεις 4419/4-2-98 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. I. Καρακώστας και 4548/10-2-98 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Αν. Παπαληγούρας, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τους κύριους Βουλευτές τα εξής:

Η φετινή παραγωγή εσπεριδοειδών περνά ιδιαίτερα μεγάλη κρίση. Η κατάσταση, η οποία υπάρχει στην Ελλάδα, στην Ευρωπαϊκή και στη Διεθνή Αγορά των εσπεριδοειδών, είναι η δυσχερέστερη της τελευταίας δεκαετίας. Τα κράτη-μέλη της Ε.Ε., Ισπανία και Ιταλία, αλλά και άλλες ανταγωνιστριες Τρίτες Χώρες παρουσιάζουν μεγάλες αυξήσεις στην παραγωγή.

Η αναμενόμενη παραγωγή εσπεριδοειδών εσοδείας 1997-1998 είναι κατά 3,7% υψηλότερη της περιουσινής, στις παραμεσόγειες χώρες και κατά 5,5% για τα πορτοκάλια. Στην Ελλάδα η παραγωγή στα πορτοκάλια είναι κατά 10% υψηλότερη. Η καλλιεργούμενη έκταση με εσπεριδοειδή στην Ελλάδα ανέρχεται σε 550.000 στρέμματα, εκ των οποίων τα 300.000 στρέμματα καλλιεργούνται από κατά κύριο επάγγελμα αγρότες και τα 250.000 από ετεροεπαγγελματίες που παράγουν και αγροτικά προϊόντα.

Η κοινοτική ποσόστωση για χυμοποίηση είναι 1.189.000 τόνοι. Η Ελλάδα στέλνει στη χυμοποίηση περίπου 350.000-400.000 τόνους.

Σε περίπτωση μη υπέρβασης της κοινοτικής ποσόστωσης, με την εφαρμογή του νέου Κανονισμού 2200/96, η τιμή του νωπού πορτοκαλιού προς χυμοποίηση είναι φέτος 36 δρχ./κιλό.

Σημειώνεται, ότι πριν από την εφαρμογή των συμφωνιών του Π.Ο.Ε. η τιμή του προς χυμοποίηση νωπού πορτοκαλιού ήταν 55 δρχ./κιλό για το 1995 και 45 δρχ./κιλό για το 1996.

Η διολίσθηση αυτή της τιμής των πορτοκαλιών υπήρξε αποτέλεσμα της μείωσης των εξαγωγικών ενισχύσεων της Ε.Ε. που, από 124 ECU/τόνο έπεισε στα 40 ECU/τόνο. Κι αυτό, παρότι βάσει των συμφωνιών με την GATT (1993) και των εξ' αυτών δεσμεύσεων προεβλέπετο μείωση των εξαγωγικών ενισχύσεων στο 36% σταδιακά εντός περιόδου 6 ετών. Δηλαδή, από 124 ECU/τόνο να μειωθεί σε 40 ECU/τόνο μέσα σε 6 χρόνια. Αντ' αυτής της σταδιακής μείωσης, η Επιτροπή της Ε.Ε. μείωσε τις εξαγωγικές επιδοτήσεις εντός 2 ετών και μάλιστα ακόμη περισσότερο από όσο είχε δεσμευτεί.

Υπολογίζεται, ότι στην Ελλάδα θα οδηγηθούν φέτος προς χυμοποίηση περισσότεροι από 250.000 τόνοι πορτοκαλιών και πιθανολογείται, ότι το τέλος συνυπευθυνότητας που θα βαρύνει τη χώρα μας θα είναι της τάξεως των 2,5 δισ. δρχ. Ταυτόχρονα, σημειώθηκε κατάρρευση της εμπορικής τιμής των εσπεριδοειδών από τη ραγδαία αύξηση των εισαγωγών στην Ε.Ε. συμπυκνωμένου χυμού πορτοκαλιού με μηδενικούς ή χαμηλούς δασμούς (623.000 τόνοι από χώρες της Λατινικής Αμερικής, κυρίως Βραζιλία και 99.800 τόνοι από Η.Π.Α.) ως συνέπεια των συμφωνιών του Π.Ο.Ε., οι οποίες ουσιαστικά εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά φέτος.

Για να εκτιμηθεί η σημασία των μεγεθών αυτών, αρκεί να αντιταρφθητεί το στοιχείο, ότι στην Ελλάδα μέχρι την 3 Ιανουαρίου 1998 οδηγήθηκαν στη χυμοποίηση 100.000 τόνοι πορτοκαλιού, από τους οποίους παρήχθησαν 6.000 τόνοι συμπυκνωμένου χυμού πορτοκαλιού (60 brix) έναντι 17.000 τόνων της περιουσινής περιόδου. Σημειώνεται, ότι υπολείπονται 2 και πλέον μήνες περιόδου χυμοποίησης και συνεπώς μέχρι το τέλος της περιόδου αναμένεται η παραγωγή συμπυκνωμένου χυμού πορτοκαλιού να φθάσει τα περυσινά επίπεδα. Στην Ελλάδα λειτουργούν 20 βιομηχανίες εσπεριδοειδών, από τις οποίες 3 παράγουν και χυμούς σε μικροσυσκευασίες.

Οι εισαγόμενοι από τρίτες χώρες συμπυκνωμένοι χυμοί έρχονται σε λιμάνια της Ε.Ε. (π.χ. Ρότερνταμ), με πυκνότητα 66 "brix" (έναντι 60 "brix" πυκνότητας των χυμών που παράγονται στη χώρα μας) και διατίθενται από 800 \$/τόνο έως 950 \$/τόνο. Το κόστος παραγωγής των χυμών που παράγονται στην Ελλάδα ανέρχεται στα 1.200 \$/τόνο.

Για να παράγουν οι 'Ελληνες χυμοποιητές στα επίπεδα τιμών των εισαγόμενων από τρίτες χώρες χυμών και με δεδομένη την υπέρβαση της ποσόστωσης, που συνεπάγεται τέλος συνυπευθυνότητας, θα πρέπει να αγοράζουν το πορτοκάλι χωρίς καμιά αμοιβή ή με μία μόλις δραχμή ανά κιλό για τον 'Ελληνα παραγωγό. Οι βιομηχανίες συσκευασίας χυμών προς άμεση κατανάλωση στην Ελλάδα είναι οι: Ελληνική Εταιρεία Εμφιάλωσης Α.Ε. (3Ε), 'ΔΕΛΤΑ" Πρότυπος Βιομηχανία Γάλακτος, ΦΛΩΡΙΝΑ Α. ΧΩΝΑΙΟΣ ΑΒΕΕ, ΕΒΓΑ και PEPSICO-BH.

Ορισμένες από αυτές εισάγουν σε παγοποιημένες κολώνες συμπυκνωμένους χυμούς από τις ποσόστητες που διακινούνται στην Ευρώπη από τρίτες χώρες. Πολύ περισσότερο τώρα, όπου έχουν περιοριστεί δραστικά οι δασμοί, οι οποίοι από το 19% φθάνουν στο 12,5%.

Κάποιες από τις βιομηχανίες αυτές αναμιγνύουν συμπυκνωμένο ελληνικό χυμό των 60 "brix" με εισαγόμενο των 66 "brix" με στόχο την παραγωγή φθηνότερου προϊόντος σε επίπεδο περιεκτικότητας.

Επίσης, δεν αναγράφεται στις συσκευασίες η προέλευση του χυμού που περιέχεται στο προϊόν.

Η αντιμετώπιση του προβλήματος διάθεσης των εσπεριδοειδών μέσω της απόσυρσης έχει γίνει με το νέο Κανονισμό 2200/96 δυσχερέστερη και πάντως αλληλεξαρτώμενη από τις ποσόστητες του χυμοποιημένου και εμπορευματοποιημένου νωπού προϊόντος.

Ο Κανονισμός αυτός προβλέπει, ότι το ποσοστό της απόσυρσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 35% του χυμοποιημένου και εμπορευματοποιημένου νωπού προϊόντος. Δηλαδή, εάν δεν έχει διατεθεί στο εμπόριο και δεν έχει χυμοποιηθεί νωπό προϊόν, δεν μπορεί να γίνει απόσυρση. Συνεπώς, όταν η διάθεση προς το εμπόριο και τη χυμοποίηση εμφανίζει μειώσεις, όπως φέτος, αντίστοιχα μειώνονται και οι ποσόστητες που θα οδηγηθούν στην απόσυρση.

'Άλλες δυσκολίες, που υπάρχουν ως προς τη διάθεση των εσπεριδοειδών, οφείλονται:

- Στην έλλειψη ενός προγράμματος αναδιάρθρωσης των εσπεριδοειδών, η οποία αποτελεί τη βάση της κακοδιαμονίας για το προϊόν. Στην Ελλάδα η σύνθεση της παραγωγής περιλαμβάνει κατά 75% την ποικιλία Μέρλιν, που είναι εμπορεύσιμη για 1 μόνο μήνα. Το υπόλοιπο μόλις 25% περιλαμβάνει τις ποικιλίες Ναβαλίνα και Βαλένθια, οι οποίες μπορούν να έχουν εμπορική περίοδο 6 μηνών. Προς τις τελευταίες αυτές ποικιλίες θα πρέπει να προσανατολιστεί η αναγκαία αναδιάρθρωση.

- Στην ελλιπή οργάνωση και εν γένει στα αποτελέσματα των Ελλήνων εξαγωγέων. (Οι Ισπανοί διαμόρφωσαν μια ενιαία πολιτική τιμών στο εσωτερικό της χώρας και ταυτόχρονα έδωσαν τις ποι χαμηλές τιμές στη διεθνή αγορά, με αποτέλεσμα να εκτοπίσουν τα προϊόντα αλλών χωρών).

- Στο γεγονός, ότι ορισμένοι εξαγωγείς που έκαναν σημαντικές εξαγωγές στο εσωτερικό και κυρίως προς τις Ανατολικές Χώρες, δεν προέβησαν σε εξαγωγές ή πραγματοποίησαν ελάχιστες, για το λόγο ότι πολλοί από αυτούς δεν εξοφλήθησαν από τους συνεργάτες τους εισαγωγείς Τρίτων Χωρών.

- Στη μείωση των ενισχύσεων που δίδονται για την εξαγωγή και στη μείωση των ενισχύμενων ποσοστήτων μετά τη συμφωνία του Π.Ο.Ε. Οι εξαγωγικές επιδοτήσεις από 36 δρχ. έφθασαν σε 14 δρχ.

- Στην εφαρμογή της νέας ΚΟΑ χυμοποίησης εσπεριδοειδών

- Στις παραχωρήσεις, στις οποίες προέβη η Ε.Ε. προς τις Τρίτες Μεσογειακές Χώρες, που προκάλεσαν σημαντικές εισαγωγές νωπών εσπεριδοειδών και χυμών από Ισραήλ, Μαρόκο, Η.Π.Α., Αργεντινή, Βραζιλία κλπ.

- Στην απότομη πτώση των τιμών συμπυκνωμένου χυμού από τρίτες χώρες, όπως Βραζιλία και Η.Π.Α, σε πολύ χαμηλές τιμές που κυμαίνονται από 800 έως 900 \$/τόνο έναντι των 1.500 \$/τόνων, τιμή με την οποία εισαγόταν στην Ε.Ε. τα προηγούμενα χρόνια (1995), πριν από την εφαρμογή της

Συμφωνίας του Marakesh της Ουρουγουάης για τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου.

- Στις αντίδοξες καιρικές συνθήκες, που επηρέασαν και επηρεάζουν την παραγωγή τους και ιδιαίτερα εκείνη των πορτοκαλιών με φαινόμενα καρπόπτωσης.

Από τις Οργανώσεις ΠΑΣΕΓΕΣ, ΓΕΣΑΣΕ και ΣΥΔΑΣΕ διατυπώθηκαν τα ακόλουθα αιτήματα:

α) Υπάρχει το αίτημα αποζημίωσης για ζημίες στην παραγωγή που δεν υπάρχουν, αλλά ενίσχυσης του εισοδήματος από την κατάρρευση των τιμών στην αγορά του προϊόντος.

Η λεγόμενη "αποζημίωση των πληγέντων παραγωγών" ζητείται να δοθεί μόνο στους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, οι οποίοι εκτιμάται, ότι καλλιεργούν περί τα 300.000 στρέμματα και να ανέλθει σε 30.000 δρχ./στρέμμα. Το αίτημα αυτό συνεπάγεται δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού ύψους 9 δισ. δρχ.

Το αίτημα αυτό δεν είναι συμβατό με το κοινοτικό δίκαιο, διότι:

αποτελεί ενίσχυση στο εισόδημα, που απαγορεύεται από το κοινοτικό πλαίσιο, βρίσκεται σε αντίθεση με τους κανόνες του προβλεπόμενου κοινοτικού ανταγωνισμού, δεν τεκμαίρεται ζημία στην παραγωγή από καιρικές συνθήκες για να επιδιωχθεί ενίσχυση υπό τη μορφή αποζημίωσης πληγείσας παραγωγής. Αυτό που συνέβη συνιστά εμπορική ζημία από την κατάρρευση των τιμών στην αγορά του προϊόντος.

β) Ζητούν το τέλος συνυπευθυνότητας στη χυμοποίηση που θα επιβαρύνει το εισόδημα των παραγωγών των εσπεριδοειδών κατά 2,5 δισ. δρχ., λόγω της αναμενόμενης υπέρβασης της φετινής ελληνικής παραγωγής κατά 250.000 τόνους, να το επωμισθεί ο κρατικός προϋπολογισμός.

Το κόστος των προαναφερόμενων δύο αιτημάτων αθροίζεται σε 11,5 δισ. δρχ. (9 δισ. δρχ. στρεμματική αποζημίωση + 2,5 δισ. δρχ. τέλος συνυπευθυνότητας) ή σε 8,5 δισ. δρχ. (6 δισ. δρχ. στρεμματική αποζημίωση + 2,5 δισ. δρχ. τέλος συνυπευθυνότητας) στη δεύτερη εναλλακτική πρότασή τους.

Και το αίτημα αυτό αντιβαίνει στους κανόνες της Ε.Ε. Η κάλυψη από τον κρατικό προϋπολογισμό του τέλους συνυπευθυνότητας αποτελεί έμμεση εθνική ενίσχυση, η οποία απαγορεύεται από το κοινοτικό πλαίσιο περί ανταγωνισμού.

'Άλλες ομάδες αγροτών διατυπώνουν το αίτημα:

Είτε: Εθνική ενίσχυση στην εμπορική τιμή του πορτοκαλιού, ώστε αυτή να ανέλθει σε 80 δρχ/κιλό και εθνική ενίσχυση στην εμπορική τιμή του λεμονιού, ώστε αυτή να ανέλθει σε 100 δρχ/κιλό.

Κόστος 44 δισ. δρχ. + 6,4 δισ. δρχ. = 50.4 δισ. δρχ.

Είτε: Στρεμματική αποζημίωση καρπόπτωσης για το σύνολο της καλλιεργούμενης έκτασης (550.000 στρ.) ύψους 40.000 δρχ./στρέμμα.

Κόστος: 22 δισ. δρχ.

Τα αιτήματα και επιδιώξεις που βρίσκονται σε εξέλιξη στην Ε.Ε. εκ μέρους του Υπουργείου Γεωργίας είναι:

Η αναθεώρηση της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς (ΚΟΑ) νωπών και μεταποιημένων οπωροκηπευτικών, στην οποία συμπεριλαμβάνονται και τα εσπεριδοειδή, το 1996 έγινε λόγω:

α) Της υπερβολικής χρήσης των αποσύρσεων φρούτων (κυρίως ροδακίνων) σε χωματερές στην Ελλάδα.

β) Της διαπίστωσης αδυναμίας αξιοποίησης της βιομηχανικής τομάτας που είχε η Πορτογαλία.

Η αρχική πρόταση για την αναθεώρηση της ΚΟΑ ήταν δυσμενέστατη. 'Υστερα όμως από διαπραγματεύσεις επήλθε εξισορρόπηση σε 35 σημεία.

Η Κοινή Οργάνωση Αγοράς (ΚΟΑ) χυμοποίησης εσπεριδοειδών είναι μία αυτόνομη ΚΟΑ, ενώ παλαιότερα η χυμοποίηση εθεωρείτο συμπληρωματική λειτουργία της απόσυρσης.

Με τη νέα ΚΟΑ η χυμοποίηση αναγνωρίζεται ως υποστηριζόμενη παραγωγική δραστηριότητα με κοινοτικές ενισχύσεις.

Κατά τη διαπραγμάτευση στην αναθεώρηση της ΚΟΑ οπωροκηπευτικών θέσαμε επιδιώξεις που δεν έγιναν αποδεκτές.

Στις προσεχείς συζητήσεις του Συμβουλίου Υπουργών για το πακέτο τιμών θα υποστηρίξουμε και:

α) Καταμερισμό και κατοχύρωση των εθνικών ποσοστώσεων, αίτημα στο οποίο είχαμε επιμείνει κατά την τελευταία διαπραγμάτευση.

β) Καθορισμό μιας ελάχιστης τιμής παραγωγού για τα εσπεριδοειδή προς μεταποίηση, όπως και καθορισμό ενός ανωτάτου επιπέδου ποινών για περιπτώσεις υπέρβασης στην κοινοτική παραγωγή χυμών (οριακός φραγμός).

γ) Μείωση του τέλους συνυπευθυνότητας, που όμως συνδέεται με την αύξηση τόσο της ποσόστωσης, όσο και του προϋπολογισμού των ενισχύσεων στην παραγωγή.

δ) Αύξηση του ποσοστού απόσυρσης επί της εμπορευθείσας και χυμοποιηθείσας ποσότητας άνω του 350%.

ε) Θα μπει στην αρμόδια Διαχειριστική Επιτροπή η αύξηση της ενίσχυσης των εξαγωγών πλέον των 40 ECU/τόνο που είναι σήμερα, ως συνέπεια των συμφωνιών της Ε.Ε. με τον Π.Ο.Ε.

Για τα αιτήματα αυτά θα αντιμετωπίσουμε δυσκολίες αποδοχής από τα όργανα της Ε.Ε. Συνιστούν τροποποίηση του Κανονισμού 2200/96, που είναι το πρώτο έτος εφαρμογής του.

Επίσης διεκδικούμε:

στ) Υποστήριξη στην παραγωγή, όπως έχουν κάνει και οιρισμένες άλλες χώρες της Ε.Ε.:

φρέσκου φυσικού χυμού, και παστεριωμένου φυσικού χυμού εντάσσονται στον Κανονισμό 866/90 ανάλογες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες.

ζ) Απορρόφηση ποσοτήτων πλεονάσματος εσπεριδοειδών από την κοινωνική απόσυρση.

Το Υπουργείο Γεωργίας υπέβαλε στην Επιτροπή της Ε.Ε. αίτημα για δωρεάν διάθεση σε τρίτες χώρες 40.000 τόνων αποσυρομένων εσπεριδοειδών και 10.000 τόνων μήλων, αφενός λόγω της αυξημένης παραγωγής και αφετέρου λόγω της ιδιαίτερα χαμηλής ζήτησης.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν ετοιμάσει πρόγραμμα δύο φάσεων: Στην πρώτη φάση θα διατεθούν 11.600 τόνοι εσπεριδοειδών σε απόσυρση (προς τη Ρουμανία, Ρωσία, Γεωργία, Αρμενία, Ουκρανία και Καζακστάν).

Σε δεύτερη φάση θα διατεθούν 15.000 εσπεριδοειδή και 10.000 τόνοι μήλα σε απόσυρση (προς την Αλβανία, Βουλγαρία, FYROM, Δημ. της Νέας Γιουγκοσλαβίας και Βοσνία).

Εάν οι δύο προαναφερόμενες φάσεις υλοποιηθούν επιτυχώς σύμφωνα με την Επιτροπή, τότε θα διατεθούν 1.650/97 της Επιτροπής, επιτρέπουν την απόσυρση εσπεριδοειδών πλήν γκρέιπ-φρουτ και φράπες.

Πρόσφατα παραγωγοί από το νομό Κορινθίας έθεσαν και θέμα επέκτασης της απόσυρσης και στα λεμόνια.

Οι Κανονισμοί 2200/96 του Συμβουλίου και 659/97 της Επιτροπής, επιτρέπουν την απόσυρση εσπεριδοειδών πλήν γκρέιπ-φρουτ και φράπες.

Οι Ομάδες Παραγωγών δεν έχουν δείξει έως τώρα ενδιαφέρον για απόσυρση λεμονιών. Τα αιτήματα για απόσυρση έχουν κατατεθεί στην Ε.Ε. και το αίτημα για κοινωνική απόσυρση και στα λεμόνια είναι εκ των υστέρων αίτημα.

η) Επιδότηση στο κόστος των μεταφορικών των εσπεριδοειδών. Σχετικά με το κόστος των μεταφορικών στα εσπεριδοειδή μας έχει απασχολήσει το γεγονός, ότι η μεταφορά ενός φορτηγού από το Άργος στην Ευρώπη κοστίζει 250.000 δρχ., ενώ μία όμοια μεταφορά από την Κρήτη κοστίζει περί τις 700.000 δρχ. Υπάρχει λοιπόν ανάγκη εξομάλυνσης της διαφοράς κόστους μεταφορικών από τη μία παραγωγική περιφέρεια σε σύγκριση με την άλλη. Εφαρμόζονται κοινοτικοί Κανονισμοί, με τους οποίους επιδοτούνται τα μεταφορικά έξοδα προιόντων όπως μπανάνες και ψάρια, από μικρά νησιά των κοινωνικών χωρών (Αντίλλες, Κανάρια, κλπ.).

Το αίτημα της Ελλάδας να συμπεριληφθεί και η Κρήτη στα νησιά αυτά, έχει απορριφθεί πέρυσι, με το σκεπτικό, ότι η Κρήτη δεν είναι μικρό νησί. Θα επαναφέρουμε το αίτημα στο Συμβούλιο Υπουργών.

θ) Να συμπεριληφθούν οι δυνάμενες να ενταχθούν στον Κανονισμό 866/90 επενδύσεις μεταποίησης και χυμοποίησης

εσπεριδοειδών.

Σύμφωνα με το Παράρτημα της απόφασης της Επιτροπής από 22 Μαρτίου 1994, αποκλείεται από τον Κανονισμό 866/90 επενδύσεις χυμοποίησης εσπεριδοειδών, εκτός εάν αφορούν αντικατάσταση αποσυρόμενης δυναμικότητας μονάδων παραγωγής χυμών, υπό τον όρο ότι οι νέες μονάδες θα έχουν δυναμικότητα κατά 20% μικρότερη της αποσυρόμενης.

Για να υπάρχει η δυνατότητα ένταξης των επενδύσεων μεταποίησης και χυμοποίησης εσπεριδοειδών στον Κανονισμό 866/90 απαιτείται κατ' αρχήν έγκριση από το Υπουργείο Γεωργίας και κατόπιν τουτού έγκριση από την Ε.Ε. Έχει δοθεί οδηγία σε υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας για να προετοιμάσουν σχέδιο αλλαγής των κριτηρίων ένταξης στον Κανονισμό 866/90 που θα υποβληθεί στην Επιτροπή για έκδοση σχετικής απόφασης.

Δράσεις και πρωτοβουλίες του Υπουργείου Γεωργίας σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο αποτελούν:

α) Εκπόνηση και εφαρμογή προγράμματος αναδιάρθρωσης ποικιλών.

Η Ε.Ε. χρηματοδότησε δύο προγράμματα με 85% δαπάνες για τους παραγωγούς και 15% για τη μεταποίηση.

Οι μεταποιητές απορρόφησαν τα κονδύλια των προγραμμάτων, ενώ οι παραγωγοί εσπεριδοειδών δεν έδειξαν ενδιαφέρον, ούτε για τα προγράμματα, ούτε για την απορρόφηση των κονδυλίων.

β) Εξασφάλιση, ύστερα από διακρατική συμφωνία, λιμανιού στον Εύξεινο Πόντο υπό καθεστώς ελευθέρων συναλλαγών, κατά το πρότυπο που εξασφάλισε η Ισπανία το λιμάνι της Αγίας Πετρούπολης στη Βαλτική, για απρόσκοπτη και ασφαλή διοχέτευση και διάθεση εσπεριδοειδών και άλλων προϊόντων από τη χώρα μας προς τις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης.

Αναφορικά με το αίτημα εξασφάλισης λιμανιού υπό καθεστώς ελεύθερων συναλλαγών στη Μάυρη Θάλασσα, θα διερευνηθεί η δυνατότητα και η επίτευξή της θα εξαρτηθεί από την ανταπόκριση των χωρών της περιοχής, Ρωσία, Γεωργία, Ουκρανία.

Μέχρι στιγμής οι ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν για τα εσπεριδοειδή συνοψίζονται στα ακόλουθα:

– Στο Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας του Δεκεμβρίου 1997, ο Έλληνας Υπουργός Γεωργίας ζήτησε να ληφθούν μέτρα που θα βελτιώνουν την κατάσταση στην αγορά.

Μετά από αυτό, η Διαχειριστική Επιτροπή:

– Αύξησε τις ποσότητες των εξαγομένων ποσοτήτων με πιστοποιητικά τύπου B, , κατανέμοντας το 66,7% των εξαγωγών σε πιστοποιητικά τύπου B και το 33,3% των εξαγωγών σε πιστοποιητικά τύπου A2.

Ταυτόχρονα δε, καθόρισε και την ενίσχυση των εξαγωγών σε 40 ECU/τόνο από 35 ECU/τόνο που ίσχυε.

– Δεσμεύτηκε, ότι θα μεταφέρει και θα προσθέσει για τη χρηματοδότηση των εξαγωγών τα μέχρι σήμερα αδιάθετα ποσά από τη διαχείριση του συστήματος, ύψους 18 MECU (5,5 δισ. δρχ.)

Ως προς τη δωρεάν διάθεση αποσυρόμενων εσπεριδοειδών σε τρίτες χώρες το Υπουργείο Γεωργίας είχε ζητήσει από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Commission την έγκαιρη λήψη απόφασης για τη δωρεάν διανομή πορτοκαλιών (38.600 τόνοι) και μανταρινών (1.400 τόνοι) προς τρίτες χώρες, σε πρώτη φάση και μετά την έγκριση της θα τις κατανείμει στις εσπεριδοπαραγωγικές περιοχές με βάση τα ανάλογα αιτήματα των ενδιαφερομένων φορέων και εκτιμώντας τα επίπεδα της ηρημένης παραγωγής τους.

– Αποζημίωση πληγέντων παραγωγών από τις καιρικές συνθήκες.

– Συγκρότηση προγράμματος αναδιάρθρωσης των εσπεριδοειδών με στόχο την επιμήκυνση της περιόδου συγκομιδής και εμπορίας.

– Στα πλαίσια της γενικότερης αναδιάρθρωσης στο νομό Άρτας έχει ξεκινήσει η πρώτη φάση των έργων άρδευσης:

– στην πεδιάδα της Άρτας με προϋπολογισμό δαπάνης ύψους 4,3 δισ. δρχ. για την πρώτη φάση, και

– στην πεδιάδα Πέτα Κομποτίου Άρτας με προϋπολογισμό δαπάνης ύψους 3,5 δισ. δρχ. για την πρώτη φάση.

Θα ακολουθήσει δεύτερη και τρίτη φάση.

Το συνολικό κόστος των τριών φάσεων αυτών των δύο έργων θα ανέλθει σε 40 δισ. δρχ. περίπου.

γ) Ειδικοί έλεγχοι σε ορισμένα γεωργικά προϊόντα.

Σύμφωνα με τα άρθρα 38 έως και 45 του ν. 2538/97 από την 1η Μαρτίου 1998 θα διενεργούνται από κλιμάκια ελεγκτών ειδικοί έλεγχοι σε ορισμένα γεωργικά προϊόντα. Κατά τα προαναφερόμενα άρθρα, όποιος παράγει, μεταποιεί, συσκευάζει, ανασυσκευάζει, διακινεί και ασκεί εμπορία προϊόντων ημεδαπής ή αλλοδαπής προέλευσης οφείλει εφεξής να τηρεί, πέραν των υποχρεώσεων της εθνικής και Κοινοτικής νομοθεσίας, και τα ακόλουθα:

– Ημερήσια, ενσφράγιστα αρχεία εισερχομένων πρώτων υλών ή των συστατικών ή των προσθέτων που απαιτούνται για την παραγωγή των προϊόντων, καθώς και αρχεία των παραχθέντων ή συσκευασθέντων εξερχομένων προϊόντων.

– Εφοδιασμό των προϊόντων με την κατάλληλη ετικέτα ή αντίστοιχο συνοδευτικό έγγραφο για την σήμανσή τους σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 79/112/EOK. Η σήμανση αυτή πρέπει να είναι εμφανώς ευαγάνωστη, ανεξίτηλη στην ελληνική γλώσσα, χωρίς συντημήσεις, εμφανώς τοποθετημένη, να μην καλύπτεται από επικολλήσεις και να περιλαμβάνει τουλάχιστον:

– Ονομασία πώλησης του τροφίμου.

– Ποσοστιαία αναγραφή των κύριων συστατικών και των συστατικών προέλευσης που περιέχονται στο προϊόν όταν αυτά υπερβαίνουν το 15%.

– Τόπο προέλευσης των προϊόντων ή των συστατικών τους.

– Ακριβή μάζα ή όγκο του προϊόντος.

– Ένδειξη παρτίδας σύμφωνα με την οδηγία 89/396/EOK.

– Ημερομηνία λήξης ή ελάχιστης διατηρησιμότητας.

– Ονοματεπώνυμο και διεύθυνση του παρασκευαστή ή συσκευαστή ή στην περίπτωση αλλοδαπού προϊόντος του διακινητή του στην Ελλάδα.

Επίσης ορίζεται, ότι το ποσοστό απόκλισης των συστατικών και βασικών συστατικών απαγορεύεται να υπερβαίνει το 2% και ότι τα προϊόντα αυτά δεν μπορούν να διακινηθούν στην ελληνική αγορά, αν δεν πληρούν τις υποχρεώσεις σήμανσης.

δ) Κατάρτιση μητρώου εμπόρων οπωροκηπευτικών

Έχει δοθεί στη δημοσιότητα σχέδιο προεδρικού διατάγματος για την κατάρτιση μητρώου εμπόρων οπωροκηπευτικών, όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό 2251/92.

Με σκοπό την εφαρμογή ενός συστήματος ελέγχου, τα πρόσωπα που αναλαμβάνουν τη διακίνηση και εξαγωγή των οπωροκηπευτικών πρέπει να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους έναντι των παραγωγών των φορέων και των καταναλωτών και να μη διακινούν υποβαθμισμένα προϊόντα.

ε) Σύσταση εταιρείας προώθησης αγροτικών προϊόντων

Έχει δοθεί στη δημοσιότητα, καθώς και σε φορείς για να εκφράσουν το ενδιαφέρον τους ως προς την ανάληψη μετοχών, σχέδιο νόμου για τη σύσταση εταιρείας προώθησης αγροτικών προϊόντων.

Σκοποί της εταιρείας είναι:

– Η προώθηση των πωλήσεων των ελληνικών αγροτικών προϊόντων και κυρίως αυτών των τροφίμων.

– Η διαμεσολάβηση στην εξεύρεση νέων αγορών ή βελτιωμένων τιμών για κάθε τρίτο στις αγορές του εσωτερικού ή εξωτερικού έναντι ευλόγου τιμήματος.

– Η αντιπροσώπευση εμπορικών οίκων συνεταιρισμών, ομάδων παραγωγών, καθώς και κάθε τρίτου σε αγορές του εξωτερικού.

– Η προβολή και ανάληψη διαφημιστικών δράσεων και ενημέρωσης του κοινού έναντι ευλόγου τιμήματος.

– Η εκπόνηση μελετών ανάλυσης αγορών, παροχής στοιχείων τοπικών ή εθνικών αγορών και μεθόδων χρηματοδότησης για κάθε τρίτο έναντι ευλόγου τιμήματος.

– Η προετοιμασία διαβούλευσεων τόσο μεταξύ των παραγωγών, όσο και μεταξύ των οίκων εμπορίας, καθώς και μεταξύ

των τελευταίων και των παραγωγών έναντι εύλογου τιμήματος.

- Η εξεύρεση επιχειρήσεων προώθησης εντός της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς ή των χώρων ΚΑΕ ή των χωρών της Ανατολικής Μεσογείου ή των υπερπόντιων χωρών για τη δημιουργία κοινοπραξιών, συγχωνεύσεων ή τη σύναψη συμβάσεων.

- Η εκπόνηση συγκριτικών μελετών για υιοθέτηση συστημάτων ανεφοδιασμού, μηχανογράφησης και ποιοτικών ελέγχων.

- Η εξεύρεση μεταφορικών μέσων, αποθηκευτικών χώρων και ο συντονισμός των πωλήσεων

- Η διαμεσολάβηση για εισαγωγές αγροτικών προϊόντων, καθώς και μέσων παραγωγής αυτών για τη διευκόλυνση συνεταιριστικών οργανώσεων και ομάδων παραγωγών

- Τήρηση διαδικασίας συνεχούς πληροφόρησης για το κόστος παραγωγής ανά προϊόν, περιοχή και εποχή.

Ο Υπουργός
ΣΤ. ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ"

15. Στην με αριθμό 4429/5.2.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 339/3.3.98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην 4429/5.2.98 ερώτηση που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Η. Βεζδρεβάνης, σας γνωρίζουμε ότι από την Α' θμια Υγειονομική Επιτροπή του ΙΚΑ Ηγουμενίτσας κατά το έτος 1997 εξετάστηκαν 75 περιπτώσεις ασφαλισμένων του Ιδρύματος για χορήγηση ή παράταση σύνταξης αναπηρίας.

Κατά των γνωματεύσεων των ΑΥΕ υποβλήθηκαν από τους ασφαλισμένους προσφυγές ενώπιον της ΒΥΕ του αρμόδιου Υποκαταστήματος (Περιφερειακό Υποκατάστημα Ιωαννίνων) και σε 11 περιπτώσεις οι εννέα (9) απορρίφθηκαν.

Σε ό,τι αφορά τις προσφυγές που υποβλήθηκαν από τον αρμόδιο Δ/ντή του Περιφερειακού Υποκαταστήματος Ιωαννίνων, δεν υπάρχει η δυνατότητα να σας ενημερώσουμε σχετικά με τις περιπτώσεις που αφορούν συγκεκριμένα το νομό Θεσπρωτίας, δεδομένου ότι από τα αρχεία που τηρούνται στην αρμόδια υπηρεσία δεν προκύπτουν τα αιτούμενα στοιχεία, εφόσον δεν τηρείται ξεχωριστό αρχείο για κάθε νομό που υπάγεται στο περιφερειακό Υποκατάστημα Ιωαννίνων.

Ο Υφυπουργός
Ν. ΦΑΡΜΑΚΗΣ")

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαίων ερωτήσεων της Πέμπτης 19 Μαρτίου 1998.

A. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου ('Αρθρο 130 παρ.4 Καν.Βουλής)

1. Η με αριθμό 1154/13.3.98 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Παρασκευά Παρασκευόπουλου προς την Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικά με τη λήψη μέτρων προκειμένου να απομακρυνθούν οι πυλώνες μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος που διασχίζουν κατοικημένες

περιοχές του Δήμου Πολίχνης Θεσσαλονίκης.

2. Η με αριθμό 1142/11.3.98 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ιωάννη Χωματά προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με την έλλειψη ιατρικού προσωπικού στα ιατρεία Αμοργού, Σερίφου, Σίφνου κλπ.

3. Η με αριθμό 1172/16.3.98 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Απόστολου Τασούλα προς τους Υπουργούς Υγείας και Πρόνοιας, Δικαιοσύνης, σχετικά με τη χρησιμοποίηση της ουσίας μεθαδόνης, για την απεξάρτηση ναρκομανών στις φυλακές, στα κέντρα απεξάρτησης κλπ.

4. Η με αριθμό 1174/16.3.98 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Στέλλας Αλφιέρη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης να διατηρηθεί ο δημόσιος χαρακτήρας του Οργανισμού Σχολικών Κτηρίων (ΟΣΚ).

5. Η με αριθμό 1166/16.3.98 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Ιωάννη Αράπη προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την ανέγερση και λειτουργία κτηνιατρικών εργαστηρίων στο Ικόνιο Περάματος.

B. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου ('Αρθρο 130 παρ.4 Καν.Βουλής)

1. Η με αριθμό 1156/13.3.98 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Ιωάννη Καλαμακίδη προς τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών, σχετικά με τα προβλήματα που δημιουργούνται στους εμπόρους και τις παραγωγικές τάξεις της Εύβοιας, με την αναστολή λειτουργίας του γραφείου εμπορευμάτων Χαλκίδας του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος (ΟΣΕ).

2. Η με αριθμό 1161/13.3.98 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ανδρέα Καραγκούνη προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τις επιπτώσεις των νοσοκομειακών λυμάτων στην υγεία των κατοίκων που διαμένουν κοντά στις χωματερές.

3. Η με αριθμό 1171/16.3.98 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Ευάγγελου Μπούτα προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με τις οικονομικές επιπτώσεις στους μικρομεσαίους αγρότες, από τις προτάσεις της Κομισιόν για αναθέωρηση των αγορών βασικών προϊόντων.

4. Η με αριθμό 1175/16.3.98 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Ευάγγελου Αποστόλου προς τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης, σχετικά με την ανάθεση της δασοπυρόσβετσης στην Πυροσβεστική Υπηρεσία, την εξασφάλιση αντιπυρικής προστασίας της χώρας μας για τη φετεινή χρονιά κλπ.

5. Η με αριθμό 1165/16.3.98 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Γεωργίου Καράτασου προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τη λήψη μέτρων προστασίας, από την εξάπλωση της ηπατίτιδας C, των νεφροπαθών που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση στις Μονάδες Τεχνητού Νεφρού του Ιδιωτικού Τομέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Πρώτη είναι η με αριθμό 1145/12.3.98 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Θεόδωρου Γεωργιάδη προς τους Υπουργούς Εξωτερικών, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τις ενέργειες της Κυβερνησης, προκειμένου να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για τη λειτουργία πανεπιστημίων στην Ελεύθερη Δημοκρατία της Κύπρου.

Η ερώτηση του κ. Γεωργιάδη έχει ως εξής:

"Στην εφημερίδα "ΤΟ BHMA ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ" 1.3.1998 διάβασα άρθρο του δημοσιογράφου κ. Γιάννη Μαρίου, με τον τίτλο "Στην άλλη πλευρά του λόγου", στο οποίο αναφέρονται μεταξύ άλλων και τα παρακάτω: "Το κατεχόμενο από τους Τούρκους τμήμα της Κύπρου πριν από την εισβολή του Αττίλα, δεν διέθετε κανένα πανεπιστήμιο. Σήμερα λειτουργούν σ' αυτό ήδη οκτώ, έναντι ενός, νομίζω, στην ελεύθερη Κυπριακή Δημοκρατία"..." Και αφού τα Ενωμένα Έθνη δεν μπορούσαν επισήμως να στηρίξουν το φευδοκράτος, παρά την προφανή επιθυμία τους, βρήκαν μία άλλη τρύπα, χάρη στην οποία το υποτυπώδες Πανεπιστήμιο Ανατολικής Μεσογείου βρέθηκε να εξελίσσεται σε ένα από τα καλύτερα πανεπιστήμια. Πώς; Μα, με τη βοήθεια του Ο.Η.Ε. Μέσα σε δέκα χρόνια απέκτησε επτά τμήματα και οκτώ ερευνητικά κέντρα με περισσότερους από δέκα χιλιάδες φοιτητές από τριάντα τέσσερις χώρες".

Επειδή μετά τα ανωτέρω πιστεύω ότι πρέπει η Ελλάδα, σε συνεργασία με την Κυπριακή Δημοκρατία, να ενεργήσουν τάχιστα, ώστε αυτό το κλίμα και αυτή η κατάσταση, που δημιουργήθηκε, να ανατραπεί υπέρ της Ελλάδας και της Κύπρου με τη δημιουργία αντίστοιχης υποδομής για τη λειτουργία πανεπιστημίου στην Ελεύθερη Δημοκρατία της Κύπρου, ερωτάσθε:

Σε ποιες ενέργειες σκέφτεσθε να προβείτε τα δύο Υπουργεία, από κοινού με την Κυπριακή Δημοκρατία, ώστε να δημιουργηθούν και στην ελεύθερη Δημοκρατία της Κύπρου...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Μία είναι η Δημοκρατία της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): ...στη Δημοκρατία της Κύπρου οι κατάλληλες προϋποθέσεις για την ίδρυση και λειτουργία πανεπιστημίων, για τη φοιτηση όχι μόνο Ελλήνων, αλλά και φοιτητών από άλλες χώρες".

Ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Γιάννος Κρανιδιώτης έχει το λόγο.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, σέβομαι την ευαισθησία του ερωτώντος Βουλευτή, αλλά ας μου επιτρέψει να θεωρήσω υπερβολικές τις ανησυχίες του. Πρώτα απ' όλα θα ήθελα να επισημάνω ότι στα κατεχόμενα δεν υπάρχουν αναγνωρισμένα πανεπιστήμια καθώς εκεί δεν υπάρχει νόμιμο κράτος. Τα πανεπιστήμια του φευδοκράτους είναι πανεπιστήμια "μαϊμούδες" και δεν αναγνωρίζονται από κανένα κράτος, από κανένα διεθνή οργανισμό. Εξάλλου κανένας διεθνής οργανισμός δεν χρηματοδοτεί αυτά τα ιδρύματα.

Από κει και πέρα εξυπακούεται ότι δεν είμαστε εμείς εναντίον της μόρφωσης των Τουρκοκύπριων και η κάθε προσπάθεια βελτίωσης του μορφωτικού τους επιπέδου θα τους βοηθήσει να αντιληφθούν τη τραγική κατάσταση στην οποία έχουν περιέλθει από την τουρκική κατοχή.

Αντίθετα απ' ότι συμβαίνει στα κατεχόμενα, στο ελεύθερο τμήμα της Κύπρου ως γνωστόν η παρεχόμενη παιδεία είναι υψηλοτάτου επιπέδου. Τηρούμενων των αναλογιών είναι τρίτη χώρα στον Κόσμο σε αριθμό φοιτητών. Το πανεπιστήμιο της Κύπρου που ιδρύθηκε το 1989 και λειτουργεί από το 1992 είναι ένα διεθνώς αναγνωρισμένο πανεπιστήμιο που χαίρει μεγάλης εκτιμήσης στο εξωτερικό για την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών.

Ήδη οι απόφοιτοι του πανεπιστήμιου της Κύπρου έχουν

διακριθεί στο εξωτερικό, αλλά έχουν ενταχθεί παραγωγικά και μέσα στην κυπριακή κοινωνία. Εξάλλου βάσει των διμερών συμφωνιών που υπάρχουν μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου το 10% των φοιτητών του πανεπιστημίου αυτού προέρχονται από την Ελλάδα. Και βεβαίως οι τίτλοι σπουδών του πανεπιστημίου αυτού αναγνωρίζονται σιστόμα στην Ελλάδα.

Πέρα από το πανεπιστήμιο αυτό λειτουργούν και ορισμένα άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα, όπως είναι το Ανώτατο Τεχνολογικό Ινστιτούτο καθώς και ξενόγλωσσα ιδιωτικά ανώτατα κολέγια όπως το INTER COLLEGE, το CYPRUS COLLEGE, τα οποία εκτός από Κυπρίους, έχουν και ξένους φοιτητές, ιδιαίτερα από την περιοχή της Μεσσης Ανατολής.

Καταλήγοντας θέλω να επισημάνω ότι δεν υπάρχει καμιά σύγκριση ως προς την παιδεία που παρέχεται στο ελεύθερο τμήμα της Κύπρου με αυτήν στο κατεχόμενο τμήμα. Να τονίσω εδώ ότι μιλούμε για μια Κυπριακή Δημοκρατία. Ελπίζω μάλιστα με την ολοκλήρωση της διαδικασίας ένταξης της Κύπρου που έχει ξεκινήσει ήδη, και επίσημα με την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων στις 31 Μαρτίου, θα δοθούν οι δυνατότητες, θα υπάρξουν εκείνες οι στέρεες προϋποθέσεις που θα δώσουν και στους Τουρκοκύπριους την ευχέρεια μιας ποιοτικής παιδείας, εφόσον λυθεί το Κυπριακό, με εκείνη που προσφέρεται αυτήν τη σπιγμή στους Ελληνοκύπριους. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Γεωργιάδης έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υφυπουργέ, χαίρομαι πραγματικά γιατί όπως μας είπατε η εικόνα δεν είναι αυτή, όπως περιγράφεται στο σχετικό δημοσίευμα.

Στο άρθρο αυτό ο κ. Μαρίους λέει πως αυτά που αναφέρει, αναγράφονται στο περιοδικό "TIME" και ότι το περιοδικό αυτό του το έστειλε μία Ελληνίδα λέκτορας, η κ. Παπαθεοδώρου. Από το περιοδικό "TIME" είναι συνεπώς όσα αναφέρονται στο άρθρο και τα οποία σε περίληψη γράφω στην ερώτησή μου. Επαναλαμβάνω ότι χαίρομαι που δεν είναι έτσι.

Μάλιστα το περίεργο είναι πως στο περιοδικό αναφέρεται ότι ο ΟΗΕ προκειμένου να χρηματοδοτήσει αυτό το πανεπιστήμιο, θεώρησε τους Τουρκοκύπριους εποίκους, ως πρόσφυγες. Και αυτό ήταν βασικά εκείνο που με εξόργισε ως Έλληνα και ως Βουλευτή του ελληνικού Κοινοβουλίου. Διότι αν πράγματι έτσι έχουν τα πράγματα, τότε δεν καταλαβαίνω ποιος είναι ο ρόλος του ΟΗΕ.

Και έκρινα σκόπιμο να καταθέσω αυτήν την επίκαιρη ερώτηση, ώστε να δοθεί η ευκαιρία στα Υπουργεία να κοιτάξουν πώς μπορούν σε συνεργασία με την Κυπριακή Δημοκρατία να καλύψουν αυτό το κενό γιατί στον τομέα των γραμμάτων και του πολιτισμού σίγουρα η Ελλάδα είναι πολύ πιο ψηλά.

Και θα ήθελα εδώ, κύριε Υφυπουργέ, να μεταφέρω μία σκέψη που επίσης διάβασα στο "BHMA", του καθηγητού κ. Αδαμάντιου Πεπελάση.

Αναφερόμενος στο London School of Economics λέει ότι εκεί υπάρχουν πάρα πολλοί Έλληνες αγγλόφωνοι καθηγητές. Κάνει δε την πρόταση να ιδρυθεί ένα αγγλόφωνο πανεπιστήμιο στην Ελλάδα για να γίνει πόλος έλξης για τους φοιτητές των Βαλκανίων. Συνδύοντας εγώ αυτήν τη σκέψη με το θέμα που συζητάμε θα έλεγα ότι θα μπορούσαμε κάτι παραπλήσιο να το μεταφέρουμε για να λειτουργήσει στην Κύπρο, ώστε να φέρουμε όλους αυτούς τους καθηγητές που τώρα διαπρέπουν στο εξωτερικό. Αυτό το πανεπιστήμιο θα μπορούσε να γίνει πόλος έλξης για φοιτητές από τις Αραβικές χώρες.

Με αυτό το σκεπτικό κατέθεσα αυτήν την ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Θέλω να διαβεβαιώσω τον κύριο Βουλευτή ότι τα αυτοαποκαλούμενα πανεπιστήματα στα κατεχόμενα δεν χρηματοδοτούνται από κανένα επίσημο διεθνή φορέα. Άρα η πληροφόρηση η οποία υπάρχει είναι ανακριβής. Από εκεί και πέρα θα ήθελα με αυτήν την ευκαιρία να τονίσω ότι το πανεπιστήμιο της Κύπρου αφορά όλον τον πληθυσμό της Κύπρου. Μπορεί να δεχθεί και Τουρκοκύπριους φοιτητές. Έχει και τμήμα τουρκικών

σπουδών στο οποίο διδάσκουν Τουρκοκύπριοι.

Από εκεί και πέρα υπάρχει επαρκής υποδομή για να φιλοξενηθούν άξιοι ξένοι, αλλά και Έλληνες καθηγητές, από το εξωτερικό. Υπάρχουν και ξενόγλωσσα ιδιωτικά πανεπιστήμια, τα οποία νομίζω ότι κάνουν άριστη δουλειά. Εν τω μεταξύ μεταξύ, Ελλάδας και Κύπρου υπάρχει μορφωτική συμφωνία με στενή συνεργασία ανταλλαγών. Το επίπεδο αυτής της συνεργασίας είναι πάρα πολύ υψηλό και συνεχώς βελτιώνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Δεύτερη επίκαιρη ερώτηση είναι η με αριθμό 1163/82/16.3.98 του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Δημητρίου Σιούφα προς τον κύριο Πρωθυπουργό, σχετικά με την αναπροσαρμογή της ισοτιμίας της δραχμής λόγω της εισαγωγής της στο Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Σιούφα, συνοπτικώς έχει ως εξής:

"Με τις τελευταίες αποφάσεις σας για υποτίμηση της δραχμής, κάνετε φτωχότερους όλους τους Έλληνες.

Εν τω μεταξύ και για πέντε μήνες υποβάλατε την οικονομία στην σκληρότερη δοκιμασία του βίου της και την εξαντλήσατε σε θυσίες, υποστηρίζοντας μια πολιτική που ήταν λανθασμένη και αδιέξοδος, όπως σας επισημαίναμε με κάθε ευκαιρία.

α)Για να στηριχθεί η σκληρή δραχμή διαθέσατε πέντε δισεκατομμύρια (5.000.000.000) δολάρια από εθνικά αποθέματα, β) τρία δισεκατομμύρια (3.000.000.000) δολάρια δανειστήκατε τελευταία και γ) 1,8 τρισεκατομμύρια δραχμές λόγω της υποτίμησης θα πληρωθούν ως επί πλέον υποχρεώσεις από το εξωτερικό δημόσιο χρέος.

Κρατήσατε υψηλότατα επιτόκια για πέντε μήνες, υποθηκεύοντας την ανάπτυξη, τις δανεισθείσες από το εξωτερικό επιχειρήσεις, το τραπεζικό σύστημα. Μαζί σας θριαμβολογούν όσοι έγκαιρα γνώριζαν ότι θα γίνει υποτίμηση και όσοι κέρδιζαν όπως οι αεριτζήδες, οι επιτήδειοι, οι κερδοσκόποι, οι λουφαδόροι.

Κατόπιν αυτών καλείσθε να ενημερώσετε την Εθνική Αντιπροσωπεία:

1. Γιατί υποβάλατε την ελληνική οικονομία μετά τη νομισματική αναταραχή του Οκτωβρίου, σε τρομακτική δοκιμασία κλονίζοντας τις αντοχές της.

2. Γιατί κατά την κατάθεση του προϋπολογισμού του 1998, στις 12 Νοεμβρίου ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, παραπλανούσε τον ελληνικό λαό, προφανώς με εντολή σας, ότι "η πολιτική της σταθερής δραχμής θα συνεχίσει να αποτελεί τον ακρογνωματικό λίθο της οικονομικής πολιτικής".

3 Γιατί είπατε ψέματα στον ελληνικό λαό, η Κυβέρνηση σας και ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας όταν την ίδια μέρα δήλωνε:

"Η Κυβέρνηση δεν θα επιδιώξει τη συμμετοχή της δραχμής στο Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμών του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος. Θα διατηρεί σταθερή την ισοτιμία της δραχμής ως προς το ECU και EYΡΩ, τόσο κατά την παρούσα περίοδο όσο στο διάστημα 1.1.1999 και της 1.1.2001".

4. Γιατί συγχέετε δύο ανόμοια μεταξύ τους πράγματα στην ένταξη στο Σύστημα Συναλλαγματικών Ισοτιμών και την υποτίμηση. Μια επιτυχημένη οικονομική πολιτική θα εξασφάλιζε το πρώτο χωρίς να προσφύγει στο δεύτερο.

5. Ποιος θα αποζημιώσει όσες από τις επιχειρήσεις σας πίστεψαν και δανείστηκαν σε ξένα νομίσματα, ακολουθώντας το παράδειγμα της Κυβέρνησης και τώρα βρίσκονται υπό χρεοκοπία..

Μακροσκελής και η ερώτηση και η περίληψη κατ' ανάγκην.

Ακολούθων, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η τέταρτη και η πέμπτη επίκαιρες ερωτήσεις του Προέδρου του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προσόδου και του Προέδρου του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος, οι οποίες ως συναφείς πρέπει να συζητηθούν μαζί με την επίκαιρη ερώτηση του κ. Σιούφα.

Η τέταρτη λοιπόν με αριθμό 1173/84/16.3.98 επίκαιρη ερώτηση του Προέδρου του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προσόδου κ. Νικολάου Κωνσταντόπουλου, προς τον κύριο Πρωθυπουργό, σχετικά με την αναπροσαρμογή της Ισοτιμίας

της δραχμής λόγω της εισαγωγής της στο Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει ως εξής:

"Η οδυνηρή και μεγάλη υποτίμηση, σε συνθήκες πειθαναγκασμού της ελληνικής Κυβέρνησης, αποδεικνύουν την αποτυχία της Κυβέρνησης και τις εγκληματικές της ευθύνες.

Ο κ. Σημίτης και οι οικονομικοί Υπουργοί του υποστήριζαν δογματικά την πολιτική της σκληρής δραχμής, που σήμερα πετάνε ως αδιέξοδη. Επίσης, με τον ίδιο περιφρονητικό αυταρχισμό προς κάθε αντίθετη πρόταση, διαβεβαίωναν ότι η πολιτική τους είναι μονόδρομος για τη σύγκλιση και τη στήριξη της δραχμής.

Σήμερα η Κυβέρνηση ομολογεί την αποτυχία της οικονομικής πολιτικής, την αδυναμία του προϋπολογισμού να ανταποκριθεί στις προδιαγραφές του και την ανικανότητα να στηρίξει τη δραχμή δημιουργίας ένα νέο κύμα υπερχρεωμένων και προβληματικών επιχειρήσεων.

Η συστηματική παραπλάνηση της Βουλής και του ελληνικού λαού δεν είναι στοιχείο εκσυγχρονισμού της πολιτικής ζωής. Αποτελεί πολιτική, κοινωνική και θητική πρόκληση να πληρώνει τα σπασμένα της κυβερνητικής αποτυχίας ο ελληνικός λαός εξακολουθητικά. Είναι δείγμα πολιτικής ταχυδακτυλουργίας να εμφανίζεται ως συνταγή επιτυχίας η παταγώδης αποτυχία και διάψευση των κυβερνητικών επιλογών και διαβεβαιώσεων.

Ερωτάται ο κύριος Πρωθυπουργός:

Γιατί παραπλανούσε συστηματικά τους πάντες και φόρτωνε διαρκή βάρη στους ασθενέστερους, εν γνώσει της αδιέξοδης πολιτικής του.

Γιατί εν γνώσει του αποφάσισε τον εξωτερικό δανεισμό και δεν πήρε μέτρα, ώστε να αποτραπεί η αθέμιτη κερδοσκοπία, που έγινε από την επιλεκτική διαρροή και γνώση της πληροφορίας, επιβαρύνοντας υπέρμετρα την ελληνική οικονομία.

Ποια είναι η πολιτική και κοινωνική του ευαισθησία και ποια τα μέτρα για τη στήριξη του κοινωνικού τομέα που εξαθλιώνεται με την επέλαση μέτρων εξουθένωσης και αποδιάρθρωσης της μεγάλης πλειοψηφίας του ελληνικού λαού".

Ομοίως, η πέμπτη με αριθμό 1178/85/16.3.98 επίκαιρη ερώτηση του Προέδρου του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Δημητρίου Τσοβόλα προς τον κύριο Πρωθυπουργό, σχετικά με την αναπροσαρμογή της ισοτιμίας της δραχμής λόγω της εισαγωγής της στο μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία έχει ως εξής:

"Για μια ακόμη φορά η Κυβέρνηση, εκτελώντας εντολές του ένοντος και ντόπιου χρηματιστηριακού και τραπεζικού κεφαλαίου, όπως αποδείχθηκε, συνέπραξε στο να δοθεί ένα πλήγμα όχι μόνο στην εθνική μας οικονομία, αλλά και στο εισόδημα των ασθενέστερων οικονομικά τάξεων (μισθωτών, συνταξιούχων, αγροτών, μικρομεσαίων κλπ.)

Επιπλέον εξαπάτησε τη Βουλή και τον ελληνικό λαό, αφού τόσο ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης όσο και ο αρμόδιος Υπουργός Εθνικής Οικονομίας απέκλειαν σε όλους τους τόνους το ενδεχόμενο της υποτίμησης του εθνικού μας νομίσματος και ζητούσαν μάλιστα στήριξη της πολιτικής της "σκληρής" δραχμής.

Ταυτόχρονα η Κυβέρνηση ευνόησε σκανδαλωδώς τους κερδοσκόπους, οι οποίοι από "διαρροές" πληροφορήθηκαν την επικείμενη υποτίμηση, με αποτέλεσμα να καρπωθούν σε λίγα εικοσιτετράωρα τεράστια ποσά.

Ερωτάται ο κύριος Πρωθυπουργός:

Πώς και γιατί "διέρρευσε" η πληροφορία της υποτίμησης της δραχμής προς όφελος των κερδοσκόπων και σε βάρος της εθνικής οικονομίας.

Ποιο το κόστος της υποτίμησης για την εθνική οικονομία, τον προϋπολογισμό και τον πληθωρισμό και ποιες οι επιπτώσεις στο εισόδημα των ασθενέστερων οικονομικά τάξεων (μισθωτών, συνταξιούχων, αγροτών, μικρομεσαίων κλπ.)

Τι ποσοστό υποτίμησης της δραχμής ζήτησε η Κυβέρνηση και οι εκπρόσωποι της από τα όργανα του Μηχανισμού Συναλλαγματικών Ισοτιμών κατά τις διαπραγματεύσεις και συζητήσεις, οι οποίες τελικά κατέληξαν στην απόφαση για

υποτίμηση της τάξης του 13,8%".

Ο Πρωθυπουργός κ. Κωνσταντίνος Σημίτης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η είσοδος της δραχμής στο Σύστημα Συναλλαγματικών Ισοτιμιών αποτελεί ένα αποφασιστικό και κρίσιμο βήμα στην πορεία της χώρας προς την Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Μπήκαμε, με την ένταξη της δραχμής στο Σύστημα των Ισοτιμιών, στον προθάλαμο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.

Η Αντιπολίτευση, όπως ακούσατε, παρουσίασε τις εξελίξεις αυτές ως καταστροφή.

Ποια είναι, όμως, τα γεγονότα, τα οποία αποδεικνύουν ότι η άποψη την οποία υποστηρίζει είναι εξωπραγματική: 'Ήταν ποτέ στο παρελθόν η Ελλάδα στο Σύστημα Συναλλαγματικών Ισοτιμιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης; 'Όχι.

Δεν το μπορούσε. Τώρα το μπόρεσε.

Μπορούσε να συμμετάσχει, με βάση την εμπειρία την οποία έχουμε επί δεκαετίες τώρα από άλλες χώρες -παράδειγμα την Ισπανία ή την Ιταλία- στο μηχανισμό όποτε ήθελε; 'Όχι. Η ένταξη γινόταν πάντα μετά από επίπονες διαπραγματεύσεις. Τις επίπονες αυτές διαπραγματεύσεις τις κάναμε και τις πετύχαμε. Γιατί είναι δύσκολη η ένταξη αυτή στο μηχανισμό και δεν γίνεται αποτελήση θέλει ο καθένας; Ο μηχανισμός είναι τμήμα του οικονομικού οικοδομήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σ'αυτόν αντικατοπτρίζεται η σταθερότητα των ευρωπαϊκών νομισμάτων, η σταθερότητα των ευρωπαϊκών οικονομιών. Μόνο αν συμμετέχουν δυνατές οικονομίες, υπάρχει το μήνυμα της σταθερότητας, μόνο τότε υπάρχει απέναντι στον υπόλοιπο κόσμο, από πλευράς των ευρωπαϊκών χωρών, το μήνυμα ότι η οικονομία τους είναι σταθερή. Και γιατί θεβαίως δεν θέλουν να συμμετάσχουν οι οικονομίες, οι οποίες δεν είναι σταθερές. Η συμμετοχή ήταν πάντα -και είναι τώρα και στην περίπτωση της Ελλάδας- ένδειξη οικονομικής σταθερότητας και μιας πορείας θετικής μιας οικονομίας. Γ'αυτό ακριβώς και η συμμετοχή στο μηχανισμό συνεπάγεται ορισμένα οφέλη.

Δείχνει αυξημένη εμπιστοσύνη προς την οικονομία. Εξασφαλίζει την αλληλεγγύη και τη στήριξη των υπολοίπων κρατών των κεντρικών τραπεζών προς το νόμισμα και τώρα στο ελληνικό νόμισμα. Θα μας συνδράμουν. Αποτελεί, τέλος, εκπλήρωση μιας κρίσιμης και απαραίτητης προϋπόθεσης συμμετοχής στην ΟΝΕ, σύμφωνα με τη θέση την οποία πήραν όλες εκείνες οι χώρες, οι οποίες θα συμμετάσχουν, στην πρώτη φάση, στην πρώτη ομάδα, στην ΟΝΕ.

Η αποδοχή του ελληνικού αιτήματος, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρ' όλα όσα ακούσατε, σηματοδοτεί την εμπιστοσύνη των Ευρωπαίων εταίρων μας στις δυνατότητες και στις προοπτικές της χώρας να ενταχθεί μαζί με τις υπόλοιπες χώρες στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Πετύχαμε ένα σημαντικό βήμα προς το στόχο μας, το στόχο της Ελλάδας για ισότιμη ένταξη στις ευρωπαϊκές διαδικασίες, το νέο ευρωπαϊκό σχήμα. 'Οποιοι δεν κατανοούν τη σημασία αυτού του εγχειρήματος και διατυπώνουν διάφορες σκόρπιες και λαϊκίστικες θέσεις, ας ενημερωθούν από το Διεθνή Τύπο για τις κρίσεις του Διεθνή Τύπου σε σχέση με τις εξελίξεις, ο οποίος Τύπος, βεβαίως ούτε της Κυβέρνησης είναι ούτε της Αντιπολίτευσης. Η Ελλάδα, αγαπητοί συνάδελφοι, πέτυχε μια νίκη πρώτου μεγέθους, την οποία δεν είχε πετύχει για πολλά άλλα χρόνια. Γιατί τώρα, λοιπόν- τίθεται το ερώτημα- η προσαρμογή;

Είναι γνωστό ότι στις 2 ή 3 Μαΐου θα παρθούν οι κρίσιμες αποφάσεις για την ΟΝΕ και την οριστική ισοτιμία των ευρωπαϊκών νομισμάτων απέναντι στο ECU. Είναι επίσης γνωστό ότι πρέπει να έχουμε μία σταθερή ισοτιμία της δραχμής για δύο χρόνια πριούντος στην ΟΝΕ. Η προσαρμογή που έγινε είχε σκοπό να περιορίσει τις επιπτώσεις των βέβαιων νομισματικών αναταράξεων που θα υπάρξουν στη διάρκεια του Απριλίου και του Μαΐου στην πορεία της ελληνικής οικονομίας, είχε σκοπό να ενισχύσει τις επιδόσεις της οικονομίας και να την κάνει πιο ανταγωνιστική.

Μειώσαμε τον πληθωρισμό τα τελευταία τέσσερα χρόνια

κατά δέκα μονάδες. Άλλα δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ο πληθωρισμός μας, παρ' όλα αυτά, ήταν υψηλότερος από το μέσο όρο του πληθωρισμού των άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Ήταν, λοιπόν, ο πληθωρισμός αυτός ένα αρνητικό σημείο για την ανταγωνιστικότητά μας. Είναι γεγονός ότι τα επιτόκια μας ήταν υψηλά και υψηλά επιτόκια δεν βοηθούν επενδύσεις. Τώρα θα πέσουν τα επιτόκια. Θα υπάρξουν περισσότερες επενδύσεις, θα υπάρξει περισσότερη απασχόληση, θα υπάρξει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στη μάχη κατά της ανεργίας. Όχι μονάχα ενισχύσαμε τη θέση της Ελλάδος στη διεθνή οικονομία, αλλά ενισχύσαμε την ανταγωνιστικότητά μας, ενισχύσαμε τις δυνατότητές μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ένας αδιάψευστος μάρτυρας για όλα αυτά: Είναι η αντίδραση της αγοράς. Για να δούμε τι έκανε η αγορά τις τρεις τελευταίες ημέρες.

Η αντίδραση των αγορών ήταν ιδιαίτερα θετική. Στην αγορά συναλλάγματος σημειώθηκε εισροή. Δεν σας λέω αριθμούς και λεπτομέρειες παρά θα καταθέσω ένα έγγραφο.

Πρώτα απ' όλα στην αγορά συναλλάγματος σημειώθηκε εισροή. Η άνοδος των τιμών στο Χρηματιστήριο των Αθηνών ήταν συνεχής και θεαματική. Θεαματική ήταν επίσης και η ανάκαμψη της αγοράς ομολόγων. Το βραχυχρόνιο επιτόκιο στην αγορά χρήματος σημείωσε αισθητή πτώση. Στις διεθνείς αγορές η ζήτηση για τα ομόλογα του ελληνικού δημοσίου ήταν έντονη. Το ευρωμόλογο που εξέδωσε το δημόσιο τη Δευτέρα έτυχε ιδιαίτερα ευνοϊκής υποδοχής.

Τι σημαίνουν όλα αυτά; Σημαίνουν ότι οι εγχώριες και διεθνείς αγορές αξιολογούν θετικά τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας. Αξιολογούν θετικά την ένταξη της δραχμής στο Μηχανισμό των Συναλλαγματικών Ισοτιμιών. Αξιολογούν θετικά την προσαρμογή που έγινε.

Ερωτούν μερικοί: Μα, πώς συμβιβάζεται η προσαρμογή της δραχμής με την πολιτική της σκληρής δραχμής; Η πολιτική της σκληρής δραχμής, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επέτρεψε την πτώση του πληθωρισμού, όπως είπα, κατά δέκα μονάδες. Επέτρεψε να φθάσουμε στο επίπεδο του 4,5% για να έχουμε τη δυνατότητα ένταξης στο μηχανισμό και αργότερα στην ΟΝΕ. Δεν θα δέχονταν οι Ευρωπαίοι ποτέ την ένταξη μας στο μηχανισμό με τον πληθωρισμό που είχαμε. Έπρεπε να μειωθεί σ' αυτά τα επίπεδα ο πληθωρισμός για να πετύχουμε την ένταξη. Η σταθερή δραχμή επέτρεψε την ένταξη στο μηχανισμό.

Αυτό δίνει και την απάντηση στο ερώτημα γιατί έγινε τώρα η προσαρμογή. Γιατί απλούστατα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορούσε να γίνει πριν. Η νέα ισοτιμία δεν θα ήταν βιώσιμη. Επίσης, γιατί αν κάνεις μια προσαρμογή σ' ένα υψηλό επίπεδο, θα πάρεις ανταγωνιστικότητα μετά.

Κεντρικός στόχος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι η ένταξη μας στην ΟΝΕ. Αυτήν την ένταξη στη σκληρής δραχμής. Αυτήν την ένταξη εξυπέρτησε τώρα και η προσαρμογή. Αυτόν το στόχο θα εξυπηρετεί και η εφεξής πολιτική. Και μ' αυτήν την ισοτιμία που έχουμε θα πορευθούμε στην ΟΝΕ.

Μερικοί μιλούν για το ότι οι πολίτες έγιναν φτωχότεροι δήθεν κατά 14%. Αυτά είναι ανακριβέστατα και αναληθή. Βραχυπρόθεσμα η επίπτωση στο εισόδημα είναι όσο και ο πληθωρισμός και η επίπτωση αυτή θα είναι μικρή έως ελάχιστη και θα απορροφηθεί στη διάρκεια του χρόνου. Μακροπρόθεσμα η βελτιούμενη ευρωστία της ελληνικής οικονομίας θα οδηγήσει σε καλύτερες οικονομικές συνθήκες για όλους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ρωτάω: Μια πιο δυνατή οικονομία δεν αφελεί όλους ανεξαίρετα τους Έλληνες; Είδατε τους αριθμούς, είδατε την αντίδραση της αγοράς. Ποιος δεν θέλει την πιο δυνατή οικονομία; Πιστεύω, μόνο εκείνοι οι οποίοι εξετάζουν τις δικές τους μικροκομματικές σκοπιμότητες. Με τις δικές τους μικροκομματικές σκοπιμότητες κρίνουν τις εξελίξεις. Οι εξελίξεις όμως ήταν θετικές και θα είναι θετικές για την ελληνική οικονομία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Σιούφας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, μοιραία ήταν η απάντηση από το μοιραίο Πρωθυπουργό της χώρας.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Γιατί μ' αυτά που λέτε, κύριε Πρωθυπουργέ, και με όλο το σεβασμό στο θεσμικό σας ρόλο, επαξιώς γίνατε Πρωθυπουργός των φόρων, της ανεργίας....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Σιούφα, με συγχωρείτε!

Αν μπορείτε να απαντήσετε σε ανάλογο κλίμα εκείνου που σας απήντησε ο Πρωθυπουργός.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, το κλείσιμο της ομιλίας του Πρωθυπουργού επιτρέπει αυτού του είδους την απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ όχι χαρακτηρισμούς για να γίνεται ομαλά η συζήτηση. Αυτό είναι το σωστό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Τον σέβομαι το θεσμικό ρόλο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, συνεχίστε, κύριε Σιούφα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Το χρόνο μου παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε.

Γίνατε Πρωθυπουργός των φόρων, της ανεργίας, της εργήμασης της υπαίθρου και της υποτίμησης.

Και τώρα λέτε και ψέματα, κύριε Πρωθυπουργέ. Γιατί λέγατε ψέματα και όταν υποστηρίζατε ότι δεν θα γίνουν εκλογές και τις κάνατε. Είπατε ότι δεν θα βάλετε φόρους και βάλατε βαρύτατους φόρους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Αν σ' αυτό το επίπεδο νομίζετε ότι γίνεται συζήτηση, λυπάμαι πολύ. Αυτό θέλω να σας πω μόνο.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Παρακαλώ! Δεν έχει ανάγκη συνηγόρου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Ούτε και ο κύριος Πρωθυπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Αλογοσκούφη, σας παρακαλώ!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Γιατί διακόπτετε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Με ποιο δικαίωμα εσείς απευθύνεσθε σε μένα;

Κύριε Σιούφα, σας παρακαλώ συνεχίστε με τον τρόπο που γνωρίζετε, τον ευπρεπή και σωστό. Σας παρακαλώ!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Υποστηρίζατε ότι δεν θα βάλετε φόρους και βάλατε βαρύτατους. Υποστηρίζατε με πάθος τη σκληρή δραχμή και την υποτίμησατε. Υποστηρίζατε ότι δεν θα ενταχθεί η δραχμή στο Σύστημα Συναλλαγματικών Ισοτιμιών μέχρι το 2001 και ήλθατε και την εντάξετε. Υποστηρίζατε ακόμα -και αυτή είναι η ιδιαίτερη παραπήρηση- ότι είσθε ο Επιμηθεύς της σύγχρονης πολιτικής ζωής, ενώ η χώρα χρειάζεται Προμηθείς. Δεν μπορείτε να προβλέψετε.

Και ακόμα είναι νέα φαρσοκωμωδία οι δεσμεύσεις ότι θα κάνετε διαρθρωτικές αλλαγές, τις οποίες υποστηρίζετε εδώ και χρόνια και δεν τις πραγματοποιείτε.

Αλλά είσθε και Πρωθυπουργός των διλημάτων, κύριε Πρωθυπουργέ. Πόλεμος ή ειρήνη λέγατε το πρώι της εθνικής ταπείνωσης στα Ίμια, σήμερα λέτε καταστροφή ή υποτίμηση.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Δημιουργείτε τα αναπότρεπτα, αποτυγχάνετε και καταφεύγετε σε διλήμματα. Τώρα την υποτίμηση τη λέμε προσαρμογή, όπως λέει ο λαός το ξύδι, γλυκάδι ή τον 'Αξενο πόντο, Εύξεινο Πόντο ή όπως έλεγε ο ιδρυτής σας τον ανασχηματισμό, αναδόμηση.

Μιλάτε για επικαιροποιήσεις σε δραχμή και σε πρόγραμμα σύγκλισης. Η μόνη επικαιρότητα που έχετε είναι με την ταινία "Τίτανικός". Βυθίζετε τη χώρα και πανηγυρίζετε και στο πιάνο είναι ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Δεν φταίει κανείς που αχρηστεύετε θυσίες πέντε χρόνων, κύριε Πρωθυπουργέ. Μπορούσατε να είχατε κάνει την υποτίμηση χωρίς να κάνετε προσαρμογή. Και εδώ είναι το σημαντικό. Τότε θα το ήξεραν τρεις άνθρωποι και όχι διακόσιοι. Και εδώ είναι οι τεράστιες ευθύνες σας.

Αυτή είναι η εποχή του νέου ήθους και του ύφους που διακηρύσσατε και που τελικά αποδεικνύεται ότι είναι η εποχή θριάμβου των καιροσκόπων. Αυτός είναι ο εκσυγχρονισμός σας. Κάνετε όλον τον κόσμο φτωχότερο. Πέντε έως επτά δισεκατομμύρια δολάρια μειώθηκαν τα συναλλαγματικά αποθέματα της πατρίδος μας. Τρία δισεκατομμύρια δολάρια δανειστήκατε, εκ των οποίων 1,2 δισεκατομμύρια δολάρια με επιτόκιο 1,35%, περισσότερο απ' ό, τι δανείζεται το αμερικανικό δημόσιο, την ώρα που η Πορτογαλία πέτυχε 0,45%. Γιατί, κύριε Πρωθυπουργέ, κάθε χρόνο ο ελληνικός λαός επιβαρύνεται με εννέα δισεκατομμύρια δολάρια ως επιπλέον υποχρεώσεις απ' αυτόν τον τρόπο με τον οποίο δανειστήκατε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Σιούφα, πρέπει να κλείσετε, γιατί έχει περάσει ο χρόνος. Κράτησα το χρόνο και των διακοπών, αλλά έχετε υπερβεί κατά πολύ το χρόνο του Κανονισμού.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω σε δέκα δευτερόλεπτα.

'Οσο παραμένετε στην Κυβέρνηση, θα φέρνετε ακόμη μεγαλύτερες ζημιές. Φύγετε τώρα. Είναι η μόνη υπηρεσία που μπορείτε να προσφέρετε στον ελληνικό λαό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου:

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Κύριε Πρόεδρε, το σκηνικό της υποτίμησης θυμίζει το τελετουργικό των ανθρωποθυσιών.

Κύριε Πρωθυπουργέ, καταστήσατε τη συμμετοχή της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνώνυμη με την εξαθλίωση του ελληνικού λαού. Προσφέρετε οδυνηρές δοκιμασίες στον ελληνικό λαό και τις χειρότερες υπηρεσίες στην υπόθεση της Ευρώπης. Λέτε όλα ν' άλλων, κατά πώς σας συμφέρει. Μαζέψατε 4,5 τρισεκατομμύρια στην τριετία 1994-1997 για τη σκληρή δραχμή και σε μια μέρα δώσατε πάνω από 1,5 τρισεκατομμύριο. Φτιάξατε κλίμα στην αγορά, παγιδέψατε πολύ κόσμο, που σήμερα πληρώνει τα σπασμένα, σπαταλήσατε τα συναλλαγματικά αποθέματα.

Αυτά, κύριε Πρωθυπουργέ, για τα οποία πανηγυρίζετε σήμερα, γνωρίζετε πολύ καλά ότι είναι ανυπόστατα. Με δική σας ευθύνη θα εξακολουθείτε να στηρίζετε τη δραχμή. Δεν υπάρχει από τώρα αυτοματισμός του μηχανισμού εγγυήσεων.

Δεσμευθήκατε για νέο πρόγραμμα σύγκλισης το συντομότερο δυνατόν και πριν το Μάιο. Δεσμευθήκατε για έσοδα από ιδιωτικούς επενδυτές της Τάξεως του 0,8% - 0,9% του ΑΕΠ σε ετήσιο μέσο όρο, ύψους τριακοσίων πενήντα δισεκατομμυρίων για το 1998.

Για να τα βρείτε αυτά, "θα αρχίσετε να πουλάτε ψαχνό", όπως ειπώθηκε εύστοχα από κάποιο γνώστη των πραγμάτων.

Δεν εξασφαλίσατε δέσμευση για τη συμμετοχή της Ελλάδας. Η χώρα θα περιμένει στην ουρά, για να κριθεί εξ αρχής το 2001. Υπήρξε διαρροή και κερδοσκοπικοί χειρισμοί. Το γνωρίζετε και οφείλετε εξηγήσεις.

Θα περιμένα, κύριε Πρωθυπουργέ -και είχατε την ευκαιρία- σήμερα τουλάχιστον να μην υιοθετήσετε τη γνώριμη τακτική της κυβερνητικής ρητορίας. Να δείξετε περισσότερη συναίσθηση ευθύνης γι' αυτά που βρίσκονται μπροστά μας και που αυριό, όταν επέλθουν, δεν θα αφήνουν περιθώρια ούτε για κλάματα.

Γνωρίζετε ότι το κόστος σήμερα είναι οδυνηρό και εξακολουθεί να κατανέμεται άδικα. Σας ερωτώ ευθέως: Στην κυβερνητική σας εξίσωση πού είναι η κοινωνία και ποιες είναι οι συγκεκριμένες πολιτικές για τη στήριξη του κόσμου, που καλείται σήμερα να πληρώσει αυτό το υπέρμετρο κόστος;

Προχωράτε, κύριε Πρωθυπουργέ, στην οδυνηρότερη κοινω-

νική και οικονομική δοκιμασία του τόπου, χωρίς αντίστοιχη προπαρασκευή, χωρίς ευρύτερο σχέδιο πολιτικής διαπραγμάτευσης, διαφρωτικών αλλαγών και αναπτυξιακών όρων.

Δεν είναι εκσυγχρονισμός το "κόψε το λαιμό σας κι εγώ μπορώ να κυβερνάω όπως θέλω".

Σας παρακαλώ και σας προκαλώ να καταθέσετε τώρα το κείμενο των δεσμευτικών σας αποφάσεων στη Διάσκεψη. Καταθέστε το τώρα. Η ανακοίνωση που δημοσιεύτηκε στο διεθνή Τύπο, δείχνει αυτές τις υπερβολικές και υπέρμετρες δεσμεύσεις.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του Προέδρου του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου)

Εγώ τελείωσα, κύριε Πρόεδρε, και καταθέτω, προκειμένου να διαβάσει ο κύριος Πρωθυπουργός σε μία διαδικασία αυτογνωσίας, τα όσα έλεγε κατά καιρούς με τον ίδιο κατηγοριατικό τρόπο για τα πιο αντίθετα πράγματα.

Επίσης, καταθέτω το ανακοινωθέν, έτσι όπως μετεδόθη από το Ρόιτερ, για να δει ο καθένας πίσω από αυτές τις γραμμές του κειμένου τις υπέρμετρες δεσμεύσεις, που κρύβει ο κύριος Πρωθυπουργός.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το επαναληπτικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του Προέδρου του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, ολοκληρώστε, κύριε Πρόεδρε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Καταθέστε τώρα το κείμενο των αποφάσεων, το πρόγραμμα των ιδιωτικοποίησεων και των άλλων μέτρων για τα οποία δεσμευτήκατε.

(Στο σημείο αυτός ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Νικόλαος Κωνσταντόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα κείμενα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Τσοβόλας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του Δ.Η.Κ.Κ.Ι.): Κύριε Πρωθυπουργέ, δεν απαντήσατε καθόλου στα ερωτήματα, που έθεσα με την ερώτηση μου.

Δεν απαντήσατε, κατά τη συνηθισμένη τακτική σας, στο ερώτημα, για να δούμε σε ποιο βαθμό χρεωκοπήσατε την ελληνική οικονομία και εμπαίξατε τον ελληνικό λαό. Τι προτείνατε εσείς ως Κυβέρνηση στο Συμβούλιο της Ευρώπης κατά τις διαπραγματεύσεις, πριν αποφασιστεί η υποτίμηση του 13,8%;

Κύριε Πρωθυπουργέ, συνεχίζετε τις ανακρίβειες και τον εμπαιγμό του λαού. Προκαλείτε τον ελληνικό λαό. Να υποθέσουμε από αυτά που είπατε, σε μία προσπάθεια να πείσετε τώρα τον ελληνικό λαό για τα καλά της υποτίμησης, ότι θα έρθουν και άλλες υποτίμησεις; Αφού είναι τόσο καλά αυτά που φέρνουν οι υποτίμησεις, πρέπει να περιμένουμε κι άλλες υποτίμησεις.

Αλήθεια, κύριε Πρωθυπουργέ, πότε λέγατε την αλήθεια στη Βουλή και στον ελληνικό λαό; Στις 25 Νοεμβρίου 1997, μετά την κατάθεση του προϋπολογισμού, αλλά και στις 21 Δεκεμβρίου 1997 κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού, όταν λέγατε, κύριε Πρωθυπουργέ, στις ανακρίβειες για την εξαπάτηση του λαού, επί λέξει τα εξής: "Για την Κυβέρνηση η σταθερότητα της δραχμής ισοδυναμεί με τη σταθερότητα όλης της οικονομίας" και συνεχίζατε "η οικονομική πολιτική δεν θα αλλάξει κατεύθυνση. Θα διατηρήσουμε σταθερή τη συναλλαγματική πολιτική, που ακολουθήσαμε, γιατί δίνει συνολικά το καλύτερο αποτέλεσμα για την οικονομία, τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές".

Φτιάξατε έναν προϋπολογισμό, εμπαίζοντας τους Βουλευτές της Πλειοψηφίας, εμπαίζοντας το Νομοθετικό Σώμα με μια φιλοσοφία, που έλεγε ότι από το 1998 και μετά θα εφαρμοστεί η πολιτική της σκληρής δραχμής.

Χρεωκοπήσατε, κύριε Πρωθυπουργέ. Αν υπήρχε στοιχειώδες ίχνος καλοπιστίας, αλλά και ευαισθησίας, αντί να λέτε αυτές

τις ανακρίβειες στη Βουλή και στον ελληνικό λαό, θα έπρεπε να ζητήσετε συγγνώμη και να παραιτηθείτε, για να εκφράσει και πάλι ο ελληνικός λαός τη γνώμη του.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του Προέδρου του Δ.Η.Κ.Κ.Ι.)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Δεν μπορώ να αντιληφθώ: Ισχυρίζεσθε ότι η επιτυχία και η ανοδική πορεία μιας οικονομίας και μιας οικονομικής πολιτικής οδηγεί με μαθηματική ακριβεία σε υποτίμηση κατά 14% και με δυνατότητα να φτάσει μέχρι το 29%, που προβλέπει η απόφαση του αρμόδιου οργάνου της Ευρώπης;

Αν αυτός ο μηχανισμός, όπως λέτε, εγγυάται την ισοτιμία του νομίσματος, γιατί αλήθεια το ισπανικό και πορτογαλικό νόμισμα υποτιμήθηκαν μέσα από αυτό το μηχανισμό τέσσερις έως πέντε φορές; Γιατί αλήθεια η λιρέττα υποτιμήθηκε δύο φορές; Γιατί αλήθεια η αγγλική λίρα υποτιμήθηκε και μετά η Αγγλία, η Σουηδία και η Δανία έφυγαν από το μηχανισμό και έκτοτε παραμένουν εκτός;

Αφήστε τις ανακρίβειες και πείτε την αλήθεια: ότι αποτύχατε. Ζητήστε συγγνώμη και παραιτηθείτε, γιατί ο νέος εκσυγχρονισμός σας ποιος είναι; Η φτώχεια, η αναξιοπιστία, η ψευδολογία και ο πληθωρισμός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κύριος Πρωθυπουργός έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ορισμένοι συνάδελφοι έχουν φαντασώσεις. Ο κ. Τσοβόλας είπε ότι υπάρχει απόφαση για το 29%, μίλησε και για το Συμβούλιο της Ευρώπης. Ο κ. Κωνσταντόπουλος είπε ότι υπάρχουν κείμενα αποφάσεων, τα οποία πρέπει να καταθέσω.

Πρώτα απ' όλα, όλα τα μέτρα τα οποία συζητήθηκαν στο πλαίσιο της Νομισματικής Επιτροπής, είναι όσα περιέχονται στο πρόγραμμά μας, το οποίο έχουμε δηλώσει. Αναφέρονται στο κείμενο της ανακοίνωσης της Νομισματικής Επιτροπής και το κείμενο της ανακοίνωσης της Νομισματικής Επιτροπής αναφέρεται στις δηλώσεις της Κυβέρνησης, οι οποίες και έγιναν. Δεν υπάρχει κάποιο άλλο κείμενο απόφασης, κύριες Κωνσταντόπουλε.

Ας έρθω τώρα στο επιχείρημα το οποίο λέχθηκε ότι εξαναγκάστηκε η Κυβέρνηση από τους Ευρωπαίους να προχωρήσει σ' αυτήν την προσαρμογή και την ένταξη γρήγορα-γρήγορα. 'Όπως σας ανέφερα πριν, η ένταξη στο σύστημα δεν γίνεται ποτέ γρήγορα-γρήγορα. 'Όλοι αυτοί οι ισχυρισμοί είναι ψευδέστατοι.

Υπήρχε συγκεκριμένο σχέδιο και υπήρχε μακρά διαπραγμάτευση για περισσότερες εβδομάδες, σχεδόν πάνω από ένα μήνα. Εμείς επιδιώκαμε τώρα την ένταξη, για να κλείσει το θέμα. Οι άλλες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν ήθελαν να γίνει τώρα η ένταξη στο σύστημα. Ήθελαν να γίνει στις αρχές Μαΐου ή μετά τις αναπροσαρμογές, οι οποίες θα γίνονταν στις αρχές Μαΐου. Η δική μας απόφηνεται να γίνεται τον Ιούνιο. Η δική μας απόφηνεται να γίνεται τον Ιούνιο.

Και δεν είναι αλήθεια, όπως είπα και πριν, ότι γίνονται όλοι οι Έλληνες φτωχότεροι. Όλοι οι Έλληνες θα κερδίσουν από αυτήν την εξέλιξη με τις επενδύσεις οι οποίες θα γίνουν, με τις εξαγωγές οι οποίες θα γίνουν.

Αλλά μπορώ να αναφέρω και σημειακά τον τουρισμό, ο οποίος θα έχει μεγάλη αύξηση. Οι αγρότες θα αφελθούν από την προσαρμογή της πράσινης δραχμής πάνω από εκατό δισεκατομμύρια (100.000.000.000) δραχμές. Οι κοινοτικοί πόροι του πακέτου Ντελόρ θα αυξήσουν τις επενδύσεις πάνω από εκατόν πενήντα δισεκατομμύρια (150.000.000.000) δραχμές.

Και με την ευκαιρία αυτή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να τονίσω ότι η κοινωνική πολιτική, όπως λέτε, εγγυάται την ισοτιμία του νομίσματος, για την καταπολέμηση της ανεργίας, στόχος του οποίου είναι η αντιμετώπιση ενός από τα πιο σημαντικά κοινωνικά προβλήματα του τόπου. Στόχος μας δεν είναι μόνο η ONE, στόχος μας είναι παράλληλα η ευημερία του τόπου, η καταπολέμηση της αδικίας, στόχος μας είναι να προχωρή-

σουμε την κοινωνική δικαιοσύνη και αυτήν την πορεία θα ακολουθήσουμε.

Ας έρθω τώρα, κύριοι συνάδελφοι, στη δήθεν παραπλάνηση του κοινού από τη συνεπή δημόσια υποστήριξη της σταθερότητας της συναλλαγματικής πολιτικής. Εξήγησα πριν τους οικονομικούς λόγους αυτής της σταθερότητας. Θα αποτελούσε όμως παγκόσμια πρωτοτυπία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν άφηνε η Κυβέρνηση οποιαδήποτε υποψία να περάσει, δηλαδή ότι προτίθεται να μεταβάλει την ισοτιμία του νομίσματός της.

Μα, έχει αναλογιστεί κανείς πράγματι στα σοβαρά, από αυτούς που ισχυρίζονται σε αυτήν την Αίθουσα ότι έπρεπε αυτό να γίνει, τι κερδοσκοπία θα είχε αναπτυχθεί και προπαντός τις κλίμα τα είχε δημιουργηθεί και ποιες καταστροφικές επιπτώσεις θα είχε το κλίμα αυτό στα επιτεύγματα, τα οποία πραγματοποιήσαμε τα τέσσερα αυτά χρόνια για το έλλειμμα, για τον πληθωρισμό και γενικά για το επίπεδο της οικονομίας;

Η Κυβέρνηση έδωσε μία μάχη σ' ένα επίπεδο, που συνήθως δημιουργούνται έντονες αναταραχές. Και τη μάχη αυτή την κέρδισε με μηδαμινό κόστος.

Επαναλαμβάνω: Οι διαπραγματεύσεις διήρκεσαν έναν ολόκληρο μήνα. Και αυτά περί διαρροής –που υπήρξε διαρροή την Παρασκευή– ήρθαν μετά από ένα μήνα διαπραγματεύσεων, όταν πια στις Βρυξέλλες ήταν γνωστό ότι είχαν μπει μπροστά οι διαδικασίες από την Πέμπτη το απόγευμα για τη σύγκληση της Νομισματικής Επιτροπής, όταν δεκάδες και εκατοντάδες υπάλληλοι είχαν ήδη κινητοποιηθεί για να υπάρξει η συνεδρίαση της Νομισματικής Επιτροπής το Σάββατο το απόγευμα. Άλλα μέχρι την Παρασκευή το μεσημέρι, που μόνη υπεύθυνη ήταν η ελληνική Κυβέρνηση, δεν είχε διαρρεύσει τίποτε. Από κει και πέρα, το θέμα δεν ήταν δικό μας, ήταν τότε της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Νομισματικής Επιτροπής, η οποία έπρεπε να φροντίσει την όλη διαδικασία για τη σύγκληση του οργάνου.

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτά τα οποία αφήνετε με μισόλογια να εννοηθούν, αυτά τα υπονοούμενα δεν αρμόζουν σ' αυτήν την Αίθουσα.

Έχω πει και πάλι: όποιοι έχουν στοιχεία να πάνε στον εισαγγελέα να τα καταθέσουν. Οχι λόγια, όχι ερωτήσεις που αφορούν παιδιά των άλλων σαν να υπάρχει η αδυναμία να προβάλουμε επιχειρήματα και πρέπει να ενοχοποιήσουμε παιδιά άλλων, τα οποία δουλεύουν στο εξωτερικό για να διατηρήσουμε φήμες.

Όχι τέτοιες συκοφαντικές τακτικές, αλλά έντιμα να πείτε τι ζέρετε και να τα καταθέσετε. Αυτή είναι η πορεία που ανεβάζει το επίπεδο του Κοινοβουλίου. Όλα τα άλλα κατεβάζουν το επίπεδο του Κοινοβουλίου και δείχνουν ότι δεν υπάρχει πολιτική.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Κωνσταντίνος Σημίτης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο έχει ως εξής:

"Συνοπτική Αξιολόγηση

των εξελίξεων στις αγορές μετά την ένταξη της δραχμής στο μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών

– Η αντίδραση των αγορών ήταν ιδιαίτερα θετική –σε ορισμένες περιπτώσεις ενθουσιώδης– τις πρώτες τρεις μέρες μετά την ένταξη της δραχμής στον ευρωπαϊκό μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών.

– Στην αγορά συναλλάγματος σημειώθηκε εισροή 1,5 – 1,8 δισεκ. δολ. και τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της Τράπεζας της Ελλάδος αυξήθηκαν κατά 1,3 δισεκ. δολάρια. Η δραχμή έχει ανατιμηθεί έναντι των κεντρικών ισοτιμιών της στο μηχανισμό, που καθορίστηκαν το Σάββατο, κατά 1,5% – 2,5%.

– Η άνοδος των τιμών του χρηματιστηρίου Αθηνών ήταν συνεχής και εντυπωσιακή: συνολικά κατά 14% σε τρεις ημέρες.

– Θεαματική ήταν και η ανάκαμψη της αγοράς ομολόγων, με αποτέλεσμα οι αποδόσεις στους μακροπρόθεσμους τίτλους, δεκαετούς διάρκειας, του Ελληνικού Δημοσίου, να υποχωρήσουν κατά 2,2 εκατοσταίες μονάδες στο 8% περίπου. Η

εξέλιξη αυτή θα διευκολύνει τη χρηματοδότηση των ελλειμμάτων και τη μείωση του κόστους χρηματοδότησης του Δημοσίου.

– Το βραχυχρόνιο επιπόκιο στην αγορά χρήματος σημείωσε αισθητή πτώση κατά 1-2 εκατοσταίες μονάδες περίπου για τοποθετήσεις διάρκειας 1-12 μηνών.

– Στις διεθνείς αγορές η ζήτηση για τα ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου ήταν έντονη. Το ευρω- ομόλογο που εξέδωσε το Δημόσιο τη Δευτέρα έτυχε ιδιαίτερα ευνοϊκής υποδοχής, με συνέπεια να αυξηθεί το προσφερόμενο ποσό κατά 500 εκ. ECU στο 1,5 δισεκ. ECU.

– Οι εξελίξεις αυτές οδηγούν σε ένα γενικό συμπέρασμα: οι εγχώριες και διεθνείς αγορές αξιολογούν θετικά τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας μετά την ένταξη της δραχμής στο μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών και την προσαρμογή της ισοτιμίας.

– Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και η δέσμευση της Κυβέρνησης στην επίτευξη των στόχων της σταθερότητας και της συμμετοχής στην ευρωπαϊκή νομισματική ένωση θέτουν τις βάσεις για ταχύτερη και διαρκή οικονομική ανάπτυξη.”).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):

Ποιά είναι, κυρίες και κύριοι, η πολιτική της Νέας Δημοκρατίας; Την ακούσατε μήπως τώρα; Ακούσατε τον κ. Σιούφα, ο οποίος είπε ...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Εσείς κυβερνάτε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):

... δεν έπρεπε να γίνει προσαρμογή, έπρεπε να μπούμε στο σύστημα χωρίς προσαρμογή.

Μα, αυτό φανερώνει πλήρη άγνοια των διαδικασιών...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Εσείς ελέγχεσθε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):

Δεν υπάρχει εδώ οικονομική πολιτική. Δεν ξέρουν τι πρέπει να γίνει. Ένα μόνο ξέρουν, την τακτική των ύβρεων και των συκοφαντιών. Εμείς σ' αυτό δεν πρόκειται να τους ακολουθήσουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Ο λαός θα μας κρίνει και τους δύο, κύριες Πρωθυπουργές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την συνεδρίασή μας παρακολούθισαν από τα δυτικά γενικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ" εξήντα μαθητές και πέντε συνοδοί –καθηγητές από το Ιδιωτικό Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο "Διπλάρειος" Αθηνών.

Τους καλωσορίζουμε στο Κοινοβούλιο.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Παρακαλώ την κ. Μπόσκου και την κ. Διαμαντοπούλου που έχουν την επόμενη επίκαιρη ερώτηση, να προηγηθεί η ερώτηση προς τον Υφυπουργό Εθνικής Αμύνης, ο οποίος έχει κάποιο πρόβλημα και πρέπει να αποχωρήσει από τη συνεδρίαση.

Συζητείται, λοιπόν, η τέταρτη επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου με αριθμό 1155/13.3.98 του Βουλευτή του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Φώτη Κουβέλη προς τον Υπουργό Εθνικής Αμύνας, σχετικά με τη διαδικασία σύναψης σύμβασης για την αγορά πυροβόλων όπλων από αμερικανική εταιρεία.

(Θόρυβος στην Αίθουσα από την αποχώρηση πολλών Βουλευτών)

Παρακαλώ, η συνεδρίαση συνεχίζεται. Παρακαλώ!

Η ερώτηση του κ. Κουβέλη έχει ως εξής:

"Για το δεκαετές εξοπλιστικό πρόγραμμα των Ενόπλων Δυνάμεων πρόκειται να διατεθούν τέσσερα (4) τρισεκατομμύρια δραχμές (ύψος που είναι βέβαιο ότι θα ξεπεραστεί).

Στο πλαίσιο αυτό έγινε προμήθεια με απευθείας ανάθεση στην αμερικανική εταιρεία UNITED DEFENCE (ημερομηνία υπογραφής σύμβασης Μάιος 1997), δώδεκα αυτοκινούμενων πυροβόλων M109 A5, διαμετρήματος 155 χιλιοστών, με δυνατότητα επέκτασης της σύμβασης για δώδεκα επιπλέον.

Η τιμή αγοράς κάθε πυροβόλου ήταν δύο εκατομμύρια εκατόντα πενήντα χιλιάδες (2.150.000) δολάρια, ενώ από

στοιχεία τόσο της Αμερικανικής Κυβέρνησης, όσο και της εταιρείας η υψηλότερη τιμή που έχουν πωληθεί τα πυροβόλα αυτά (ο ίδιος ακριβώς τύπος) είναι εννιακόσιες χιλιάδες (900.000) δολάρια περίπου"...

(Θόρυβος στην Αίθουσα από την αποχώρηση πολλών Βουλευτών)

Έχει δίκιο, κύριε Κουβέλη, αλλά δυστυχώς ορισμένοι συνάδελφοι δεν μπορούν να κατανοήσουν ότι σ' αυτήν την Αίθουσα πρέπει να υπάρχει η συνική, προκειμένου να διεξάγεται σεν την ηρεμία ο διάλογος των οποίοι οφείλουμε να κάνουμε.

Σας παρακαλώ κύριοι συνάδελφοι!

Κύριοι εκ των ανεξάρτητων. Οι ανεξάρτητοι είναι ιδιαιτέρως άτακτοι.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΗΠΟΥΡΟΣ: Γιατί δεν είναι εξηρτημένοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): 'Ισως γι' αυτό. Γι' αυτό είσαι και συ λίγο άτακτος.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΤΟΥΡΙΔΗΣ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Εξ ιδίων κρίνει τα αλλότρια.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΗΠΟΥΡΟΣ: Είμαι πολύ τακτικός. Πάντοτε ήμουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Είσαι άτακτος του Π.Α.Σ.Ο.Κ.

"Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

1. Πώς αιτιολογείται η υπερδιπλάσια τιμή αγοράς των πυροβόλων;

2. Τι προτίθεται να κάνει για να επαναδιαπραγματευθεί την υπέρογκη τιμή αγοράς των πυροβόλων;

3. Τι προτίθεται να κάνει αναφορικά με τη δυνατότητα που έχει για επέκταση (αγορά δώδεκα επιπλέον πυροβόλων) της σύμβασης;

4. Ποια μέτρα πρόκειται να λάβει ώστε να αποφευχθούν στο μέλλον παρόμοια φαινόμενα σύναψης ασυμφόρων συμβάσεων, τη στιγμή που είναι σε εξέλιξη η υλοποίηση του εξοπλιστικού προγράμματος";.

Ο Υφυπουργός Εθνικής Αμύνης κ. Αποστολάκης έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Αμύνης): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρωταρχικός σκοπός της σημερινής Κυβέρνησης, όπως και των προηγουμένων βεβαίως, είναι η προάσπιση των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων, καθώς και των εθνικών συνόρων της χώρας, που αποτελούν έννοιες αδιαπραγμάτευτες.

Για την επίτευξη του σκοπού αυτού απαιτείται αυξημένο αίσθημα ευθύνης και ταυτόχρονα η διατήρηση της επιχειρησιακής ικανότητος των Ενόπλων μας Δυνάμεως σε υψηλό επίπεδο.

Η ηγεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας έχει επανείλημένα εκφράσει τη βεβαίότητα για την αναφισθήτητη ικανότητα του στρατού μας να αντιμετωπίσει οποιαδήποτε απειλή, ανεξάρτητα από πού προέρχεται.

Σήμερα οι Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας διαθέτουν υψηλό βαθμό ισχύος που οφείλεται τόσο στην άρτια εκπαίδευση και οργάνωση, όσο και στον εξοπλισμό τους με σύγχρονα τεχνολογικά μέσα, πράγμα που αποτελεί τη διαρκή μέριμνα του Υπουργείου.

Στα πλαίσια ενίσχυσης των Ενόπλων Δυνάμεων εντάσσεται και η σύμβαση με την οποία έγινε η παραγγελία δώδεκα αυτοκινούμενων πυροβόλων M109A5. Η επιλογή των όπλων αυτών, δεν έγινε τυχαία, αλλά βασίστηκε σε συγκεκριμένα επιχειρησιακά κριτήρια τα οποία είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες των Ενόπλων Δυνάμεων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ**).

Πιο συγκεκριμένα ο ελληνικός στρατός είναι κατά βάση εξοπλισμένος με πυροβόλα του τύπου αυτού, ενώ τα M109AS αποτελούν το πλέον σύγχρονο μοντέλο αυτοκινούμενων πυροβόλων που διατίθεται στον κόσμο.

Κατά συνέπεια, η επιλογή τους αποβλέπει στην επίτευξη ομοιομορφίας των οπλικών συστημάτων τα οποία χρησιμοποιούνται από το στρατό ξηράς, δεδομένου ότι με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται εξοικονόμηση δαπανών σε θέματα τε-

χνικής υποστήριξης, συντήρησης και εκπαίδευσης.

Θα πρέπει επίσης να καταστεί σαφές ότι η απόφαση επιλογής του συγκεκριμένου τύπου βασίστηκε σε μια σειρά ενεργειών του θεσμοθετημένου οργάνου του Γενικού Επιτελείου Στρατού, προκειμένου να εξασφαλιστεί η διαφάνεια.

Η αξία των πυροβόλων αυτών είναι δυο εκατομμύρια εκατόν πενήντα χιλιάδες (2.150.000) δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών.

Πρέπει να διευκρινίσω ότι η σύγκριση που γίνεται εμμέσως πλην σαφώς με μια άλλη σύμβαση του αυστριακού στρατού δεν είναι επιτυχής. Ειδικότερα η συγκεκριμένη σύμβαση την οποία έκανε ο αυστριακός στρατός, αντιπροσωπεύει μόνο το τμήμα μηχανισμού, δηλαδή το σκελετό του συστήματος. Η τιμή δεν περιλαμβάνει το συγκρότημα ισχύος, τον κινητήρα, το σύστημα μετάδοσης, το σωλήνα του πυροβόλου, τα μέσα ανάρτησης και άλλα υποσυστήματα που αγοράστηκαν από άλλες πηγές. Η αξία αυτών των πρόσθετων συστημάτων είναι περίπου το 50%.

Επίσης δεν υπάρχουν διάφορα άλλα παρελκόμενα όπως η αυτόματη διάταξη γεμίσεως πυρομαχικών, το σύστημα ελέγχου πυρός, τα επιλεγμένα υδραυλικά εξαρτήματα, ο εξοπλισμός διαχείρισης πυρομαχικών κλπ, καθώς και υποστήριξη που αντιπροσωπεύουν ένα άλλο 25% της αξίας των πυροβόλων.

Είχαμε δυο επιλογές. Η UNITED DEFENCE είναι η μόνη εταιρεία που κατασκεύαζε αυτά τα όπλα. Είχαμε επιλογή είτε να πάμε με απ' ευθείας ανάθεση στην εταιρεία είτε μέσω του συστήματος των FMS, δηλαδή του συστήματος των Ηνωμένων Πολιτειών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού).

Σε δέκα δευτερόλεπτα τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Επιλέξαμε την απ' ευθείας ανέθεση για δυο λόγους. Αφ' ενός ήταν κατά τι φθηνότερη από την άλλη που μας έδινε το σύστημα των πωλήσεων της κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών και δεύτερον, επιτύχαμε πάρα πολλά οφέλη τα οποία θα πω στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Κουβέλης έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι προφανές ότι δεν ρώτησα τον κύριο Υφυπουργό γιατί αγόρασε τον συγκεκριμένο τύπο αυτοκινούμενου πυροβόλου. Εγώ ρώτησα την Κυβέρνηση και ειδικότερα τον κύριο Υφυπουργό γιατί αγόρασε στην τιμή των δύο εκατομμυρίων εκατόν πενήντα χιλιάδων (2.150.000) δολαρίων το συγκεκριμένο πυροβόλο όταν, κύριε Υφυπουργέ, επίσημα στοιχεία τα οποία υπάρχουν στα χέρια μου, προφανώς και στα δικά σας, στοιχεία από το Information Hedling Services, όπως και από το ίδιο το Internet –και σας καλώ φεύγοντας από εδώ να πάρετε τιμές από το Inter net για το συγκεκριμένο πυροβόλο– λένε, κύριε Πρόεδρε, ότι δεν υπάρχει περίπτωση που να πουλήθηκε το συγκεκριμένο πυροβόλο σε τιμή μεγαλύτερη των εννιακοσίων χιλιάδων (900.000) δολαρίων, ενώ εσείς, κύριε Υφυπουργέ, το Υπουργείο εννοώ, τα αγοράσατε με δύο εκατομμύρια εκατόν πενήντα χιλιάδες (2.150.000) δολάρια. Δεν υπάρχει πουθενά στην επίκαιρη ερώτησή μου σύγκριση που να γίνεται με τον εξοπλισμό που έκανε η Αυστρία. Τη σύγκριση θα την κάνετε με τις τιμές που υπάρχουν. Και σας καλώ να καταθέσετε στη Βουλή, αν έχετε, τα επίσημα στοιχεία της αμερικανικής κυβέρνησης, για να μπορέσουμε να δούμε αν πράγματι αυτό που λέτε είναι αληθές.

Λυπάμαι, κύριε Υφυπουργέ, όχι επαναλαμβάνω για σας προσωπικά. Ανοίξτε τα μάτια σας να δείτε τι γίνεται στο Υπουργείο με τα ζητήματα της αγοράς εξοπλισμών, πολύ δε περισσότερο, κύριε Υφυπουργέ, που το εξοπλιστικό πρόγραμμα βρίσκεται στην εξέλιξή του.

Σας ρώτησα συγκεκριμένα και δεν μου απαντήσατε. Θα αναζητήσετε διαπραγμάτευση για να μειώσετε την τιμή; Επαναλαμβάνω, δεν υπάρχει περίπτωση σε όλον τον κόσμο που ο συγκεκριμένος τύπος πυροβόλου να έχει πουληθεί σε τιμή μεγαλύτερη των εννιακοσίων χιλιάδων (900.000) δολαρίων. Τι θα κάνετε, θα επαναδιαπραγματεύετε τη συγκεκριμένη σύμβαση, όταν μάλιστα, κύριε Υφυπουργέ, έχουμε και

την υποτίμηση της δραχμής που έγινε. Δεν αναφέρομαι στην επιλογή σας αυτή. Λίγο πριν η Βουλή ασχολήθηκε με αυτό. Θα σημάνει όμως αύξηση περαιτέρω του κόστους αγοράς του συγκεκριμένου πυροβόλου. Δεν θα είναι πλέον δύο εκατομμύρια εκατόν πενήντα χιλιάδες (2.150.000) δολάρια. Θα είναι πολύ περισσότερα σε σχέση με τη διαμορφωθείσα ισοτιμία της δραχμής προς το δολάριο. Αυτά πρέπει να μας πείτε και τι μέτρα θα πάρετε, έτσι ώστε αυτή η φτωχή οικονομία μας να μην αιμορραγεί. Και αιμορραγεί, κύριε Υφυπουργέ, όταν γίνονται αυτές οι ασύμφορες αγορές.

Σας καλώ ειλικρινά, προσέξτε πάρα πολύ τι γίνεται μέσα στα επιτελεία σας και στις αρμόδιες διευθύνσεις που επεξεργάζονται τα ζητήματα των συμβάσεων και των αγορών.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, σας καλώ άλλη μια φορά, καταθέστε έστω και μία περίπτωση, έστω ένα συγκριτικό στοιχείο, που να μπορείτε με αυτό να αποδείξετε ότι πουλήθηκε πυροβόλο όπλο του συγκεκριμένου τύπου με περισσότερα χρήματα από τις εννιακόσιες χιλιάδες (900.000) δολάρια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Κύριε Πρόεδρε, σ' αυτά που είπε ο κύριος συνάδελφος πρέπει να απαντήσω. Ήταν γνωστό και έχει κυκλοφορήσει και στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης η συγκεκριμένη πώληση, που αφορούσε στην τιμή των εννιακοσίων χιλιάδων (900.000) δολαρίων. Είναι γνωστό επίσης και το ανέφερα, αφορά την πώληση προς τον αυστριακό στρατό και σας είπα ότι ένα σύστημα δεν είναι ένα συγκεκριμένο κομμάτι που το πάρνεις ή δεν το πάρνεις. Ένα σύστημα είναι μια ολόκληρη σειρά ανταλλακτικών υλικών, μηχανισμών που σας εξήγησα. Έχουμε δε και επίσημη απάντηση από την αμερικανική κυβέρνηση ότι το σύστημα ονομάστηκε με τη λέξη Bear Bones, στα Αγγλικά σημαίνει ένας σκελετός. Εμείς αγοράσαμε όλο αυτό το συγκρότημα με ό,τι συνοδεύει. Οι αυστριακοί είναι γνωστό ότι τα επιπλέον στοιχεία τα αγόρασαν ή από την αυστριακή αγορά ή από την ευρωπαϊκή. Ένα στοιχείο είναι αυτό.

Δεύτερον, έχουμε απάντηση από την αμερικανική κυβέρνηση, που όταν και εμείς είδαμε τα στοιχεία θα έλεγα ότι ανησυχήσαμε και μας απήντησε ότι οι τιμές αυτές είναι τιμές του 1990 οι εννιακόσιες χιλιάδες (900.000) δολάρια, ενώ οι τιμές οι δικές μας είναι του 1997. Μετά τις τιμές του 1990 υπάρχει ένα σταθερό επιπλέον με το οποίο επιβαρύνονται οι τιμές. Έχω την απάντηση και θα καταθέσω αντίγραφο της απάντησης της αμερικανικής κυβέρνησης.

Υπάρχει σταθερό επιπλέον, με το οποίο επιβαρύνονται οι τιμές χρόνο με το χρόνο.

Το επόμενο θέμα είναι η υποτίμηση. Γνωρίζετε καλά ότι ανεξάρτητα από το τίμημα και ανεξάρτητα με τη μορφή της σύμβασης, η διακύμανση της τιμής του συναλλάγματος της Ελλάδας, επηρεάζει κατά τον ίδιο τρόπο ανεξάρτητα με το είδος της σύμβασης. Δεν έχει καμία σχέση.

Τέλος, θέλω να σας πω ότι αντιλαμβάνομαι την ανησυχία σας που είναι και δική μας ανησυχία: η διαφύλαξη των χρημάτων του ελληνικού δημοσίου, του ελληνικού λαού. Όπως είπα και στην πρωτολογία μου έχουμε έναν ολόκληρο μηχανισμό επαλληλων ελέγχων, ούτως ώστε να εξασφαλίσουμε ότι πράγματι οι συμβάσεις είναι οι καλύτερες δυνατές. Δεν υπάρχει ποτέ ένας άνθρωπος ή μία επιτροπή. Υπάρχει κατ' αρχήν μία επιτροπή που θα προσδιορίσει τι θα πάρουμε, υπάρχει άλλη επιτροπή η οποία λέει τι θα έχει αυτό το σύστημα, τρίτη επιτροπή κάνει τις διαπραγματεύσεις και άλλη αποφασίζει. Με αυτό το σύστημα προσπαθούμε πράγματι να διαφυλάξουμε και τους ανθρώπους μας από τη διαφθορά. Είναι γεγονός ότι διάχυτη στην ατμόσφαιρα είναι η εντύπωση ότι όλοι είναι διεφθαρμένοι και ότι όλοι δεν διαφυλάσσουν το δημόσιο χρήμα. Έχουμε πάρει όλα μας τα μέτρα, και να είσθε βέβαιοι ότι είναι έννοια δική μας, όπως και δική σας, προς την κατεύθυνση τη διαφύλαξης του δημοσίου συμφέροντος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Επανερχόμεθα στην τρίτη με αριθμό 1169/16.3.98 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου

της Βουλευτού του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, κ. Μαρίας Μπόσκου προς τους Υπουργούς Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Ανάπτυξης, σχετικά με τη λήψη μέτρων τήρησης των όρων σύμβασης της Ολλανδικής εταιρείας "MINERAL", η οποία έχει ενοικιάσει το εργοστάσιο παραγωγής αμιάντου (MABE) στο Νομό Κοζάνης.

Η επίκαιρη ερώτηση έχει ως εξής:

"Η εταιρεία "MINERAL" η οποία έχει ενοικιάσει το εργοστάσιο παραγωγής αμιάντου (MABE) στο Νομό Κοζάνης, μετά τις τρεις απολύτες που έκανε το Δεκέμβρη και τις διαθεσιμότητες που έχει βάλει στο περισσότερο προσωπικό με εξώδικο που έστειλε στο σωματείο των εργαζομένων ανακοίνωσε την πρόθεσή της να προχωρήσει σε ομαδικές απολύτες ογδόντα και πλέον εργαζομένων και για να υπογραμμίσει την αποφασιστικότητά της, απέλυσε άλλους τρεις εργαζόμενους.

Οι εργαζόμενοι με αίτημα την ανάκληση των απολύτεων, έχουν ήδη προχωρήσει σε κατάληψη της εταιρείας και καταγγέλλουν ότι οι απολύτες είναι παράνομες και αδικαιολόγητες. Παράνομες γιατί με τη σύμβαση η οποία η "MINERAL" ανανέωσε πρόσφατα μονομερώς, είναι υποχρεωμένη να μη μειώσει τις θέσεις εργασίας. Αδικαιολόγητες, αφού την ίδια στιγμή που η εταιρεία επικαλείται δυσχέρειες και δυσκολίες στην αγορά, παρουσιάζει σημαντικά κέρδη.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός: Τι μέτρα θα πάρει η Κυβέρνηση ώστε να τηρηθούν οι όροι σύμβασης και να υποχρεωθεί η Ολλανδική εταιρεία να ανακαλέσει τις παράνομες απολύτες;

Προβληματίζουν την Κυβέρνηση τα αποτελέσματα των περιβόητων ιδωτικοποίησεων, οι οποίες οδηγούν πάντα μέσα από την ασύδοτη κερδοσκοπική δράση των ιδιωτών σε συρρίκνωση της παραγωγής, εντατικοποίηση της εργασίας, μείωση των θέσεων απασχόλησης και αύξηση της ανεργίας:

Θα επανεξετάσει την πολιτική των άκρατων αποκρατικοποιήσεων, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τον ορικτό πλούτο και θα ανακαλέσει την απόφαση ιδωτικοποίησης της MABE, εντάσσοντάς την στο δημόσιο;"

Η κυρία Υφυπουργός έχει το λόγο.

ANNA ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Υφυπουργός Ανάπτυξης): Θα ξεκινήσω από το τρίτο ερώτημα. Η Κυβέρνηση δεν θα ανακαλέσει την απόφαση για ιδωτικοποίηση στις επιχειρήσεις που αφορούν τον παραγωγικό τομέα. Έτσι, σε περίπτωση που δεν υπάρχει τελική συμφωνία και τήρηση όρων σύμβασης που θα συναποφασισθούν με τη συγκεκριμένη επιχείρηση, θα καταγγελθεί η σύμβαση και θα προκηρυχθεί νέος διαγωνισμός.

Το δεύτερο ερώτημα είναι για τα αποτελέσματα των ιδωτικοποίησεων. Επειδή είναι γνωστό πως εξελίχθηκαν πολλές από τις ιδωτικοποίησεις που έγιναν το διάστημα του 1990-1993 -και αυτή είναι μία από εκείνες- έχει αλλάξει το θεσμικό πλαίσιο και έχει ληφθεί υπόψη στην επιλογή του υποψήφιου αγοραστή διαφορετικού πλαίσιο κριτηρίων, το οποίο αφορά τη φερεγγυότητα, τις θέσεις εργασίας, το τίμημα της αγοράς και τις συνολικές επενδύσεις. Υπάρχουν αυτά τα τέσσερα στοιχεία που μας διασφαλίζουν σε μεγάλο βαθμό την όσο γίνεται μεγαλύτερη βιωσιμότητα της επιχείρησης.

Το τρίτο στοιχείο που αφορά την παρούσα κατάσταση είναι το εξής: Υπάρχει μία κρίση αυτήν τη στιγμή, η οποία οφείλεται σε δύο βασικά λόγους. Ο πρώτος είναι η αυτοχής αντίληψη της συγκεκριμένης επιχείρησης για το management. Είναι πολύ μακρά από τη σύγχρονη λογική του management που αφορά την πληροφόρηση, τη συναίνεση και τη λειτουργία σε ένα πολύ θετικό πλαίσιο εργαζομένων και διοίκησης.

Ο δεύτερος λόγος είναι καθαρά αντικειμενικός και αφορά στην κρίση στη Νοτιοανατολική Ασία, μια που όπως ξέρετε ο αμίαντος είναι ένα υλικό υπό διωγμόν. Δεν χρησιμοποιείται πια στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Χρησιμοποιείται μόνο στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ασίας και η κρίση εκεί οδήγησε σε μεγάλες ακυρώσεις των παραγγελιών, με αποτέλεσμα την κρίση σε όλες αυτές τις εταιρείες που έχουν και διαχειρίζονται αυτό το υλικό.

Οι προσπάθειες των εποπτευόμενων από το Υπουργείο φορέων, που εμπλέκονται και παρακολουθούν τη σύμβαση

–που είναι η ΕΤΒΑ κυρίως– έγκεινται στην καθιέρωση ενός πλαισίου συζήτησης ανάμεσα στους εργαζόμενους και στην εταιρεία.

Το πλαίσιο αυτό έχει τρία βασικά στοιχεία. Το πρώτο είναι η διατήρηση του συνόλου των θέσεων εργασίας. Το δεύτερο είναι η βιωσιμότητα της επιχείρησης, ώστε να είναι υγιής και να έχει μακροπρόθεσμη πορεία. Και το τρίτο είναι η συμμετοχή και της ΕΤΒΑ στη δύσκολη αυτή περίοδο κρίσεως, ώστε να βοηθήσει τη συνολική κίνηση της εταιρείας.

Με βάση τα παραπάνω έχει κλεισθεί στις 24 του μήνα –την άλλη Τρίτη– μία τελική σύσκεψη στην Αθήνα, έχουν κληθεί όλα τα μέρη και θα γίνει μία τελική συζήτηση και διαπραγμάτευση στο πλαίσιο το οποίο σας ανέφερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Η κ. Μπόσκου έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, ισχυρίσθηκε η κυρία Υπουργός ότι ο κλάδος του αμιάντου παρουσιάζει προβλήματα ανταγωνισμού, δεν είναι κερδοφόρος και η συγκεκριμένη πολυεθνική εταιρεία, μια από τις μεγαλύτερες στον κόσμο, παρουσιάζει επίσης προβλήματα στη διάθεση του προϊόντος.

Εμείς πιστεύουμε ότι τα στοιχεία και τα γεγονότα αποδεικνύουν άλλα πράγματα. Πρώτα και κύρια όλοι οι ισολογισμοί της εταιρείας "MINERAL" ήταν κερδοφόροι. Και δεύτερον, στις 28 Φεβρουαρίου ανανέωσε η "MINERAL" μονομερώς τη σύμβαση για μια ακόμη πενταετία. Για μας, αυτό δημιουργεί μεγάλα ερωτηματικά. Γιατί η "MINERAL", ενώ, όπως λέτε, παρουσιάζει προβλήματα, προχώρησε τελικά στην ανανέωση της σύμβασης; Και μάλιστα τρεις μέρες μόλις μετά την ανανέωση, ανακοίνωσε τις εβδομήντα πέντε απολύσεις. Πού βασίστηκε η εταιρεία και προχώρησε στην ανακοίνωση των απολύσεων αυτών, αφού η σύμβαση που υπεγράφη ανάμεσα στην ΕΤΒΑ και στη "MINERAL", κατοχυρώνει τις εκατόν ογδόντα πέντε θέσεις εργασίας, οι οποίες, πρέπει να σημειώσουμε, είναι θέσεις που απέμειναν μετά την "εξυγαντική" πολιτική που είχατε επιβάλλει πετώντας στο δρόμο τριακόσιους περίπου από τους πεντακόσιους εργαζόμενους που δούλευαν στα μεταλλεία, για να ενοικιάσει τελικά, αντί πινακίου φακής την πολυεθνική, την ΜΑΒΕ.

Γιατί η ΕΤΒΑ δεν παρουσιάζει τη σύμβαση στους εργαζόμενους, οι οποίοι έχουν ζητήσει επανειλημμένα να τη δουν; Εμείς ζητούμε να δούμε αυτήν τη σύμβαση και παρακαλούμε την κυρία Υπουργό να μας τη δώσει.

Πιστεύουμε ακράδαντα, πως στο όνομα της προβληματικότητας του είδους του αμιάντου γίνεται μία προσπάθεια με τη δική σας ανοχή, αν όχι τη συναίνεση, για αλλαγή στις εργασιακές σχέσεις των εργαζομένων στα μεταλλεία. Φοβόμαστε πως ενδέχεται, μετά και απ' αυτά που είπε η κυρία Υπουργός, να δοθούν τα μεταλλεία, χωρίς καν να εισπράξει αυτό το πενιχρό τίμημα των τετρακοσίων πενήντα εκατομμυρίων (450.000.000) η "MINERAL" στο μέλλον. Έτσι τουλάχιστον ακούγεται.

Πιστεύουμε, ότι για να δοθεί μόνιμη λύση στο πρόβλημα, η επιχείρηση θα πρέπει να ξαναγυρίσει στο δημόσιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Η Υφυπουργός Ανάπτυξης, κ. Άννα Διαμαντοπούλου, έχει το λόγο.

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Υφυπουργός Ανάπτυξης): Πρώτα θέλω να σας θυμίσω ότι, όταν η επιχείρηση ήταν στο δημόσιο, τα χρέα είχαν φθάσει τα σαράντα έξι δισεκατομμύρια (46.000.000.000). Δεν έρω αν σας είναι γνωστό και αν θυμάστε όλη τη διαδικασία εκείνης της περιόδου, το πώς έγινε η προκήρυξη, το πώς ιδιωτικοποιήθηκε η συγκεκριμένη επιχείρηση και με ποιους όρους.

Σε σχέση μ' αυτούς που είπατε ότι πετάχτηκαν στο δρόμο, πρέπει να σας πω ότι μετά την κρίση του 1992 και τις χιλιάδες απολύσεις που υπήρξαν στην περιοχή του Νομού Κοζάνης, το 1994 κατόπιν δέσμευσης της Κυβέρνησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ., υπήρξε θεσμικό πλαίσιο και αυτοί οι άνθρωποι αποκαταστάθηκαν.

Η δέσμευση της επιχείρησης –και παίρνω ένα ένα τα σημεία στα οποία αναφερθήκατε– και η σύμβαση δεν ήταν για εκατόντα πέντε θέσεις, αλλά για εκατόντα ογδόντα θέσεις.

Το τρίτο και τελευταίο σημείο είναι το θέμα του αμιάντου και της κερδοφορίας της επιχείρησης. Πραγματικά το 1994, 1995 και 1996 η επιχείρηση είχε θετικούς ισολογισμούς, είχε δηλώσει κέρδη και η πορεία σχέσεων εργαζόμενων και εταιρείας ήταν καλή. Δεν είχαμε προβλήματα μέχρι εκείνη τη στιγμή.

Σας είπα –και δεν ξέρω αν το λάβατε υπόψη σας– ότι το πρόβλημα παρουσιάστηκε μετά την κρίση στην Νοτιοανατολική Ασία. Ο αμιάντος όχι μόνο είναι ένα υλικό σε διωγμό, αλλά ξέρετε πολύ καλά ότι πρόσφατα –μέσα στο Μάρτιο– υπήρξε κίνηση από πλευράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την οική του απαγόρευση για επεξεργασία και εξόρυξη σε όλη την Ευρώπη. Αυτό έχει πάρει πάραταση για ένα χρόνο, αλλά μπορείτε να κατανοήσετε το πρόβλημα που δημιουργείται στις αγορές.

Υπάρχει, λοιπόν, ένα αντικειμενικό πρόβλημα, το οποίο προφανώς δεν οδηγεί την εταιρεία σε αδιέξodo δεδομένου ότι υπάρχουν κέρδη από τις προηγούμενες εποχές. Όμως την ίδια στιγμή οι ακυρώσεις παραγγελιών έχουν φθάσει σε μεγάλο ύψος. Τα στοιχεία που έχουμε για την κρίση είναι αντικειμενικά, τα έχουμε πάρει και από Νοτιοανατολική Ασία και Ευρώπη και αυτό που θέλουμε αυτήν τη στιγμή είναι να βρούμε μια μέση λύση ώστε, αφ' ενός να κατανοήσουμε, όπως είναι λογικό, την υπάρχουσα κρίση της αγοράς, και αφ' ετέρου να γίνει σαφές ότι αυτή η κρίση η οποία κατά την άποψή μας έχει χαρακτήρα πρόσκαιρο, δεν μπορεί να οδηγήσει σε μείωση των θέσεων εργασίας ή σε αλλαγή του εργασιακού καθεστώτος. Γ' αυτό και γίνεται προσπάθεια να επιτευχθεί μια λύση που να ικανοποιεί και τα δύο, όπως σας εξήγησα στην αρχή.

ΠΡΟΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Εισερχόμαστε στις επίκαιρες ερωτήσεις δευτέρου κύκλου.

Πρώτη είναι η με αριθμό 1143/11.3.98 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Χαράλαμπου Καστανίδη προς την Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης να καταργήσει τις μονάδες του Ινστιτούτου Γεωλογικών Μεταλλευτικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.) στην περιφέρεια.

Η επίκαιρη ερώτηση σε περίληψη έχει ως εξής:

"Η απόφαση της Κυβέρνησης για τη συγχώνευση και κατάργηση οργανισμών του ευρύτερου δημόσιου τομέα, συμπεριέλαβε και το Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.).

Στο παραπάνω πλαίσιο το Υπουργείο Ανάπτυξης μετά από συνεχείς παλινδρομήσεις για την κατάργηση ή διατήρηση του Παραρτήματος Θεσσαλονίκης, όπως καταδεικνύεται από τα τέσσερα διαφορετικά και αλληλοαναρούμενα σχέδια νόμου που εκπόνησε μέχρι σήμερα, περιορίζει τις αρμοδιότητές του και συρρικνώνει το ρόλο του.

Η απόφαση αυτή, από την οποία λείπει κάθε ισχυρό και σταθερό επιχείρημα και κάθε υπεύθυνη προαξιολόγηση, έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τα συμπεράσματα του Επιχειρησιακού Σχεδίου για το Ι.Γ.Μ.Ε. το οποίο κατέληγε στην ανάγκη διατήρησης του Παραρτήματος Θεσσαλονίκης.

Ερωτάται η Κυβέρνηση, τι τελικώς προτίθεται να πράξει και αν θα διατηρήσει για τις πραγματικές ανάγκες του έργου του Ι.Γ.Μ.Ε., το Παράρτημα Θεσσαλονίκης".

Η Υφυπουργός Ανάπτυξης, κ. Διαμαντοπούλου έχει το λόγο.

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Υφυπουργός Ανάπτυξης): Αυτήν τη στιγμή, υπάρχει σχέδιο νόμου το οποίο κινείται για τη συλλογή υπογραφών από τα άλλα συναρμόδια Υπουργεία. Αυτό το σχέδιο νόμου, είναι αυτό για το οποίο μπορώ να μιλήσω, γιατί, όπως πολύ καλά γνωρίζει ο κύριος συνάδελφος, κατά τη διάρκεια επεξεργασίας μιας νομοθετικής ρύθμισης, υπάρχουν πολλές προτάσεις που γίνονται από υπηρεσίες, φορείς και από εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου.

Υπάρχει, λοιπόν, ένα σχέδιο, το οποίο πάει αυτήν τη στιγμή για υπογραφές, θα κατατεθεί στη Βουλή, θα συζητηθεί στην αντίστοιχη Κοινοβουλευτική Ομάδα και μετά στην Ολομέλεια. Η λογική η οποία υπάρχει, αφορά στη δημιουργία ενός νέου κέντρου, σύγχρονου ερευνητικού κέντρου, ενός νέου τύπου Ι.Γ.Μ.Ε. Η απόφαση αυτή βασίζεται στη γενικότερη απόφαση

της Κυβέρνησης για το δημόσιο τομέα που αφορά την εξυγίανση πολλών οργανισμών, την αλλαγή του τρόπου λειτουργίας τους, την αλλαγή της διάρθρωσης του ανθρώπινου δυναμικού. Συγκεκριμένα λοιπόν για το Ι.Γ.Μ.Ε., υπάρχει απόφαση η οποία λήφθηκε με δεδομένα την ιδιαιτερότητα και τον επιστημονικό χαρακτήρα του Ι.Γ.Μ.Ε., αλλά και το επιχειρησιακό σχέδιο που έγινε από συγκεκριμένο οίκο και καταλήγει στη δημιουργία ενός κεντρικού ερευνητικού κέντρου το οποίο θα έχει σαν στόχο την ανάδειξη μιας νέας στρατηγικής και θα λειτουργεί σαν σύμβουλος του Υπουργείου και της Κυβέρνησης συνολικά, σε θέματα γεωλογικών μελετών και ερευνών (και να αποστασιοποιηθεί άλλων ρόλων τους οποίους έπαιζε μέχρι σήμερα, κατά τα πρότυπα των περισσοτέρων χωρών που έχουν κεντρικά ερευνητικά ίνστιτούτα).

Λόγω της ιδιαιτερότητος του χώρου της Βόρειας Ελλάδος, όπου είναι συγκεντρωμένο το μεγαλύτερο γεωλογικό ενδιαφέρον στη χώρα μας, δίδεται η δυνατότητα στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ινστιτούτου να δημιουργήσει ένα γραφείο στη Θεσσαλονίκη, το οποίο θα παιξει ρόλο που θα προσδιορισθεί από το Υπουργείο και κυρίως θα έχει σαν στόχο τη συλλογή πληροφόρησης και την επαφή με όλους τους φορείς, σε ένα χώρο ο οποίος έχει το μεγαλύτερο ενδιαφέρον στη χώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Καστανίδης έχει το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Να υποθέσω, κύριε Πρόεδρε, από την απάντηση της κυρίας Υφυπουργού, μιας και τώρα συλλέγονται οι υπογραφές για την κατάθεση του νομοσχεδίου, ότι η τελική άποψη είναι η δυνατότητα με την οποία εξουσιοδοτείται το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του ΙΓΜΕ να ιδρύσει πιθανόν ενά περιφερειακό γραφείο στη Θεσσαλονίκη εξετάζοντας τις ανάγκες της Βόρειας Ελλάδας.

Θα μου επιτρέψετε όμως, να κάνω μερικές παρατηρήσεις:

Ο λόγος για τον οποίο πρότεινα να συζητήσουμε αυτή την ερώτηση, είναι γιατί υπάρχουν προτάσεις προερχόμενες από μία και μοναδική πηγή, από το Υπουργείο Ανάπτυξης. Ιθύνων νους είναι ο Υφυπουργός που νομοθετεί. Ασφαλώς, υπάρχουν διαφορετικές απόψεις είτε από εποπτευόμενους οργανισμούς είτε από άλλους ενδιαφερομένους.

Στα σχέδια όμως, που ετοίμασε το Υπουργείο Ανάπτυξης, με εντελώς διαφορετική επιχειρηματολογία, υπάρχουν τέσσερις αλληλοαναφορύμενες απόψεις. Κατά το μήνα Δεκέμβριο προτείνεται η κατάργηση όλων των περιφερειακών παραρτημάτων του ΙΓΜΕ, κατά το μήνα Ιανουαρίου προτείνεται να διατηρηθεί το παράρτημα της Θεσσαλονίκης με μία έξοχη επιχειρηματολογία, κατά το μήνα Φεβρουάριο επανέρχεται η λογική της καταργήσεως και κατά το μήνα Μάρτιο ακούω –και μάλλον είναι η τελική άποψη αυτή– περί εξουσιοδοτήσεως του νέου Διοικητικού Συμβουλίου του ΙΓΜΕ.

Πρέπει να σας πω, κυρία Υφυπουργέ –και το ξέρετε πολύ καλύτερα από εμένα– ότι η εταιρεία συμβούλων, η "REMACO", η οποία εξεπόνησε το επιχειρησιακό σχέδιο, προβλέπει όχι δυνατότητα συστάσεως, αλλά υποδεικνύει την αναγκαιότητα περιφερειακής διευθύνσεως λέγοντας μάλιστα, ότι υπάρχει ιδιαιτερό αντικείμενο μεταλλευτικών ερευνών.

Ας προσθέσω δε, ότι η τάση που παρατηρείται στην Ευρώπη είναι τέτοιου ειδούς ινστιτούτα να συγκροτούνται σε περιφερειακή βάση και όχι σε κεντρική. Εάν χρειαστεί, φαντάζομαι ότι θα μπορούσαμε να κάνουμε μία συζήτηση για το ποια είναι αυτή η τάση και σε ποιες χώρες παρουσιάζεται.

Εν πάσῃ περιπτώσει, θα είχα να σας κάνω μια τελική πρόταση μιας και στο τελευταίο σας νομοσχέδιο περιγράφετε ότι μέσω του νέου οργανωτικού σχήματος, της νέας οργανωτικής διάρθρωσης, θα παρασχεθεί η δυνατότητα στο νέο Διοικητικό Συμβούλιο. Θα σας πρότεινα λοιπόν, να ακολουθήσουμε το ευρωπαϊκό μοντέλο, αλλά και ό,τι σε ένα από τα σχέδια νόμου επεξεργαστήκατε, αρκεί να μην προβλέπεται απλώς η δυνατότητα, αλλά να προβλέπεται η βεβαιότητα ότι με το νέο σχέδιο οργανωτικής αναδιάρθρωσης θα υπάρξει το περιφερειακό κατάστημα της Θεσσαλονίκης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Η κυρία Υφυπουργός έχει το λόγο.

ANNA ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Υφυπουργός Ανάπτυξης): Θα επαναλάβω απλώς ότι το σχέδιο νόμου επί του οποίου μπορούμε να συζητήσουμε, είναι αυτό το οποίο έχει αυτήν τη στιγμή πάρει την πορεία των υπογραφών.

Τα υπόλοιπα, τα οποία αριθμήσατε, νομίζω ότι δεν μπορούν να αποδειχθούν. Μπορεί να υπάρχουν άλλα δέκα σχέδια τα οποία έχουν συζητηθεί, τα οποία έχουν γραφεί από πολλές πλευρές. Και φυσικά, όλα αυτά που είπατε κατά καιρούς έχουν συζητηθεί.

Η τάση όμως η οποία υπάρχει ευρωπαϊκά, είναι για ένα κεντρικό ίνστιτούτο. Θα συμφωνήσω μαζί σας ότι σε πολλές από αυτές τις χώρες, αυτό το κεντρικό ίνστιτούτο δεν είναι στην πρωτεύουσα της χώρας, αλλά σε πόλεις κοντινές με περιοχές οι οποίες έχουν ειδικό ενδιαφέρον. Αυτό ίσως είναι κάτι που μακροπρόθεσμα μπορούμε να το δούμε. Δεν ξεκινάμε από το μηδέν, δεν ξεκινάμε να σχεδιάσουμε τώρα ένα ερευνητικό ίνστιτούτο, αλλά ξεκινάμε από μια υπάρχουσα κατάσταση.

Πρέπει να σας πω ότι στο Βέλγιο, στην Ισπανία, στην Ολλανδία, στη Δανία, στην Ιρλανδία, στη Νορβηγία και στην Αγγλία υπάρχει αυτό το μοντέλο. Από τα στοιχεία που έχουμε, περιφερειακό μοντέλο υπάρχει στη Γαλλία με μικρά γραφεία τα οποία χρηματοδοτούνται από τις αντίστοιχες περιφέρειες.

'Οσον αφορά την πρόταση του συμβούλου στον οποίο αναφερθήκατε, βάζει τις προϋποθέσεις οι οποίες πρέπει να υπάρχουν, ώστε να γίνεται η επιλογή ή όχι περιφερειακής μονάδας. Δεν χρειάζεται να τις διαβάσω. Νομίζω ότι θα τις έχετε και εσείς μπροστά σας. Είναι τρεις αυτές οι προϋποθέσεις και αυτές, περισσότερο από οπουδήποτε άλλο, συντέχουν στην περιοχή της Θεσσαλονίκης. Προφανώς, θα ληφθεί υπόψη και θα συζητηθεί η πρότασή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Δεύτερη είναι η με αριθμό 1147/12.3.98 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας Κ. Αθανάσιου Βαρίνου προς τους Υπουργούς Υγείας και Πρόνοιας, Αιγαίου, σχετικά με τη λήψη μέτρων προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες σε νοσηλευτικό προσωπικό και μέσα μεταφοράς στα νησιά του Αιγαίου, η οποία έχει ως εξής:

"Το πρόσφατο τραγικό γεγονός του αδικοχαμένου παιδιού στη Χίο αποδεικνύει για μια ακόμη φορά ότι υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις σε ιατρικό προσωπικό και μέσα μεταφοράς στα νησιά του Αιγαίου.

Η κατάσταση αυτή, πέρα από την ανασφάλεια που έχει δημιουργήσει στους μονίμους κατοίκους των νησιών μας και τις χαμένες ανθρώπινες ζωές, εκθέτει τη χώρα μας διεθνώς.

Η απομόνωση των νησιών μας και οι ελλείψεις στα νοσοκομεία απασχολούν σοβαρά τους Αιγαιοπελαγίτες και ενώ αυτό το θέμα έχει συζητηθεί στη Βουλή πολλές φορές μέχρι τώρα, η Κυβέρνηση περιορίζεται σε υποσχέσεις ή στην εξαγγελία προγραμμάτων, τα οποία ουδέποτε εφάρμοσε.

Ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί Υγείας και Αιγαίου:

Τι μέτρα σκοπεύουν να πάρουν, προκειμένου να καλυφθούν ανάγκες στα νησιά μας σε ιατρικό, νοσηλευτικό προσωπικό και μέσα μεταφοράς, για να μη χάνονται άδικα ανθρώπινες ζωές και να μην εκτίθεται η χώρα μας διεθνώς;".

Ο Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας κ. Εμμανουήλ Σκουλάκης έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με αφορμή το αυτούς περιστατικό της Χίου και το θάνατο ενός μικρού παιδιού τριών ετών από οξεία μηνιγγίτιδα –σηψαμική, κεραυνοβόλο, όπως λένε οι ειδικοί επιστήμονες– έφερε απόψε ο αγαπητός συνάδελφος κ. Βαρίνος την επίκαιρη αυτήν ερώτηση προς συζήτηση στη Βουλή. Και βέβαια, καταλαβαίνω, από ευαισθησία και αγωνία, βάζει το θέμα της υγειονομικής θωράκισης του Αιγαίου συνολικά.

Να μου επιτρέψετε να εκφράσω τη βαθειά μου λύπη για το περιστατικό και τα ειλικρινή μου συλλυπητήρια στους γονείς του παιδιού.

Και θα ήθελα να πω ότι, ανεξάρτητα από τις όποιες

ελλείψεις υπάρχουν στο νοσοκομείο –και θα προλάβω πιστεύω στη δευτερολογία μου να απαντήσω και γι' αυτές– το παιδί προσήλθε στο νοσοκομείο στις τρείς η ώρα, όπως με ενημέρωση η διοίκηση. Στις τρεις και μισή είχε γίνει η διάγνωση από ειδικό παιδίατρο και αμέσως άρχισε η αγωγή. Επέθη θέμα μεταφοράς του παιδιού, με οποιοδήποτε μέσο, στην Αθήνα. Ξέρετε ότι υπήρχε απαγορευτικό. Δεν νομίζω ότι είναι της ώρας να επαναλάβω όλα αυτά που λέχθηκαν και ακούστηκαν αυτές τις ημέρες από ειδικούς και μη.

Εκείνο που έχω να σας πω είναι, πως ό,τι μπορούσαν να κάνουν οι γιατροί το έκαναν και μάλιστα με ορθό επιστημονικό τρόπο. Ισως να βιάστηκαν να ζητήσουν τη μεταφορά.

Γι' αυτό και εμείς έχουμε στείλει εγκύλιο αυτές τις ημέρες και λέμε ότι για όλες τις μορφές μηνιγγίτιδας, αλλά ιδιαίτερα για τις κεραυνοβόλες μορφές, τις σηψαμικές μορφές το πολύ μεγάλο και σοβαρό θέμα είναι η έγκαιρη διάγνωση. Άλλα και αν ακόμη –συστήνουμε στους γιατρούς– δεν είναι βέβαιο ότι πρόκειται περί μηνιγγίτιδας και επί απλής ακόμη υποψίας, το δεύτερο που πρέπει να κάνουν είναι να αρχίσουν έγκαιρα θεραπεία. Αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό. Δυστυχώς, η θνητισμότητα σ' αυτές τις περιπτώσεις είναι πολύ μεγάλη.

Επιτρέψτε μου, αξίζει τον κόπο, όχι για τίποτε άλλο, αλλά για να βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους, να σας αναγνώσω τι λέει ο Harrison στο "Ευαγγέλιο της Παθολογίας". Έτσι λένε οι γιατροί όλου του κόσμου την παθολογία του Harrison: "Η θνητισμότητα της κεραυνοβόλου μορφής της λοιμώδεως παραμένει υψηλή διότι οι πάσχοντες συχνά ευρίσκονται σε μη αναστρέψιμο shock όταν αρχίζουν την θεραπεία. Οι περισσότεροι θάνατοι επισυμβαίνουν μεταξύ 24-48 ωρών μετά από την εισαγωγή (στο νοσοκομείο) και η ικανότητα του μηνιγγιτιδοκόκου να φονεύσει ένα προγενέστερα υγίεις άτομο μέσα σε λίγες ώρες παραμένει ένα από τα φοβερά χαρακτηριστικά αυτής της νόσου." Το καταθέτω στα Πρακτικά για να υπάρχει.

(Στο σημείο ο Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας κ. Εμμανουήλ Σκουλάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Έτσι έχουν τα πράγματα.

Τώρα, όσον αφορά τα προβλήματα του νοσοκομείου θα ήθελα να πω ότι: Και βέβαια υπάρχουν προβλήματα και στο νοσοκομείο της Χίου και σε όλο το Αιγαίο. Και γνωρίζετε τα περισσότερα από που πρόερχονται: Από την απροθυμία του ιατρικού κόσμου να στελεχώσει τις προκηρυσσόμενες ιατρικές θέσεις σε όλο το νησιωτικό χώρο.

Γνωρίζετε, αγαπητέ συνάδελφε, ότι το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας έχει εκπονήσει ένα πρόγραμμα υγειονομικής θωράκισης του Αιγαίου, το γνωστό πρόγραμμα "ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ" και προβλέπει, μέσα σε μια τετραετία, με κτίρια, τεχνολογικό εξοπλισμό και στελέχωση, πραγματικά να θωρακίσει το Αιγαίο.

Ελπίζουμε να καταφέρουμε να πείσουμε και τους γιατρούς να προσέρχονται στις προκηρύξεις.

Για το νοσοκομείο της Χίου έγιναν επτά προκηρύξεις, οι τέσσερις εκ των οποιων –ανάμεσα σε αυτές ήταν και εκείνη του παιδιάτρου– απέβησαν άγονες.

Συνεχώς κάνουμε προκηρύξεις. Τώρα έχουμε τη δυνατότητα με τον 2519 να κάνουμε συμβάσεις. Είμαστε σε συνεννόηση με το νοσοκομείο, να προχωρήσουμε σε συμβάσεις, να ξαναπροκηρύξουμε τη θέση.

Μας λένε ότι είναι εγγεγραμμένοι δυόμισι χιλιάδες ειδικευμένοι γιατροί στον ΟΑΕΔ. Δεν ξέρω γιατί δεν προσέρχονται στα νησιά. Θα συνεχίσω στη δευτερολογία μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Καλύψατε και το χρόνο της δευτερολογίας σας, άρα θα έχετε πολύ λίγο χρόνο, κύριε Υπουργέ.

Ο κ. Βαρίνος έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι η πρώτη φορά που χάθηκε άδικα ένας ασθενής στο Αιγαίο. Όμως ιδιαίτερη ήταν η συγκίνηση, όπως είπε και ο κύριος Υπουργός, για τον άδικο χαμό του μικρού παιδιού στη Χίο.

Εάν υπήρχε, όμως, κύριε Υπουργέ, οργανωμένη παιδιατρική

κλινική στο νοσοκομείο της Χίου –έρχομαι σε αυτά που είπατε εσείς προηγουμένως– ή εάν υπήρχε μεταφορικό μέσο, μπορούσε να σωθεί ο ατυχής μικρός Γιωργάκης Νεαμονίτης.

Ήθελα να σας δώσω ευθύνη για τις παραλείψεις που έχετε κάνει, όσον αφορά αυτό το πρόγραμμα που αναφερθήκατε προηγουμένως, δηλαδή, το πρόγραμμα υγειονομικής θωράκισης του Αιγαίου, τον "ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ".

Περιμένα να μου πείτε εάν θα δώσετε κίνητρα, φορολογικά ή άλλα, ώστε να καλυφθούν οι θέσεις των τριών παιδιάτρων και άλλων γιατρών στα ακριτικά νησιά του Αιγαίου. Αυτό περιμένα. Όμως, η τραγική εξέλιξη του άδικου χαμού του μικρού παιδιού απέδειξε για άλλη μία φορά ότι δεν είχατε πάρει ουσιαστικό μέτρα. Εκεί που η Κυβέρνηση σας πρωτοστατεί, κύριε Υπουργέ, είναι στις υποσχέσεις, ιδιαίτερα όταν γίνονται προεκλογικά.

Ο προκάτοχός σας ο κ. Παπαδέλλης παρουσίασε το καλοκαίρι του 1996 το πρόγραμμα για την υγειονομική θωράκιση του Αιγαίου, "ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ", στο οποίο είχαν περιληφθεί και οι δικές μας προτάσεις, οι δικές μου και ιδιαίτερα του κ. Χωματά.

Το πρόγραμμα παρουσιάστηκε σε όλα τα νησιά του Αιγαίου προεκλογικά τον Ιούλιο και τον Αύγουστο του 1996. Έγινε αυτό για λόγους προεκλογικούς, όπως είπα προηγουμένως και για να μαζέψει ψήφους η Κυβέρνηση.

Το πρόγραμμα λέει συνοπτικά ότι τα μέτρα για την πρωτοβάθμια νοσοκομειακή περιθαλψη και το ΕΚΑΒ θα αυξήσουν τον αριθμό των γιατρών στις μονάδες υγείας του ΕΣΥ στο Αιγαίο κατά εκατό σαράντα εππά και του λοιπού προσωπικού κατά τετρακόσιες τριάντα εππά θέσεις. Οι προσλήψεις αυτές θα δημιουργήσουν μία επιπλέον δαπάνη περιποίου ένα δισεκατομμύριο οκτακόσια εκατομμύρια (1.800.000.000) δραχμές επησίως. Το συνολικό κόστος που θα απαιτηθεί για τις υποδομές και τον εξοπλισμό θα είναι τριάντα τέσσερα δισεκατομμύρια (34.000.000.000) δραχμές. Αυτά έλεγε.

Θέλω να σας ρωτήσω τι έχετε κάνει για αυτά. Δεν έχετε κάνει τίποτα, κύριε Υπουργέ. Και δεν έχετε κάνει τίποτα και στο ΕΚΑΒ.

Θα σας διαβάσω από το πρόγραμμα τι λέγατε για το ΕΚΑΒ. Θα γίνει προμήθεια τεσσάρων ελικοπτέρων και δύο αεροσκαφών για την κάλυψη των αναγκών της αερομεταφοράς. Τα αεροπορικά μέσα θα συσχετίστούν με τα Νοσοκομεία της Ρόδου και της Μυτιλήνης. Η αγορά είναι συνολικού ύψους έξι δισεκατομμυρίων πεντακοσίων εκατομμυρίων (6.500.000.000) δραχμών και είναι καλυμμένα από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Λέγατε ότι θα γίνει στη Ρόδο και στη Μυτιλήνη μία μονάδα για το ΕΚΑΒ και ότι τα νοσοκομεία θα συνδεθούν με αυτά τα μεταφορικά μέσα. Δεν κάνατε τίποτα.

Επίσης, δεν έχετε κάνει τίποτα για τη νοσοκομειακή περιθαλψη και για τα Κέντρα Υγείας. Χαρακτηριστικά αναφέρω –και με αυτό κλείνω– ότι μέσα στο πρόγραμμα "ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ" λέτε για την Πάτμο, (που προχθές είχαμε άλλο ένα φαινόμενο), ότι θα λειτουργήσει σύντομα το Κέντρο Υγείας της Πάτμου.

Εάν δεν βρισκόταν ο συνάδελφός μου ο καπετάνιος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε συνάδελφε, σας έδωσα ένα λεπτό. Παρακαλώ ολοκληρώστε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, μία λέξη να πω.

Και βρέθηκε ο συνάδελφός μου ο καπετάν Γιώργης να πάει έντεκα ώρες με δέκα μποφόρ να σώσει αυτήν την κοπέλα, γιατί εσείς έχετε μείνει, κύριε Υπουργέ, στην πρόθεσή σας να φτιάξετε το Κέντρο Υγείας στην Πάτμο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο για ένα λεπτό.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Και όμως, αγαπητέ συνάδελφε, το Κέντρο Υγείας στην Πάτμο λειτουργεί.

Είχα την ευθύνη και την υποχρέωση να επικοινωνώ όλο εκείνο το βράδυ με τους γιατρούς. Ήταν δύο γιατροί πάνω από το παιδί, αλλά είχε –δεν είστε γιατρός για να καταλάβετε–

μία παρατεινόμενη ασθματική κρίση, το λεγόμενο *status atmaticus*.

Υπήρχε συνεχής επικοινωνία και με ειδικό γιατρό από το ΕΚΑΒ και με ειδικό γιατρό στη Λέρο, γι' αυτό σώθηκε το παιδί και βεβαίως χάριν στον ηρωϊσμό του καπετάνιου, γιατί είχε ξεκινήσει πολεμικό πλοίο να πάει στο νησί, δεν τα κατάφερε και γύρισε πίσω.

'Οσον αφορά το ΕΚΑΒ δεν είναι έτσι όπως τα λέτε, κύριε συνάδελφε. Έχουμε συστήσει παραρτήματα του ΕΚΑΒ και στη Ρόδο και στη Μυτιλήνη. Έχουμε προσλάβει το προσωπικό, το μη ιατρικό. Προκηρύζαμε τις θέσεις και δυστυχώς και εκεί οι προκηρυζείς ήταν άγονες.

Στο νόμο που ξεκινάει αύριο ή την επόμενη εβδομάδα για το μισθολόγιο των γιατρών, προβλέπεται ειδική παράγραφος, η παράγραφος 8, αν θυμάμαι καλά, του άρθρου 5, η οποία προβλέπει τη θέσπιση κινήτρων γι' αυτές τις προβληματικές περιοχές.

'Οσον αφορά το προσωπικό που είπατε, τη διετία 1996–1997 από τις δεκάμετρες χιλιάδες προσλήψεις που έγιναν στον υγειονομικό τομέα, οι πεντακόσιες σε νοσηλευτικό προσωπικό και οι εκατό σαράντα ένα σε γιατρούς έγιναν στα νησά. Δυστυχώς, οι προκηρύξεις των ιατρικών θέσεων στο νησί σας, υπήρξαν άγονες.

Και δύο λόγια για τα αεροπλάνα και τα ελικόπτερα, επειδή πολύ σπέκουλα έχει γίνει. Ακούστε ημερομηνίες για να αναλάβουμε όλοι τις ευθύνες μας. Στις 8.4.97, κύριοι συνάδελφοι, έγινε η οριστική ένταξη του έργου από την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Τι να κάνωμε; Έτσι είναι 8.4.97. Στις 26.5.97 υπήρξε απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης για την ανάθεση της προμήθειας σε διακομματική και 30.5.97 με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ορίστηκα Πρόεδρος της διακομματικής επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Παρακαλώ, τελειώνετε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Και περιμέναμε εξήντα μέρες, αγαπητέ συνάδελφε, το κόμμα σας να στείλει τον εκπρόσωπό του και πάνω στις εξήντα μέρες –πολύτιμες μέρες– μας ανακοινώνει ότι αποσύρει τον εκπρόσωπό του. Βγαίνει νέα απόφαση 1.8.97 και στις 9.3.98 είμαστε περήφανοι, γιατί όλα τα μέλη της επιτροπής ομόφωνα εγκρίναμε τις προδιαγραφές και ή την Παρασκευή ή τη Δευτέρα βγάζουμε την προκήρυξη στον αέρα. Αυτή την απάντηση έχω να σας δώσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Πάντα χειμαρρώδης, κύριε Υπουργέ, και δεν μπορούμε να σας διακόψουμε. Τι να γίνει όμως;

Τρίτη είναι η με αριθμό 1170/16.3.98 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Νικολάου Γκατζή προς τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης για την εξυγίανση του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλαδος (ΟΣΕ).

Η επίκαιρη ερώτηση έχει ως εξής:

"Πριν στεγνώσει το μελάνι της γνωστής κυβερνητικής τροπολογίας για τις ΔΕΚΟ, Διοίκηση και Γενική Διεύθυνση στον ΟΣΕ με τη μέθοδο του "αποφασίζομεν και διατάσσομεν" επιδιώκουν με ταχύρρυθμες διαδικασίες να συρρικνώσουν το σιδηρόδρομο και να επιβάλλουν αντιδραστικές τομές στις εργασιακές σχέσεις.

Η περικοπή δρομολογίων και τοπικών γραμμών, το κλείσιμο σταθμών, γραφείων εμπορευμάτων και εισιτηρίων, η κατάργηση των κεντρικών σταθμαρχών και του επιταμέρου στις επιθεωρήσεις, η περικοπή και κατάργηση βαρδιών, η κατάργηση του εποπτικού ελέγχου στις αμαξοστοιχίες το Σαββατοκύριακο, ο ορισμός κυκλωμάτων εργασίας κατά παράβαση του ΚΩΕΑΠ (Κανονισμού Ωρών Εργασίας Αναπαύσεως Προσωπικού) και η κατάρτιση και οι τροποποιήσεις των ΠΩΕ (Πίνακες Ωρών Εργασίας) χωρίς διάλογο είναι ενέργειες που οδηγούν στην α)συρίκωνση του σιδηροδρομικού δικτύου και του μεταφορικού έργου,

β) στη μείωση των εσόδων του ΟΣΕ, της ασφάλειας των μεταφορών και της ομαλής λειτουργίας του Οργανισμού

και στην

γεπιβόρυνση των εργαζομένων με πρόσθετη απασχόληση και μείωση του εισόδηματός τους.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός εάν θα επανεξεταστούν οι παραπάνω αποφάσεις που δημιουργούν δυσμενείς επιπτώσεις για το κοινωνικό σύνολο των εργαζομένων και το μέλλον του ΟΣΕ".

Ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών, κ. Μαντέλης, έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Κύριε συνάδελφε, είναι γνωστό ότι η πολιτική που ακολουθήσαμε σ' αυτήν τη χώρα για πολλές δεκαετίες ήταν μία πολιτική που τοποθετούσε τον ελληνικό σιδηρόδρομο στο περιθώριο. Και έρχεται κάποια στιγμή, που αυτό έχει τις συνέπειές του.

Σήμερα, έχουμε ένα σιδηρόδρομο, ο οποίος λειτουργεί με τρόπο ο οποίος ανάγεται στην εποχή του Χαριλάου Τρικούπη, όπως χαρακτηριστικά λέγεται από πολύ κόσμο. Τα οικονομικά στοιχεία της εκμετάλλευσής του, είναι πραγματικά δραματικά. Ένα μικρό παράδειγμα: Ο τυπικός πρώτοιολογισμός του ΟΣΕ για τη φετινή χρονιά έχει έξοδα – συμπεριλαμβανομένων και των αναγκαίων τοκοχρεωλυσίων του κόστους του χρήματος που χρειάζεται για τις επενδύσεις του– τα οποία ανέρχονται στα εκατόν ογδόντα δισεκατομμύρια (180.000.000.000) δραχμές.

Αντιλαμβάνεσθε ότι τα έσοδα καλύπτουν μόνο το 15% των εξόδων. Και αυτή δεν είναι εικόνα ορθολογικής διαχείρισης. Βέβαια δεν μπορεί να οδηγηθεί ο ΟΣΕ από τον ένα χρόνο στον άλλο, από το 15% της κάλυψης των εξόδων στο 100%. Άλλα η στοιχειώδης υποχρέωση είναι το νοικοκύρεμα, ο εξορθολογισμός αυτής της λειτουργίας.

Έτσι, έχουμε βάλει μπροστά ένα πρόγραμμα επτά προτεραιοτήτων, για να μπορέσουμε να νοικοκυρεύσουμε αυτήν την κατάσταση.

Η πρώτη προτεραιότητα ανάγεται ακριβώς στα άμεσα μέτρα εξορθολογισμού αυτής της λειτουργίας και μειώσεως του διαχειριστικού ελλείμματος που παρουσιάζεται. Θα πρέπει να σας πω ότι ένα από τα αναγκαία μέτρα είναι να μειωθούν δρομολόγια στις περιοχές εκείνες, που υπάρχει, αφ' ενός μεν επαρκής αριθμός δρομολογίων για να εξυπηρετήσουν τις περιοχές αυτές και αφ' ετέρου υπάρχει χαμηλή πληρότητα των δρομολογίων αυτών. Υπάρχουν δρομολόγια που έχουν πληρότητα 2% ή 3%.

(Θόρυβος)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Συγνώμη, κύριε Υπουργέ.

Μπορεί να μη φθάνει ο σιδηρόδρομος σε ορισμένες εκλογικές περιφέρειες, αλλά θα πρέπει να ακούσετε τον κύριο Υπουργό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Σας βεβαιώ ότι λέγαμε σοβαρότερα πράγματα από αυτά που λέει ο κύριος Υπουργός.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Αυτό μην το ξαναπείτε, κύριε συνάδελφε.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Κύριε Πρόεδρε, είναι επιδίωξη της Καβάλας να φτάνει και μέσα στην πόλη της Καβάλας, γιατί σήμερα περνάει μόνο από έξα! Εν πάσῃ περιπτώσει, σήμερα είναι έτσι. Δεν είναι στην περιφέρεια του κυρίου συναδέλφου.

Εν πάσῃ περιπτώσει, για να επανέλθω σε αυτό που έλεγα, κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν σήμερα δρομολόγια με πληρότητα 2%, 3% ή 5%. Αντιλαμβάνεσθε ότι τα εισητήρια γι' αυτά τα δρομολόγια δεν φθάνουν για να πληρώσουν το μισθό ενός από τα στελέχη του σιδηροδρόμου, ενός μηχανοδηγού του σιδηροδρόμου.

Επομένως, μία στοιχειώδης ενέργεια είναι ακριβώς να νοικοκυρέψουμε αυτήν την κατάσταση. Στα πλαίσια, λοιπόν, αυτής της ενέργειας, σε κάποιες περιοχές που υπάρχουν επαρκή δρομολόγια και χαμηλή πληρότητα έχει γίνει εξορθολογισμός αυτών των δρομολογίων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Γκατζής έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ο κύριος Υπουργός ή δεν διάβασε καλά την ερώτηση ή ήθελε εσκεμμένα να απαντήσει μόνο για τα δρομολόγια, χωρίς να αναφερθεί σε όλα τα άλλα θέματα που συμπεριλαμβάνει η ερώτηση μας. Δεν πειράζει, όμως, θα τα ξαναθυμίσω εγώ και πιστεύω να μου φθάσει ο χρόνος.

Πέρα από αυτό, όμως, θα ήθελα να πω ότι με τον άκρα φιλελευθερισμό που επικρατεί στην πολιτική της Κυβέρνησης γίνεται μία συντονισμένη επίθεση, όχι μόνο σε όλες τις ΔΕΚΟ, όχι μόνο στους εργαζόμενους, αλλά προσπαθούν να επηρεάσουν και την κοινή γνώμη, σύτως πιο εύκολα να επιτευχθεί ο στόχος που είναι η ιδιωτικοποίηση όλων των ΔΕΚΟ.

Συγκεκριμένα, στους Ελληνικούς Σιδηροδρόμους έχουν πάρει μία σειρά από μέτρα. Δεν μας λέει ο κύριος Υπουργός ότι τα μέτρα αυτά είναι μετά από ένα σχέδιο που έχει εκπονήσει η γαλλική εταιρεία "ΣΟΦΡΕΡΟL", η οποία είναι πλήρως εναρμονισμένη με την οδηγία της Ε.Ο.Κ. 51,44 για την πλήρη ουσιαστικά απελευθέρωση των σιδηροδρομικών μεταφορών και το διαχωρισμό της υποδομής από την εκμετάλλευση. Θα έχει όλο το κόστος της υποδομής, της συντήρησης των γραμμών το κράτος, ο ελληνικός λαός και θα το νέμεται ουσιαστικά ο ιδιώτης, όχι βέβαια όλο, αλλά ιδιαίτερα το "ψαχνό".

Υπάρχουν επίσης μία σειρά από άλλα μέτρα, στα οποία προχωράει, όπως είπαμε, η Κυβέρνηση με πολύ γρήγορους ρυθμούς. Έχουμε τη συρρίκνωση του σιδηροδρόμου. Κλείνουν σταθμοί, κόβονται δρομολόγια στη Θεσσαλία, στην Πελοπόννησο, στη Μακεδονία, κλείνουν γραφεία εμπορευμάτων και εισηγητηρίων, με δυσμενείς επιπτώσεις για τα οικονομικά του Ο.Σ.Ε. αλλά και για τους εργαζόμενους. Καταργούνται ή περικόπιτονται βάρδιες. Καταργείται ο εποπτικός έλεγχος της αμαξοστοιχίας. Όλα αυτά έχουν σχέση με την οικονομία, τη μεταφορά, αλλά ακόμα και την ασφάλεια των γραμμών.

Τέλος, ανατρέπει τους κανονισμούς εργασίας, κατά παράβαση ακόμα των κανονισμών ωρών εργασίας, ανάπτυξης του προσωπικού όπως και του κανονισμού ωρών απασχόλησης. Επιβαρύνει τους εργαζόμενους με πρόσθετη απασχόληση και κάνει μείωση στα εισοδήματα. Υπάρχει μία σειρά από μέτρα, κύριε Υπουργέ, που δεν προλαβαίνω να σας τα αναφέρω.

Θα ήθελα να απαντήσετε τι γίνεται μπροστά σ'αυτήν την πολιτική, που εσείς θέλετε κράτος και εργοδότη χωρίς υποχρεώσεις από τη μία πλευρά, μεταφορά των βαρών στους εργαζόμενους, στον ελληνικό λαό και στο κοινωνικό σύνολο καθώς και οικονομικά και τους εργαζόμενους χωρίς δικαιώματα. Τι μέτρα θα πάρετε για να σταματήσει αυτό;

Θα σας αναφέρω ότι τα δρομολόγια Βόλου-Λάρισας, Λάρισας-Βόλου που περικόπισαν ήταν με πληρότητα 75% και 80%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Κύριοι συνάδελφοι, όπως αντιλαμβάνεσθε, η περικοπή δρομολογίων και ο εξορθολογισμός συνεπάγεται ότι κάποιοι εργαζόμενοι θα απασχοληθούν σε κάποια άλλη θέση, εκεί όπου υπάρχει ανάγκη, διότι πρέπει να αξιοποιήσουμε και το ανθρώπινο δυναμικό που εργάζεται σε όλο το δίκτυο των σιδηροδρόμων.

Εδώ έχουμε το φαινόμενο, ακριβώς επειδή κάνουμε εξορθολογισμό των δρομολογίων να έρχονται όλοι εκείνοι, οι οποίοι εργάζονται σ' ένα δρομολόγιο και ενδεχομένως χρειάζεται να μετακινηθούν για να δουλέψουν κάπου άλλου πιο αποδοτικά να διαμαρτύρονται. Είναι κλασική η περίπτωση της Θεσσαλίας. Εκεί έχουμε μια παραπάλαια γραμμή από το Βόλο μέχρι τον Παλαιοφάρσαλο και την Καλαμπάκα. Η γραμμή αυτή είναι μετρική, του ενός μέτρου. Δεν έχει καμία δυνατότητα ανάπτυξης και δεν έχει συντηρηθεί ποτέ. Αυτήν τη στιγμή η διοίκηση του Ο.Σ.Ε προχωρεί ένα πρόγραμμα, ώστε να αντικαταστήσει τη μετρική γραμμή με το σύστημα που υπάρχει

στην υπόλοιπη Ελλάδα. Όμως, για το σκοπό αυτό πρέπει να γίνουν εργασίες και για το διάστημα αυτό πρέπει να ανασταλεί η λειτουργία αυτής της γραμμής.

Και έχουμε το φαινόμενο ένα προσωπικό που αποδεσμεύεται εξ αιτίας της κατασκευής της νέας γραμμής να διαμαρτύρεται και να κάνει παραστάσεις, λέγοντας ότι πάμε να κλείσουμε το σιδηρόδρομο ακριβώς εκεί που πάμε να τον αναπτύξουμε. Η πραγματικότητα είναι ότι πρέπει να συγκεντρώσουμε την προσπάθειά μας στις γραμμές που πρέπει να αναπτυχθούν και μπορούν να αποδώσουν στο σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας, εξασφαλίζοντας τις θέσεις εργασίας και την ανάπτυξη του Οργανισμού. Χωρίς, όμως, εξορθολογισμό όλου αυτού του συστήματος που λειτουργεί με μοντέλα παρελθουσών δεκαετιών δεν θα μπορέσουμε να το τάνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Πέμπτη επίκαιρη ερώτηση είναι η με αριθμό 1164/16.3.98 του Βουλευτή του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Αναστασίου Ιντζέ προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης προκειμένου να στελέχωθούν και να λειτουργήσουν νέα πανεπιστημιακά τμήματα Νοσηλευτικής.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Ιντζέ έχει ως εξής:

"Αδικαιολόγητη καθυστέρηση παρατηρείται στην ίδρυση και λειτουργία νέων πανεπιστημιακών τμημάτων Νοσηλευτικής. Ήδη έχει ίδρυθει νέο τμήμα στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, αλλά δεν έχουν προκηρυχθεί ακόμα θέσεις, δηλαδή δεν έχουν δοθεί οι ανάλογες πιστώσεις.

Επειδή είναι επιστημονικά, αλλά και κοινωνικά αναγκαίο να διευρυνθεί ο αριθμός επιστημόνων νοσηλευτών που θα βοηθήσουν όχι μόνο στην άνοδο του επιπέδου των παρεχομένων υπηρεσιών υγείας, αλλά και στην αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη φροντίδα της υγείας.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Σε ποιες ενέργειες θα προβεί, ώστε να αρχίσει άμεσα η στελέχωση και η λειτουργία των νέων πανεπιστημιακών τμημάτων Νοσηλευτικής".

Ο Υφυπουργός Παιδείας κ. Ανθόπουλος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, είναι προφανές ότι δεν ομιλώ στη θέση του Υπουργού Υγείας, αλλά ομιλώ εκπροσωπώντας το αρμόδιο καθ' ύλην Υπουργείο Παιδείας, για να δοθεί απάντηση στο ερώτημα του κυρίου συναδέλφου.

Είναι γεγονός ότι η έναρξη της εκπαιδευτικής λειτουργίας ενός πανεπιστημιακού τμήματος, όπως στην προκειμένη περίπτωση του Τμήματος Νοσηλευτικής και ειδικοτήτων υγείας του Πανεπιστημίου της Κρήτης, έχει ορισμένες προϋποθέσεις. Αυτές βασικά είναι δύο: Η υλικοτεχνική υποδομή και το αναγκαίο προσωπικό.

Πρέπει να υπογραμμίσω ότι κατά πάγια τακτική, η απόφαση εναπόκειται στην αρμοδιότητα του πανεπιστημίου, δηλαδή εν προκειμένω του Πανεπιστημίου Κρήτης, το οποίο παρά το γεγονός ότι η ίδρυση του τμήματος έγινε με το προεδρικό διάταγμα 103/1983, από τότε και μέχρι σήμερα δεν έχει υποβάλει τη σχετική πρόταση, έτσι ώστε να τεθεί σε λειτουργία αυτό το τμήμα.

'Οσον αφορά στην ίδρυση νέων τμημάτων Νοσηλευτικής σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας είναι θέμα προτάσεων εκ μέρους των πανεπιστημάτων, τα οποία κρίνουν κατά περίπτωση εάν και κατά πόσο συντρέχουν οι συγκεκριμένες προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας. Σήμερα λειτουργεί μόνο ένα τμήμα Νοσηλευτικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Άρα το Υπουργείο Παιδείας δεν έχει κανένα λόγο εάν το Πανεπιστήμιο Κρήτης κάνει συγκεκριμένη πρόταση λειτουργίας, εφόσον εξασφαλιστούν οι σχετικές προϋποθέσεις που ανέφερα, να μην ικανοποιήσει αυτό το αίτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Ιντζές έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Πρώτον, θέλω να επισημάνω ότι υπάρχει έλλειψη σε επιστήμονες νοσηλευτές και υπάρχει ελλειψη και στο ΕΣΥ και στην αγορά εργασίας.

Δεύτερον, η ΟΓΝΕ -Ομοσπονδία Γενικών Κρατικών Νοσοκομείων Ελλάδος- διαπιστώνει την ανάγκη διορισμού ενός ή

δύο χιλιάδων νοσηλευτών, διότι επισημαίνει ότι η ύπαρξη επιστημόνων νοσηλευτών μειώνει το κόστος περιθαλψης γύρω στο 30%.

Τρίτον, κύριε Υπουργέ –και εδώ λίγο εκπλήσσομαι– το μεν Πανεπιστήμιο Κρήτης λέει ότι δεν έχουν πιστώσεις για να γίνει η υλικοτεχνική υποδομή και να υπάρξει και προσωπικό. Αν δεν δώσετε πιστώσεις, πώς θα γίνει η υλικοτεχνική υποδομή και πώς θα υπάρξει διδακτικό προσωπικό; Πρέπει να δώσετε πιστώσεις, για να μπουν σε εφαρμογή αυτά που είπατε. Άλλις θα πάμε στο αβγό και την κότα. Υπάρχει ανάγκη υλικοτεχνικής υποδομής. Αυτό θέλει χρήματα. Δεν υπάρχει στο πανεπιστήμιο η υλικοτεχνική υποδομή, εσείς δεν δίνετε χρήματα και κάπου πρέπει να ξεκινήσει να ξετυλίγεται το κουβάρι. Συμπεραίνω ότι πρέπει να δώσετε πιστώσεις. Μετά, εάν παρότι έχετε δώσει πιστώσεις, δεν λειτουργήσει, τότε θα ζητήσουμε ευθύνες στο Πανεπιστήμιο Κρήτης από τους Συλλόγους Νοσηλευτών Ελλάδας για τους φοιτητές.

Κύριε Πρόεδρε, η ανάγκη ίδρυσης τμημάτων νοσηλευτών σε όλα τα πανεπιστήμια που υπάρχουν ιατρικές σχολές της Ελλάδας είναι μεγάλη, διότι έχει αποδειχθεί και στην Ευρώπη και στην Αμερική ότι όπου στελεχώνται τα νοσοκομεία με επιστήμονες νοσηλευτές και νοσηλεύτριες, μειώνεται σημαντικότατα το κόστος περιθαλψης. Και αυτό νομίζω ότι είναι πολύ σημαντικό και για το σύστημα υγείας και για την εθνική οικονομία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προφανώς δεν θα παίξουμε την κολοκυθά για να αναζητήσουμε τον υπεύθυνο και ποιός έχει τελικά την ευθύνη της μη λειτουργίας επί δεκαπέντε χρόνια μετά τη δημοσίευση στο ΦΕΚ, του προεδρικού διατάγματος για την ίδρυση αυτού του Τμήματος Νοσηλευτικής.

Αντιλαμβάνεσθε ότι στα δεκαπέντε χρόνια κάποια στιγμή το Υπουργείο Παιδείας, κάτω από οποιαδήποτε πολιτική ηγεσία θα εύρισκε τις πιστώσεις για να τις δώσει, προκειμένου να λειτουργήσει αυτό το Τμήμα. Δεν έγινε μέχρι σήμερα, όπως μας ενημερώνουν οι υπηρεσιακοί παράγοντες, καμία πρόταση για την έναρξη της λειτουργίας. Διότι θα πρέπει να γίνει από το Πανεπιστήμιο Κρήτης μια συγκεκριμένη πρόταση, δηλαδή ότι: "Θέλω να κάνω αυτά τα πράγματα για να οργανώσω την υλικοτεχνική μου υποδομή και χρειάζομαι αυτό το αναγκαίο επιστημονικό προσωπικό προκειμένου να αρχίσω μαθήματα. Ιδού το κοστολόγιο. Σας παρακαλούμε, σγκρίνετε την πίστωση που χρειάζεται από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, έτσι ώστε να λειτουργήσει το τμήμα".

Δεν υπήρξε αυτό, αγαπητέ συνάδελφε, και γι' αυτό εγώ δήλωσα και πάλι ότι από την πλευρά του Υπουργείου Παιδείας, αν γίνει αυτή η πρόταση, θα κανονίσουμε, έτσι ώστε στον προϋπολογισμό του ερχόμενου ακαδημαϊκού έτους να εντάξουμε τα αναγκαία κονδύλια, για να καλύψουμε τις όποιες πιστώσεις λειτουργίας αυτού του τμήματος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε! Είναι η τελευταία ημέρα συζήτησης του νομοσχεδίου. Καθορίστηκαν έξι ημέρες και σήμερα είναι η τελευταία. Οι ώρες αυτές που τρώτε είναι από το νομοσχέδιο. Δηλαδή, εσείς λειτουργείτε αυθαιρέτως; Αρχίζουν τα νομοσχέδια όποτε θέλετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Παναγιωτόπουλε, είσθε παλαιός συνάδελφος εδώ και όταν εσείς κάνετε τέτοιες αναφορές στο Προεδρείο, τι να πώ;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Στις 22.00' θα αρχίσουμε σήμερα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Σας παρακαλώ!

Έκτη και τελευταία επίκαιρη ερώτηση είναι η με αριθμό 1121/10.3.98 του ανεξάρτητου Βουλευτή κ. Αναστασίου Παπαληγούρα προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σχετικά με το σύστημα προσλήψεων στο Δημόσιο.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Παπαληγούρα σε περίληψη έχει

ως εξής:

"Το πρωτοφανές ποσοστό αποχής των υποψηφίων στο διαγωνισμό για προσλήψεις στο δημόσιο, καταδεικνύει το μέτρο της αποτυχίας όλων των βαθμίδων του εκπαιδευτικού μας συστήματος, αλλά και το βαθμό που χωλαίνει το σύστημα προσλήψεων που θέσπισε η Κυβέρνηση.

Το φάσμα της ανεργίας οδήγησε εκατόν είκοσι χιλιάδες διακόσιοι είκοσι πέντε υποψηφίους να υποβάλουν αίτηση συμμετοχής στο διαγωνισμό για την κάλυψη μόλις δύο χιλιάδων τριακοσίων πενήντα τριών θέσεων και το 58,3% αυτών, αποθαρρυμένοι από τις ελάχιστες πιθανότητες επιτυχίας, δεν προσήλθαν καν στο διαγωνισμό. Στη μη προσέλευση των υποψηφίων συνέβαλαν και το ανεπαρκές επίπεδο γνώσεων και προετοιμασίας –τα θέματα του περισσού διαγωνισμού ήταν ιδιαίτερα δύσκολα– αλλά και η κυβερνητική εξαγγελία ότι δύο χιλιάδες διακόσιες δέκα επτά θέσεις μονίμων υπαλλήλων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρόκειται να καλυφθούν με τη διαδικασία των μορίων, χωρίς δηλαδή διαγωνισμό.

Το κόστος του διαγωνισμού, με βάση τους εκατόν είκοσι χιλιάδες διακόσιους είκοσι πέντε υποψηφίους έφθασε τα δύο δισεκατομμύρια (2.000.000.000) δραχμές, ενώ είναι αμφίβολο αν θα επιτευχθεί ο στόχος της κάλυψης των δύο χιλιάδων τριακοσίων πενήντα τριών δημοσίων θέσεων με υψηλού επιπέδου στελέχη.

Ρωτάται ο Υπουργός πώς προτίθεται η Κυβέρνηση να αντιμετωπίσει τις δυσλειτουργίες του συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο, αλλά και τις "διαρρωτικές" αδυναμίες που αναδεικνύονται από αυτές". Ο κ. Μπένος έχει το λόγο

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κύριε Πρόεδρε, θέλω να εκφράσω τη χαρά μου ως προς τη διαδικασία που απαντώ σ' ένα συνάδελφο "ανεξάρτητο" Βουλευτή. Ελπίζω έτσι σιγά-σιγά να διαρρήξουμε και το πλαίσιο του Κανονισμού και να είναι ανοικτός (ο Κανονισμός) και για τους ανεξάρτητους συναδέλφους.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Να γίνουμε όλοι ανεξάρτητοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Να φιλελευθεροποιήσουμε, λέει, ο κ. Μπένος ακόμα περισσότερο τον Κανονισμό. Όλα φιλελευθεροποιούνται, κύριε Κατσανέβα.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Ο αγαπητός συνάδελφος, θέτει δύο ζητήματα. Το ένα όπως λέει, έχει σχέση με τη δυσλειτουργία του συστήματος των πανελλήνιων εξετάσεων και το κόστος και το δεύτερο είναι ο φόβος του μη τυχόν και οδηγηθούμε στο αποτέλεσμα του πρώτου διαγωνισμού, δηλαδή σε μικρό αριθμό νέων που πήραν μέρος στις εξετάσεις και θα περάσουν τη βάση και έτσι θα δημιουργηθεί πρόβλημα για την πρόσληψή τους.

Ος προς το πρώτο, ο διαγωνισμός αυτός και με την εμπειρία που είχαμε από τον πρώτο, αυτός που έγινε προ μηνός ήταν ο δεύτερος, δεν εμφάνισε σημαντικές δυσλειτουργίες. Πήγε πάρα πολύ καλά. Επισημάνετε το γεγονός ότι δεν πήρε μέρος περίπου το 50% και λέτε ότι το κράτος θα έπρεπε να ετοιμασθεί ως προς αυτήν την προοπτική, αλλά αντιλαμβάνεσθε ότι δεν θα μπορούσαμε να λειτουργήσουμε και να οργανώθουμε με βάση αυτήν την πρόβλεψη. Δεν μπορούσαμε να το ρισκάρουμε. Η ετοιμότητα του κράτους αφορούσε στο σύνολο των παιδιών που έκαναν την αίτησή τους για να πάρουν μέρος και, που, τελικά, είχαμε αυτήν την αποχή. Δεν μπορούσαμε να οργανώσουμε τα πράγματα από την αρχή επί τη βάση μιας πιθανότητας για το πόσοι θα πάρουν μέρος.

Ος προς το θέμα που τίθεται στην ερώτησή σας, δηλαδή, για το φόβο μήπως τυχόν δεν περάσει τη βάση ικανός αριθμός παιδιών για να προσληφθούν, θα πρέπει να σας πω ότι το λάβαμε υπόψη μας και ότι τα θέματα που μπήκαν αυτήν τη φορά ήταν προσανατολισμένα σ' αυτήν την κατεύθυνση, ήταν δηλαδή πιο βατά, έτσι ώστε να μην αντιμετωπίσουμε αυτό το πρόβλημα.

Θα πρέπει να σας πω ότι υπήρξε πολύ μεγάλος προβληματισμός και όταν γινόταν ο ν. 2190 αλλά και μέσα στα πλαίσια του ΑΣΕΠ αν θα πρέπει τα γνωστικά αντικείμενα να είναι

ανοιχτά ή περιορισμένα όπως περιορισμένα είναι στις πανελλήνιες εξετάσεις για τα ΑΕΙ και ΤΕΙ.

Αυτό που επικράτησε είναι τα θέματα να είναι ανοιχτά για να μην οδηγηθούμε πάλι στο φαινόμενο μιας συγκεκριμένης ύλης και σε μια προοπτική αποστήθισης, έτοις ώστε να υπερισχύει το κριτήριο της πραγματικής γνώσης και της κριτικής ικανότητας των διαγνωνιζομένων παρά μιας διαδικασίας αποστήθισης όπως δυστυχώς συμβαίνει στις πανελλήνιες εξετάσεις για τα ΑΕΙ και ΤΕΙ.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Εδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ**).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Παπαληγούρας έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, η εικόνα είναι δεδομένη. Για την κάλυψη δύο χιλιάδων τριακοσίων θέσεων, υπέβαλαν αίτηση συμμετοχής στο διαγωνισμό του δημοσίου εκατόν είκοσι χιλιάδες νέες και νέοι.

Θεωρώ ότι είναι αποκαλυπτικοί οι αριθμοί αυτοί. Γιατί μαρτυρούν, νομίζω, δραματικά φαινόμενα της σύγχρονης Ελλάδος.

Πρώτον, μαρτυρούν -πρόδηλα -τις τραγικές διαστάσεις της συνεχώς διογκούμενης ανεργίας, που αποτελεί, -έιναι κοινός τόπος- το κρισμότερο πια κοινωνικό πρόβλημα του τόπου, καθώς καταδικάζει στην ανέχεια εκατοντάδες χιλιάδες νέους, αλλά και μεσήλικες με οικογένεια.

Μαρτυρούν, δεύτερον, την εσφαλμένη οικονομική πολιτική, που ασκήθηκε τα τελευταία χρόνια, που χαρακτηρίζεται από την παραγνώριση της βασικότερης παραμέτρου, της αναπτυξιακής. Άλλωστε, για να αναφερθώ στο πλέον επίκαιρο θέμα της υποτίμησης της δραχμής, αυτή η ανάπτυξη και πάλι δεν είναι που θυσάστηκε, όταν μέχρι προχθές, παραμονή της υποτίμησης, η Κυβέρνηση διεκήρυξε την πίστη της στην πολιτική της σκληρής δραχμής, έδειευ δισεκατομμύρια από τα συναλλαγματικά μας αποθέματα για να τη στριξει, δανειζόταν επίσης δισεκατομμύρια σε συνάλλαγμα και ενθάρρυνε τον παραγωγικό κόσμο της χώρας να δανειστεί και αυτός σε συνάλλαγμα;

Ο τελευταίος διαγωνισμός του δημοσίου μαρτυρά, τρίτον, την αναξιοπιστία της Κυβέρνησης, που ενώ συνομολογεί την ανάγκη περικοπής των δημοσίων δαπανών και πρώτη βέβαια την ανάγκη περιορισμού των προσλήψεων, πραγματοποιεί νέες προσλήψεις -μέσω του υπό συζήτηση διαγωνισμού, αμέτρητες προσλήψεις στις ΔΕΚΟ, αλλά και στους ΟΤΑ, χωρίς μάλιστα διαγωνισμό. Κι όλα αυτά πριν πραγματοποιηθούν οι εξαγγελθείσες μετατάξεις των υπεραριθμών και υποαπασχολουμένων σε πολλές κρατικές υπηρεσίες.

Και τέλος, τέταρτον, το πρωτοφανές ποσοστό της αποχής -που δεν έφθασε το 50%, κύριε Υπουργέ, αλλά το 60% μόλις πληροφορήθηκαν οι υποψήφιοι το συνολικό αριθμό των

αιτουμένων να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό-, αλλά επίσης και το γεγονός ότι στον αντίστοιχο περιονό διαγωνισμό το ποσοστό αποτυχίας, δηλαδή το ποσοστό που βαθμολογήθηκε κάτω από τη βάση, έφθασε το 93%, αυτά λέω μαρτυρούν το τραγικό μέτρο αποτυχίας όλων των βαθμίδων του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Αυτές τις "διαρθρωτικές" αδυναμίες της ελληνικής κοινωνίας, της ελληνικής οικονομίας είναι που καλείται να απαντήσει πώς η Κυβέρνηση θα αντιμετωπίσει, ο Υπουργός των Εσωτερικών, βέβαια με την ανεξαρτησία της σκέψης, που κάθε Βουλευτής σ' αυτήν την Αίθουσα οφείλει να έχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Μπένος έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Αγαπητέ συνάδελφε, ξεφύγατε λίγο από τον πυρήνα της ερώτησή σας, ίσως προσπαθώντας να κάνετε την ερώτηση πιο επίκαιρη σε σχέση και με τα τελευταία γεγονότα.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Δεν είπα τίποτα το καινούριο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Εν πάσῃ περιπτώσει, σημασία έχει -και σ' αυτό νομίζω συμφωνείτε κι εσείς, καθώς και το σύνολο των συναδέλφων- ότι αυτό το εγχείρημα του πανελλήνιου διαγωνισμού, είναι ένα εγχείρημα θετικό.

Ο δεύτερος πανελλήνιος διαγωνισμός που έγινε πριν από ένα μήνα, ήταν σημαντικότατα βελτιωμένος σε σχέση με τον πρώτο. Αισιοδοξούμε ότι και τα αποτελέσματα θα είναι πάρα πολύ καλά.

Επίσης, θέλω να δηλώσω ότι η φετινή χρονιά θα είναι μια χρονιά πάρα πολύ προσεκτική στις προσλήψεις, όπως άλλωστε έχει δηλώσει και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός, πράγμα που θα τηρήσει και το Υπουργείο με την ιδιότητά του να επιβλέπει συνολικά το χώρο του δημόσιου τομέα στο ζήτημα των προσλήψεων.

Οι προσλήψεις, που αναφερθήκατε για το χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, δεν γίνονται χωρίς διαγωνισμό, αγαπητέ συνάδελφε. Είναι άλλος ο τύπος του διαγωνισμού. Δεν είναι γραπτός διαγωνισμός, είναι όμως μέσω μορίων, που τα μόρια ποικίλουν ανάλογα με την κατηγορία των διαγνωνιζομένων, αν είναι δηλαδή πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, τεχνολογικής εκπαίδευσης, ή υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Κλείνοντας, θέλω να πω ότι ο πανελλήνιος διαγωνισμός είναι μία κατάκτηση για τον πολιτικό κόσμο. Ο δεύτερος πανελλήνιος διαγωνισμός πήγε πάρα πολύ καλά και νομίζω ότι θα έχουμε και πολύ καλά αποτελέσματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη

ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνεχίζεται η συζήτηση επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας: "Ενισχύσεις ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας και άλλες διατάξεις".

Απομένουν τα άρθρα 12 και 13.

Προ της συζήτησης των άρθρων θα κάνω μερικές ανακοινώσεις.

Οι Υπουργοί Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών και Οικονομικών, κατέθεσαν σχέδιο νόμου: "Κύρωση της Συμφωνίας Στρατιωτικής Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Άμυνας της Γεωργίας". Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Οι συνάδελφοι κ. Μαριέττα Γιαννάκου-Κουτσάκου και οι κύριοι Κωνσταντίνος Σημαιοφορίδης, Γεώργιος Τζιτζικώστας και Ευγένιος Χαϊτίδης ζητούν ολιγοήμερη άδεια απουσίας τους στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Η Βουλή ενέκρινε. Εισερχόμαστε στη συζήτηση του άρθρου 12.

Ο εισηγητής του ΠΑΣΟΚ κ. Κατσανέβας έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Κύριοι συνάδελφοι, μόλις πριν από λίγο παρακολούθησαμε ένα ρεσιτάλ αντιπολίτευσης, που θα μου επιτραπεί να το χαρακτηρίσω με όσο γίνεται ήπιους τόνους. Μου θυμίζει κάπως εκείνη την πολιτική του τύπου Δεληγιάνην: "Το πρόγραμμά μας είναι το αντίθετο του δικού σας". Γιατί δεν ακούσαμε καθόλου πρόταση, αλλά μόνο ακραίες και θα έλεγα ανεπίτρεπτες εκφράσεις, οι οποίες, μια και μιλάμε για υποτίμηση, αν μη τι άλλο, υποτιμού το επίτευχο αυτής της Αίθουσας και του πολιτικού διαλόγου. Ακούσαμε ακόμα και για "Τίτανικό" και για μουσική και για πιάνο και όλα αυτά τα ακραία.

Κύριε Πρόεδρε, έχω πέντε λεπτά μόνο ως εισηγητής;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Είναι ένα άρθρο. Θα παρακαλέσω πάρα πολύ, επειδή το θέμα –να σας διακόψω και το χρόνο– είναι πάρα πολύ σοβαρό, ας περιοριστούμε στο περιεχόμενο του άρθρου...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Αυτό θα κάνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): ... για να κάνουμε και οικονομία χρόνου και για να είμαστε και παραγωγικότεροι.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Μιλάμε για το νομοσχέδιο και ταυτόχρονα ακούμε ακραίες εκφράσεις λαϊκισμού, κινδυνολογίας και ανευθυνότητας.

Η υποτίμηση της δραχμής, η οποία είναι το καίριο ζήτημα και συνδέεται με το αναπτυξιακό νομοσχέδιο, έχει αναμφισθήτητα θετικές, αλλά και αρνητικές επιπτώσεις. Το όποιο ισοζύγιο στο τέλος, θα το κρίνει η ίδια η ζωή. Εμεις με υπευθυνότητα, με σοβαρότητα, αλλά και με κριτική παρουσία και παρρησία δεν θα διστάσουμε να καταγγείλουμε την Κυβέρνηση στην περίπτωση που αποστεί και υστερήσει των κυβερνητικών της εξαγγελιών. Στο τέλος, όμως, θα δούμε ποιον θα βυθίσει η λαϊκή επιμηγορία, όπως βυθίστηκε και ο "Τίτανικός" που λέει και ο κ. Σιούφας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριε Κατσανέβα, επειδή έχει δικαίωμα το Προεδρείο να σας διακόψει, αναφερόμενος σε γενικότερα θέματα, θα προκαλέσετε οπωσδήποτε απαντήσεις. Γι' αυτό και σας παρακαλώ να περιορισθείτε στο άρθρο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Μα, είναι βέβαιο, κύριε Πρόεδρε, ότι το θέμα μας είναι το συγκεκριμένο, ότι το θέμα αφορά το νομοσχέδιο για την ανάπτυξη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Τώρα μιλάμε για ένα άρθρο, που έχει συγκεκριμένο περιεχόμενο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Εχει σχέση με τον ανατοκισμό,

ο οποίος είναι κυρίαρχο ζήτημα σε σχέση με την υποτίμηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Εν πάσῃ περιπτώσει.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Και θα έρθω στη συνέχεια,

μετά απ' αυτό το μικρό πρόλογό μου –γιατί δεν μπορώ να μην αναφερθώ σε μία τέτοια εικόνα που πριν από λίγο ζήσαμε όλοι μας εδώ μέσα – στο θέμα του ανατοκισμού.

Πέρα από τη μέριμνα που οφείλει αναμφίβολα η Κυβέρνηση στα πλαίσια της σημερινής συγκυρίας για τους χαμηλούσυνταξιούχους και τους χαμηλόμισθους, εκείνους που πλήττονται περισσότερο από τα συγκεκριμένα δεδομένα, θα ήθελα να επισημάνω και την ανάγκη να λάβει υπόψη της το γεγονός ότι ορισμένες επιχειρήσεις έχουν συνάψει πρόσφατα συμβάσεις προμηθειών και εκτέλεσης έργου –δεν αναφέρομαι στις κατασκευαστικές, αλλά στις μεταποιητικές επιχειρήσεις– οι οποίες, με τα σημερινά δεδομένα, επειδή στις συμβάσεις τους εμπεριέχεται υψηλή προστιθέμενη αξία εισαγόμενη από το εξωτερικό, θα πρέπει η Κυβέρνηση να δει την περίπτωση αυτή και να παραχωρήσει κάποιες πιθανές, ελάχιστες, λελογισμένες και περιορισμένης έκτασης βελτιώσεις των σχετικών συμβάσεων.

'Οσον αφορά το συγκεκριμένο θέμα του ανατοκισμού, εδώ διαπιστώνουμε ότι υπάρχει μία ραγδαία πτώση των επιτοκίων, ως αποτέλεσμα της θετικής αντίδρασης της αγοράς στις τελευταίες αποφάσεις και καταστάσεις. Αυτό σημαίνει ότι η Κυβέρνηση, όπως έχει δεσμευθεί, οφείλει να ομαλοποιήσει την τραπεζική αγορά και να πάρει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε οι ελληνικές τράπεζες να μη σημειώνουν αυτά τα εξωφρενικά και υπέρογκα κέρδη, τα οποία απέχουν σε μεγάλο βαθμό από τα συμβαίνοντα αντίστοιχα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επίσης, θα ήθελα να προτείνω στη Κυβέρνηση –όπως έχει δεσμευθεί και ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας– να μεριμνήσει το ταχύτερο δυνατό για τη μείωση της ψαλίδας ανάμεσα στα επιτόκια καταθέσεων και στα επιτόκια χορηγήσεων.

Επίσης, προτείνω ξανά να υπάρξει κυβερνητική μέριμνα, για ένα εξωδικαστικό μηχανισμό επιλυσης των διαφορών ανάμεσα στους οφειλέτες και στις τράπεζες, ιδιαίτερα τώρα που έχουν διαμορφωθεί οι ευνοϊκές συνθήκες για τη πτώση των επιτοκίων. Και επίσης να υπάρξει σαφής και συγκεκριμένη κατεύθυνση προς τις τράπεζες για την άρση των οποιονδήποτε παραπλανητικών συμβολάιων και καταστάσεων μέσα στα συμβόλαια με τους οφειλέτες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ότι σ' αυτό το θέμα η Κυβέρνηση σήμερα μπορεί, σε λελογισμένα πάντα όρια και χωρίς ακρότητες και υπερβολές, να δώσει κατευθύνσεις στις τράπεζες, ώστε το όλο θέμα των ανατοκισμών να αντιμετωπισθεί με μία μεγαλύτερη άνεση, ευρύτητα πνεύματος και ελαστικότητα.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, Παναγιώτοπουλος, έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κατ' αρχήν η γενική αναφορά του αγαπητού συναδέλφου εισηγητού της Πλειοψηφίας, στην προηγουμένη συζήτηση ήταν και αδύναμη και άνευ επιχειρημάτων, διότι ακούσαμε από τον Πρωθυπουργό –και δικαίως αντιδράσαμε– ότι είναι επιτυχία η υποτίμηση.

Τα έχουμε ακούσει όλα κατά καιρούς, αλλά αυτό δεν το περιμέναμε και δεν μπορεί κανείς σκεπτόμενος να μη γνωρίζει ότι αν η Κυβέρνηση εφήμερος όλα αυτά τα οποία από διετίας της λέγαμε και είχε γίνει αποκρατικοποίηση, εξυγίανση των δημοσίων επιχειρήσεων και όλα αυτά, δεν θα είχε ως προϋπόθεση για την είσοδο στο νομισματικό σύστημα την υποτίμηση. Η υποτίμηση είναι αποτέλεσμα της κακής οικονομικής πολιτικής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ελάτε στο άρθρο παρακαλώ. Έχετε τόσα πολλά να πείτε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Έρχομαι τώρα στο θέμα, κύριε Πρόεδρε.

Διάβασα σήμερα στον ημερήσιο Τύπο ότι έγινε ένας σύλλογος προστασίας από τις ληστείες. Και αυτό το επιτύχατε. Τέτοιοι σύλλογοι δεν είχαν γίνει στο παρελθόν.

Γίνεται, λοιπόν, σύλλογος προστασίας από τις ληστείες

στους δρόμους, από τους τσαντάκηδες κλπ. Βέβαια στο σύλλογο αυτό, από λόγους αυτογνωσίας, δεν συμμετέχουν οι τράπεζες που ληστεύονται, διότι αυτοί τυγχάνει να είναι συγχρόνως και ληστές. Επομένως, επειδή είναι και ληστές σε μεγαλύτερο βαθμό από ότι ληστεύονται, δεν συμμετέχουν σε αυτούς τους συλλόγους.

Επίσης, είναι ο σύλλογος των δανειστηκές εβδομήντων από τις τράπεζες, ο οποίος είναι ένας σύλλογος από πολλών ετών. Κύριε Πρόεδρε, έχετε και εσείς πείρα γιατί σας έχει βομβαρδίσει με πάρα πολλά έγγραφα και χαρτιά. Χιλιάδες άνθρωποι, πενήντα χιλιάδες μέλη, είναι αυτοί οι οποίοι αναδεικνύουν το κοινωνικό πρόβλημα των τεραστίων χρεών προς τις τράπεζες από τον ανατοκισμό και από τα βάρη της υπερημερίας.

Υπάρχει άνθρωπος, ο οποίος δανειστηκε εβδομήντα εκατομμύρια (70.000.000). Έτσι ξεκίνησε η επερώτηση της Νέας Δημοκρατίας, κύριε Υπουργέ, τον Οκτώβριο του περασμένου έτους, από έναν κ. Σκαρή, βιομήχανο μαρμάρων στη Δράμα, ο οποίος είχε πάρει εβδομήντα εκατομμύρια (70.000.000) από την ΕΤΕΒΑ και υποχρεούται να πληρώσει δυο δισεκατομμύρια (2.400.000.000).

Ερωτώ: Σε ποια οικονομική λογική αντέχει το θέμα αυτό, δηλαδή ότι ένας άνθρωπος ο οποίος δανείζεται εβδομήντα εκατομμύρια (70.000.000), που κινείται δηλαδή σε έναν κύκλο εκατό, διακοσίων, τριακοσίων εκατομμυρίων (100.000.000, 200.000.000, 300.000.000), είναι σε θέση να πληρώσει δυόμισι δισεκατομμύρια (2.500.000.000) με οποιαδήποτε διαδικασία ανατοκισμού, νομίμου ή παρανόμου; Επομένως είναι νομικό και κοινωνικό το πρόβλημα.

Δεν μπορεί οι αγρότες που δανείζονται από την Αγροτική Τράπεζα να παίρνουν δύο εκατομμύρια (2.000.000) και να υποχρεούνται να πληρώσουν πενήντα (50.000.000). Δεν είναι δυνατόν αυτοί οι αγρότες, οι οποίοι δεν πληρώνονται για το αγροτικό προϊόν που παραδίδουν, ούτε παίρνουν τόκο για το χρόνο της καθυστερήσεως, να υποχρεώνονται για τόκους υπερημερίας να πουλήσουν τα πάντα. Εδώ είναι μέγα το θέμα.

Είπε ο κ. Κατσανέβας για μείωση των επιτοκίων. Δεν έχει καμία σχέση αυτό με το θέμα. Το θέμα είναι ότι υπάρχουν χιλιάδες άνθρωποι, εκατοντάδες χιλιάδες, οι οποίοι οφείλουν λεφτά, τα οποία δεν μπορούν να πληρώσουν.

Ερωτώ: Πώς αντιμετωπίζει η Κυβέρνηση αυτό το κοινωνικό φαινόμενο; Λένε ότι επετράπη με μία απόφαση της Νομισματικής Επιτροπής το 1980 ο ανατοκισμός. Μα, τότε που επετράπη ο ανατοκισμός, οι τόκοι ήταν κάτω από τον πληθωρισμό, οι τράπεζες έχαναν πάρα πολλά χρήματα και έπρεπε να τις συγκρατήσουμε. Όταν απελευθερώθηκαν τα επιτόκια, ο ανατοκισμός με το επιτόκιο υπερημερίας του 40% και του 45%, έφθασε αυτά τα χρέη σε τεράστια επίπεδα.

Ερωτώ, κύριε Πρόεδρε, αν πρέπει να αντιμετωπισθεί αυτό το θέμα. Το άρθρο 12 όχι μόνο δεν λύνει το πρόβλημα των οφειλετών στις τράπεζες, αλλά αντιθέτως προστατεύει τις τράπεζες, διότι ξέρετε τι κάνει; Καθιερώνει τον ανατοκισμό. Με το πρόσχημα της καταργήσεως του τρίμηνου ανατοκισμού, καθιερώνει τον υποχρεωτικό εξάμηνο ανατοκισμού και εν τελευταίᾳ αναλύσει προστατεύει τις τράπεζες από τα λεφτά που έχουν να πάρουν.

Έχουμε, λοιπόν, τις εξής συνέπειες: Πρώτη ψευδής εικόνα είναι ότι εμφανίζουν οι τράπεζες ως κέρδη αυτά που τους οφείλουν, παραδείγματος χάρη ο κ. Σκαρής, όπως σας είπα προηγουμένως. Είναι στο ενεργητικό τους δυόμισι δισεκατομμύρια (2.500.000.000). Δεν υπάρχουν αυτά τα δυόμισι δισεκατομμύρια (2.500.000.000), ούτε πρόκειται να εισπραχθούν ποτέ. Επομένως είναι πλαστή η εικόνα του ενεργητικού της τράπεζας από αυτά που έχει να παίρνει από τους επιβαρυμένους από τον τραπεζιτικό τόκο.

Κύριε Πρόεδρε, εμένα μου κάνει εντύπωση το εξής: Ξέρουμε ότι υπήρχαν σοφοί νομιθέτες και σοφοί νομικοί, οι οποίοι είχαν άποψη πάνω στο θέμα αυτό. Ο αθάνατος Μπαλής έγραφε ότι είναι ολέθριος διά τον οφείλετη ο ανατοκισμός, διότι πολλαπλασιάζει ραγδαίως το χρέος, παραλύει το ηθικό του οφειλέτη, απονεκρώνει τις παραγωγικές αυτού δυνάμεις

και φέρει τούτον εις απόγνωση. Ο δε Αστικός Κώδικας, το σοφό αυτό νομοθέτημα, στο άρθρο 296 λέει ρητά ότι για τόκους κάθε είδους, οφείλεται τόκος, αν τέτοιος τόκος συμφωνηθεί ή αν ζητηθεί, με αγωγή. Και στις δύο όμως περιπτώσεις, πρόκειται μόνο για οφειλομένους τόκους ενός ολοκλήρου τουλάχιστον έτους.

Από τη διαδικασία του ανατοκισμού σε τρίμηνα, σε δίμηνα και μηνιαία, έχουμε μία τεράστια αύξηση των χρεών. Ερωτώ: Αντιμετωπίζεται αυτό το πρόβλημα, το κοινωνικό και οικονομικό με το άρθρο 12; Όχι ασφαλώς.

Αν δεν τεθεί όριο, η κυπριακή νομοθεσία λέει και προβλέπει ότι αν οφείλεις δέκα χιλιάδες, μπορώ να σου κάνω αναγκαστική εκτέλεση μέχρι του διπλασίου του αρχικού χρέους, δηλαδή μέχρι είκοσι χιλιάδες. Δεν είναι δυνατό να υποχρεωθεί ο οφειλέτης να πληρώσει ποσό άνω του διπλασίου του αρχικώς οφειλομένου. Εδώ έχουμε περιπτώσεις πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000), που έφθασαν τα δυόμισι δισεκατομμύρια (2.500.000.000).

Δεν με παίρνει ο χρόνος και παραπονούμαι, κύριε Πρόεδρε, που δώσατε μόνο πέντε λεπτά στους εισηγητές γι' αυτήν τη διάταξη, διότι είναι τεραστίας σημασίας.

Ερωτώ λοιπόν: Αυτό το οικονομικό και κοινωνικό φαινόμενο, πώς θα αντιμετωπισθεί, αν τεθεί όριο ανωτάτου ποσού του χρέους, αν με νόμο πούμε ότι το χρέος δεν μπορεί να είναι παραπάνω από το διπλάσιο του αρχικού ή το τριπλάσιο;

Κύριε Πρόεδρε, τα οφειλόμενα στο Υπουργείο Οικονομικών ήταν ένα ποσό μέχρι του διπλασίου του αρχικού χρέους. Τώρα το ποσό αυτό έγινε τριπλάσιο λόγω των αναγκών του δημοσίου. Και το τριπλάσιο να είναι, το ένα εκατομμύριο (1.000.000), θα γίνει τρία εκατομμύρια (3.000.000). Άλλα δεν θα έχουμε περιπτώσεις δέκα και είκοσι εκατομμυρίων (10.000.000 και 20.000.000) που γίνονται δισεκατομμύρια.

Πρέπει, λοιπόν, να διάταξη αυτή να περιγραφεί και να ψηφισθεί τελικά έτσι ώστε να υπάρχει ανώτατο όριο χρέους του οφειλέτη. Άλλως δεν θα ξεφύγουμε από αυτό το οικονομικό και κοινωνικό πρόβλημα.

Και οι τράπεζες θα χάσουν τους πελάτες τους, διότι είναι γνωστό ότι αυτοί που χρεοκοπούν παύουν να είναι πελάτες των τραπεζών ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Παρακαλώ, τελειώνετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: ... και οι οφειλέτες θα καταστραφούν και οι παραγωγοί.

Η ειρωνεία, κύριε Πρόεδρε –και τελειώνω με αυτό– είναι ότι αυτή η διάταξη περιέχεται στο αναπτυξιακό νομοσχέδιο. Προσπαθούμε να δώσουμε επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις τόκων ....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Παρακαλώ, κύριε Παναγιωτόπουλε, ολοκληρώστε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: ... και αρνούμεθα να ρυθμίσουμε τις οφειλές δισεκατομμυρίων από αυτούς τους ανθρώπους. Αν τακτοποιηθεί αυτό το θέμα η δευτερογενής παραγωγή θα αναζωπυρωθεί και θα αναζωογονηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο ειδικός αγορητής του ΚΚΕ κ. Γκατζής έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, τη ληστρική εκμετάλλευση και την τοκογλυφία που γίνεται από τις τράπεζες με τις ευλογίες οπωσδήποτε και της Κυβέρνησης, μας τις περιέγραψε ο εκπρόσωπος των δανειοληπτών, όταν είχαμε την ακρόαση στην επιτροπή.

Πέρα από κει, όμως, την τραγικότητα της κατάστασης που έχουν περιέλθει οι δανειοληπτές, μας την παρουσίασαν πέρα από τον Πρόεδρο και διάφοροι άλλοι εκπρόσωποι φορέων, παραγωγικών τάξεων, οι οποίοι πραγματικά έδωσαν το στίγμα της πραγματικής κατάστασης που βρίσκονται σήμερα οι εργαζόμενοι και ιδιαίτερα οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες.

Κύριε Πρόεδρε, αναφέρθηκε ότι για δέκα εκατομμύρια (10.000.000) έχουν πληρώσει εβδομήντα (70.000.000), ογδόντα (80.000.000) και χρωστάνε άλλα εκατόν είκοσι (120.000.000) ή εκατόν τριάντα εκατομμύρια (130.000.000). Για είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) έχουν δώσει ενενήντα (90.000.000),

εκατό (100.000.000) ή εκατόν είκοσι (120.000.000) και χρωστάνε άλλα εκατόν ογδόντα εκατομμύρια (180.000.000). Αυτά είναι γνωστά σε όλους μας.

Τι γίνεται όμως; Ποια είναι τα μέτρα που παίρνει η Κυβέρνηση; Αντί ουσιαστικά να ρυθμιστεί αυτή η κατάσταση, σύμφωνα με τις προτάσεις των δανειοληπτών που εξασφαλίζονται και τα κέρδη της Κυβέρνησης, αλλά αποφεύγεται αυτή η αισχρή τοκογλυφία, η Κυβέρνηση ευλογώντας τα γένια των τραπεζών –όπως κάνει συνήθως σαν εκπρόσωπος του κεφαλαίου και των τραπεζιών– έρχεται με αυτήν την τροπολογία, την οποία καταθέτει, να ευλογήσει αυτήν ακριβώς την πολιτική και να διαιωνίσει το σύστημα του ανατοκισμού.

Κύριες Πρόεδρε, εμείς ταυτίζουμε πλήρως με τις προτάσεις που έκαναν οι δανειολήπτες και θα περιγράψω συνοπτικά αυτές τις προτάσεις με τις οποίες συμφωνούμε.

Πρώτον, όχι στον ανατοκισμό –δηλαδή, όχι στον τόκο επί του τόκου– και όχι κεφαλαιοποίηση των τόκων.

Δεύτερον, να θεωρηθούν άκυρες όλες οι μέχρι σήμερα συμφωνίες, γιατί ξέρουμε πως ακριβώς γίνονταν αυτές οι συμφωνίες. Υπάρχει το ενδεχόμενο να πουν οι τράπεζες ότι συμφώνησε, κύριε, υπέγραψε. Πώς υπέγραψε όμως; Κάτω από ποιες συνθήκες, από ποιες ανάγκες, ψυχολογικές κλπ. και με προσδοκίες ίσως ότι θα ανταποκριθεί; Δεν μπορούσε ποτέ να φανταστεί ένας δανειολήπτης ότι θα πλήρωνε στο εικοσαπλάσιο τα χρήματα, τα οποία πήρε.

Τρίτον, να γίνει αφαίρεση και επιστροφή των επιπλέον χρημάτων που αιτιολόγησαν οι τράπεζες με τον ανατοκισμό. Δεν μπορεί να παρακρατούν αυτά τα χρήματα. Πρέπει να επιστραφούν, ύστερα και από την απόφαση που πάρθηκε.

Τέταρτον, καμιά αναγκαστική εκτέλεση, κατάσχεση κλπ. για χρέη ανατοκισμού.

Είναι γνωστό τι γίνεται, κύριε Πρόεδρε και στους μικρομεσαίους –πόσες κατασχέσεις γίνονται κάθε μέρα– και στους αγρότες, που δανείζονται με το χαμηλότερο επιτόκιο 17% και φθάνει στο 25% ή 30% και αυτό προστίθεται, ανακεφαλαιώνεται και πολλαπλασιάζονται τα χρήματα.

Γι' αυτό πιστεύουμε ότι τα χρήματα, τα οποία έχουν παρθεί επιπλέον, πρέπει να επιστραφούν.

Καμιά, λοιπόν, αναγκαστική εκτέλεση κατάσχεση κλπ. για χρέη ανατοκισμού. Αναστολή των διαδικασών αναγκαστικής εκτέλεσης που έχουν ξεκινήσει.

Και πέμπτον, εμείς θέλουμε να επισημάνουμε ένα επιπρόσθετο σημείο πέρα απ' αυτό που βάζουν οι δανειολήπτες. Είναι αυτό, το οποίο αναφέρει στην τροπολογία που κατέθεσε ο κ. Κατσαρός στις παραγράφους 4 και 5, με το οποίο εμείς συμφωνούμε. Δηλαδή, με την ανατροπή των αναγκαστικών εκτελέσεων που έγιναν μέχρι σήμερα, σύμφωνα με τις παραγράφους, όπως σας είπα, της τροπολογίας αυτής.

Πέρα από κει, κύριε Πρόεδρε, μια και έχω το περιθώριο του χρόνου, γιατί είπα τις προτάσεις μας συνοπτικά, θα ήθελα να αναφέρω τι γίνεται με τα χρέη των μικρών ξενοδόχων του ανατολικού Αιγαίου.

Κύριοι συνάδελφοι, δεν ξέρω αν το ξέρετε, αλλά με τη συσσώρευση αυτών των χρεών, με την τοκογλυφία κλπ., με την ασυνέπεια των τραπεζών στην τακτική επιχορήγηση κατά διαστήματα έχουν χρεοκοπήσει ουσιαστικά όλους τους μικρούς ξενοδόχους.

Γίνεται μια προσπάθεια από κεφαλαιούχους της Τουρκίας με το θεσμό της επινοιάσης, που έχει εγκαινιάσει η Κυβέρνηση, των ενενήτην εννέα χρόνων κλπ. για τις επιχειρήσεις που δίνει στα ξένα μονοπώλια. Γίνεται μια προσπάθεια αφελληνισμού των ελληνικών ξενοδοχειακών μονάδων για την κατάκτησή τους από τους Τούρκους.

Καταλαβαίνετε, λοιπόν, τον κίνδυνο που συσσωρεύουν όλες αυτές οι αγωνίες και τα χρέη των μικροξενοδόχων του Αιγαίου. Άλλα και στην παραμεθόριο περιοχή συμβαίνει αυτό. Γι' αυτό ζητάμε η τροπολογία αυτή, που έχει κατατεθεί παλαιότερα, να γίνει αποδεκτή, να γίνει ένας συμψηφισμός των χρεών, να φύγουν τα πανωτόκια, να φύγουν τα τοκοχρεωλύσια που έχουν δημιουργήσει όλην αυτήν την κατάσταση την πολύ απογοητευτική για τους μικροξενοδόχους και τους άλλους επιχειρη-

ματίες της χώρας μας και ιδιαίτερα –το τονίζω– αυτής της περιοχής.

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορεί η Κυβέρνηση να διαιωνίζει αυτό το καθεστώς του ανατοκισμού. Όταν αυτό το μέτρο χρησιμοποιήθηκε σε μια εποχή που ο πληθωρισμός ήταν 18% ή ήταν 25% και είχε μπει ένα περιθώριο ελεγχόμενο στα επιτόκια 18% και έδωσε η Νομισματική Επιτροπή αυτό το περιθώριο του ανατοκισμού, δεν μπορεί να χρησιμοποιείται από εκεί και πέρα μέχρι σήμερα που ο πληθωρισμός έχει πέσει και τα επιτόκια βρίσκονται τόσο ψηλά και όταν τελικά είναι γνωστό σε ποια κατάσταση έχουν οδηγήθει οι δανειολήπτες.

Κύριε Πρόεδρε, εδώ υποβόσκει ουσιαστικά η ανατροπή κάθε προσπάθειας του μικρομεσαίου για να μπορέσει να προσφέρει και στην παραγωγική διαδικασία και στην απασχόληση και στην εθνική οικονομία.

Γι' αυτό ζητάμε να μη γίνει δεκτή αυτή η τροπολογία, να την αποσύρει η Κυβέρνηση και να φέρει μια τροπολογία, σύμφωνα με τα συμφέροντα εξασφάλισης της εθνικής οικονομίας, να προστατεύσει τους δανειολήπτες και να περιορίσει την αισχροκέρδεια των τραπεζών. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Αποστόλου έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Αγαπητοί συνάδελφοι, όλοι γνωρίζουμε ότι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της εθνικής μας οικονομίας είναι η τοκογλυφική συμπεριφορά των τραπεζών.

Είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια από πιστωτικά ιδρύματα οι τράπεζες έχουν μετατραπεί σε τοκογλυφικά. Σ' αυτήν την πολιτική τους, την τακτική τους, οπωσδήποτε έχει ευθύνη και η Κυβέρνηση, δεδομένου ότι τουλάχιστον το 80% του τραπεζικού τομέα ελέγχεται από το κράτος, λόγω του ότι είναι κρατικού ενδιαφέροντος.

Να συμφωνήσουμε ότι τα τελευταία έχει γίνει κάποια μείωση των επιτοκίων χορηγήσεων, εξακολουθούν, όμως, αυτά να είναι από τριπλάσια έως τετραπλάσια, σε σχέση με τον πληθωρισμό. Η απόσταση επιτοκίων χορηγήσεων και επιτοκίων καταθέσεων ξεπερνά τις δέκα μονάδες, κάτι που αποτελεί πανευρωπαϊκό ρεκόρ. Ενώ στις άλλες χώρες, η διαφορά αυτή κυμαίνεται μεταξύ 2% και 3%, εδώ έχουμε διαφορά επιτοκίων καταθέσεων και χορηγήσεων πάνω από έξι μονάδες. Αν σ' αυτό προσθέσουμε το υψηλό κόστος των τραπεζικών εργασιών, τότε μπορούμε να πούμε ότι για τον συναλλασσόμενο με τις τράπεζες υπάρχει ένα καθεστώς τοκογλυφικής συμπεριφοράς.

Αυτό το καθεστώς είναι που οδήγησε στα κέρδη που διαβάζουμε αυτές τις ημέρες για τις ελληνικές τράπεζες. Τα κέρδη τους 1,4 τρισεκατομμύρια κύριε Υπουργέ, αποτελούν πανελλήνιο, αλλά και πανευρωπαϊκό ρεκόρ. Κυρίως είναι πανευρωπαϊκό ρεκόρ, διότι για πρώτη φορά συμβαίνει να υπάρχει απόδοση των ιδίων κεφαλαίων 26,5 σε τραπεζικά ιδρύματα.

Αυτό το καθεστώς είναι που οδήγησε στα κέρδη που διαβάζουμε αυτές τις ημέρες για τις ελληνικές τράπεζες. Τα κέρδη τους 1,4 τρισεκατομμύρια κύριε Υπουργέ, αποτελούν πανελλήνιο, αλλά και πανευρωπαϊκό ρεκόρ. Κυρίως είναι πανευρωπαϊκό ρεκόρ, διότι για πρώτη φορά συμβαίνει να υπάρχει απόδοση των ιδίων κεφαλαίων 26,5 σε τραπεζικά ιδρύματα.

Ξεχνάει η Κυβέρνηση ότι όταν θεσπίστηκε η απόφαση 289/90 περί ανατοκισμού, η οποία βεβαίως και βοήθησε τις τράπεζες στα τχίλια τετρακόσια προγράμματα πλειστηριασμών, κατασχέσεων, που αφορούν τους μικρομεσαίους, τους επαγγελματίες, αυτούς που η Κυβέρνηση στηρίζεται ότι αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της εθνικής μας οικονομίας.

Ξεχνάει η Κυβέρνηση ότι όταν θεσπίστηκε η απόφαση 289/90 περί ανατοκισμού, η οποία βεβαίως και βοήθησε τις τράπεζες στα τχίλια τετρακόσια προγράμματα πλειστηριασμών, κατασχέσεων, που αφορούν τους μικρομεσαίους, τους επαγγελματίες, αυτούς που η Κυβέρνηση στηρίζεται ότι αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της εθνικής μας οικονομίας.

Να δούμε σήμερα τι συμβαίνει: Το επιτόκιο στον ελεύθερο δανεισμό είναι 15% με 16%. Αν βάλουμε τις εισφορές και την ποινή που σας προανέφερα, διότι όντως σε μια δύσκολη

οικονομική συγκυρία υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις που δεν ανταποκρίνεται έγκαιρα ο οφειλέτης στις υποχρεώσεις του, φθάνοντας έτοις στο 20%. Πώς είναι δυνατόν να αντέξουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις; Και έρχεστε εσείς σήμερα και φέρνετε μια ρύθμιση, η οποία οπωσδήποτε διατηρεί την τοκογλυφική συμπεριφορά των τραπεζών, με την επίκληση ότι ο εξάμηνος ανατοκισμός είναι αντίστοιχος με τον εξάμηνο ανατοκισμό που γίνεται στους τόκους των καταθέσεων. Ξεχνάτε, όμως ότι οι τόκοι των καταθέσεων αποτελούν το 1/3 των τόκων των συμβατικών συν των τόκων ποινής.

Κύριε Υπουργέ, υπάρχει και ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα. Φέρνετε τη συγκεκριμένη ρύθμιση μετά από μεγάλη καθυστέρηση, όταν η απόφαση του Αρείου Πάγου ήταν λίγο, πολύ γνωστή και όφειλε η Κυβέρνηση να είχε προετοιμαστεί. Και υπάρχει ένα αρκετό σοβαρό πολιτικό πρόβλημα, διότι εσείς εδώ είχατε δεσμευτεί μετά από ερώτηση που σας είχατε υποβάλει, ότι οι κατασχετήριες διαδικασίες, οι πλειστηριασμοί και όλα αυτά, θα σταματήσουν μέχρι να γίνει η ρύθμιση. Όμως, εξακολουθούν και σήμερα να υπάρχουν και είναι πολλά τα παραδείγματα που δημιουργούν αυτές τις καταστάσεις.

Εμείς, κύριε Υπουργέ, δεν συμφωνούμε με τη συγκεκριμένη ρύθμιση διότι διαιωνίζεται η τοκογλυφική συμπεριφορά των τραπεζών. Τα προβλήματα υπάρχουν στους μικρομεσαίους και επαγγελματίες, στους χρήστες των καταναλωτικών δανείων και έχουν φθάσει να πληρώνουν 30%. Και αυτή η περίφημη επιτροπή ανταγωνισμού ακόμη δεν έχει βγάλει τα αποτελέσματά της. Δεν συμφωνούμε με τη ρύθμιση και για ένα άλλο λόγο. Υπάρχει ο κίνδυνος η χώρα μας να μετατραπεί σ' ένα απέραντο δικαστήριο. Με βάση την απόφαση και όλο το σκεπτικό που έχει αναπτυχθεί και με βάση προηγούμενες αποφάσεις, αλλά και με βάση τον Αστικό Κώδικα, θα γίνουν τέτοιες προσφυγές από όλους τους δανειολήπτες που ουσιαστικά τα δικαστήρια θα ασχολούνται συνεχώς με αυτά τα θέματα. Δεν συμφωνούμε με τη ρύθμιση και θα τοποθετηθούμε ξανά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Ιντζές έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κύριε Πρόεδρε, όταν συνετάσσετο και επίθετο εν ισχύ ο Αστικός Κώδικας πριν από εξήντα πέντε χρόνια, είχαμε δικτατορία. Μιλώ για το 1940. Τότε συνετάχθη ο Αστικός Κώδικας και επέθητε εν ισχύ τέλη του 1944. Η ρύθμιση για τον ανατοκισμό, ήταν αυτή που λέγει ο Αστικός Κώδικας, δηλαδή ανά έτος. Αυτό το τονίζω ιδιαίτερα για τους νομικούς και γενικά για τους πολιτικούς. Όσο πιο πίσω ήμασταν, τόσο πιο φιλελεύθερη και πιο ανθρωπιστική ήταν η ρύθμιση μεταξύ κεφαλαίου και πολιτών. Το 1980 έγινε μια ρύθμιση που ήταν η πρώτη ρήξη στον Αστικό Κώδικα. Παρά ταύτα, εδικαιολογείτο, επειδή τότε τα επιτόκια ερυθμίζοντο από την Κυβέρνηση. Διαμενέστερη ήταν η ρύθμιση, αφού έγινε η ρήξη στον Αστικό Κώδικα, αλλά εφόσον το επιτόκιο ερυθμίζετο από τη Νομιματική Επιτροπή, από την Κυβέρνηση δηλαδή, υπήρχε ένα φρένο, ένα χαλινό.

Έρχεται το σοσιαλιστικό Π.Α.Σ.Ο.Κ. το 1998 μετά από εβδομήντα χρόνια και κάνει μεγαλύτερο ρήγμα στον Αστικό Κώδικα. Νομιμοποιεί τη σύμβαση από την πρώτη μέρα να είναι τοκοφόρος ο τόκος και θέτει περιορισμό αν δεν υπάρχει σύμβαση ανά εξάμηνο να τοκίζονται οι τόκοι.

Αυτή είναι μία οπισθιοδόμηση και αυτό αποδεικνύει ότι η Κυβέρνηση είναι δούλη του μεγάλου τραπεζικού κεφαλαίου, πολύ περισσότερο μάλιστα, όταν τη δεκαετία που διανύουμε τα κέρδη των τραπεζών είναι προκλητικότατα, 100% και 200%. Έ, σ' αυτήν τη συγκυρία, της μεγάλης κερδοφορίας των ελληνικών τραπεζών που έχουν πανευρωπαϊκή –δεν ξέρω για παγκόσμια– πρωτιά ως προς την κερδοφορία τους, εν σχέσει με τα ίδια κεφάλαια και τα κεφάλαια των καταθέσεων και από την άλλη πλευρά, όταν ιδίως η βιομηχανία αλλά και η βιοτεχνία καταστρέφεται απ' αυτήν τη μεγάλη τοκογλυφία που έχει γίνει νόμιμη, καταγγέλλουμε την Κυβέρνηση ότι είναι υπηρέτης, ότι είναι δούλη του τραπεζικού κεφαλαίου.

Δεύτερον, καταγγέλλουμε την Κυβέρνηση ότι κοροϊδεύει τον ελληνικό λαό. Χιλιάδες πολίτες χάνουν την περιουσία

τους και κλείνουν παραγωγικές μονάδες. Από την άλλη –ώ, τι περιφρόνηση και κοροϊδια!– εντάσσει αυτήν τη ρύθμιση σε ένα αναπτυξιακό νομοσχέδιο, ώστε να χορηγεί η ίδια "ζεστό" χρήμα, δήθεν για να κάνει ανάπτυξη. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη κοροϊδία και μεγαλύτερη αυτοαναίρεση του σκοπού του νομοσχεδίου που συζητάμε.

Εμείς προτείνουμε να αποσυρθεί η διάταξη και να έλθει νέα ρύθμιση, που κατ' αρχήν να επαναφέρει εν ισχύ τις ρυθμίσεις του Αστικού Κώδικα, όπως αυτές ισχυαν μέχρι τώρα.

Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι η ρύθμιση του Αστικού Κώδικα ήταν δημοσίας τάξεως και υπάρχουν νομικοί να το ελέγχουν. Γ' αυτό το 1980 χρειάστηκε νόμος για να ανατραπεί το καθεστώς που είχε καθιερώσει ο Αστικός Κώδικας.

Θα θέλα να αναφέρω τώρα δύο παραδείγματα στην Εθνική Αντιπροσωπεία, τα οποία δείχνουν το μέγεθος αυτής της τοκογλυφίας.

Ο Τυφλώρης Βασίλειος, απ' τη Χαλάστρα Θεσσαλονίκης το 1985 δανείζεται δύο εκατομμύρια (2.000.000) για να αγοράσει τρακτέρ. Για λόγους υγείας κλπ., δεν μπορεί να ανταποκριθεί και μέχρι σήμερα έχει καταβάλλει τέσσερα εκατομμύρια διακόσιες χιλιάδες (4.200.000) και οφείλει ακόμα δεκαοκτώ εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (18.500.000). Δηλαδή, δεκαπλασιάστηκε το χρέος, αφού το πλήρωσε εις διπλούν.

Δεύτερο παράδειγμα. Ο Βαρκάς Γεώργιος, από την Άνω Πορεία Σερρών, πήρε δάνειο δώδεκα εκατομμύρια (12.000.000) το 1986, κατέβαλλε μέχρι σήμερα δεκατρία εκατομμύρια (13.000.000) και οφείλει ακόμα τριάντα πέντε εκατομμύρια οκτακόσιες χιλιάδες (35.800.000). Αυτό είναι βαρβαρισμός. Σαν να έχει επέλθει εχθρός.

Μου θυμίζει τη βιζαντινή ιστορία. Στο Βυζάντιο, παραμονές της πτώσης του, όλες οι γαίες, τα χωράφια δηλαδή, είχαν περιέλθει σε ορισμένους αεριτζήδες, που νοίκιαζαν και αγόραζαν τα κτήματα των στρατιωτών και όταν επέστρεφαν αυτοί από τους πολέμους ήταν άνεργοι, ταλαίπωροι. Γ' αυτό έπεισε η Κωνσταντινούπολη και κατεστράφη η Βυζαντινή Αυτοκρατορία, απ' αυτό, δηλαδή, τον ακατάσχετο τοκογλυφισμό, τον απάνθρωπο, τον απαράδεκτο που συμβαίνει και στα τέλη του 20ου αιώνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Σταύρος Παπαδόπουλος έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, με το άρθρο 12, η κυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ. –που θέλει να λέγεται κυβέρνηση όλων των Ελλήνων, αλλά που δυστυχώς τελευταίως έγινε κυβέρνηση ολίγων μόνο Ελλήνων και των συγγενών των – για άλλη μια φορά βλέπουμε ότι προσπαθεί να εξυπηρετήσει αποκλειστικά και μόνο το μεγάλο κεφάλαιο, τις τράπεζες και γενικότερα το τραπεζικό σύστημα, όπως είπε κατά τη συζήτηση επί της αρχής ο κύριος Υπουργός.

Δεν υπάρχει καμία μα καμία κοινωνική ευαισθησία απέναντι σ' όλους αυτούς τους ανθρώπους που κινδυνεύουν να χάσουν τα σπίτια τους, εξ αιτίας των χρεών από πανωτόκια, εξ αιτίας των χρεών, δηλαδή, που δεν χρωστούν.

Με το άρθρο 12, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κυβέρνηση εξυπηρετεί τους νόμιμους τοκοφύλους που είναι οι τράπεζες και ιδιαίτερα, αν θέλετε, η ΑΤΕ, αλλά και οι ίδιες οι εφορίες. Για ποσά της τάξεως του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ή δύο εκατομμυρίων (2.000.000) δραχμών, επιδοτούμενα μάλιστα κατά το 60% που πληρωθήκαν μέχρι τώρα εκατό φορές, αυτήν τη στιγμή ή ύστερα από μερικά χρόνια, δυστυχώς θα χρωστούν γύρω στα δεκαοκτώ εκατομμύρια (18.000.000) με είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) δραχμές στην ΑΤΕ και άλλα τόσα στην εφορία, γιατί το 1993, αν θέλετε, βεβαιωθέν ποσό στη ΔΟΥ Δράμας έχι εκατομμυρίων (6.000.000) δραχμών, αυτήν τη στιγμή δυστυχώς υπερβαίνει τα δεκαεννιά εκατομμύρια (19.000.000) δραχμές.

Κύριε Υπουργέ, το είπα και στην πρωτολογία μου, θα το πω και σήμερα. Εάν δεν αισθανθήκατε το θάνατο μέσα στο σπίτι σας δικού σας ανθρώπου, συγγενή σας ή φίλων, ανθρώπων με τους οποίους ζήσατε και μεγαλώσατε ή αν θέλετε ανθρώπων που αρρώστησαν και έπαθαν εγκεφαλικά επεισόδια και οι οποίοι γνωρίζετε ότι ήταν νοικοκυράιοι και

αυτήν τη στιγμή εξαιτίας της αλόγιστης πολιτικής, που εφαρμόζουν αν θέλετε οι κυβερνήσεις όλο αυτό το χρονικό διάστημα με τους ανατοκισμούς, φθάνουν να χρωστούν τέτοια ποσά που να κινδυνεύουν να χάσουν τα σπίτια τους, ενώ τριακόσιες εξήντα πέντε μέρες το χρόνο εργάζονται με τις οικογένειές τους κάτω από αντίξεις συνθήκες, όπως είναι οι γεωργοκτηνοτρόφοι, τότε ναι, κύριε Υπουργέ, φέρνετε μία τέτοια τροπολογία ρύθμισης των χρεών των ανθρώπων αυτών.

Χρειάζεται, κύριε Υπουργέ, τόλμη και αρετή για να βοηθήσουμε όλους αυτούς τους ανθρώπους που είναι είτε γεωργοκτηνοτρόφοι είτε μικρομεσαίοι επιαγγελματίες είτε έμποροι και βιοτέχνες, που είναι η ραχοκοκαλιά, αν θέλετε, της ελληνικής παραγωγής. Όμως, θα το πω με λύπη, τέτοια τόλμη και αρετή δεν βλέπω στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο και συγκεκριμένα στο άρθρο 12. Δεν προσπαθείτε να δώσετε λύση στο πρόβλημα που υπάρχει, που είναι τα πανωτάκια, οι τόκοι υπερημεριάς, εξ αιτίας των οποίων αναγκάζονται οι άνθρωποι να πληρώνουν υπέρογκα ποσά και με τους πλειστηριασμούς να κινδυνεύουν να χάσουν τα σπίτια τους. Βοηθήστε τους ανθρώπους, δώστε αναδρομική ισχύ, αν θέλετε να βοηθήσετε πραγματικά αυτούς τους ανθρώπους που όλα τα χρόνια παράγουν, όπως οι γεωργοκτηνοτρόφοι και αν θέλετε προσέφουν τη διατροφή σε όλες τις υπόλοιπες τάξεις των Ελλήνων και σε καλή ποιότητα, αλλά και σε φθηνότερες τιμές απ' ό,τι τα εισαγόμενα.

Δυστυχώς, όμως, επαναλαμβάνω και εδώ τη ρύθμιση αυτής του άρθρου 12 τη βαφτίζετε ως λύση στο πρόβλημα αυτό των ανθρώπων -όπως το κάνετε και σε πολλές άλλες περιπτώσεις με τον όρο "εκσυγχρονισμό"- που χρωστούν αδικαιολόγητα. Τους εμπαιζέτε για μία ακόμη φορά και δυστυχώς κινδυνεύουν επαναλαμβάνω να χάσουν τα σπίτια τους.

Γι' αυτό είμαι υποχρεωμένος, κύριε Υπουργέ, να καταψήφισω και επί της αρχής το νομοσχέδιο, αλλά και το συγκεκριμένο άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Γεωργιάδης έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, στην κατ' αρχήν συζήτηση του νομοσχεδίου, μιλώντας ο κύριος Υπουργός είπε ότι η υπερβολική επιβάρυνση των δανειοληπτών φεύγειται, όχι τόσο στο συχνό ανατοκισμό, όσο στα υπερβολικά επιτόκια και ότι τα μεγάλα κέρδη των τραπεζών δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, διότι είναι σε μεγάλο ποσοστό επισφαλείς οι απατήσεις.

Είναι σωστά αυτά που είπε ο κύριος Υπουργός, αλλά θέλω να πιστεύω ότι η βασικότερη αιτία της επιβάρυνσης είναι η μη ύπαρξη οροφής. Γ' αιτό και εγώ προσχώρω στην άποψη των συναδέλφων, καθώς και του εισηγητή της Πλειοψηφίας, που είπε ότι θα πρέπει να ισχύσει και εδώ αυτό που ισχύει στην Κύπρο, δηλαδή το ποσό των τόκων να μην υπερβαίνει το αρχικό κεφάλαιο. Διότι, αυτή ακριβώς, η έλλειψη οροφής, δημιουργεί όλα αυτά τα προβλήματα.

Αυτοί που βασικά και κύρια πλήρετονται από αυτήν την κατάσταση, μαζί με τους μικρομεσαίους, είναι οι αγρότες. Είναι γνωστό ότι οι αγρότες παλεύουν με τις καιρικές συνθήκες και πολλές χρονιές, όπως συνέβη το 1997 στις περιοχές Πέλλας, Ημαθίας και Πιερίας -και κινδυνεύει και φέτος να συμβεί με την παραγωγή των ροδακίνων- παθαίνουν ζημιές, με αποτέλεσμα όχι μόνο να μην μπορούν να πληρώσουν τα χρέη, αλλά να στερούνται και αυτών των χρημάτων που είναι αναγκαία για να θρέψουν την οικογένειά τους και να εξασφαλίσουν τα ποσά που τους χρειάζονται για την επόμενη καλλιεργητική περίοδο.

Έτσι, αναγκάζεται η Αγροτική Τράπεζα συχνά-πυκνά να καταφέύγει σε ρυθμίσεις χρεών. Και εδώ, παρατηρείται το περίεργο φαινόμενο αυτές οι ρυθμίσεις να μην είναι ενιαίες και να μην είναι όμως κάθε γρονιά

Θα αναφέρω δύο περιπτώσεις: Στην πρώτη περίπτωση, ένας, ο οποίος ήταν ολίγον καλοπληρωτής -κάτι έδινε, δηλαδή, από τα χρέη του- είχε δανειστεί ενάμισι εκατομμύριο (1.500.000) και το χρέος έφθασε στα εννέα εκατομμύρια (9.000.000) δισαριθμίες. Στη δεύτερη περίπτωση, είναι δανειστές

κάποιος δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) και το χρέος είχε φθάσει τα εβδομήντα εκατομμύρια (70.000.000) δραχμές. Και οι δυο περιπτώσεις αφορούν την Α.Τ.Ε.

Εγώ ο ίδιος χειρίστηκα τις δύο περιπτώσεις. Επήγε πρώτα για τη ρύθμιση αυτού που χρωστούσε τα εβδομήντα εκατομ-μύρια (70.000.000) δραχμές. Έφθασε -να το πω έτσι- με τα παζάρια στα τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) δραχμές. Δέχθηκε, δηλαδή, η Α.Τ.Ε. να της πληρώσει τριάντα εκατομ-μύρια (30.000.000) δραχμές. Δεν δέχτηκε όμως οφειλέτης αγρότης τα τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) δραχμές. Δε-χόταν αυτός να δώσει δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) που πήρε, συν πέντε εκατομμύρια (5.000.000) τόκους, σύνολο είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) δραχμές. Τελικά, μέχρι στιγ-μής, δεν έγινε εξοφλήσει την οφειλή του ο αγρότης.

Ο δεύτερος, ο ολίγον καλοπληρωτής, χρωστούσε εννέα εκατομμύρια (9.000.000) δραχμές. Όταν πήγαμε στην Α.Τ.Ε. του είπαν: "Δεν μπορούμε πάρα μόνο ενώμεις εκατομμύριο (1.500.000) να σου κατεβάσουμε, διότι εσύ έχεις περιουσιακά στοιχεία και συνεπώς από εσένα μπορούμε να πάρουμε τα λεφτά". Από τον άλλο όμως, που χρωστούσε εβδομήντα εκατομμύρια (70.000.000), επειδή δεν είχε τίποτα, δέχθηκε η Α.Τ.Ε. αυτό το παζάρι και κατέβηκε το χρέος στα τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) δραχμές.

Γιαυτό, κύριε Υπουργέ, νομίζω -μια που είπατε ότι πράγματι σε πολλές περιπτώσεις τα κέρδη είναι επισφαλείς απατήσεις- ότι θα πρέπει να καθοριστεί ένας ενιαίος τρόπος ρύθμισης των χρεών, διότι το σύστημα έτσι όπως λειτουργεί, τουλάχιστον στην Αγροτική Τράπεζα, δημιουργεί κακοπληρωτές. Διότι ο αγρότης, όσο φιλότιμος και αν είναι, δεν προλαβαίνει να πληρώνει παρά μόνο τις τοκοχρεωλυτικές δόσεις με αποτέλεσμα να υπν προλαβαίνει την πλημμυριδα των αγροτικήσων

Θέλω να πω και δύο λόγια, κύριε Υπουργέ, για το θέμα της αναδρομικότητας της ρύθμισης. Υπάρχει μια διάχυτη άποψη στον κόσμο και ιδίως στους αγρότες ότι θα πρέπει να υπάρχει και αναδρομική εφαρμογή αυτών των ρυθμίσεων. Βέβαια, δεν ξέρω αν μπορεί να ισχύσει εδώ –αν και εγώ πιστεύω ότι δεν μπορεί να ισχύσει η αναδρομικότητα– αλλά θα πρέπει να εξηγηθεί στον κόσμο γιατί δεν μπορεί να υπάρχει αναδρομική εφαρμογή της ρύθμισης.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Γιατί δεν μπορεί

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Να μας το εξηγήσει ο κύριος Υπουργός.

Με δεδομένο το γεγονός ότι υπάρχουν επισφαλείς απα-
τήσεις των τραπεζών και ότι οι ρυθμίσεις των χρεών δεν είναι
ενιαίες, νομίζω πως θα πρέπει να καθιερωθεί, όπως είπα,
ενιαίος τρόπος ρύθμισης των χρεών, ώστε να μην ευνοούνται
οι κακοπληρωτές και βασικά να μη δημιουργεί το σύστημα
κακοπληρωτές.

Ευχαριστώ κύριε Ποόεδρε

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Λαμπρόπουλος, έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, συζητάμε σήμερα ένα μεγάλο θέμα που απασχολεί χρόνια την κοινωνία μας. Είναι αυτό που επικράτησε να λέγεται ως πανωτόκια.

Είναι αλήθεια πως η δυνατότητα ανατοκισμού των τόκων των ληξιπρόθεσμων οφειλών, ασκήθηκε από τις τράπεζες καθ' υπέρβαση των ορίων της καλής πίστης και των συναλλα-
κτικών θηών.

Με τους συχνούς ανατοκισμούς σε πολύ μικρά χρονικά διαστήματα, κάθε δυόμισι χρόνια περίπου να διπλασιάζεται το ληξιπρόθεσμο χρέος και στα δέκα χρόνια, να δεκαπλασιάζεται περίπου και μετά τα δέκα χρόνια, η αύξηση να είναι επιεικώς "τοελή", οδηγούμενης σε ακραίες καταστάσεις.

Τα αποτελέσματα είναι γνωστά: Χιλιάδες ομπορι, βιοτέχνες, βιομήχανοι, αγρότες έχασαν τις περιουσίες τους, μπήκαν φυλακή, έμειναν στο δρόμο και κυρίως επιχειρήσεις, όπως γεωργικές, που συνέβαλαν στη διακίνηση και εξαγωγή προϊόντων, έκλεισαν και έγιναν περιστερώνες. Αυτό σίχε σαν άμεσο επακόλουθο να χαθούν αγορές στο εξωτερικό και τα αγροτικά μας προϊόντα να μείνουν αδιάθετα.

Βεβαίως, υπήρξαν και δανειολήπτες κακοί, που δεν φρό-

ντισαν να είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους ή που σπατάλησαν τα δάνεια στα κέντρα διασκέδασης, στα ζάρια και δεν ξέρω που αλλού. Δεν είναι, όμως, ηθικό αυτοί οι κακοί να κατατάσσονται στην ίδια δυσμενή θέση με αυτούς που ατύχησαν από διάφορες συγκυρίες, με αγρότες, με κτηνοτρόφους που έχασαν τις περιουσίες τους από γεγονότα πέραν της θελήσεώς τους, όπως παραδείγματος χάρη από θεομηνίες, που καταστράφηκαν εγκαταστάσεις, ζώα και καλλιέργειες.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να καταλογίσουμε και βαρείς ευθύνες στις τράπεζες, κυρίως στην Αγροτική, που έκαναν μικροκομματική πολιτική. Έδιναν, προεκλογικά, δάνεια ανεξέλεγκτα σε όποιους έβρισκαν, προκειμένου να εξασφαλίσουν ψήφους για το ΠΑ.Σ.Ο.Κ., κυρίως στη δεκαετία του 1980. Κάντε έναν έλεγχο, κύριε Υπουργέ, στην Αγροτική Τράπεζα της Μεσσήνης, να δείτε, πότε δόθηκαν και πώς τα περισσότερα δάνεια και από ποιον γεωπόνο, κομματικό σας ινστρούκτορα.

Είναι γεγονός ότι σήμερα οι τράπεζες είναι οι πλέον κερδοφόρες επιχειρήσεις. Βλέπουμε, άλλωστε και τη μεγάλη διαφορά των επιτοκίων, καταθέσεων και χορηγήσεων. Δεν κρύβεται και η μεγάλη πολυτέλεια των πανάκριβων κτιρίων, που φροντίζουν να εξασφαλίζουν στα πιο κεντρικά σημεία των πόλεων. Και όλες αυτές οι υπερβολές βεβαίως, με τον ίδρωτα αυτού που μοχθεί να παράγει, να δημιουργεί, να φέρνει συνάλλαγμα στη χώρα μας. Και που για όσο χρόνο πηγαίνει η επιχειρήση καλά, η τράπεζα τον χαίδευε. 'Όταν αρχίζει όμως και συννεφιάζει, του παίρνει και την ομπρέλα!

Σήμερα λοιπόν, που το πρόβλημα είναι τεράστιο για χιλιάδες Έλληνες, έρχεστε, κύριε Υπουργέ και στηρίζετε μονομερώς τις τράπεζες. Δεν λύνετε το πρόβλημα. Παρατείνετε την αγωνία στους οφειλέτες, χωρίς βέβαια να προκύψει κανένα όφελος για τις τράπεζες, αφού δεν πρόκειται να εισπράξουν όσα ζητούν από τους μη έχοντες. Απλώς, θα κλείσουν και άλλες επιχειρήσεις και θα μείνει και άλλος κόσμος στο δρόμο. Ας το καταλάβουν αυτό και οι τράπεζες και εσείς!

Πάρτε γενναία απόφαση, που ούτε τους οφειλέτες θα καταστρέψει ούτε θα θέσει σε κίνδυνο το τραπεζικό μας σύστημα. Κάντε αμέσως αναστολή των πλειστηριασμών και λογικές ρυθμίσεις για τους απυχήσαντες, χωρίς υπαιτιότητά τους, οφειλέτες. Το πρόβλημα είναι εκρηκτικό, κύριε Υπουργέ. Η Αγροτική Τράπεζα ξεκινάει πλειστηριασμούς αγροκτημάτων. Πρέπει να προλάβετε ακραία γεγονότα, που με βεβαιότητα θα υπάρξουν και θα συγκλονίσουν την κοινή γνώμη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Ηλίας Βεζδρεύης έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, είστε προσωπικά ο άνθρωπος που αναδείξατε το θέμα των πανωτοκίων.

Και με πολλούς άλλους, βέβαια, κύριε Καραμάριε. Όμως, ο κ. Κατσαρός ιδιάτερα ασχολήθηκε και τεκμηριώμενα παρουσίασε το όλο θέμα προ μηνών.

Είναι, λοιπόν, ευτυχές το γεγονός ότι αυτήν τη στιγμή προεδρεύετε, κύριε Αντιπρόεδρε, για ένα τέτοιο θέμα.

Κύριοι συνάδελφοι, έκρινα σκόπιμο να τα πω αυτά, γιατί κάποτε, σε αυτήν την Αίθουσα, θα πρέπει να αναγνωρίζουμε όλοι μας τις προσφορές ενός εκάστου εξ ημών.

Νομίζω ότι το άρθρο, που συζητούμε, είναι βασικό στο νομοσχέδιο, άσχετα αν δεν συνάδει με τις αναπτυξιακές διατάξεις που έχει το νομοσχέδιο. Έχει άμεση σχέση με την ανάπτυξη του τόπου μας.

Κύριοι συνάδελφοι, το θέμα των πανωτοκίων αποτελεί την ντροπή του τραπεζιτικού μας συστήματος. Έχει πλέον γίνει αποδεκτό από όλους ότι αυτό είναι. Είναι η ώρα, κύριε Υπουργέ, εσείς να δώσετε τη λύση. Υιοθετήσατε το πρόβλημα, υιοθετήσατε την ανάγκη της λύσεως του προβλήματος και προσπαθείτε με το συζητούμενο άρθρο 12 να δώσετε τη λύση. Οι απόψεις μας είναι δεδομένες ότι ενώ λέτε πως επιχειρείτε να λύσετε το πρόβλημα, δεν λύνετε το πρόβλημα. Εκτός εάν έχετε κατά νου –βέβητα σηκώσατε το χέρι και ζητάτε το λόγο μετά από μένα– εάν έχετε πρόθεση να κάνετε κάποια τροποποίηση πάνω σε αυτό το άρθρο, το οποίο ήδη προτείνετε. Ως έχει όμως, το άρθρο, δεν δίδετε καμία λύση,

διότι δεν λαμβάνετε καμία πρόνοια. Για το χθες δεν μιλάτε, ούτε καν για το σήμερα, μιλάτε για το αύριο.

Και ερωτώ, κύριε Υπουργέ, τι θα γίνει με τις χιλιάδες των Ελλήνων, οι οποίοι κατεστράφησαν ήδη. Τι θα γίνει με τις χιλιάδες των Ελλήνων που περιμένουν αυτήν τη στιγμή τι μπορεί να τροποποιηθεί από αυτό το άρθρο για να δημιουργηθεί σε αυτούς η ελπίδα ότι δεν θα οδηγηθούν στην καταστροφή. Αυτήν τη στιγμή μιλάμε για όλους τους Έλληνες, οι οποίοι είχαν την ατυχία να συναλλαγούν με τις ελληνικές κρατικές τράπεζες. Και ως Βουλευτής που εκπροσωπώ αγροτική περιφέρεια σε αυτήν την Αίθουσα, σας γνωρίζω ότι είναι απαράδεκτη η κατάσταση που δημιουργήθηκε με την Αγροτική Τράπεζα. Κατέστη ο νόμιμος τοκογλύφος μέσα στην ελληνική πολιτεία. Κατέστη η Τράπεζα αυτή η οποία έπινξε την ικμάδα της αγροτιάς, όταν ένα δάνειο της τάξεως των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) δραχμών έφθασε τα δεκαοκτώ εκατομμύρια (18.000.000), κύριε Υπουργέ. Και αυτό δεν αντέχει ούτε στη λογική ούτε στο να πει κανείς ότι κάνει λογοπαίνιο, ότι τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) έφθασαν τα δεκαοκτώ εκατομμύρια (18.000.000).

'Έχουμε περιπτώσεις, κύριε Υπουργέ, που είναι πραγματικά τραγικές. Και το νομοσχέδιο με το άρθρο 12 δεν δίνει καμία λύση. Γ'αυτό λοιπόν, κύριε Υπουργέ, αναδιατυπώσατε το άρθρο αυτό με μια φιλοσοφία, τη φιλοσοφία ότι ανατρέχει στο παρελθόν. Και η αναδρομή στο παρελθόν πρέπει να είναι η εξής. Να πληρωθεί το αρχικό κεφάλαιο συν τους νόμιμους τόκους και τίποτα πέραν αυτού. Διαφορετικά, κύριε Υπουργέ, ούτε οι τράπεζες θα τα πάρουν, γιατί "ουκ αν λάβοις παρά του μη έχοντος". Ούτε όμως και οι οφειλέτες θα ησυχάσουν. Και για να μην έχουμε και θλιβερά γεγονότα –γιατί υπήρξαν και θλιβερά γεγονότα– προλάβετε τα. Η δική μου η άποψη και παράλληλη στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι να κάνετε αυτό το οποίο σας είπα και αυτά τα οποία θα ακούσετε απόλους τους συναδέλφους. Και στο κάτω-κάτω της γραφής, κύριε Πρόεδρε, κάποτε σε αυτήν την Αίθουσα η Κυβέρνηση πρέπει να σέβεται και τη Βουλή, διότι η Βουλή νομιμοθετεί και όχι η Κυβέρνηση.

Αν αυτήν τη στιγμή από αυτούς που θα ομιλήσουν θα υπάρχει κάτιο διαφορετικό από αυτήν την άποψη –και εγώ πιστεύω ότι θα είναι η πλειοψηφία των συναδέλφων που θα μιλήσουν, θα τοποθετηθούν σε αυτήν την άποψη, γιατί αυτή είναι η αληθινή, αυτή είναι η πραγματική, αυτή είναι η αναγκαίτετος η Κυβέρνηση οφείλει να δεχθεί αυτό που λέει η Βουλή και όχι αυτό που αποφάσισαν οι υπηρεσιακοί παράγοντες της Κυβέρνησης. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Παπαντωνίου έχει το λόγο.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Επιθυμώ, αγαπητοί συναδέλφοι, να κάνω μια παρέμβαση τώρα σε ότι αφορά το περιεχόμενο αυτού του άρθρου.

Η νομοθετική διάταξη του άρθρου 12, αγαπητοί συναδέλφοι, αντανακλά μια λεπτή ισορροπία, το είπα και στην ομιλία μου επί της αρχής του νομοσχέδιου. Αυτή η λεπτή ισορροπία πρέπει να είναι μια ισορροπία ανάμεσα στο αυτονόητο δίκαιο των δανειοληπτών, αλλά και το εύλογο συμφέρον του τραπεζικού μας συστήματος.

Εγγνώριζα, όταν συνέτασσα τη διάταξη αυτή, ότι δεν επρόκειτο να πάρω επαίνους από κανέναν, ούτε από τις τράπεζες ούτε από την Κοινή γνώμη ή τους δανειοληπτες, διότι οποιαδήποτε λύση επεχειρείτο να δοθεί στο κρίσιμο αυτό πρόβλημα ήταν καταδικασμένη να συναντήσει την αντίδραση όλων των ενδιαφερομένων.

Το δίκαιο των δανειοληπτών, το επαναλαμβάνω και τώρα, δεν αναφέρεται τόσο στη συντομία των χρόνων ανατοκισμού. Αναφέρεται σε ένα άλλο γεγονός πολύ δυσάρεστο, ότι για πολλά χρόνια η ελληνική οικονομία είχε πάρα πολύ υψηλά επιτόκια. Ακόμα και με ευλόγους χρόνους ανατοκισμού, πάλι θα διεπιστώνοντο τα προβλήματα αυτά του πολλαπλασιασμού του αρχικού κεφαλαίου, ακριβώς γιατί περάσαμε από μία

περίοδο απελευθέρωσης επιτοκίων, μία σημαντική περίοδο εξαιρετικά, παραλόγως θα έλεγα, υψηλών επιτοκίων, που δημιούργησαν αυτά τα φαινόμενα.

Αλλά το θέμα των δανειοληπτών δεν συνδέεται τόσο με την απόφαση του Αρείου Πάγου περί ανατοκισμού. Συνδέεται με το δυσάρεστο γεγονός ότι τώρα, που έχει πέσει ο πληθωρισμός, πρέπει να ξεφορτωθούμε απ' αυτό το βάρος του παρελθόντος, που συνδέεται με πολύ υψηλό πληθωρισμό και υπερβολικά υψηλά επιτόκια.

'Αρα οι ρυθμίσεις, οι οποίες ζητούνται δεν αφορούν μόνο το θέμα του ανατοκισμού, αλλά αφορούν το ίδιο το πρόβλημα, τον πυρήνα του προβλήματος, που είναι τα πολύ υψηλά επιτόκια.

Τώρα το δίκιο των τραπεζών είναι το εξής: Οι ελληνικές τράπεζες, όπως πολλές φορές έχω επισημάνει, έχουν φαινομενικά κέρδη, δεν είναι υγείες τράπεζες. Και δεν είναι υγείες τράπεζες αν ληφθεί υπόψη ότι έχουν πάρα πολλά θαλασσοδάνεια, τεράστιες επισφαλείς απαιτήσεις και δεσμεύουν όχι τα 2/3, αλλά τα 4/5 καμία φορά των κερδών τους για να σβήσουν αυτές τις επισφαλείς απαιτήσεις και να αποκτήσουν μία στοιχειωδώς ανεκτή κεφαλαιακή βάση.

'Έχω επίσης επισημάνει ότι είναι κρίσιμο να υπάρχει υγεία, να υπάρχει σταθερότητα στο τραπεζικό σύστημα. Αν δούμε το θέμα της Ασίας, καταλαβαίνουμε τη σημασία των ισχυρών τραπεζών. Και σε κάθε περίπτωση ο ανταγωνισμός της Ευρώπης είναι πάρα πολύ κοντά μας, είναι σε μία χρονική απόσταση δύο, τριών ετών και δεν έχουμε το περιθώριο να αφήσουμε τις τράπεζες στη σημερινή τους κατάσταση. Εξάλλου, εάν πειστούν αντικεμενικά οι τράπεζες, πέρα από κάποιο σημείο, θα την πληρώσει ολόκληρος ο ελληνικός λαός και ολόκληρη η οικονομία, στο μέτρο που αυτά που θα χάσουν θα τα περάσουν σε αυξημένα επιτόκια για όλους. 'Αρα υπάρχει ένα θέμα γενικοτέρου συμφέροντος στη λεπτή αυτή ισορροπία που αντανακλά η ρύθμιση.

Τώρα ποιο είναι το θέμα των τραπεζών επί της ουσίας.

Το πρόβλημα των τραπεζών επί της ουσίας είναι η μεγάλη απόσταση μεταξύ των επιτοκίων χορηγήσεων και καταθέσεων. Η φαλίδα είναι υπερβολικά μεγάλη και ελπίζω ότι με την πρόοδο του ανταγωνισμού εν όψει του 2000 αλλά και την πολιτική πίεση που ασκεί η Κυβέρνηση στα πλαίσια της επιτάχυνσης των διαρθρωτικών αλλαγών, της ιδιωτικοποίησης κρατικών τραπεζών -και εξήγγειλα ήδη τρεις ιδιωτικοποιήσεις και ενδεχομένως την Ιονική- θα ασκηθεί μία ισχυρή πίεση στις τράπεζες, για να μειώσουν αυτά τα απαραδέκτων υψηλά επιτόκια χορηγήσεων σε σχέση με τα επιτόκια καταθέσεων.

'Ερχομαι τώρα στο θέμα της τροπολογίας.

Η τροπολογία κατ' αρχήν επιβάλλει κάποιους εύλογους χρόνους σε ότι αφορά το μέλλον -σημειώνω ότι το εξάμηνο είναι πολύ θετικός χρόνος και σε σύγκριση με τα ευρωπαϊκώς ισχύοντα- και επιπλέον επεκτείνει το εξάμηνο και στους αλληλοχρόους λογαριασμούς, όπου σήμερα ισχύει το τρίμηνο.

'Άρα αυτή η ρύθμιση για το μέλλον περιλαμβάνει κάποια στοιχεία ιδιαιτέρων συνοικίας.

Τώρα για το παρελθόν, επιβάλλει το εξάμηνο για τις συμβάσεις όπου δεν υπάρχουν συμφωνίες.

'Έρχομαι τώρα στις συμβάσεις όπου υπάρχουν συμφωνίες. Οι συμβάσεις που υπάρχουν συμφωνίες δεν μπορούν να αλλάξουν με νόμο. Και εξάλλου επισημάνω το πρόβλημα. Το πρόβλημα δεν είναι οι σύντομοι περίοδοι ανατοκισμού. Το πρόβλημα όλων των συμβάσεων του παρελθόντος, οι οποίες είχαν καθυστερήσεις, είναι τα πολύ υψηλά επιτόκια.

Τώρα, τι πρέπει να γίνει. Πιστεύω ότι αυτό που πρέπει να γίνει είναι μία παρότρυνση, μία εντολή στις τράπεζες -και παρακαλώ, αυτά να είναι στα Πρακτικά- να προχωρήσουν σε ευνοϊκές ρυθμίσεις.

Ποια μορφή μπορούν να έχουν αυτές οι ρυθμίσεις. Κατ' αρχήν ο εξάμηνος ανατοκισμός, η άλλη πιο ευνοϊκή ρύθμιση, οι τράπεζες θα πρέπει να την εφαρμόσουν, προκειμένου να διαγράφουν μέρος από τους τόκους υπερημερίας, οι οποίοι σύμφωνα με το ν. 2076/93 δεν υπολογίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

'Αρα μία άμεση ρύθμιση, είναι η ρύθμιση τόκων υπερημερίας, σύμφωνα με το ν.2076. Αυτός είναι ένας κανόνας που πρέπει να ληφθεί υπόψη πολύ σοβαρά από τις τράπεζες.

Σε ό,τι αφορά τώρα τις γενικές ρυθμίσεις...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Έχετε βγάλει αποφάσεις, κύριε Υπουργέ.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Το νομοθετικό πλαίσιο υπάρχει. Είναι θέματα γενικών συνελεύσεων και διοικητικών συμβουλίων. Πρέπει να σας πω πως σε ό,τι αφορά ειδικότερα το θέμα της Αγροτικής Τράπεζας, η εντολή που έχει δοθεί στη νέα διοίκηση της Αγροτικής Τράπεζας είναι να προχωρήσει σε γενναίες ρυθμίσεις αγροτικών χρεών, οι οποίες θα περιλαμβάνουν και διαγραφή όχι μόνο τόκων αλλά και του ιδίου του κεφαλαίου. Με άλλα λόγια, να οφείλεται ως χρέος ακόμα και ένα συνολικό ποσό που είναι χαμηλότερο του αρχικού κεφαλαίου. Έχουν τη δυνατότητα οι διοικήσεις να προχωρήσουν σε παρόμοιες ρυθμίσεις.

Με τον κ. Καρατζά που το συζήτησα, μου είπε ότι η Εθνική Τράπεζα σε ορισμένες περιπτώσεις κάνει ρυθμίσεις και διαγράφει όχι μόνο όλους τους υψηλούς τόκους αλλά και μέρος του κεφαλαίου, αν πρόκειται μάλιστα να πωληθεί μία εταιρεία ή μία επιχείρηση.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Δυνατότητα κομματικών ρυθμίσεων.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Άρα, η λύση δεν είναι νόμος ο οποίος θα ανέτρεπε όντας ολόκληρο συμβατικό καθεστώς. Η λύση για το παρελθόν είναι μια εντολή στις διοικήσεις των τραπεζών και τα διοικητικά συμβούλια να προχωρήσουν με πολύ γενναίες και ευνοϊκές ρυθμίσεις σε ό,τι αφορά τα παλαιά χρέη. Αυτό αφορά ειδικότερα την Αγροτική Τράπεζα, τον αγροτικό κόσμο της χώρας, ο οποίος πραγματικά έχει επιβαρυνθεί υπέρμετρα από τα υψηλά επιτόκια του παρελθόντος.

Μία νομοθετική παρέμβαση στο παρελθόν θα ήταν σαν να προσπαθεί να ακυρώσει την περίοδο υψηλών επιτοκίων. Όλοι αντιλαμβανόμαστε ότι αυτός είναι ένας πολύ ολισθηρός δρόμος. Δεν πρόκειται περί διορθώσεως κακών ή συντόμων ή αδίκων συστημάτων ανατοκισμού. Αυτό είναι το έλασσον πρόβλημα. Πρόκειται περί διορθώσεως μειζονος, μιας διαγραφής, αν θέλετε, ενός κακού παρελθόντος της ελληνικής οικονομίας.

Αν ήταν θέμα δικό μας -της Εθνικής Αντιπροσωπείας- να σημάνουμε όντας ένα κακό παρελθόν, που αφορά όλους μας στο κάτω-κάτω, θα ήταν πολύ εύκολο και πολύ ωραιό. Δυστυχώς, όμως, δεν μπορούμε να το κάνουμε. Υπάρχει ένα βάρος, το οποίο σηκώνουμε.

Το μόνο που μπορούμε να κάνουμε, σε ό,τι αφορά αυτό το συμβατικό παρελθόν, είναι να δώσουμε εντολή, με δική μου δήλωση στις τράπεζες να εξαντλήσουν τα περιθώρια ...

ΕΝΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ (από τη Νέα Δημοκρατία): Δώστε την.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Τη δίνω τώρα.

Να εξαντλήσουν τα περιθώρια -ιδιαίτερα η Αγροτική Τράπεζα- για γενναίες και ευνοϊκές ρυθμίσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Αλογοσκούφης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι εδώ μιλάμε για ένα πάρα πολύ σύνθετο πρόβλημα οικονομικό και κοινωνικό και οι ρίζες του προβλήματος βεβαίως -συμφωνούμε όλοι- αφενός είναι τα υψηλά επιτόκια -αυτή είναι η σημαντικότερη αιτία του προβλήματος- είναι βεβαίως η συχνότητα του ανατοκισμού και το πως εφαρμόστηκε ο ανατοκισμός, είναι οι υψηλοί τόκοι υπερημερίας και είναι επίσης οι χρονοβόρες δικονομικές διαδικασίες. Είναι γεγονός ότι αν οι δικονομικές διαδικασίες ήταν συντομότερες, δεν θα φθάναμε στο να γίνεται ανατοκισμός επί δεκαπέντε χρόνια ή επί είκοσι χρόνια, διότι θα είχαν λήξει τα θέματα πολύ νωρίτερα διά της δικαστικής οδού.

Το πρόβλημα του μέλλοντος, ασφαλώς, είναι πρόβλημα των επιτοκίων. Ας ελπίσουμε ότι δεν θα ξαναπεράσουμε από αυτήν την περίοδο των υψηλών επιτοκίων. Το θέμα της συχνότητας του ανατοκισμού επιλύεται μερικώς με το άρθρο 12. Το θέμα των τόκων υπερημερίας δεν ρυθμίζεται με το άρθρο 12, διότι δεν συνδέεται το ύψος των τόκων υπερημερίας με το ύψος των επιτοκίων που ισχύουν. Νομίζω ότι θα πρέπει να συνδεθεί με το ύψος των επιτοκίων ο τόκος υπερημερίας. Δεν θα πρέπει δηλαδή να είναι ένα σταθερό ποσοστό.

Δεν γίνεται τίποτα για τις δικονομικές διαδικασίες που αφορούν αυτά τα θέματα. Νομίζω ότι μία πλήρης ρύθμιση θα έπρεπε να αντιμετωπίζει και αυτό το θέμα, να θεσπίζει δηλαδή ειδικές διαδικασίες, ώστε να επιλύονται συντομότερα αυτές οι διαφορές. Άλλως θα πρέπει κανείς να προσφύγει στην πρόταση πολλών συναδέλφων ότι, ή θα πρέπει να τεθεί ανώτατος χρόνος, για τον οποίο θα γίνεται ανατοκισμός, ώστε να πιέζονται οι τράπεζες να διεκδικούν συντομότερα την επίλυση αυτών των διαφορών, ή θα πρέπει να τεθεί ένα ανώτατο όριο στο κατά πόσον μπορεί να πολλαπλασιασθεί το αρχικό κεφάλαιο.

Και αυτοί οι δύο τρόποι θα μπορούσαν να λύσουν το πρόβλημα που δημιουργείται από τις χρονοβόρες δικονομικές διαδικασίες. Γιατί δεν γίνεται κάτι σ' αυτό το άρθρο; Είναι πολύ σημαντικό.

Έρχομαι τώρα στο σημαντικότερο από όλα τα προβλήματα, που είναι το πρόβλημα του παρελθόντος. Πολύ φοβάμαι ότι εδώ οι παρανέσεις του Υπουργού δεν θα αρκέσουν, διότι οι τράπεζες θα έχουν τη διακριτική ευχέρεια να κάνουν τις ρυθμίσεις. Οι τράπεζες δεν θα υιοθετήσουν κατ' ανάγκη ένα γενικό πλαίσιο ρυθμίσεων για όλους τους οφειλέτες. Είσι θα έχουμε φαινόμενα, να γίνονται χάρες σε ορισμένους οφειλέτες και όχι σε κάποιους άλλους. Θα έχουμε φαινόμενα προσωπικών σχέσεων, πολιτικών σχέσεων και πολλά άλλα.

Είναι απαραίτητο να μπουν σ' αυτό το άρθρο κανόνες γι' αυτές τις ρυθμίσεις. Να υποχρεωθούν οι τράπεζες να κάνουν τις ρυθμίσεις τους με βάση αυτούς τους συγκεκριμένους κανόνες. Ασφαλώς οι κανόνες αυτοί θα πρέπει να είναι γενναιόδωροι, όσον αφορά το παρελθόν. Έχουμε ένα πρόβλημα το οποίο σε άλλες περιπτώσεις είχε επιλυθεί, κύριε Υπουργέ, από το Υπουργείο Οικονομικών. Έχετε κάνει ευνοϊκά πλαίσια ρυθμίσεων για τους οφειλέτες του δημοσίου. Γιατί δεν υιοθετείτε τα ίδια πλαίσια ρυθμίσεων για τους οφειλέτες των τραπεζών; Μπορεί να υιοθετηθεί κάτι ανάλογο με τη ρύθμιση που υπάρχει για τους οφειλέτες του δημοσίου για τις περιπτώσεις των παλαιών χρεών από ανέλεγκτες υποθέσεις. Για τελευταία φορά σας κάνουμε έκκληση να φέρετε αυτό το γενικό πλαίσιο ρυθμίσεων. Αν θέλετε λίγο παραπάνω χρόνο, να τον έχετε. Δεν είναι όμως δυνατόν να προχωρήσουμε στην ψήφιση αυτού του άρθρου, χωρίς να λυθεί το μεγάλο πρόβλημα του παρελθόντος.

Εμείς, ως Νέα Δημοκρατία, δεσμευόμαστε να φέρουμε στη Βουλή, αν δεν το φέρετε εσείς, αυτό το γενικό πλαίσιο ρυθμίσεων διότι είναι απαραίτητο να αποτιναχθεί το άγος του παρελθόντος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Σφυρίου έχει το λόγο.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Η τοποθέτηση που έκανε ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας πριν από λίγα λεπτά κατ' αρχήν δείχνει ότι υπάρχει η πολιτική θέληση εκ μέρους της Κυβέρνησης -ακούστηκε υπό μορφή εντολής προς τις τράπεζες- να προχωρήσουν σε ευνοϊκές -γενναιόδωρες- ρυθμίσεις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ: Δεν το έχει κάνει μέχρι τώρα.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Κύριε συνάδελφε, εγώ δεν διέκοψα κανέναν.

Εγώ θα πρότεινα, κύριε Υπουργέ, εκεί που λέει η διάταξη "ανατοκίζονται" να γραφεί "μπορούν να ανατοκισθούν". Έτσι η διατύπωση θα είναι ανάλογη με το ν. 1083. Με τη διαφορά, όμως, ότι ο ν. 1083 έλεγε χωρίς χρονικό περιορισμό. Το νομοσχέδιο λέει τουλάχιστον έξι μήνες. Αυτό οπωσδήποτε είναι θετικό. Επειδή υπάρχει πράξη προσχώρησης με αυτές τις έντυπες συμφωνίες που υπογράφουν οι δανειολήπτες,

πρέπει να επεκταθεί η διάταξη και για το μέλλον και για τις περιπτώσεις που υπάρχουν έντυπες συμφωνίες. Δηλαδή, θα είναι πλέον οι τράπεζες υποχρεωμένες να αλλάξουν τα έντυπά τους και να βάλουν τουλάχιστον το εξάμηνο, ή ό,τι άλλο αποφασίσουν πέρα του εξαμήνου. Άρα, σ' ό,τι αφορά το μέλλον, η ρύθμιση είναι ευνοϊκή.

'Οσον αφορά το παρελθόν είπα και προηγουμένως ότι εκφράσατε την πολιτική βούλησή σας εκφράζοντας την υπό μορφή εντολής προς τις τράπεζες. Μιλήσατε για γενναιόδωρες και ευνοϊκές ρυθμίσεις. Δεν πρέπει να υπάρχουν μεμψιμοτέρες και εντυπώσεις ότι είναι πιθανόν στη διακριτική ευχέρεια των τραπεζών να κάνουν ρυθμίσεις ευνοϊκότερες για κάποιους μόνο και ότι θα αρχίσουν να υπεισέρχονται υποκειμενικοί παράγοντες. Έχω τη γνώμη ότι αυτό που δηλώσατε ήταν σαφές. Είπατε να διαγράψουν μέρος των τόκων υπερημερίας, που δεν έχουν λογιστική εγγραφή, βάσει του ν. 2076. Αυτό τονίσατε.

Έγγισε το έλεγα, κύριε Υπουργέ, για όσους τόκους δεν έχουν λογιστική εγγραφή, ή εντολή να μην είναι μόνο μέσα από το Κοινοβούλιο, αλλά να είναι και με γραπτή εντολή του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, ώστε να διαγραφούν όλες οι εξωλογιστικές εγγραφές. Αυτό συνάδει και προς την κοινοτική νομοθεσία, αλλά είναι υποχρεωτική η εφαρμογή του βάσει του ν. 2076, ο οποίος νόμισε πέραν του δωδεκαμήνου για τους τόκους των καθυστερήσεων δεν επιτρεπει τη λογιστική εγγραφή.

Συνεπώς θα ήταν πιο καθαρή λύση (προς την ίδια κατεύθυνση προς την οποία εκφράζεται με πολιτική βούληση κάνοντας την τοποθέτηση σας), να διατάξετε τη διαγραφή όλων όσων δεν έχουν περιληφθεί σε λογιστικές εγγραφές βάσει του ν. 2076. Κάθε τι που είναι εξωλογιστικό, να μη γίνεται απαιτητό από τους δανειολήπτες εκ μέρους των τραπεζών.

Θέλω να υπογραμμίσω, πως τονίστηκε από την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών στην Επιτροπή ότι για όλες τις προηγούμενες χρήσεις, που έχουν κλείσει ισολογισμούς, που έχουν κάνει διανομές μερισμάτων, δεν υπάρχει καμία ευχέρεια να παρέμβουν και να τα ανατρέψουν όλα αυτά. Αυτό ήταν το βασικό επιχείρημα της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών. Σ' αυτά όμως δεν περιλαμβάνονται όλες εκείνες οι εξωλογιστικές εγγραφές που έχουν κάνει.

Συνεπώς είναι προς τη σωστή κατεύθυνση η εντολή που δίνεται και θα ήταν καθαρή και πληρέστατη, αν αφορούσε το σύνολο των εξωλογιστικών εγγραφών. Αν αυτές πάψουν να είναι απαιτητές από τους δανειολήπτες, τότε για το παρελθόν θα ήταν μια καθαρή, μια θαρραλέα κίνηση, που θα μπορούσε να κάνει ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας έχει το λόγο.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, αποδέχομαι την πρόταση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Π.Α.Σ.Ο.Κ. και πρέπει να σας πω ότι με δική μου υπογραφή θα εκδώσω εγκύλιο, η οποία θα περιλαμβάνει ακριβώς τα στοιχεία που είπατε για τις διοικήσεις των υπό κρατικό έλεγχο τραπεζών. Έτσι, αυτά που είπα εδώ θα αποκτήσουν πολύ μεγαλύτερη ισχύ και θα έχουν τη μορφή εντολής προς τις διοικήσεις των υπό κρατικό έλεγχο τραπεζών.

Οφείλω ένα σχόλιο θετικό στην πρόταση του κ. Αλογοσκούφη, που είναι το εξής: Συζήτησα εκτενώς το θέμα του προσδιορισμού ενός νομικού πλαισίου ρυθμίσεων εντός του νόμου. Η αντίρρηση που προέβαλε η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, που δεν είχε καθόλου κομματικό χαρακτήρα, γιατί δεν ρώτησα μόνο πολιτικούς μου φίλους αλλά και ανθρώπους που υπόκεινται σε διαφορετικές πολιτικές επιφρούές, είναι η εξής: Οι τράπεζες κατά κατηγορία δανείων έχουν διαφορετικές ρυθμίσεις. Σε ορισμένες κατηγορίες δανείων, όπως παραδείγματος χάρη στα δάνεια της Αγροτικής Τράπεζας για κάποιες καλλιέργειες, οι ρυθμίσεις είναι πολύ ευνοϊκές, γιατί περιλαμβάνουν τη διαγραφή του συνόλου των τόκων και μέρους του κεφαλαίου. Σε άλλες βέβαια περιπτώσεις οι ρυθμίσεις είναι πολύ λιγότερο ευνοϊκές, γιατί είναι διαφορετικές οι συνθήκες.

Ο προσδιορισμός ενός γενικού πλαισίου ρυθμίσεων περικλείει τον εξής κίνδυνο: Να οδηγήσει τις τράπεζες σε κάποιες περιπτώσεις που θα μπορούσαν, ή θα ήθελαν, να κάνουν ευνοϊκές ρυθμίσεις, να περιορίσουν αυτές τις ρυθμίσεις για να τις υπαγάγουν στο γενικό πλαίσιο του νόμου που εκ των πραγμάτων, επειδή θα είναι γενικό, δεν θα μπορεί να είναι υπερβαλλόντως ευνοϊκό.

Άρα η γενικευση του πλαισίου ρυθμίσεων μέσα σε νόμο κινδυνεύει να είναι αντίθετη προς το πραγματικό συμφέρον των δανειοληπτών.

Γιατί το λόγο, επειδή εξήτασα πολύ σοβαρά την πρότασή σας, όταν τη μελέτησα και τη συζήτησα με την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, κατέληξα ότι η προσφορότερη μέθοδος για να έχουμε ένα θετικό αποτέλεσμα είναι η παροχή εντολής από το Βήμα της Βουλής τώρα προς τις διοικήσεις των κρατικών τραπεζών, να προχωρήσουν σε γενναίες ρυθμίσεις, με την κάλυψη και του νόμου που υπάρχει αλλά και της Κυβερνήσεως.

Επιπλέον, να προσθέσω την πολύ σωστή πρόταση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου κ. Σφυρίου, ώστε ειδικώς σε ό,τι αφορά το θέμα των τόκων τους οποίους αναφέρετε, του ν. 2076, να ενισχύσω την εντολή αυτή με γραπτό κείμενο με δική μου υπογραφή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριε Υπουργέ, για να γίνετε περισσότερο κατανοητός και να μην παρερμηνεύεσθε με αυτά τα οποία είπατε και με αυτά τα οποία αποδεχθήκατε, όταν αποδέχεσθε την πρόταση του κ. Σφυρίου για εξωλογιστικές σγγραφές, τι σχέση έχουν αυτές με τα πανωτόκια. Δηλαδή, περιλαμβάνονται μέσα, περιλαμβάνεται ένα μέρος ή διδόπιο άλλο; Εξηγήστε το για να μη δημιουργούνται παρεξηγήσεις.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών): Απαντώ θετικά στο ερώτημά σας. Ναι, περιλαμβάνονται.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ορίστε κύριε Σφυρίου έχετε το λόγο για ένα λεπτό.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να υπογραμμίσω μια παρατήρηση, που έγινε από συναδέλφους της Πλειοψηφίας.

Πέραν των πιστωτικών ιδρυμάτων των τραπεζών, πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ότι υπάρχουν και πρόσωπα και φορείς -και αυτό αφορά και δήμους και Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης γενικότερα- που έχουν δανειστεί και έχουν ανάλογο πρόβλημα έναντι του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων και έναντι του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου. Πιστεύω ότι πρέπει, για την ταυτότητα των λόγων και της πολιτικής που εκφράζετε, να αναφερθεί αυτή η εντολή και προς αυτά τα δύο ιδρύματα, δηλαδή το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Αποδέχομαι και αυτήν την συμπλήρωση.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Μόνο για ένα λεπτό, κύριε Αλογοσκούφη, διότι ζήτησε το λόγο ο κ. Τσοβόλας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, και εγώ θα ήθελα το λόγο για διαδικαστικό θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Σας παρακαλώ! Εδώ δεν είμαστε σε συνεδρίαση κάποιου συλλόγου, αλλά είμαστε στη Βουλή. 'Όταν ζητούμε το λόγο για διαδικαστικό θέμα προύμε κάποια διαδικασία.

Ορίστε κύριε Αλογοσκούφη, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Ας μιλήσει πρώτα ο κ. Τσοβόλας και μετά θα μιλήσω εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ορίστε κύριε Τσο-

βόλα, έχετε το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.Κ.Ι.): Κύριε Πρόεδρε, επειδή είμαι και νομικός, δεν μπορώ να αντιληφθώ ποια είναι αυτή η διαδικασία που δίνει τη δυνατότητα στη Βουλή να δίνει εντολές. Εεκείνο που λέει το Σύνταγμα και που ξέρουν αυτοί που πηγαίνουν στο πρώτο έτος της Νομικής είναι ότι η Βουλή ψηφίζει νόμους και ό,τι θέλει να εκφράσει η Βουλή το εκφράζει νομοθετικά, περιλαμβάνοντας σχετικές διατάξεις στο νομοσχέδιο που ζητάμε. Όλα τα υπόλοιπα είναι για δημιουργία ανακριβών, πλασματικών εντυπώσεων προς αυτούς τους ανθρώπους, οι οποίοι βρίσκονται σε μια δεινή θέση επί χρόνια, που βρίσκονται μπροστά σε πλειστηριασμούς, σε κατάσχεσις και μια σειρά άλλα ζητήματα, σε μια οικονομική κατάσταση τρομερή, που έχει εξελιχθεί σε μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα.

Ερωτώ, κύριε Πρόεδρε- γιατί είσθε και εσείς νομικός και με μεγάλη εμπειρία στη Βουλή- έχετε ξανακούσει ποτέ η Βουλή, χωρίς να περιλαμβάνεται ρύθμιση σε διάταξη νόμου, να εξουσιοδοτεί ή να παίρνει αποφάσεις για εντολές προς τον Υπουργό και μάλιστα όταν ο ίδιος ο Υπουργός πριν από λίγο μας είπε ότι η Ένωση Τραπεζών δεν αποδέχεται νομοθετική ρύθμιση. Δεν είναι σοβαρά πράγματα! Να σοβαρευτούμε λίγο και να μην παίζουμε με αυτόν τον πόνο ανθρώπων που είναι χιλιάδες, είτε είναι οφειλέτες της Αγροτικής Τράπεζας είτε όλων των υπόλοιπων τραπεζών! Αν η Κυβέρνηση θέλει πραγματικά να δώσει λύση στο πρόβλημα πρέπει να αποδεχθεί την τροπολογία την οποία καταθέσαμε, που δίνει λύση στο πρόβλημα από δω και πέρα, αναδρομικά επίσης άλλα και που αναστέλλει όλα τα μέσα ανακαστικής εκτέλεσης. Αυτό ζητάμε, γι' αυτό και καταψήφιζόμεις τη διάταξη. Ζητάμε να αποσυρθεί η διάταξη και αντί γι' αυτήν τη διάταξη να μπει η διάταξη την οποία προτείναμε και στο παρελθόν και επαναλαμβάνουμε και σήμερα και την προτείνουμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Για ανώτατο όριο οφειλής.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.Κ.Ι.): Ακριβώς. Είναι το δεύτερο θέμα που έχοχμαι να πω.

Έχω την εμπειρία ως Υπουργός Οικονομικών. Στο δημόσιο χρόνια, δεκαετίες, στις προσαυξήσεις που αντιστοιχούσαν στους τόκους υπερημερίας κλπ. υπήρχε πλαφόν στο 75% της βασικής οφειλής. Το 1990 απελευθερώθηκε και στο δημόσιο και λειτούργησε η λογική των τραπεζών. Επανήλθε όμως το δημόσιο και λέει "που φτάνει μέχρι 120%".

'Ενα βασικό που πρέπει να μπει στη διάταξη, όχι σε εγκυκλίους και όλα αυτά, που δεν έχουν καμία νομική, καμία συνταγματική βάση: Θα πρέπει να υπάρχει λογικό πλαφόν μέχρι το οποίο -100%, διπλάσιο το πολύ από το βασικό χρέος, άλλο ένα 100%- θα πηγαίνουν αυτές οι επιβαρύνσεις. Περισσότερο αυτό επιβάλλεται σήμερα, γιατί ακριβώς ξέρει πολύ καλά ο κύριος Υπουργός, ξέρουν πολύ καλά όλοι οι συνάδελφοι και όλα τα κόμματα, ότι δεν είναι μόνο τα υψηλά επιτόκια, η μεγάλη διαφορά μεταξύ του τόκου καταθέσων και του τόκου χορηγήσεων, που δημιουργεί το πρόβλημα. Είναι και η παρατεταμένη οικονομική ύφεση, σαν αποτέλεσμα αυτής της οικονομικής πολιτικής, της παρατεταμένης περιοριστικής, νομισματικής, εισοδηματικής και άλλης πολιτικής, που οδήγησε και οδηγεί τη μικρομεσαία επιχείρηση, άρα και τον οφειλέτη των τραπεζών σε δεινή κατάσταση. 'Έχει υποχρέωση η πολιτεία. Εκεί που παίρνει τόσα μέτρα υπέρ των τραπεζών, που βλέπουμε κάθε χρόνο τους ισολογισμούς και πολλαπλασιάζουν κάθε χρόνο τα δισεκατομμύρια κέρδη τους σε βάρος των μικρομεσαίων και των μισθωτών -το έχουμε επισημάνει κατ' επανάληψη- ας ρίξει και μια ματιά στον υπόλοιπο κόσμο, ας ρίξει μια ματιά σ' αυτούς τους οφειλέτες, ας ρίξει μια ματιά στη μικρομεσαία επιχείρηση. Γι' αυτό δεν μπορεί να ξεφύγει με εγκυκλίους και με εντολές.

Εμείς ζητάμε απόσυρση αυτής της διάταξης και σήμερα να διατυπωθεί η διάταξη με τον τρόπο που ανέφερα. Είναι διάταξη η οποία επιβάλλεται και λόγω της κρισιμότητας των στιγμών από πλευράς οικονομικής και κοινωνικής. Όλα τα υπόλοιπα

δεν έχουν καμία αξία και είναι κρίμα να εμπαίζουμε αυτούς τους ανθρώπους, που αρκετά εμπαίχτηκαν επί τόσον καιρό και αρκετά πραγματικά έχουν υποστεί μέχρι σήμερα.

Αυτό έχω να επισημάνω και πρέπει ο κύριος Υπουργός να δει το θέμα άμεσα και να σταματήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ – τα ξέρουμε αυτά, έχουμε είκοσι χρόνια εδώ μέσα – να συμβάλει σε μια διατυπωση πλασματικών απόψεων, που δεν έχουν κανένα ουσιαστικό αντίκρυσμα. Αν θέλει το ΠΑΣΟΚ να το χειροκροτήσουμε όλοι και πρώτοι απ' όλους αυτοί που υφίστανται τις συνέπειες αυτής της λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος, θα πρέπει εδώ και τώρα να κάνει τη ρύθμιση, όπως την προτείνουμε. Διαφορετικά, προσπαθούν να ρίξουν στάχτη στα μάτια αυτών των ανθρώπων.

Και μη μου πει, όπως μου είπε κάποιος άλλος Υφυπουργός, "γιατί δεν το ρυθμίζατε παλιά". Υπάρχει μια μεγάλη διαφορά. Συγκρίνει ανόμοια πράγματα. Γιατί ξέρουν οι μικρομεσαίοι. Τότε που λέτε δεν είχαν κανένα πρόβλημα, γι' αυτό δεν είχε διατυπωθεί ποτέ αίτημα. Και αν διατυπώθηκε, τους προκαλώ, με την καλή έννοια, να το καταθέσουν εδώ στη Βουλή. Δεν είχε διατυπωθεί ποτέ αίτημα, για να ρυθμιστεί το χρέος. Γιατί οι μικρομεσαίοι ζήσαν εποχές τελείως διαφορετικές. Είδαν να είναι νοικοκυραίοι στη μικρή και τη μεσαία επιχείρηση τους και δεν χρειάστηκε ποτέ να μην πληρώνουν τα χρέα τους, ώστε να υπάρξει αυτό το τεράστιο πρόβλημα. Το πρόβλημα αυτό ανέκυψε τα τελευταία χρόνια λόγω αυτής της αδιέξοδης, κατά την άποψή μας, οικονομικά και κοινωνικά πολιτικής, που οδήγησε σε κρίση τη μικρομεσαία επιχείρηση και την πλειοψηφία του λαού.

Περιμένουμε εδώ και τώρα λύση στο πρόβλημα με διάταξη και όχι με τέτοιες προτάσεις που διατυπώθηκαν.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Δεν δικαιούσθε.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Δικαιούμαι τριτολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Τη δικαιούσθε στην ώρα της. Δεν δικαιούσθε στη διάρκεια των πρωτολογιών να εξαντλήσετε όλα τα δικαιώματά σας.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Για μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Σας παρακαλώ, κύριε Σφυρίου.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Δημιουργήθηκε θέμα με την τοποθέτηση του κ. Τσοβόλα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Σφυρίου, εμείς θέσαμε το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Δεν έχετε το λόγο, κύριε Σφυρίου.

Ο κ. Καραμάριος έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να ρωτήσω τον κύριο Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, αν έχει ξεχάσει ότι έχει υπογράψει τρεις υπουργικές αποφάσεις και έχει ρυθμίσει ήδη χρέα τουριστικών επιχειρήσεων, ή άλλων επιχειρήσεων των νησιών του Αιγαίου, του βορείου Αιγαίου, της Σαμοθράκης και του Έβρου.

Κύριε Υπουργέ, το άρθρο 12, όπως το φέρνετε υπό ψήφιση, θα τροποποιηθεί έστω και κατά μία φράση, ναι ή όχι;

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Όχι.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Με όσα είπατε εδώ, κύριε Υπουργέ, περί ευχολογίων και εντολών, σας πληροφορώ ότι εμπαίζετε τη Βουλή και παρανομείτε ευθέως. Διότι αυτήν τη στιγμή μ' αυτά που, δήθεν, δεχθήκατε – που είναι σωστά, όπως είπε και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπός σας – εφόσον δεν τροποποιείτε τις διατάξεις του άρθρου 12, είναι ντροπή εμείς να νομοθετήσουμε δικές σας εντολές, ευχές, που δίνετε προς τις τράπεζες, τις οποίες όμως φοβάσθε να ρυθμίσετε.

Με την παραγράφου 6 του άρθρου 12 λέτε: "Η διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του ν.1083/1980 καταργείται". Ξέρετε τι θα πει αυτό; Καταργείτε τη διάταξη, που βάσει αυτής στη συνέχεια έχουν εκδοθεί όλες εκείνες οι αποφάσεις της Νομισματικής Επιτροπής της Τράπεζας Ελλάδος, με τις οποίες εδόθη εντολή στις τράπεζες να κάνουν αυτά που

έκαναν.

Το θέμα, κύριε Υπουργέ, είναι ότι μ' αυτό το νομοσχέδιο θέλετε να βοηθήσετε τις τουριστικές επιχειρήσεις. Ποιες τουριστικές επιχειρήσεις βοηθάτε; Αν θέλετε με το άρθρο αυτό να παρέμβετε στις τουριστικές επιχειρήσεις, στη βιομηχανία μας του τουρισμού, και να βοηθήσετε να αναπτυχθούν αυτές, σας λέμε ευθέως ότι αυτήν τη στιγμή υπάρχει ένα τεράστιο πρόβλημα όλων των τουριστικών επιχειρήσεων, ειδικότερα των νησιών του Αιγαίου, για τα οποία έχετε αποδεχθεί μερικώς με υπουργικές αποφάσεις σας ρύθμιση χρεών αυτών των τουριστικών επιχειρήσεων, καταβάλλοντας προς τις τράπεζες εκείνες το ποσό των τόκων από ένα ειδικό λογαριασμό της Τράπεζας της Ελλάδος, που είναι για τις επιδοτήσεις, χωρίς να βλάπτεται κανείς. Αν θέλετε αυτήν τη στιγμή να συνεχίσετε αυτή σας την πολιτική, δεν έχετε παρά να επεκτείνετε αυτήν τη ρύθμιση, για την οποία η Υπουργός Ανάπτυξης με έγγραφό της –θα το καταθέσω και τις υπουργικές αποφάσεις σας– στις 22.6.96 σας λέει ότι είναι αναγκαία η ρύθμιση αυτών τουριστικών επιχειρήσεων του Αιγαίου, που είναι πράγματι μία μεγάλη βιομηχανία επενδύσεων και αύξηση του εθνικού μας εισοδήματος.

Κύριε Υπουργέ, έχετε επικαλεστεί ότι, δήθεν, δεν μπορούμε να παρέμβουμε στις συμβάσεις. Κάνετε ένα μεγάλο λάθος. Και δεν σας το είπε η πλειάδα των συμβούλων σας, που παρανόμως, παρά τον Κανονισμό, έχετε φέρει εδώ.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Όχι έτσι.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Ναι, κύριε Υπουργέ, μόνο τρεις δικαιούσθε, όχι τόσους πολλούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Δεν είναι ακριβές αυτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Εντάξει, κύριε Πρόεδρε.

Η ελευθερία των συμβάσεων επιβάλλεται, νομίζω, με το άρθρο 361 του Αστικού Κώδικα. Υπάρχει και ένα άρθρο, κύριε Υπουργέ, που είναι το 281, που είναι η κατάχρηση δικαιώματος. Αυτό το άρθρο της κατάχρησης δικαιώματος δίνει στη Βουλή το αναφαίρετο δικαίωμα να παρέμβη στις μέχρι σήμερα συμβάσεις οποιωνδήποτε τραπεζών. Και επειδή επικαλείσθε και εσείς και η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής ότι δικαιολογητικός λόγος της παρέμβασής σας με το άρθρο 12 είναι, τάχα, η απόφαση του Αρείου Πάγου, σας πληροφορώ ότι ο Άρειο Πάγος δεν λέει αυτό. Λέει ότι παραπέμπει το θέμα "προς τη νομοθετική εργασία. Είναι έργο των νομοθετικών οργάνων να κρίνουν αν η ισχύουσα δικαιοπλαστική ρύθμιση είναι ή όχι οικονομικά ορθή". Εμείς, λοιπόν, έχουμε το αναφαίρετο δικαίωμα να παρέμβουμε στη συγκεκριμένη περίπτωση και να πούμε αυτό που δεν προσέξατε. Εγώ διαφωνώ ριζικά. Το πρόβλημα της υπερχρεώσεως δεν δημιουργείται από την αύξηση των επιτοκίων, ή από τα υψηλά επιτόκια.

'Όλες οι συμβάσεις αυτών των επιχειρήσεων ισχύουν μέχρι το 2003 και 2005, αλλά έλλειν με τον αλληλόχρεο λογαριασμό εξαιτίας καθυστέρησης μιας δόσεως του δανείου. Και εξαιτίας της καθυστέρησης μετετράπησαν στον τόκο υπερημερίας και από 17% πήγαν στο 40%.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή.)

Αυτήν τη στιγμή λοιπόν έχουμε, κύριε Πρόεδρε, και τελειώνω, ένα σοβαρό θέμα την υπερχρέωση των επιχειρήσεων αυτών με τους τόκους υπερημερίας.

Κύριε Υπουργέ, ήρθατε με το ν. 2076 και είπατε "μετά το έτος, κυρίες τράπεζες, δεν υποχρεούστε τους τόκους υπερημερίας να γράφετε στα λογιστικά σας βιβλία". Αλλά ξεχάσατε ότι πριν από ένα μήνα φέρατε άλλο νόμο και τι είπατε; Νομίζω ότι δεν το θυμάστε. Είπατε ότι γιατί αυτά τα ποσά τα οποία οι τράπεζες δεν υποχρεούνται λογιστικά να πληρώνουν φόρους, του λοιπού θα φορολογούνται, τους βάζετε φόρο. Τους διατάσσετε τώρα να τα επανεγγράφουν στα βιβλία τους. Πώς δίνετε ευχή τώρα στις τράπεζες, κύριε Υπουργέ, να τους πείτε να τα διαγράψουν, αφού με νόμο τους φορολογήσατε ήδη προ μηνός; Εκτός αν το έχετε ξεχάσει, ειλικρινά σας το

λέω.

Σας είχα πει και παλαιότερα ότι με το νόμο που κάναμε εμείς, υπακούοντας σε μία οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είχαμε πει ότι μετά το έτος παύουν πράγματα να εκτοκίζονται οι τόκοι, για να μην εξογκώνονται τα χρέη. Εσείς έρχεστε τώρα και φορολογείτε αυτά τα οποία λέτε να διαγραφούν.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το επαναληπτικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή.)

Καταλήγω, κύριε Πρόεδρε.

Η υπερχρέωση των τουριστικών επιχειρήσεων, όλων των επιχειρήσεων, από τους τόκους, δεν οφείλεται στα υψηλά επιτόκια και μόνο. Οφείλεται στη διακοπή των συμβάσεων καταχρηστικών από τις τράπεζες και εσείς, που σας παραπέμπετε ο Άρειος Πάγος να λύσετε το πρόβλημα, δεν έχετε τα κότσια και η Κυβέρνηση σας να παρέμβει νομοθετικά και να πει ότι αυτό πλέον αποτελεί κατάχρηση δικαιώματος, άρα, έχουμε δικαιώμα να αλλάξουμε το καθεστώς.

Εμείς, όπως ξέρετε, έχουμε φέρει πρόταση νόμου για τη ρύθμιση των χρεών, έχει συζητηθεί στην επιτροπή και θα έρθει στη Ολομέλεια, οπότε θα βρεθεί η ευκαιρία να τα ξαναπούμε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αναστάσιος Καραμάριος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Παπαδημόπουλος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, τουλάχιστον σε ένα σημείο μπορούμε να συνεννοηθούμε και να συμφωνήσουμε όλοι. Από ότι κατάλαβα, δεχόμαστε ότι η υπερχρέωση πολλών μικρομεσαίων επιχειρήσεων οφείλεται σε τρία σπουδαία περιστατικά.

Το ένα είναι το μεγάλο άνοιγμα της ψαλίδας μεταξύ επιτοκίων χορήγησης και καταθέσεων. Το καταλαβαίνουμε, εντάξει. Όταν οι τράπεζες δέχονται χρήματα από εμάς σήμερα με 7% ή 8% επιτόκιο και εξακολουθούν να δανείζουν με 20%, τότε καταλαβαίνουμε πού βρισκόμαστε. Δεν μπορούμε να μιλάμε σήμερα για κράτος δικαίου, δεν μπορούμε να μιλάμε για κοινωνία αιλληλεγγύης, δεν μπορούμε να μιλάμε για αγορά, όπου διέπονται τα πάντα από τις αρχές της καλής πίστεως και των συναλλακτικών ηθών. Τίποτε από αυτά δεν ισχύει.

Το δεύτερο είναι η πυκνότητα των ανατοκισμών. Βεβαίως ήταν πάρα πολύ γρήγορα τα χρονικά διαστήματα τα οποία επέτρεπαν στις τράπεζες να εξάγουν τους τόκους υπερημερίας, να τους χρεώνουν στην καρτέλα, να κεφαλοποιούνται και να γεννούν νέους από εδώ και πέρα τόκους.

Τέλος, είναι ακόμα και ο λόγος ότι οι τράπεζες κρατούσαν και κρατούν ακόμη για μεγάλα χρονικά διαστήματα τους λογαριασμούς, τις καρτέλες ανοικτές και αφήνουν να διογκώθει το χρέος.

Δεν θα ήταν απίστευτο να πει κανείς εκατοντάδες παραδειγμάτων, εγώ θα αρκεστώ σε δυο, τρία, για να καταλάβουμε την τραγική κατάσταση των δανειοληπτών.

Δανειολήπτης το 1984 έλαβε τρία οκτάκοσια και το 1991 πλήρωσε τριάντα οκτώ εκατομμύρια (38.000.000) δραχμές και χρωστά άλλα εβδομήντα εκατομμύρια (70.000.000) δραχμές.

Δανειολήπτης το Μάρτιο του 1988 έλαβε είκοσι οκτώ εκατομμύρια, πεντακόσιες χιλιάδες (28.500.000) δραχμές, έδωσε 60.000.000 δρχ. και τώρα χρωστάει διακόσια είκοσι έξι εκατομμύρια (226.000.000) δραχμές. Δηλαδή η τράπεζα εισέπραξε δυο φορές παραπάνω από αυτά που χορήγησε και θέλει να δίνει πέντε φορές ακόμη πάνω ο ταλαίπωρος δανειολήπτης.

Δεν πρέπει να λάβουμε όλα αυτά υπόψη; Άρα, λοιπόν, δεν μπορούμε να επικαλούμεθα διαρκώς αυτά που μας είπαν οι διοικητές των τραπεζών στην επιτροπή, ότι τάχα το δικονομικό σύστημα της χώρας μας είναι τέτοιο, που καθυστερεί πολύ στην είσπραξη κλπ. Αυτό το ξέρουμε. Θεωρητικά ισχύει, αλλά μήπως δεν έχουν διαδικασίες με την έκδοση διαταγών πληρωμής, όταν κλείνουν λογαριασμούς, δεν έχουν γραμμάτια, δεν έχουν συναλλαγματικές, δεν έχουν συμβάσεις, τις οποίες μπορούν να δώσουν αμέσως στη νομική τους υπηρεσία και την επομένη να βγάλουν απόφαση; Γιατί λοιπόν αφήνουν δέκα

χρόνια σε εκκρεμότητα αυτές τις υποθέσεις; Προφανώς για να διογκωθεί το χρέος. Εκεί πάει η σκέψη του κάθε λογικού ανθρώπου.

Φθάσαμε σήμερα στο δυσάρεστο σημείο να έχουμε δανειολήπτες, οι οποίοι μια ζωή ολόκληρη προσπάθησαν να προσφέρουν στην εθνική οικονομία, να φτιάξουν κάτι κι αυτοί, να δημιουργήσουν για τους απογόνους τους και έρχονται οι τράπεζες σήμερα και τους παίρνουν τα πάντα.

Ποια αποστολή έχουν οι τράπεζες τέλος πάντων, να νοικιάζουν χρήματα ή να κατάσχουν κτιριακές και μηχανολογικές εγκαταστάσεις και έτσι να γεμίζουν τα βιβλία τους με καταχωρίσεις κατασχέθενταν κτιρίων και μηχανολογικών εγκαταστάσεων. Είναι εκατοντάδες εργοστάσια. Κουφάρια έχουν μείνει στους δρόμους, στους εθνικούς άξονες. Τα πήραν οι Τράπεζες. Να τα κάνουν τι; Να δίνει ο καημένος ο δανειολήπτης τρεις φορές παραπάνω από αυτά που πήρε και να χρωστά ακόμα δεκαπλάσια. Ε, λοιπόν, αυτό δεν είναι σύστημα, δεν είναι κοινωνία αλληλεγγύης, επαναλαμβάνω, δεν είναι κράτος δικαίου.

Για όσα υπανιχθήτε προηγουμένως, κύριε Υπουργέ, ότι μπορείτε με εγκύρῳ αυστηρού τόνου να συστήσετε στις τράπεζες να προβούν σε ρυθμίσεις, σας λέω τουλάχιστον από νομικής πλευράς ότι δεν έχετε καθόλου δίκαιο. Το ίδιο το κράτος, με την ευχέρεια και με το δικαίωμα που έδωσε στις τράπεζες να φορτώνουν τις καρτέλες, το ίδιο το κράτος εν τη ασκήσει της εξουσίας, που έχει μέσα σε ορισμένο γεωγραφικό χώρο, δηλαδή μέσα στην επικράτεια, έχει δικαίωμα, κύριε Υπουργέ, να ψηφίσει νόμο και να ορίσει τα αντίθετα, που είναι και δικαιότερα.

Και οι άλλοι ισχυρισμοί δεν ηχούν καλά στα αυτά, ότι δήθεν οι ίδιοι προσεχώρησαν; Σε συμβάσεις αναγκαστικές; Σε συμβάσεις υποτέλειας; Είναι άκυρες τέτοιες συμβάσεις όταν κανείς εκμεταλλεύεται την κωφότητα, την απειρία και την ανάγκη, του άλλου κατά τον Αστικό Κώδικα; Λοιπόν, δανείζεται έτσι κανείς σωστά; Σύμφωνα με τα άρθρα 178, 179, 200 και 361 κλπ. εν συνδυασμώ και με το 281 κυρίως του Αστικού Κώδικα, μπορούμε να ψηφίσουμε νόμο και να υποχρεώσουμε τις τράπεζες, οι οποίες δραστηριοποιούνται εντός των ορίων της επικρατείας του ελληνικού κράτους, να προβούν σε μία συγκεκριμένη ευνοϊκή ρύθμιση.

Εγώ δεν είμαι υπέρ της απόψης της κατάρρευσης του τραπεζικού συστήματος. Αλιμόνο μας. Εδώ είμαστε, να φυλάμε και το ένα και το άλλο. Πάντως, πρέπει κι αυτό να μας απασχολεί. Πρέπει οπωδήποτε να παράσχουμε ομπρέλα προστασίας της βιωσιμότητας, του τραπεζικού συστήματος, χωρίς όμως να παραβλέψουμε και την άλλη πλευρά, που θέλει τις τράπεζες να απομονών και την τελευταία σταγόνα του αίματος του δανειολήπτη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Πιπεργιάς έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι αναγκαία η διάταξη που θα ρυθμίσει τις σχέσεις των τραπεζών και των δανειοληπτών.

Πιστεύω ότι έρχεται με μία καθυστέρηση και ότι ουσιαστικά μας έχει προλάβει ο Άρειος Πάγος. Κανονικά θα έπρεπε να έχει έλθει νωρίτερα, διότι το πρόβλημα ήταν ορατό και οι αντιδράσεις από τους δανειολήπτες ήταν έντονες. Δεν θα έπρεπε να περιμένουμε πρώτα την απόφαση του Αρείου Πάγου, θα έπρεπε να έχουμε ασχοληθεί με το θέμα νωρίτερα.

Θα ήθελα να επισημάνω ότι είναι θετικές οι προηγούμενες τοποθετήσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας για τις παραμέτρους που συνέθεσαν το πρόβλημα, δηλαδή οι απόψεις του για τα μεγάλα επιτόκια, για τους υπέρμετρους τόκους υπερημερίας, για τον ανατοκισμό που γινόταν σε σύντομα χρονικά διαστήματα. Είμαι σύμφωνος με την περιγραφή του προβλήματος, το οποίο είναι έντονο στους αγρότες, στους επιχειρηματίες του πρωτογενή τομέα και στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Η ρύθμιση, όπως προτείνεται από το άρθρο 12, αφήνει

ανοιχτό το πρόβλημα του παρελθόντος. Βέβαια εδώ πρέπει να τονίσω ότι καλό θα ήταν να προχωρήσουμε και στη ρύθμιση των συναλλαγών του παρελθόντος, γιατί υπάρχει ο κίνδυνος να μεταβληθούν όλες αυτές οι υποθέσεις σε διεκδικήσεις ενώπιον των δικαστηρίων και να έχουμε ένα απέραντο δικαστήριο, που θα ασχολείται με αυτά τα ζητήματα.

Ο Υπουργός είπε με σαφήνεια τις προθέσεις του κατά τη διάρκεια της ομιλίας του. Η δέσμευσή του, πρέπει να γίνει και γραπτή εντολή προς τις τράπεζες.

Δράττομαι όμως της ευκαιρίας να υπενθυμίσω ότι χρειάζεται μία συνολικότερη αναπτυξιακή λειτουργία των τραπεζών και να μη μένουν αγκυλωμένες στη λογική της εμπράγματης ασφάλειας, που οδηγεί σε δυσκολία χρηματοδότησεων έξυπνων επιχειρηματικών προτάσεων. Η λογική της εμπράγματης ασφάλειας στερεί τη δυνατότητα πρόσβασης στο κεφάλαιο, σε όσους έχουν και θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν έξυπνες, γόνιμες και φιλόδοξες πολλές φορές προτάσεις.

Όπως επίσης θα έπρεπε και οι τράπεζες, αντί για τους τόκους ποινής, να συνεισφέρουν με βοήθεια στο ξεπέρασμα τυχόν δυσκολιών που έχουν προκύψει κατά τη διάρκεια της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Αυτό σημαίνει οι τράπεζες να φύγουν από τη λογική, -την αντιμετωπίσαμε και τη δεκαετία του '80- που θέλει τις τράπεζες να αναγράφουν στα βιβλία τους τις επισφαλείς απαιτήσεις. Υπερχρέωσαν πολλές φορές αδικαιολόγητα την αδύναμη βιομηχανία και με αυτόν τον τρόπο πολλές επιχειρήσεις έγιναν προβληματικές και έκλεισαν, ενώ οι τράπεζες που είχαν το πρόβλημα από τις ανεξέλεγκτες χρηματοδότησεις, εξυγίανθηκαν και παρουσιάζουν υπερκέρδη.

Υπάρχει και ένα πρόβλημα, που θα ήθελα να το σχολιάσω, από τις καθυστερήσεις που παρουσιάζονται πολλές φορές στην δωρεάν επιχορήγηση που προβλέπουν οι αναπτυξιακοί νόμοι. Πολλές φορές αυτές οι καθυστερήσεις οδηγούν σε χρέωση και υπερχρέωση των επιχειρήσεων πριν καν λειτουργήσουν. Είναι ένα άλλο ζήτημα που πιστεύω ότι πρέπει να αντιμετωπιστεί από το νόμο που ψηφίζεται.

Τέλος, πιστεύω ότι θα πρέπει να υπάρχει μία νότα για να σταματήσουν οι πλειστηριασμοί, μέχρις ότου λάβουν σάρκα και οστά αυτά που είπατε, κύριε Υπουργέ. Γιατί αν δεν υπάρχει μία αναστολή των πλειστηριασμών, τότε πράγματι η κατάσταση θα επιδεινωθεί.

Και κάτι ακόμα: Πιστεύω ότι η διακριτική ευχέρεια που έχουν οι τράπεζες να ρυθμίζουν τα χρέη κατά περίπτωση, οδηγεί πολλές φορές -εγώ έχω παραδείγματα από την Αγροτική Τράπεζα- στη ρύθμιση χρεών μεγάλων πελατών, δηλαδή μεγάλων χρεών ενώ εφαρμόζουν αυστηρά κριτήρια προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που είναι -όπως λέμε- η ραχοκακιά της οικονομίας. Αυτή η τακτική οδηγεί στο θάνατο πολλές μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Υπάρχει η ανάγκη ανάπτυξης. Ναι, το έχουμε αναγνωρίσει όλοι. Για να έχουμε, λοιπόν, σύγκλιση των επιπέδων και όχι μόνο σύγκλιση των ονομαστικών μεγεθών, που πολλές φορές οδηγεί σε αναγκαίες προσαρμογές, χρειάζεται να τολμήσουμε τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Κόρακας έχει το λόγο.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, συζητάμε σήμερα ένα, πραγματικά θα μπορούσε να πει κανείς, πολουσιζητημένο ζήτημα, που έχει προκαλέσει αναρίθμητες τραγωδίες. Είναι το γνωστό πρόβλημα με τα πανωτόκια.

Πριν πάω όμως εκεί, θα ήθελα να πω μία κουβέντα σχετικά με τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις στο ακριτικό Αιγαίο. Έχουν κάνει επανειλημμένα προτάσεις οι ενώσεις των ξενοδόχων της περιοχής αυτής. Πρέπει να πούμε ότι πρόκειται για επιχειρήσεις σε μία περιοχή ιδιαίτερα προβληματική. Δεν μιλάμε για μεγαλοενοδόχους, μιλάμε για ανθρώπους που σε μεγάλο βαθμό ήταν Έλληνες απόδημοι, που έφεραν τις οικονομίες, που κατέφεραν να πετύχουν έπειτα από πολλών δεκαετιών σκληρή δουλειά και που ορισμένοι από αυτούς έχουν ήδη δει τις περιουσίες τους να εξανεμίζονται και άλλοι βρίσκονται στο κατώφλι, της χρεοκοπίας.

Έχω προσωπική πείρα στη Λέσβο για ορισμένες τέτοιες

επιχειρήσεις που έχουν κατασχεθεί από τις τράπεζες και το αποτέλεσμα ήταν και η ξενοδοχειακή επιχείρηση να κλείσει, αλλά και η τράπεζα να μην πάρει τα λεφτά της και ο βιοπαλαιστής αυτός, ο μικροξενοδόχος, να καταστραφεί. Και αυτό παρά το ότι γίνονται από τους ενδιαφερόμενους πολύ συγκεκριμένες λογικές προτάσεις, που θα μπορούσαν να επιτρέψουν και στην επιχείρηση να δουλέψει, αλλά και στην τράπεζα να πάρει τα λεφτά της.

Θα πρέπει να θυμίσουμε ότι τα περισσότερα προβλήματα δημιουργήθηκαν από το απαράδεκτο φαινόμενο, η τράπεζα να ανεβάζει τα επιτόκια κατά το δοκούν. Έχουμε συμβάσεις με αρχικό επιτόκιο 18,5% που τελικά η τράπεζα τις ανέβασε στο 29%, στο 34%, στο 36%, με βάση κάποια ψιλά γράμματα που είχε βάλει κάποτε, που πρόβλεπαν ότι μπορεί η τράπεζα να προσαρμόζει το επιτόκιο με βάση το ανώτερο επιτόκιο που καθορίζει η Κεντρική Τράπεζα. Από το 1989, όμως, έπαψε η Κεντρική Τράπεζα να καθορίζει τέτοιο επιτόκιο, αλλά οι τράπεζες συνέχιζαν να το καθορίζουν, όπως ήθελαν. Νομίζω λοιπόν ότι επιβάλλεται, επιτέλους, να δοθεί κάποια λύση.

Μπαίνω τώρα σ' αυτό το ζήτημα, το οποίο συζητάμε. Περί τίνος πρόκειται;

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα, αν έχετε την καλοσύνη, δέκα λεπτά. Δεν έχω μιλήσει καθόλου στην ενότητα αυτή.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ: Είναι και άλλοι ομιλητές εδώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Δεν θα γίνει εξαίρεση. Θα ισχύσει, ότι, ίσχυσε για όλους τους συναδέλφους. Πέντε λεπτά δικαιουόμεθε. Θα έχετε μια πολύ μικρή ανοχή.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι είκοσι πέντε ομιλητές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Παρακαλώ, κύριε Γιακουμάτο. Εγώ δεν έχω ανάγκη συνηγόρου υπερασπίσεως.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Γιακουμάτο, ευχαριστώ πάρα πολύ για την ευαισθησία σας.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ: Καλοσύνη σας.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Λέω, λοιπόν, ότι το πρόβλημα, που συζητάμε σήμερα με τη διάταξη αυτή με τα πανωτόκια, είναι γνωστό. Έχει προκαλέσει καταστροφές επιχειρήσεων, έχει οδηγήσει ανθρώπους ακόμα και σε αυτοκτονία και κρατάει εκαποντάδες χιλιάδες ίσως άλλους σε απόγνωση.

Εμείς έχουμε προσωπική πείρα από τέτοια ζητήματα. Πολλές φορές ήρθαν παθόντες και μας εξήγησαν το δράμα τους. Ορισμένοι από αυτούς είναι αναγκασμένοι να πληρώσουν δέκα-δεκαπέντε και είκοσι φορές το δάνειο που αναγκάστηκαν να πάρουν.

Έχω μια περίπτωση μιας εργαζόμενης από τη Σάμο με σύζυγο ανάπτηρο. Δεν θέλω να αναφέρω το όνομα, για να μη θεωρηθεί ότι κάνω εκδούλευση. Έτυχε λοιπόν να παρέμβω και προς τον κύριο Υπουργό...

Γελάει ο κ. Παπαντωνίου. Θα τον παρακαλούσα να δει με περισσότερη σοβαρότητα το θέμα.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κύριε Κόρακα, άλλο πράγμα σχολιάζω εγώ και όχι την ομιλία σας.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Καλά, δεν ξέρω. Πού να φαντασθώ,

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Συμβαίνει και αυτό.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Λέω, λοιπόν, ότι με συναίνεση του κυρίου Υπουργού απευθύνθηκα στον κατάλληλο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, ο οποίος με τη σειρά του στην Κτηματική Τράπεζα και μου ανακοίνωσαν ότι επιτέλους θα γίνει μία "ευνοϊκότατη ρύθμιση". Η ρύθμιση ήταν ότι, ενώ ο άνθρωπος στα επτά από τα δεκαπέντε χρόνια, που θα κράταγε το δάνειο, είχε πληρώσει δεκαεπτά εκατομμύρια (17.000.000) δραχμές έναντι ενός συνόλου δεκαεννιάμισι εκατομμυρίων (19.500.000) που θα πληρώνε σύμφωνα με τη σύμβαση, του ζητήθηκε να πληρώσει άλλα τριάντα τέσσερα ή τριάντα πέντε εκατομμύρια (34.000.000–35.000.000) δραχμές με μια ρύθμιση για νέο δεκαπενταετές δάνειο.

Παρακαλούσθείστε. Η τράπεζα είχε πάρει στον μισό χρόνο

απ' αυτόν που θα διαρκούσε το δάνειο δεκαεπτά εκατομμύρια (17.000.000) από τα δεκαεννιάμισι (19.500.000) και επειδή δεν μπορούσε ο άνθρωπος να πληρώσει επί ενάμιση χρόνο κανονικά –και αυτό δεν έπαιζε κανένα ρόλο– του ζητούσε άλλα τριάντα πέντε εκατομμύρια (35.000.000).

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**.)

Όταν πήγε, λοιπόν, να κάνει αυτήν τη ρύθμιση και τον υποχρέωσε να υπογράψει, θέλησε να συμπληρώσει "διατηρώ όλα τα νόμιμα συνταγματικά μου δικαιώματα". Και του λέει η προϊσταμένη: "Δεν θα βάλεις τίποτα, γιατί αν πας να προσθέσεις κάτι, θα πληρώσεις ενενήντα εκατομμύρια".

Λέει, λοιπόν, το νομοσχέδιο εδώ ότι θάνατον ανά εξάμηνο ο ανατοκισμός "εκτός και αν έχει γίνει αναγνώριση χρέους ή άλλη συμφωνία μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και οφειλετών". Να, πώς γίνεται η αναγνώριση χρέους και η άλλη συμφωνία. Με το μαχαίρι στο λαιμό και με την απειλή. Πρόκειται περί αίσχους, πρόκειται για έγκλημα, πολύ περισσότερο όταν γίνεται από δημόσια υπηρεσία.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, υποστηρίζουμε την τροπολογία που προτείνουν οι δανειολήπτες. Υπάρχει το κείμενο εδώ στη διάθεση και των Υπουργών. Και επιπλέον, συμφωνούμε με τις παραγράφους 4 και 5 της τροπολογίας του κ. Κατσαρού, που ζητάει να υπάρξει ανατροπή των αναγκαστικών εκτελέσεων που έγιναν μέχρι σήμερα. Πρόκειται για μια ληστεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδης): Κύριε Κόρακα, τελειώνετε.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Τελειώνω, με μια φράση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδης): Ο κ. Ανωμερίτης έχει το λόγο.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Επίσης, θέλω να παρακαλέσω τον κύριο Υπουργό, να σταματήσει να κοροϊδεύει το Σώμα. Αυτά τα περι εγκυκλίων, που θα βγάλει, όπως μας είπε, δεν ισχύουν. Θέλουμε συγκεκριμένη διάταξη στο νόμο, για να πιστέψουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδης): Κύριε Κόρακα, παρακαλώ.

Να μη γράφεται τίποτα από αυτά που λέει ο κ. Κόρακας. Ορίστε, κύριε Ανωμερίτη, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μιλώντας στη Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής, αλλά και στην Ολομέλεια της, κατά τη διάρκεια της συζήτησης του Προϋπολογισμού το 1997 και το 1998, αφιέρωσα το μεγαλύτερο μέρος της παρέμβασής μου στο θέμα των υπερχρεωμένων επιχειρήσεων και του προβλήματος του εκτοκισμού των τόκων εξ ανατοκισμού.

Είχα επιλέξει αυτό το θέμα, γιατί γνώριζα από την αγορά, ότι πρώτον, έχουν δημιουργηθεί σημαντικές διαταραχές στα μεγέθη της συνολικής οικονομίας και στη λειτουργία των επιχειρήσεων, δεύτερον, αρνητικές επιπτώσεις στη φερεγγυότητα των τραπεζών και στη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος και τρίτον, είχαν δημιουργηθεί τεράστια κοινωνικά προβλήματα, τα οποία όλοι γνωρίζουμε.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ακόμη και σήμερα, στο σύνολο των δεκατεσεράμισι τρισεκατομμυρίων (14.500.000.000.000) δραχμών, που είναι τα δάνεια των τραπεζών στους δανειολήπτες, τα οκτώ τρισεκατομμύρια (8.000.000.000.000) δραχμές βρίσκονται ουσιαστικά σε καθυστέρηση, που σημαίνει ότι βρισκόμαστε μπροστά πιθανόν, αν δεν λύσουμε κάποια θέματα, σε νέες γενιές προβληματικών. Φυσικά είχα και έναν ιστορικό λόγο. Σαν Διοικητής της Κτηματικής Τράπεζας, ακριβώς πριν δέκα χρόνια, είχα εισηγηθεί και ομόφωνα το Διοικητικό Συμβούλιο της Κτηματικής Τράπεζας απεφάσισε, προκειμένου να σώσουμε το 52% των τουριστικών ξενοδοχειακών μονάδων, που είχαν δανειοδοτηθεί από την τράπεζα, είχαμε αποφασίσει ότι έπρεπε να ρυθμίσουμε τα χρέη των πελατών μας, εισπράττοντας το κεφάλαιο, τους τόκους υπερημερίας και φυσικά διαγράφοντας μερικά ή ολικά τους τόκους εξ ανατοκισμού, που είναι η επίσημη τοκογλυφία, ή που είναι –αν θέλετε– ο αέρας των οποίο πολλές φορές εξωλογιστικά κρατούμε. Φυσικά γι' αυτήν την απόφαση συρθήκαμε στα δικαστήρια, δημιουργήθηκαν σύνδρομα και αθωαθήκαμε μετά από πολύ-

μηνες δίκες σε εφετεία κακουργημάτων για τους τόκους εξ ανατοκισμού.

Φυσικά δέκα χρόνια μετά, ερχόμαστε εδώ η δικαστική εξουσία, η εκτελεστική εξουσία και εμείς εδώ το νομοθετικό Σώμα να ξαναδούμε αυτό το θέμα. Φυσικά πολλές φορές δεξιά, αριστερά, διαβάζω ή ακούω θέματα, τα οποία, ή οι πολιτικοί δεν έχουν τη γνώση ή διάφοροι τεχνοκράτες νομίζουν ότι μπορούν να λύσουν τα θέματα αυτά, χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες του κοινωνικού συνόλου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το άρθρο 12 του νομοσχεδίου έρχεται να καθορίσει ως ελάχιστη περίοδο ανατοκισμού το εξάμηνο για τους τόκους που βρίσκονται σε καθυστέρηση, στη βάση της απλής λογικής, ότι και οι τράπεζες ανατοκίζουν τα κεφάλαια των καταθετών τους το ίδιο ακριβώς χρονικό διάστημα. Φυσικά η κατεύθυνση αυτή είναι δικαιη, αφού είναι γνωστό και οι τράπεζες διαμεσολαβούν δανείζοντας τα χρήματα των καταθετών τους. Και αυτές πληρώνουν τόκους και τόκους πάνω στους τόκους.

Σίγουρα οι νομικοί γνωρίζουν από τα πρώτα μαθήματα ότι τόκος πάνω στον τόκο δεν νοείται. Και όμως νοείται στο παγκόσμιο τραπεζικό σύστημα. Είναι γνωστό ότι έτσι γίνεται σε όλες τις χώρες του κόσμου. Και τόκοι υπερημερίας υπάρχουν και φυσικά τόκοι πάνω στους τόκους υπάρχουν, αλλά μέσα σε ελεγχόμενα πλαίσια και μέσα σε κανόνες. Εγώ πήρα και τις δεκαπέντε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είδα ποιο είναι το θεσμικό καθεστώς.

Το άρθρο αυτό αντιμετωπίζει το κύριο θέμα λογικά, για το τι θα γίνει από εδώ και πέρα. Σίγουρα δεν αντιμετωπίζει το συσσωρευμένο νομικό και κοινωνικό πρόβλημα, το οποίο όμως προήλθε από τέσσερις λόγους, που δεν έχουν σχέση με τους ανατοκισμούς.

Πρώτη αιτία ο ν. 876/79, που μετέβαλε τα τραπεζικά επιτόκια απότομα και μέσα σε δύο χρόνια τα πήγε από το 10% στο 23%. Μετέπειτα έφθασε στο 42% και έφθασαν οι τόκοι υπερημερίας το 1990-1994 σε 44%.

Δεύτερον, ο γνωστός ν. 1083/80 και 289/80 απόφαση της νομισματικής επιτροπής που επέτρεψε στις τράπεζες να ανατοκίζουν χωρίς περιορισμούς τους καθυστερούμενους τόκους των οφειλετών.

Τρίτον, το μονοπαλιακό και γραφειοκρατικό σύστημα λειτουργίας του πιστωτικού συστήματος και το υψηλό κόστος λειτουργίας τους, εξ' ου και το μεγάλο ecart.

Τέταρτον, η πολύχρονη ύφεση και ο συνεχής κρατικός παρεμβατισμός σε επί μέρους θέματα σε τομείς της οικονομικής διαδικασίας. Δεν είναι δηλαδή ο ανατοκισμός ο κύριος υπόλογος του συσσωρευμένου προβλήματος, αλλά και η ίδια η λειτουργία της συνολικής οικονομίας και οι κρατικές παρεμβάσεις.

Ακριβώς γι' αυτόν το λόγο πιστεύω ότι σήμερα, που βρισκόμαστε σε αυτήν τη στιγμή μιας οικονομικής συγκυρίας, που πάνε όλα επιτόκια, οικονομία, δείκτες προς το καλύτερο, θα πρέπει η πολιτεία να πάρει κάποιες αποφάσεις.

Επεκαθαρίζω: Συνολική ρύθμιση νομοθετικά, ή ένας γενικός διακανονισμός με τις πλάτες μας, δεν μπορεί να γίνει. Να πάρουν τις αποφάσεις τους οι τράπεζες και οι τραπεζίτες, γιατί αυτός είναι ο ρόλος τους, γιατό τους βάλλαμε εκεί, για να αποφασίζουν. Και είναι καλυμμένοι, όχι μόνο με τη δήλωση που έκανε προηγουμένως ο Υπουργός, αλλά είναι καλυμμένοι από κάθε πλευρά. Και θα πρέπει να θυμίσω σε όλους ότι το αδίκημα απιστίας από κακούργημα έγινε πλημμέλημα, ο ενδεχόμενος δόλος καταργήθηκε και, εν πάσῃ περιπτώσει, έχουν τέτοια εχέγγυα, που μπορούν να προχωρήσουν και να πάρουν αποφάσεις.

Γι' αυτό τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω πως πιστεύω ότι σε αυτήν την κατεύθυνση, που έδωσε ο Υπουργός, να μείνουμε στην πρώτη φάση. Να πάνε οι τράπεζες και να διαπραγματευθούν μία συνολική ρύθμιση με τους πελάτες τους εντός εξαμήνου, στη λογική που έχουν αποδεχθεί και οι δανειολήπτες και οι εκπρόσωποι τους, ότι αυτό που και εκείνοι νομίζουν ότι οφείλουν είναι το κεφάλαιο, οι τόκοι και οι τόκους πιερημερίας. Οι τόκοι εξ ανατοκισμού μπορούν από μηδενική

βάση να επαναδιαπραγματευθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Καραμηνάς έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΗΝΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ακούστηκαν μέχρι τώρα συνάδελφοι, νομικοί και οικονομολόγοι. Εγώ θα βάλω ορθολογιστικά το θέμα.

Κύριοι συνάδελφοι, τη στιγμή αυτή που συζητούμε το συγκεκριμένο άρθρο χιλιάδες απεγνωσμένες οικογένειες έχουν στραμμένα τα μάτια τους και τα αυτιά τους σε αυτήν την Αίθουσα. Δεκάδες χιλιάδες συμπατριώτες μας περιμένουν από όλους εμάς, αλλά κυρίως από σας, κύριε Υπουργέ, τι θα αποφασίσουμε. Αν θα ρυθμίσει η Κυβέρνηση τα χρέα των τουριστικών επιχειρήσεων, και όχι μόνο, ή θα συμπαραταχθεί με τις τοκογλυφικές θέσεις των τραπεζών και το βέβαιο ξεπούλημα αυτών των επιχειρήσεων, τουλάχιστον όσον αφορά την ευαίσθητη περιοχή των νησιών του Αιγαίου, όχι σε Έλληνες επιχειρηματίες αλλά σε ξένους, πιθανόν σε γείτονες. Τώρα μάλιστα και με την υποτίμηση της δραχμής όλοι καταλαβαίνουμε πόσο ευκολότερα γίνεται αυτό το έργο.

Κύριε Πρόεδρε, είναι σε όλους γνωστό ότι ο τουρισμός στην ευαίσθητη περιοχή των νησιών του αρχιπελάγους είναι καθοριστικός, τόσο όσον αφορά την ανάπτυξη τους όσο και τη διατήρηση των τοπικών πληθυσμών. Διότι δίχως ανάπτυξη και έμψυχο υλικό, η θωράκιση των ανατολικών μας συνόρων θα υποστεί βαρύτατο πλήγμα.

Κύριοι συνάδελφοι, για αποφυγή παρεξηγήσεων θα ήθελα να διευκρινίσω ότι αυτή η ρύθμιση δεν αφορά μεγαλοενοδόχους, αλλά μικρομεσαίες, οικογενειακές επιχειρήσεις και κατά κύριο λόγο ανθρώπους που επαναπατρίστηκαν, αφού έχουσαν ποτάμι ιδρώτα, δακρύων και αίματος στην αλλοδαπή, άνθρωποι που είχαν την αφέλεια να πιστέψουν ότι στην πατρίδα τους οι επιχειρηματικοί κανόνες και το τραπεζικό σύστημα λειτουργούν όπως στις χώρες από τις οποίες ήλθαν.

Δυστυχώς όμως έπεισαν στις τράπεζες-τοκογλύφους, που ειλικρινά τους κατέστρεψαν, πολλούς δε εξ αυτών τους οδήγησαν στην αυτοκτονία. Παραδείγματα δανειοληπτών ακούσαμε πολλά. Θα περιοριστώ και εγώ σε δύο. Κάποιος –δεν θα αναφέρω όνομα, υπάρχει όμως στη διάθεση όλων– πήρε το 1988 ένα δάνειο από την Τράπεζα Κρήτης δέκα εκατομμύρια. Έδωσε εκατόντα εκατομμύρια και χρωστάει άλλα τετρακόσια εκατομμύρια. Κάποιος άλλος το 1992 πήρε από την Εμπορική Τράπεζα εκατόντα πενήντα χιλιάδες. Έδωσε δέκα εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες και έχει υπόλοιπο δεκαεκτών εκατομμύρια.

Ας δούμε, όμως, πώς ξεκίνησαν τα προβλήματα. Τα προβλήματα ξεκίνησαν από τη μη εμπρόθεσμη καταβολή των επιδοτήσεων σε επιχειρηματίες, που πληρούσαν τις προϋποθέσεις του νόμου λόγω οικονομικής αδυναμίας του κράτους, με αποτέλεσμα των αποπρογραμματισμών των επενδυτών στην ολοκλήρωση των επενδύσεων τους. Στη συνέχεια, όσοι μπόρεσαν και ολοκλήρωσαν τις επενδύσεις τους, έπεισαν στην ασυδοσία των τραπεζών, οι οποίες συνειδήτα θυσίασαν στο βωμό του κέρδους τους ακρίτες ξενοδόχους, προχωρώντας σε παράνομες αυξήσεις των επιτοκίων, στον ανατοκισμό τόκων, ακόμα και κατά την περίοδο χάριτος, στον ανατοκισμό τόκων ανά τριμήνο ή ανά εξάμηνο, στη χρέωση εξωλογιστικών τόκων σε στάσιμα δάνεια κλπ. και ακόμη στη χορήγηση δανείων κινήσεων για πάγιες εγκαταστάσεις αντί μακροπρόθεσμων επενδυτικών δανείων, στο κλείσιμο αλληλοχέρων λογαριασμών εξαιτίας της καθυστέρησης και μιας δόσης δανείου και το σπουδαίοτερο στη μονομερή κήρυξη του δανείου ως ληξιπρόθεσμου και την υπαγωγή του από το συμβατικό τόκο σε τόκο υπερημερίας. Με τον τρόπο αυτόν το άλητο κεφάλαιο των δανείων με βάση τον εκάστοτε τόκο υπερημερίας ανήλθε σε τρομερά ύψη, που με βάση το όποιο δυνατό κέρδος να είναι αδύνατον να εξοφληθεί.

Όσον αφορά τις προτάσεις. Κατ'αρχάς έχουμε ειδική πρόταση νόμου, όσον αφορά τη ρυθμίση των χρεών των ξενοδοχειακών μονάδων και όχι μόνο επαναλαμβάνω. Μια άλλη πρόταση είναι η εξής. Θα μπορούσε κάλλιστα να επανέλθει και να ισχύσει η απόφαση 203 της Νομισματικής Επιτροπής

του 1979. Και κάτι άλλο, κύριε Υπουργέ. Βάλτε επιτέλους τις τράπεζες στη θέση τους. Αφαρέστε τους την έπαρση, την αλαζονεία, τον παραλογισμό με τον οποίο αντιμετωπίζουν τον δανειοδοτούμενο. Επιτέλους, αναγκάστε τους να καταλάβουν ότι δεν διαχειρίζονται τα χρήματα του πατέρα τους. Μην αφήσετε στη διακριτική ευχέρεια των τραπεζών τις ρυθμίσεις που εκ των πραγμάτων θα δρομολογηθούν, διότι θα τους δώσετε ένα ακόμη μέσο εκβιασμού. Οι άνθρωποι αυτοί δεν έχουν διαβρωθεί απλώς από τη διαφθορά που επικρατεί στον τραπεζικό χώρο. Έχουν υποστεί μια επαγγελματική διαστροφή, ότι όποιος έχει πάρει δάνειο από τράπεζα a priori είναι κακοπληρωτής, απατεώνας κλπ. Επιβάλλετε μία νέα φισολοφία στην χρηματοδότηση της οικονομίας. Δεν μπορείτε να κατακτήσετε τις αγορές που ορματίζεσθε, να επεκταθείτε με ανδράποδα, διότι έτσι έχει κατανήσει τον επιχειρηματικό κόσμο η ασυδοσία των τραπεζών.

Απ' ότι καταλαβαίνετε, εμείς σαν Νέα Δημοκρατία θα καταψήφισουμε αυτό το άρθρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Ανδρεουλάκος έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, υπό την αφόρητη κοινωνική πίεση του προβλήματος, που συζητάμε σήμερα, η ολομέλεια του Αρείου Πάγου τόλμησε και ανέτρεψε την πάγια νομολογία του ανωτάτου ακυρωτικού της χώρας. Πολύ φοβάμαι ότι καίτοι μας έδειξε με την τόλμη της αυτή το δρόμο, κύριε Υπουργέ, η νομοθετική πρωτοβουλία σας δεν είναι αντάξια του προβλήματος που αντιμετωπίζουμε. Είναι εντελώς δειλή. Όσον αφορά το μέλλον, η ρύθμιση που προτείνετε είναι αναμικη. Όσον αφορά το παρελθόν, η ρύθμιση σας είναι πρακτικά ασήμαντη.

Το πρόβλημα δεν δημιουργήθηκε, κύριε Υπουργέ, μόνο διότι δεν υπήρχαν αυστηροί χρονικοί περιορισμοί –αλλά υπήρχε η δυνατότητα ανατοκισμού κάθε δίμηνο– ούτε τόσο λόγω των υψηλών επιτοκίων.

Το πρόβλημα κυρίως δημιουργήθηκε από την τοκογλυφική λογική των ιθυνόντων των τραπεζών, διότι συνέφερε να μη λαμβάνουν διωκτικά μέτρα, αφού με το ισχύον νομικό καθεστώς του ανατοκισμού τα χρέα των δανειοληπτών πολλαπλασιάζονται δίκινη κονίκλων. Γιατί να σπεύσουν, λοιπόν, οι τράπεζες να λάβουν αναγκαστικά μέτρα, για να εισπράξουν τα οφειλόμενα; Τους συνέφερε να περνάει ο χρόνος, ώστε να πολλαπλασιάζονται τα χρέα. Κατά συνέπεια, λοιπόν, οι τράπεζες οι οποίες αντιδρούν σε οποιαδήποτε νομοθετική ρύθμιση, που θα είναι επ' αγαθό και της κοινωνίας αλλά και της οικονομικής λειτουργίας και της αναπτυξιακής πολιτικής, ε, εσαύτας άς αιτιώνται, εάν θα ελθουμε σήμερα ή κάποια άλλη στιγμή να θεσπίσουμε νομοθετικές ρυθμίσεις που να λύνουν το πρόβλημα, κύριε Υφυπουργέ. Τους εαυτούς των πρέπει να μέμφονται. Εάν κάνετε ελέγχους, θα δείτε ότι πράγματι κωλυσιεργούν απαράδεκτα οι τράπεζες, διότι ακριβώς αυτό το σύστημα οδηγεί σε μία αισχρά τοκογλυφία; Εδώ είναι η βάση ουσιαστικά του προβλήματος. Είναι δυνατόν ένα χρέος λόγω παρόδου χρόνου να γίνεται πενήντα φορές περισσότερο; Μπορούμε να μιλάμε για αναπτυξιακούς νόμους; Εδώ μόνο για νεκρολογία της αναπτυξιακής πολιτικής, της πολιτείας διαχρονικά, μπορούμε να μιλάμε, συζητώντας αυτήν τη ρύθμιση του άρθρου 12.

Αναγγείλατε ότι θα εκδόσετε εγκύκλιο. Είναι σοβαρά πράγματα αυτά, να ακούγονται μέσα στο Κοινοβούλιο; Δεν ευτελίζουν τη λειτουργία μας; Γιατί κάνετε αυτές τις ανακοινώσεις; Για να καταγράφονται στα Πρακτικά; Και ποια πρακτική σημασία θα έχουν; Εμείς εδώ πρέπει να κάνουμε νομοθετικές ρυθμίσεις, να βάλουμε κριτήρια, βάσει των οποίων θα γίνουν οι οποιεςδήποτε ρυθμίσεις. Άλλως κομματικά ισχυρών θα ρυθμιστούν χαριστικά τα χρέα και άλλων οι οποίοι είναι πολιτικά αδιάφοροι για τις διοικήσεις των κρατικών τραπεζών, κύριε Υφυπουργέ, δεν θα ρυθμιστούν. Ουσιαστικά θα μεταβάλλετε αυτούς τους απελπισμένους σε κομματικούς σας όμηρους μ' αυτήν την εγκύκλιο που θα εκδώσει ο Υπουργός. Γι' αυτό

εμείς είμεθα ριζικά αντίθετοι με τέτοιες ρυθμίσεις, οι οποίες αποπνέουν κομματικό πνεύμα και κομματικό διαχωρισμό. Και είναι και ουσιαστικά απραγματοποίητες, αφού είναι δεδομένη η θέση της ενώσεως των τραπεζών. Το πρόβλημα το έχουν αυτοί που έχουν περιουσιακά στοιχεία, που μπορούν να πιάσουν οι τράπεζες. Έτσι δεν είναι; Δεν το έχουν οι αετονύχηδες, οι οποίοι πήραν δάνειο, ενώ δεν εδικαιούντο, γιατί δεν είχαν τα σωστά κριτήρια να πάρουν δάνειο. Και ουσιαστικά όταν έρχεσθε και λέτε ως Κυβέρνηση ότι εδώ είναι επίπλαστα τα κέρδη, διότι έχουμε επισφάλεια ηυξημένη, που είναι η επισφάλεια, κύριε Υπουργός; Η επισφάλεια είναι στις κρατικές τράπεζες, δεν είναι στις ιδιωτικές τράπεζες. Όμως η εγκύλιο σας, που θα αφορά τις κρατικές τράπεζες, δεν θα αφορά τον κ. Κωστόπουλο της Τράπεζας Πίστεως, όπου εκεί χρωστάει κόσμος και κοσμάκης, κύριοι συνάδελφοι.

Είναι σωστό, λοιπόν, σε μία ιδιωτική τράπεζα να χρωστάει κόσμος και κοσμάκης; Γιατί δεν λαμβάνουν τα μέτρα τους γρήγορα αυτές οι τράπεζες; Γιατί θέλουν να κάνουν αισχρά τοκογλυφία! Και ερχόμαστε εμείς εδώ και σκεπτόμαστε μη στάξει η ουρά του ποντικού στο λάδι; Να πάρουμε γενναίες αποφάσεις.

Και να θυμίσω ιστορικά, ότι όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και παγκόσμια, έγιναν σεισάχθεις χρεών. Και όπου έγιναν σεισάχθεις χρεών, έγιναν μεγάλα ξεκινήματα, δημιουργικά ξεκινήματα.

Κατά συνέπεια λοιπόν οι ρυθμίσεις που εισηγείσθε είναι οι πλέον ανώδυνες για το τοκογλυφικό τραπεζικό κεφάλαιο. Θα συνεχίσει να υπάρχει αισχρά τοκογλυφία του τραπεζικού συστήματος, θα συνεχίσουν οι παραγωγικές τάξεις να είναι αιχμάλωτες αυτού του συστήματος, δεν θα υπάρξει ανάπτυξη, θα κλείνουν οι μικρομεσαίες αλλά και μεγάλες επιχειρήσεις, τα νοικοκυριά θα είναι κατάχρεα, θα υπάρχει η δαμάκλειος σπάθη συνεχώς και τίποτε δεν θα γίνεται.

Κατά συνέπεια, λοιπόν, βάλτε όχι εξάμηνο αλλά έτος. Ό, τι λέει ο Αστικός Κώδικας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Παρακαλώ, τελειώσατε, κύριε Ανδρεουλάκο.

Ο κ. Γιακουμάτος έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Ό, τι λέει ο Αστικός Κώδικας και βάλετε και πλαφόν και για το μέλλον και για το παρελθόν, εάν θέλετε να υπηρετήσετε το κοινωνικό συμφέρον και όχι τα φαύλα τοκογλυφικά συμφέροντα, τα οποία υπηρετείτε με τις ρυθμίσεις τις οποίες φέρνετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Θα παρακαλούσα, κύριοι συνάδελφοι, επειδή είναι εγγεγραμμένοι άλλοι δεκανέντες να μιλήσουν, να τηρούμε το χρόνο μας.

Ο κ. Γιακουμάτος έχει το λόγο.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε να ξεκινήσω την τοποθέτησή μου από εκεί που τελείσωσε ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, ο αξιότιμος κ. Παπαντωνίου. Είπε ότι "με δική μου εντολή" -και να γράφεται στα Πρακτικά επί λέξει- "οι τράπεζες να ρυθμίσουν αυτά τα χρέη, που έχουν προκαλέσει μεγάλη ταλαιπωρία σε πάρα πολλούς καταθέτες".

Ερωτώ, κύριε Πρόεδρε: Οι περισσότερες τράπεζες, οι κρατικές, δεν είναι διορισμένες; Δεν λέω για τις ιδιωτικές τράπεζες.

Επιτέλους, κύριε Πρόεδρε, πού ακούστηκε από τη μια πλευρά η χώρα μας και η Κυβέρνηση να κάνει αγώνα για την Ευρώπη και από την άλλη μεριά με παρανέσεις, με ευχολόγια και με εντολές, έστω και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, να προσπαθεί να λύσει ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα που απασχολεί την ελληνική κοινωνία και χιλιάδες Έλληνες;

Εδώ, κύριε Υπουργέ, χρειάζεται θεσμικό πλαίσιο. Τέλος-τέλος, δώστε και εντολή -μια που έχετε μάθει, γιατί έχει γνωρίσει η ελληνική κοινωνία τους ταόρους της οικονομίας και τώρα θα δούμε και τους σουλτάνους- στα Πρακτικά, εντός τριμήνου να γίνει η ρύθμιση, μια που δώσατε αυτήν την εντολή την "ετσιθεληκή" σε κάποιες διοικήσεις που έχουν σε οικονομική ομηρία χιλιάδες Έλληνες. Δώστε την εντολή για τρίμηνο.

Κύριε Πρόεδρε, το δεύτερο που είπε ο κύριος Υπουργός Εθνικής Οικονομίας αφορούσε τα αυτονόητα. Εμείς αντιλαμβανόμαστε και στηρίζουμε τα αυτονόητα, όπου λέει για την ισχύ του πιστωτικού συστήματος αλλά και για το δίκαιο του δανειολήπτη.

Πρέπει να δείτε, κύριε Δρυ, ότι συνομολογούνταν δάνεια με υψηλά επιτόκια στο παρελθόν. Θα σας θυμίσω όμως άλλες εποχές, εποχές που μου θυμίζουν μαυραγορήτη, εποχές που για έναν τενεκέ λάδι έφυγαν τριόροφα και τετραόροφα στην Αθήνα και χιλιάδες λίρες. Αυτή ήταν η ομηρία των Ελλήνων εκείνης της εποχής και τώρα εκσυγχρονισμένα -δεν άλλαξε η ιστορία, κύριε Πρόεδρε- το λέμε δάνειο. Και το λέμε δάνειο μέσω ενός τοκογλυφικού συστήματος που θέλει, κύριε Υπουργέ, τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δραχμές, να γίνονται εκατό εκατομμύρια (100.000.000) δραχμές.

Ερωτώ: Είναι δυνατόν το βάρος του παρελθόντος, όπως το χαρακτήρισε ο Υπουργός, να το πληρώσει σήμερα ο φουκαράς, αυτός δηλαδή που δεν έχει πού την κεφαλήν κλίναι, με αποτέλεσμα να έχουμε τις κατασχέσεις; Δώστε εντολή, μια που έτσι λειτουργείτε κυβερνητικά, στα Πρακτικά της Βουλής, να πάρουν διοικήσεις και για ένα εξάμηνο να μην κάνουν καμία αναγκαστική εκτέλεση πλειστηριασμού από τα χρέη του παρελθόντος, από τις μεγάλες υπερημερίες.

Ξέρω, κύριε Υπουργέ, ότι στο Εμπορικό Δίκαιο -και εγώ είμαι γιατρός- ότι υπάρχει το επιχειρηματικό ρίσκο. Ένας χρυσούς κανόνας στο Εμπορικό Δίκαιο -εάν το βάλουμε στους φοιτητές- είναι ότι οι τράπεζες δεν έχουν κανένα ρίσκο. Και το λέω αυτό με επίγνωση.

Θα δείτε, κύριε Πρόεδρε, τα κέρδη της Εθνικής Τράπεζας. Εβδομήντα επτά δισεκατομμύρια (77.000.000.000) δραχμές το πρώτο εδάμηνο. Θα δείτε τα κέρδη των τραπεζών.

Παρά λίγο να συγκινηθώ -και να λυπηθώ αυτόν τον τραπεζίτη με τα μεγάλα μάγουλα που έδειχναν οι παλιές φωτογραφίες "ο πωλών τοις μετρητοίς"- με το λογίδιο του κυρίου Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που μας είπε κοντολογής ότι είναι μπατήρηδες.

Κύριε Υπουργέ, υπάρχει μία ασυδοσία και εγώ θα επανέλθω προσωπικά τις προσεχείς μέρες. Σπόνσορας σε όλα. Επί παντός επιστητού. Διαφήμιση σε όλα. Επί παντός επιστητού. Οι τράπεζες, κύριε Υπουργέ, δαπανούν δισεκατομμύρια για να ταιζουν και να κλείνουν στόματα κυβερνητικά κατόπιν εντολών, στόματα Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Και βλέπετε συνεχώς διαφήμιση και διαφήμιση δισεκατομμυρίων, κύριε Δρυ. Και δεν ιδρώνει το αυτί σας και δεν παίρνετε μέτρα. Αφήνετε μόνο να εξελιχθούν μέτρα εις βάρος εκείνων των φουκαράδων που δανειστηκαν πέντε εκατομμύρια (5.000.000) δραχμές, για να σώσουν τη ζωή της οικογένειάς τους. Είναι απαράδεκτο, κύριε Πρόεδρε!

Τρία είναι τα προβλήματα του τραπεζικού συστήματος:

Πρώτον: Η διαφορά τόκου - καταθέσεων - επιτοκίου και χορηγήσεων. Είναι δυνατόν, κύριε Δρυ, να φθάνουν οι πιστωτικές κάρτες στο 30% με 32% και ο καταθέτης να πάρνει 7%; Είναι δυνατόν, κύριε Δρυ, η "CITIBANK" και οι ιδιωτικές τράπεζες να πάρνουν πέντε χιλιάδες (5.000) δραχμές το μήνα για καταθέσεις κάτω των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών;

Εσείς τα δίνετε αυτά τα προνόμια, τα υπερπρονόμια. Είναι δυνατό, να έχουμε τέτοιο άνοιγμα στην ψαλίδα καταθέσεων και χορηγήσεων; Είναι δυνατό, ο φουκαράς με δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δραχμές στην τράπεζα, υποτιμημένα κατά 14%, να πληρώνει 27% επιτόκιο;

Είναι κοινωνικά άδικη, είναι ανάληγητη αυτή η πολιτική. Πρέπει να αναλάβετε τις ευθύνες σας, κύριε Δρυ. Πρέπει να θεσμοθετήσετε ένα πλαίσιο, που θα λέει ότι: Για εξί μήνες τουλάχιστον να μη γίνει κανένας πλειστηριασμός. Και μέσα σε εξί μήνες θα γίνει αυτή η διορθωτική παρέμβαση των διοικήσεων των τραπεζών στα χρέη και το βάρος του παρελθόντος που είναι χρέη και βάρος πολιτικών ευθυνών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ευχαριστούμε, κύριε Γιακουμάτο.

Ο κ. Δημήτριος Γεωργόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, με ελάχιστες λέξεις θεωρώ αναγκαίο να διατυπώσω την άποψή μου, σε ό,τι αφορά τη συγκεκριμένη διάταξη του άρθρου 12 του συζητούμενου νομοσχεδίου. Και ασφαλώς δεν είναι στις προθέσεις μου, ούτε και θα το επιχειρήσω, να χρησιμοποιήσω φράσεις και λέξεις που εντυπωσιάζουν, που προκαλούν ευμένεια ή δυσμένεια. Γιατί το κρίσιμο ζήτημα είναι ο ουσιαστικός εντοπισμός της πραγματικής διάστασης του όλου ζητήματος.

Και βέβαια υπάρχει ένα φαινόμενο, το οποίο δεν αμφισβητείται. Ο άλφα που δανείστηκε α' ποσό, καλείται να πληρώσει πολύ περισσότερα κατά τρόπο άκρως υπερβολικό. Και δεν πρόκειται να αναφερθώ σε νούμερα. Τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δραχμές δέχομαι ότι έγιναν εκατό εκατομμύρια (100.000.000) δραχμές.

Πέρα από την οποιαδήποτε λογική της οιασδήποτε τράπεζας, πέρα από τις προθέσεις του οιουδήποτε, ο οποίος συμμετέχει σαν εκπρόσωπος του τραπεζικού συστήματος, σε ποιο νομικό έρεισμα στηρίζεται –αυτό είναι το θέμα κατά την άποψή μου– που δίνει αυτή η δυνατότητα, για να παρατηρηθεί αυτό το αλγενό φαινόμενο; Γιατί νομίζω ότι στην προκειμένη περίπτωση ισχύει η θεωρία της αιτιολογίας, σύμφωνα με την οποία κανένα φαινόμενο δεν είναι τυχαίο. Έχει την αιτία του, τη χρονική διαδρομή του, την εμφάνισή του.

Και η αιτία είναι το νομοθετικό πλαίσιο του 1980. Συγκεκριμένα επισημαίνω ότι η παράγραφος 6 του άρθρου 8 του ν.1083/1980 δίνει τη δυνατότητα εκτοκισμού οφειλομένων τόκων χωρίς χρονικό περιορισμό. Εδώ είναι η βάση, αυτή είναι η αιτία κατά την άποψή μου, που έδωσε τη δυνατότητα να εμφανισθεί αυτό το αλγενό φαινόμενο σε όλη αυτήν τη διάσταση, την οποία σήμερα παρατηρούμε.

Και βέβαια, με απόφαση της Νομισματικής Επιτροπής, υπ' αριθμόν 289/30-10-1980, έχουμε πλέον εκτοκισμό από την πρώτη ημέρα καθυστέρησης.

Κατά συνέπεια η οποιαδήποτε άλλη προσέγγιση είναι έξω από την πραγματικότητα και δεν δίνει τη δυνατότητα της ουσιαστικής και ολοκληρωμένης άποψης, που στηρίζεται σε μια σωστή βάση.

Ακούσθηκαν διάφορες απόψεις, τοκογλυφικές λογικές, διαθέσεις, ό,τιδήποτε. Σε ό,τι με αφορά, δεν έχω κανένα πρόβλημα να δεχθώ ή να απορρίψω τις όποιες απόψεις διατυπώθηκαν.

Όμως το κρίσιμο ζήτημα, κατά την άποψή μου, είναι το νομικό έρεισμα, πάνω στο οποίο στηρίζεται η αιτία της δημιουργίας αυτού του φαινομένου. Και είναι, κατά την άποψή μου, αυτό το οποίο ετοίμασε.

Διατυπώθηκε η άποψη ότι πρέπει οι τόκοι να γίνουν τοκοφόροι μετά ένα έτος και συγκεκριμένα, ό,τι λέει ο νόμος. Όμως επισημαίνω εδώ –συμβαίνει να είμαι νομικός– ότι η διάταξη του άρθρου 110 του εισαγωγικού νόμου του Αστικού Κώδικα μιλάει για εξάμηνο, όχι για έτος. Κατά συνέπεια η άποψη, η οποία διατυπώνεται, έρχεται σε αντίθεση με τη συγκεκριμένη διάταξη.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Το άρθρο 281...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Το άρθρο 281, κύριε Ζαφειρόπουλε –γνωρίζετε ότι σας εκτιμώ – αναφέρεται στην καταχρηστική άσκηση δικαιώματος. Η καταχρηστική άσκηση δικαιώματος για να εφαρμοσθεί, απαιτεί ορισμένες προϋποθέσεις. Και το ζητούμενο, στην προκειμένη περίπτωση, αν μιλάμε για το άρθρο 281, είναι η ύπαρξη ή η ανυπαρξία των προϋποθέσεων που θέτει η διάταξη του άρθρου 281.

Γενικά και αόριστα δεν μπορούμε να επικαλούμαστε την οποιαδήποτε διάταξη. Εάν κατά την άποψή σας υπάρχουν αυτές οι προϋποθέσεις, είναι δικαιώμα σας να το πιστεύετε. Όμως στην προκειμένη περίπτωση, γιατί έγινε αναφορά από αρκετούς συναδέλφους στη διάταξη του 281, καμά συγκεκριμένη και θεμελιωμένη προσέγγιση περί της ύπαρξης αυτών των προϋποθέσεων δεν διατυπώθηκε.

Παρακαλώ, λοιπόν, να αφήσετε το 281 σε αυτό σημείο.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα ακόμα να τονίσω και να υπογραμμίσω ότι στην προκειμένη περίπτωση υπάρχει ζήτημα το οποίο

με τη συζητούμενη διάταξη του άρθρου 12 αντιμετωπίζεται προς τη σωστή κατεύθυνση.

Και βέβαια είμαι υποχρεωμένος να τονίσω ότι είμαι ένας από τους έξι Βουλευτές, που πολύ πριν από την έκδοση της απόφασης του Αρείου Πάγου και συγκεκριμένα με ημερομηνία 27.11.97 –η απόφαση του Αρείου Πάγου εξεδόθη το 1998 – ο κ. Τζανής, ο κ. Σαατσόγλου, ο κ. Κουράκης, ο κ. Τσερτκίδης, ο κ. Θωμόπουλος και ο υποφιανόμενος, είχαμε καταθέσει τροπολογία με την οποία ζητούσαμε κατά τη σύναψη δανειακών συμβάσεων μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και φυσικών ή νομικών προσώπων, να απαγορεύεται η συνομολόγηση συμφωνίας περί εκτοκισμού των τόκων του δανειζόμενου κεφαλαίου σε χρόνο ανύποπτο. Και έρχεται η συγκεκριμένη διάταξη και αντιμετωπίζει το συγκεκριμένο ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδης): Καλώς, κύριε Γεωργόπουλε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Αναμφίβολα αντιμετωπίζεται το ζήτημα κατά την άποψή μου με τη συζητούμενη διάταξη για το σήμερα και το αύριο. Υπάρχει ένα ζήτημα του παρελθόντος. Ελπίζω ότι η Κυβέρνηση, όπως κατά τρόπο υπεύθυνο και αντικειμενικό προσεγγίζει το συγκεκριμένο θέμα, θα αντιμετωπίσει μελλοντικά και το συντομότερο δυνατόν το ζήτημα του παρελθόντος, προκειμένου να εξαλειφθούν τα αλγενά φαινόμενα, που σημειώνω ότι υπάρχουν, αλλά με γνώμονα τη νομισματική ισορροπία του όλου συστήματος, που να διασφαλίζει την οικονομική ισορροπία και τα συμφέροντα ολόκληρου του ελληνικού λαού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδης): Ο κ. Κωστόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Να ξεκινήσω από την τελευταία φράση του αγαπητού συναδέλφου ότι στο μέλλον θα αντιμετωπίσουμε το παρελθόν.

Μα, η όλη προσπάθεια, πιστεύω ότι έπρεπε να αναφέρεται στο παρελθόν και όχι στο μέλλον.

Όταν πρωτοστούδαζα οικονομικά, έμαθα στο πρώτο έτος της Ανωτάτης Εμπορικής ότι δεν επιτρέπεται τόκος επί των τόκων. Βεβαίως οι εποχές αλλάζουν.

Βγήκε η απόφαση 289/80 της Νομισματικής Επιτροπής –γιατί πρέπει να θυμίσω ότι τότε τα επιτόκια δεν ήταν ελεύθερα, δεν ερυθμίζοντο στην ελευθέρα αγορά, αλλά ερυθμίζοντο με απόφαση της Νομισματικής Επιτροπής και τότε τα επιτόκια ήταν πολύ πιο μικρά από τον τρέχοντα τότε πληθωρισμό – η οποία ήταν πράγματι σωστή για την εποχή εκείνη.

Πέρασαν οι εποχές, αλλάξαν οι κυβερνήσεις, αλλάξαν και ξαναλλάξαν και φτάσαμε στο 1997. Καταστράφηκε ο παραγωγικός ιστός της χώρας, καταστράφηκαν χιλιάδες επιχειρήσεις, καταστράφηκαν οικογένειες, είτε ήταν παλαιές στη βιομηχανία και στην επιχειρήση είτε ήταν καινούριες.

Η Κυβέρνηση, παρ' όλο ότι συνεζητείτο όλο το 1997 το θέμα των πανωτοκίων παρ' όλο ότι υπήρξε επερώτηση της Νέας Δημοκρατίας τον Οκτώβριο του 1997, παρ' όλο ότι υπήρξαν οι αποφάσεις του Αρείου Πάγου, μας φέρνει ένα άρθρο, με το οποίο λέτε και δεν συμβαίνει τίποτα στην ελληνική αγορά, λέει ότι στο μέλλον θα γίνεται ο ανατοκισμός ανά εξάμηνο.

Εγώ δεν θα είχα καμία αντίρρηση, γιατί πρέπει να βρούμε τη χρονή τομή μεταξύ υπάρχεως ζωής των τραπεζών και βεβαίως ζωής και υπάρχεως και των ελληνικών επιχειρήσεων. Όμως τούτη εδώ η διάταξη θα έπρεπε, κύριε Υπουργέ, να αναφέρεται κατά το μεγάλο τμήμα της και στο παρελθόν.

Πρέπει εδώ να θυμίσω ότι η Εθνική Τράπεζα πέρσι, αν θυμάμαι καλά, είχε εξήντα χρόνια στη διεύθυνση της Εθνικής Τράπεζας την προσέγγιση περί της διάταξης του άρθρου 281, καθόλου, διότι τα συμψήφισε με επισφαλείς απαιτήσεις.

Πρέπει να θυμίσω ότι και φέτος η Εθνική Τράπεζα, σε σύνολο περίπου εκατόν είκοσι οκτώ δισεκατομμύρια (128.000.000.000) δραχμών καθαρά κέρδη, τα ογδόντα επτά δισεκατομμύρια (87.000.000.000) δραχμές τα συμψήφιζει με επισφαλείς απαιτήσεις. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει –αυτά λένε τα στατιστικά στοιχεία– ότι οι κρατικές τράπεζες έχουν

επισφαλείς απαιτήσεις –εμείς λέγαμε κάποτε και ανεπίδεκτες εισπράξεως απαιτήσεις– διπλάσιες από τα κεφάλαιά τους.

Η Εθνική Τράπεζα, αν αφαρέσουμε την τελευταία αύξηση με το ομολογιακό δάνειο, σε σύνολο διακοσίων είκοσι δισεκατομμυρίων δραχμών ίδια κεφάλαια, είχε τουλάχιστον μέχρι πέρυσι και φέτος –ελπίζω να είναι τα ίδια– τετρακόσια δισεκατομμύρια δραχμές επισφαλείς απαιτήσεις. Αυτό τι λέει; Ότι η ίδια η τράπεζα με τη δυνατότητα που της έδωσε η πολιτεία και τις δύο τελευταίες δεκαετίες έκοψε τα πόδια της. Διότι και λεφτά δεν εισπράττει και το διπλάσιο του κεφαλαίου της είναι επισφαλείς απαιτήσεις και κυρίως –και αυτό έχει σημασία– καταστράφηκαν οι ελληνικές επιχειρήσεις. Και αυτό με τις γνωστές συνέπειες τις οικογενειακές, τις κοινωνικές και κυρίως τις εθνικές, γιατί καταστράφηκε ο παραγωγικός ιστός της χώρας. Και οι περισσότερες προβληματικές επιχειρήσεις ήταν απόρροια αυτής της τακτικής. Και όλες οι άλλες οι επιχειρήσεις που πτώχευαν και οι επιχειρηματίες, που έχασαν τις περιουσίες τους και πήγαν φυλακή, ήταν απόρροια μίας τακτικής των τραπεζών, που έβαζαν τα πανωτόκια, τους τόκους επι των τόκων σε χρόνους όπως νόμιζαν οι ίδιες. Οι επιχειρηματίες στην Ελλάδα δεν είχαν δυνατότητα ελέγχου των τραπεζών.

Και φθάσαμε στο σημείο σήμερα να φέρνουμε τη διάταξη και να μην τολμάμε, κύριε Υπουργέ, γιατί το πρόβλημα σ' αυτήν τη διάταξη είναι να τολμήσουμε για το παρελθόν. Πρέπει να λυθεί το συντομότερο δυνατόν σήμερα, πριν ψηφιστεί η διάταξη. Πείτε τι θα πρέπει να κάνουν οι τράπεζες για το παρελθόν και όχι να δίνετε ευχολόγια, σχετικά με το αν θα πρέπει να υπολογίζουν τον ανατοκισμό ανά εξάμηνο, αν θα πρέπει να υπολογίζουν τις επιβαρύνσεις με μικρότερα επιτοκία και όχι με υπερβολικά μεγάλα. Θα πρέπει τουλαχιστον να περισώσουμε κομμάτι της ελληνικής παραγωγικής διαδικασίας, κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας, από τα λάθη των τραπεζών.

Η δική μου πρόταση είναι να μην ψηφιστεί το άρθρο, να το δουλέψετε καλύτερα και να ασχοληθείτε με το παρελθόν. Αν θέλουμε, να βλέπουμε τα πράγματα με το όνομά τους, γιατί έτσι μπορούμε να βοηθήσουμε και στη λύση των προβλημάτων των ίδιων των τραπεζών. Άλλα οι τράπεζες ούτως ή άλλως τα έχουν χαμένα τα χρήματα. Όμως να δώσουμε τη δυνατότητα επιβίωσης και λειτουργίας των ελληνικών επιχειρήσεων, των οικογενειών, που τόλμησαν και έκαναν επιχειρήσεις. Κυρίως στο εθνικό θέμα να βοηθήσουμε την παραγωγή, από την οποία τόσο έχουμε ανάγκη, δυστυχώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Καλαμακίδης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Δεν μπορείτε να πάρετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν μου επιτρέπετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, καλώς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Μία κουβέντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Παναγιώτουπολε, μια και είσθε και συμπατριώτης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, εγώ νομίζω πως επειδή στο άρθρο αυτό διακρίνουμε και μία διάθεση της Κυβερνησης να προχωρήσει και σε κάποια λύση –το είδα και από το πνεύμα με το οποίο μίλησε ο κ.Παπαντωνίου και με το πνεύμα με το οποίο μίλησε ο κ.Δρυς– ας διακόψουμε. Τους απασχολεί το θέμα. Είναι κοινωνικό. Δεν είναι μόνο οικονομικό το πρόβλημα. Γ'αυτό θα πρότεινα, αν είναι δυνατόν, να διακόψουμε και να συζήτησουμε αύριο το άρθρο 12 με τις τροπολογίες, με τις τυχόν απόψεις της Κυβερνήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ευχαριστούμε για την πρόταση, αλλά δεν νομίζω ότι συμφωνεί το Σώμα.

Ορίστε, κύριε Καλαμακίδη, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Το Σώμα είστε εσείς, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Έχω ήδη αφουγκραστεί το Σώμα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΛΑΜΑΚΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονός ότι ο υπολογισμός τόκου επί τόκου είναι ολέθριος και φέρνει σε απόγνωση τους οφειλέτες...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ολοι συμφωνούμε από όλες τις πτέρυγες γι' αυτό το πρόβλημα εκτός από σας προσωπικά, κύριε Πρόεδρε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΛΑΜΑΚΙΔΗΣ: Θα μου επιτρέψετε να συνεχίσω;

Και τελικά, καταστρέφονται οι παραγωγικές τάξεις της χώρας γιατί αυτοί που κυρίως δανείζονται από τις τράπεζες είναι οι παραγωγικές μονάδες της χώρας, οι οποίες λόγω των υψηλών επιτοκίων αντιμετωπίζουν τρομερά προβλήματα ανταγωνιστικότητας.

Θα πρέπει να υπάρξει χρονικό σημείο στο οποίο θα σταματά ο ανατοκισμός. Ο μηχανισμός του ανατοκισμού να θεωρηθεί καταχρηστικός. Έτσι ανοίγεται ο δρόμος προς τη δικαιοσύνη, με αποτέλεσμα σφοδρή αντιδικία μεταξύ των τραπεζών και των δανειοληπτών, εν όψει μάλιστα της πρόσφατης απόφασης του Αρείου Πάγου, για την οποία εμείς οι νομικοί λέμε "στώμεν ευλαβώς".

Δεν είναι δυνατόν για το δημόσιο να υπάρχει ένα συγκεκριμένο χρονικό σημείο στο οποίο σταματά ο ανατοκισμός και να μην υπάρχει για τις τράπεζες. Αυτό είναι τελείως απαράδεκτο. Βεβαίως, με το νομοσχέδιο και κυρίως με το άρθρο 12, επέρχονται ορισμένες βελτιώσεις στο σύστημα του ανατοκισμού. Όμως, αυτές οι διαφορές είναι πολύ μικρές. Δεν αλλάζουν πολλά πράγματα. Μεταξύ του τριμήνου και του εξαμήνου δεν υπάρχουν μεγάλες διαφορές. Συνεπώς, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι θέσεις των δανειοληπτών, οι οποίες έχουν διατυπωθεί. Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας γνωρίζει πάρα πολύ καλά τις θέσεις τους. Πιστεύω ότι με μεγάλη συμπάθεια θα σκύψουν οι αρμόδιοι του Υπουργείου για να λύσουν αυτά τα προβλήματα.

Οι προτάσεις οι οποίες έχουν κατά καιρούς διατυπωθεί είναι οι εξής: Ο νομοθέτης θα πρέπει να θεσπίσει ένα υποχρεωτικό ανώτατο όριο, πέρα από το οποίο οι τράπεζες δεν θα μπορούν να αυξάνουν το χρέος τους οφειλέτη. Να θεσμοθετηθεί το ανώτατο όριο επιβάρυνσης μέχρι 200% και μάλιστα αναδρομικά. Να ρυθμιστούν οι διαφορές των δανειοληπτών με τις τράπεζες, σύμφωνα με την πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου. Να διαγραφούν οι τόκοι των επιδίκων χρονικών διαστημάτων. Να σταματήσουν και να ακυρωθούν οι πλειστηριασμοί και όλα τα αναγκαστικά μέτρα, τα οποία έχουν λάβει οι τράπεζες.

Εδώ πρέπει να σημειώσω, ότι οι τράπεζες και διάφοροι άλλοι οργανισμοί έχουν γίνει οι μεγαλύτεροι ιδιοκτήμονες ακίνητης περιουσίας, διότι όλα τα ακίνητα των οφειλετών περιέχονται στις τράπεζες. Είναι ένα λίαν αντιπαραγωγικό σύστημα. Οι τράπεζες δεν θα πρέπει να επιδώκουν ακίνητη περιουσία, αλλά ρευστό για να διευκολύνουν την αγορά. Τέλος, οι Τράπεζες πρέπει να δίνουν πληροφορίες. Έχω προσωπική εμπειρία και παράπονο σαν νομικός, αλλά και σαν Βουλευτής. Ζήτησα από τις τράπεζες να μας δώσουν πληροφορίες, δηλαδή έναν αναλυτικό λογαριασμό διαφόρων οφειλετών. Οι τράπεζες αρνήθηκαν να μας δώσουν αυτά που εμείς δικαιούμαστε. Υπάρχει ένα νεφέλωμα, έτσι ώστε κανένας από τους δανειοληπτες δεν γνωρίζει τι οφείλει και πως έχουν δημιουργηθεί αυτά τα τεράστια ποσά που τους ζητούν. Το Υπουργείο μπορεί, με μία εγκύλιο του, να λύσει αυτό το πρόβλημα, έτσι ώστε ο κάθε δανειοληπτής να λαμβάνει γνώση, ώστε να πεισθεί ότι ορθώς καλείται να πληρώσει το ποσό που του ζητά η τράπεζα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Γεωργακόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλούμε τη συζήτηση από νωρίς και έχουν επικεντρώσει όλοι οι συνάδελφοι την προσοχή τους στο άρθρο 12. Πιστεύω ότι ακούσαμε πολλούς Φιλιππικούς κατά των τραπεζών. Τα πράγματα δεν είναι τόσο τραγικά. Έτσι όπως λέχθηκε φαίνεται

ότι οι τράπεζες φταίνε που τους δάνεισαν, και όχι αυτοί που δεν πλήρωσαν τα χρέη τους. Φταίνε οι κύριοι και οι επιχειρήσεις που δεν πλήρωσαν τη μέρα που έληγε το δάνειο τους. Αυτοί φταίνε για τους τόκους υπερημερίας, αυτοί φταίνε γιατί έχουμε τόκους επί των τόκων κ.ο.κ. Μη τα ρίχνουμε λοιπόν όλα στις τράπεζες.

Πρέπει να πω ότι η Βουλή μας ασχολείται δυστυχώς με τους καταπατητές, με τους χρεοφειλέτες, με τους μπαταχτσήδες και όλο αυτούς ευνοούμε. Υπάρχουν και κάποιοι πολίτες που πληρώνουν στην ώρα τους τους φόρους τους, δεν καταπατούν την ελληνική γη και με αυτούς δεν ασχοληθήκαμε ποτέ. Με όλους τους άλλους όμως ασχολούμαστε και αυτό είναι το τραγικό της ιστορίας.

Τώρα όσο για τον ανατοκισμό που είπε ο κ. Παναγιώτης πουλούς ότι έγινε το 1980 από τη Νομισματική Επιτροπή, γιατί είχαμε υψηλό πληθωρισμό και έπρεπε να τον καλύψουν οι τράπεζες, αυτό είναι παραμύθι.

Ξέρετε πολύ καλά ότι οι τράπεζες δεν πλήττονται από τον πληθωρισμό, αλλά αγοράζουν χρήματα και πουλάνε χρήματα. Από τον πληθωρισμό πλήττεται αυτός που με χρήματα αγοράζει προϊόντα. Επομένως, να μη ρίχνουμε τις ευθύνες στις Κυβερνήσεις του Π.Α.Σ.Ο.Κ. για τους ανατοκισμούς, αλλά εσείς έχετε την ευθύνη που σαν Κυβέρνηση τότε επιτρέψατε στις τράπεζες τον ανατοκισμό.

Όσο για την απελευθέρωση των επιτοκίων γνωρίζετε ότι ήταν επιλογή που έπρεπε να γίνει λόγω του ότι απελευθερώθηκε το τραπεζικό σύστημα από την εισδοχή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μη τα ρίχνετε λοιπόν όλα στις Κυβερνήσεις του Π.Α.Σ.Ο.Κ. και ότι εσείς δεν φταίτε για τίποτα.

Κύριε Υπουργέ, η ρύθμιση που γίνεται είναι προς μία σωστή κατεύθυνση. Μπορεί όμως να βελτιωθεί. Μπορεί αυτό το εξάμηνο που λέμε να ισχύσει από εδώ και στο εξής, αλλά και στο παρελθόν. Η διαφορά που θα βγει να αφαιρεθεί από τους τόκους υπερημερίας που έχουν πληρώσει, έτσι ώστε να ευνοήθουν κάπως και αυτοί που έχουν υπέρμετρα επιβαρυνθεί. Θα βγουν διαφορές ικανοποιητικές και οι τράπεζες θα μπορούν να σηκώσουν το βάρος, αλλά θα ικανοποιηθούν και οι δανειολήπτες. Πρέπει να δούμε τι θα γίνει γιατί θα προσφύγουν πάλι στη δικαιοσύνη, θα αρχίσουν κάποιοι να δικαώνονται και θα έρθουμε πάλι εδώ για να ρυθμίσουμε το θέμα.

Θέλω να μιλήσω τώρα για τα πιστωτικά ιδρύματα σχετικά με αυτό που λέτε. Πρέπει να διευκρινιστεί και να μπει στο νόμο ότι η ισχύει και για το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Μπορείτε να κάνετε διευκρινιστική δήλωση, εκτός εάν όταν λέτε "πιστωτικά ιδρύματα", εννοούνται για κάθε περίπτωση το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και το Ταχυδρομικό Ταμευτήριο. Γιατί υπάρχουν δάνεια που έχουν παρθεί και έχουν υπερημερία και θα αναγκαστείτε κάποια στιγμή να επανέλθετε.

Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και το Ταχυδρομικό Ταμευτήριο πρέπει να συμπεριληφθούν στο νόμο, εκτός αν κάνετε διευκρινιστική δήλωση, ότι με τη φράση "πιστωτικά ιδρύματα" εννοείτε και αυτά.

Μια κουβέντα ακόμα για το πετρέλαιο. Στη παράγραφο 23 του άρθρου 13 επεκτείνετε το χρόνο του πετρελαίου θέρμανσης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Δεν συζητάμε το άρθρο 13. Μόνο το άρθρο 12.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν είπαμε, ότι θα συζητήσουμε το άρθρο 12 και το άρθρο 13 μαζί;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Όχι. Μακάρι, κύριε Γεωργακόπουλε, να συζητούσαμε το άρθρο 12 και το άρθρο 13 μαζί, αλλά δυστυχώς δεν έγινε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Να πω μια κουβέντα για ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Απλώς σας το λέω, να το ξέρετε. Ορίστε, κύριε Γεωργακόπουλε, συνεχίστε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Είχατε πει, κύριε Υπουργέ, ότι θα φέρνατε μία ρύθμιση, η οποία θα ήταν από το Πολυτεχνείο και θα ρυθμίζοταν μία και καλή. Αυτή η ρύθμιση δεν ήρθε. Ελπίζω του χρόνου, μέχρι τον Οκτώβριο που θα

ξαναγίνει, να έχει γίνει αυτό.

Μία ερώτηση: Οι τιμές του αργού πετρελαίου έχουν καταρρεύσει από την 1η Οκτωβρίου που ορίζεται η φορολογία επί των πετρελαιοειδών και είναι σταθερή για όλο το χρόνο. Οι τιμές των πετρελαιοειδών ρυθμίζονται μετά από την τιμή του αργού πετρελαίου. Η τιμή του αργού πετρελαίου μέσα στο εξάμηνο αυτό έχει πέσει από τα δεκαοκτώ-δεκαεννέα δολάρια που ήταν τον Οκτώβριο στα έντεκα δολάρια. Οι τιμές όμως των πετρελαιοειδών στην αγορά είναι σταθερές. Πού πηγαίνουν αυτά τα χρήματα; Στα δύλιστήρια; Στις επιχειρήσεις εμπορίας; Στα πρατήρια; Πού τέλος πάντων; Είναι μεγάλη η διαφορά. Παρακαλώ να το ερευνήσετε και να έχουμε μία απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Κατσαρός έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Πρόεδρε, αισθάνομαι απόψε ιδιαίτερη χαρά, γιατί ένα πρόβλημα το οποίο έθεσα ενώπιον του Κοινοβουλίου το καλοκαίρι του 1995 με μία ερώτηση την οποία κατέθεσα –η οποία τότε πήρε πολύ μεγάλη έκταση, φιλοξενήθηκε στη πρώτη σελίδα τριών εφημερίδων– με ανοιχτή επιστολή προς τον Πρωθυπουργό το καλοκαίρι του 1997, με επιστολή προς τους τριακόσιους συναδέλφους της Βουλής και με συνοδευτικό φάκελο πενήντα περίπου σελίδων και μερικές σχετικές ερωτήσεις πάλι με αυτό το αντικείμενο, απόψε κατά τη συζήτηση διαπιστώνω, ότι έγινε κατανοητό και από την Κυβέρνηση και από όλους τους συναδέλφους οι οποίοι μέχρι τώρα μίλησαν.

Έγινε κατανοητό από την Κυβέρνηση, γιατί με δέσμευσή του ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών είπε ότι με εγκύλιο του θα δώσει εντολή στις τράπεζες να διαγραφούν οι εξωλογιστικές εγγραφές, μέσα στις οποίες περιλαμβάνει τα πανωτόκια από όλα τα μέχρι τώρα χρέη όλων των δανειοληπτών και με τους είκοσι συνάδελφους περίπου που μίλησαν μέχρι τώρα, οι οποίοι μένουν όλοι συμφωνοί –ακόμα και ο κ. Γεωργακόπουλος που θέλησε κάπως να διαφοροποιηθεί– γίνεται αντιληπτό, ότι το πρόβλημα έγινε κατανοητό και βρίσκεται στο σωστό δρόμο.

Το πρόβλημα τώρα, κύριε Υπουργέ, είναι το εξής: Η δέσμευση του κυρίου Υπουργού ότι με εγκύλιο θα ζητήσει να διαγραφούν τα χρέη, έχει κάποια πρακτική σημασία; Δυστυχώς έχει καμία. Είμαι δικηγόρος από το 1961, τριάντα επτά περίπου χρόνια και ειλικρινά πιστεύω, ότι δεν έχει καμία απολύτως τύχη αυτή η δέσμευση. Υποτίθεται, ότι εκδίδει ο κύριος Υπουργός μία εγκύλιο και συνιστά στις τράπεζες τη διαγραφή αυτών των πανωτοκίων. Δεν τα διαγράφουν οι τράπεζες. Τί θα γίνει; Πρόκειται να τους επιβάλει κάποια κύρωση; Με τις εγκυλίους δύνονται διασφηνίσεις για το περιεχόμενο κάποιου νόμου. Οι δε υπουργικές αποφάσεις για να έχουν ισχύ θα πρέπει να οπωσδήποτε να στηρίζονται σε κάποια νομοθετική εξουσιοδότηση. Όταν, λοιπόν, δεν υπάρχει ένας τέτοιος νόμος που να υποχρεώνει τις τράπεζες, δεν μπορεί να κάνει απολύτως τίποτα η εγκύλιος ούτε η υπουργική απόφαση. Αν, λοιπόν, πραγματικά υπάρχει πρόθεση της Κυβέρνησης για να ρυθμίσει αυτό το θέμα και να αφαιρεθούν τα πανωτόκια από τα μέχρι τώρα δάνεια τα οποία επιβάρυναν, οπωσδήποτε πρέπει να υπάρξει νομοθετική ρύθμιση. Δεν υπάρχει άλλος τρόπος.

Επομένως, αφού αποδέχεσθε την ουσία του προβλήματος και τη σοβαρότητά του, κάντε και το επόμενο βήμα. Κρατήστε το άρθρο αυτό και κάντε τη σωστή διατύπωση, αφού αυτή είναι η πρόθεση της Κυβερνήσεως, για να έχουμε και κάποιο πρακτικό αποτέλεσμα.

Τώρα, ένα άλλο θέμα. Είπε ο κύριος Υπουργός, ότι με το άρθρο 12, επιχειρεί κάποια ισορροπία μεταξύ δανειοληπτών και τραπεζών. Όχι, κύριε Υπουργέ. Εδώ ευρισκόμεθα προ πλήρους ανισορροπίας. Εδώ, το άρθρο 12 μπορεί να γράφηκε δια "χειρός Υπουργού", αλλά απηχεί τη φωνή και τα συμφέροντα των τραπεζών εκατό τοις εκατό. Καθιστά δυσχερέστερη τη θέση των δανειοληπτών. Ισορροπία θα υπήρχε αν εξίσωνε τη μεταχείριση των τραπεζών με τους ιδιώτες, αν ίσχυε ο

Αστικός Κώδικας, αν είχαμε το έτος που ορίζει το άρθρο 296. Τίποτα απόλα αυτά δεν γίνεται. Αντίθετα, ισχυροποιούνται όλες οι μέχρι τώρα συμφωνίες για ανατοκισμό κάθε μια μέρα, για δύο μέρες, για ένα μήνα, για τέσσερις μήνες, μέχρι έξι και περισσότερο ή και λιγότερο ακόμη.

Ποιες συμφωνίες; Αυτές τις οποίες επέτυχαν οι τράπεζες, με τις συμβάσεις προσχωρήσεως τις οποίες ενεφάνισαν στους δανειολήπτες και τους είπαν δεν μπορείτε να πάρετε δάνειο, αν δεν τις υπογράψετε όπως έχουν Και δεν τις έδωσαν, ούτε να τις διαβάσουν. Αφού και τώρα τις ζητούν και παρά τη ρητή εντολή του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας σε ερώτηση μου, ότι υποχρεούνται οι τράπεζες να δίνουν στοιχεία, δεν τους δίνουν και τώρα ακόμη τις συμβάσεις. Ποιες συμβάσεις; Αυτές οι οποίες είναι καταπλεονεκτικές και αισχροκερδείς, αυτές οι οποίες οδήγησαν σε αυτήν την κατάσταση, λόγω εκμετάλλευσης της ανάγκης ή της απειρίας των δανειοληπτών ή λόγω απρόοπτης μεταβολής των συνθηκών κατά τα άρθρα 179 ή 388 του Αστικού Κώδικα.

Έρχεται λοιπόν το άρθρο 12 και νομιμοποιεί όλες αυτές τις συμβάσεις. Ποια λοιπόν ισορροπία επέτυχε; Απολύτως καμία. Απλώς, ενισχύει τα δικαιώματα των τραπεζών. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Κύριε Υπουργέ, το πιο σωστό θα ήταν να αποσυρθεί το άρθρο 12. Ύστερα απ' αυτά τα οποία δέχθηκε ο Υπουργός, ύστερα από την ομόφωνη γνώμη νομίζω, όλων των συναδέλφων της Βουλής, όλων των κομμάτων, θα έπρεπε ο πωαδήποτε σοβαρότερα να απασχοληθούμε με αυτό το θέμα και να δοθεί μια λύση, για να γλιτώσει ένα μεγάλο μέρος του ελληνικού λαού δυστυχώς από τα νύχια των τραπεζών. Έχουν εκείνες μια νοοτροπία την οποία δεν μπορούμε να καταλάβουμε. Μόνο αν έρθετε σε επαφή και ζητήσετε κάποια ανθρώπην συμπεριφορά θα την καταλάβετε. Οι τραπεζίτες σκέπονται μόνο τα συμφέροντά τους και τίποτε άλλο παραπάνω.

Εμείς, έχουμε όλα τα δικαιώματα να τους βάλουμε κάποιο φρένο. Το άρθρο 296 του Αστικού Κώδικα είναι η διάταξη δημοσίας τάξεως. Με νόμο μόνο μπορεί να αλλάξει. Οι εντολές που λέτε ότι θα δώσετε δεν λύνουν το πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ.Βλασσόπουλος έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, τέσσερις περίπου ώρες όλες οι πτέρυγες της Βουλής προσπαθούν να βρουν κάποια λύση ικανοποιητική για τους δανειολήπτες, οι οποίοι όμως με ένα θα έλεγα προκλητικό κείμενο, το οποίο δεν αρμόζει στην περίπτωση, ένα κείμενο που έχει επιγραμματικές υβριστικές εκφράσεις, με κάνει να αισθάνομαι αμήχανα. Το κείμενο που βρήκα στη θυρίδα μου έχει εκπονηθεί από τον Πανελλήνιο Σύλλογο Προστασίας Δανειοληπτών από τράπεζες και δημόσιους οργανισμούς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Αγνοήστε το, κύριε συνάδελφε. Και εγώ το αγνόησα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΣ: Το αγνοώ.

Είναι αλήθεια πως η επιχειρούμενη ρύθμιση με το άρθρο 12 του υπό συζήτηση αναπτυξιακού νόμου "Ενισχύσεις ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας και άλλες διατάξεις" χρεών από τον ανατοκισμό των εκτοκιζόμενων και κεφαλαιοποιουμένων τόκων, τα πανωτόκια, είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Πιστεύω, όμως, ότι ο Υπουργός ή το οικονομικό επιτελείο της Κυβέρνησης δεν τόλμησε, όπως μας έχει συνηθίσει να τολμάει και μάλιστα πρόσφατα τόλμησε σε άλλο μείζονος σημασίας θέμα.

Τα επιχειρήματα που θα καταθέσω, στον ελάχιστο χρόνο που μου δίνει η κλεψύδρα του Κανονισμού της Βουλής, είναι επιχειρήματα εμπορικά επιχειρηματικά, χρηματοοικονομικά και νομικά.

Αναφέρομαι στα επιχειρηματικά εμπορικά επιχειρήματα, λέγοντας πως ο ανατοκισμός των εκτοκιζόμενων και κεφαλαιοποιουμένων τόκων διέλυσε τον παραγωγικό ιστό της χώρας. Έκλεισαν περίπου πέντε χιλιάδες επιχειρήσεις, οδήγησε στην καταστροφή επιχειρηματίες και κάποιους από αυτούς στον τάφο.

Με την επιχειρούμενη ρύθμιση θα μπάρξει πολύ μικρή ανακούφιση και μάλιστα για πάρα πολύ λίγους. Οι πολλοί θα εξακολουθήσουν να είναι έρματα των αρπακτικών διαθέσεων των ασύδοτων τραπεζών και των τραπεζιτών και δεν θα μπορέσουν να σώσουν τις επιχειρήσεις τους, που αποτελούν αναπτυξιακά κύτταρα και μάλιστα τώρα που γίνεται μία υπερπροσπάθεια ανάπτυξης. Βεβαίως να μην καταστραφεί το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα, αλλά να μην καταστραφούν και οι επιχειρήσεις, που αποτελούν τον κύριο μοχλό ανάπτυξης της χώρας!!!

Τα επιχειρήματα που έχουν σχέση με τα χρηματοοικονομικά: Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν δίνει λύση. Θα μπορούσε να δώσει αν το εξάμηνο γινόταν εννιάμηνο και επίσης αν υπήρχε πλαφόν. Και παρακαλώ πολύ τον Υφυπουργό Οικονομικών να μεταφέρει την άποψη μου στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, αν είναι δυνατόν να τεθεί ένα πλαφόν, έτσι που το σύνολο των οποιωνδήποτε τόκων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το τριπλάσιο, τετραπλάσιο ή και το πενταπλάσιο σε ορισμένες περιπτώσεις του κεφαλαίου του δανείου από το οποίο προέρχεται.

Σε ό,τι αφορά τα νομικά επιχειρήματα: Νομίζω ότι από το 1946 μέχρι το 1979 τα επιτόκια ήταν σταθερά. Το 1979 με την παράγραφο 5 του ν.876/79 άλλαξε το ισχύον νομικό καθεστώς και τα επιτόκια καθορίζονται με πρόταση της Νομισματικής Επιτροπής, που αποτελεί όμως, διοικητικό όργανο και που αυτή η πρόταση επικυρώνεται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Με την παραπάνω ρύθμιση τα επιτόκια εκτινάχθηκαν στα ύψη και έφθασαν δεκαέξι φορές πάνω. Η χαριστική βολή εδόθη με την παράγραφο 6 του άρθρου 8 του ν.1083/1980, που εξουσιοδότησε τη Νομισματική Επιτροπή να επιτρέπει στις τράπεζες να ανατοκίζουν τους καθυστερούμενους τόκους των πελατών, χωρίς κανένα περιορισμό χρονικού ή άλλο. Βάσει αυτής της εξουσιοδοτικής διατάξεως η Νομισματική Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 289, τη γνωστή απόφαση που διέλυσε τον παραγωγικό ιστό της χώρας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε συνάδελφε, μου επιτρέπεται μία διακοπή;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΣ: Αν το επιτρέπει ο Πρόεδρος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Παναγιώτοπουλε, σας παρακαλώ!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ ουσιαστικό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Μα, σας παρακαλώ, κύριε Παναγιώτοπουλε, δεν γίνεται συζήτηση έτσι μέσα στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Η διάλυση του παραγωγικού ιστού προήλθε από την απελευθέρωση των επιτοκίων που έγινε επί των ημερών σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Παναγιώτοπουλε, σας παρακαλώ!

Συνεχίστε, κύριε Βλασσόπουλε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΣ: Πιστεύω, πως με την υπό συζήτηση ρύθμιση φαλκιδεύεται και στην ουσία αναφέίται η απόφαση 8/1998 του Αρείου Πάγου.

Εκείνο που θα ήθελα να παρακαλέσω, πέραν αυτού που είπα, δηλαδή της υπάρξεως πλαφόν σε ό,τι αφορά τους τόκους, να προστεθεί στην παράγραφο 4 του άρθρου 12, η λέξη αβίαστο εκεί που λέει: "Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν επηρεάζουν όσα κρίθηκαν τελεσιδίκως ή ρυθμίστηκαν με συμβιβασμό", -να γίνει δηλαδή με αβίαστο συμβιβασμό. Η λέξη αυτή είναι λέξη κλειδί γιατί θα δώσει τη δυνατότητα στους δανειοληπτες, σε περίπτωση που τα αρπακτικά που λέγονται τράπεζες δεν θελήσουν να συμβιβαστούν σύμφωνα με την υπόδειξη και τη δήλωση του Υπουργού της Εθνικής Οικονομίας, να προσφύγουν στη δικαιοσύνη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ.Τζανής έχει το λόγο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εκφράζω την ικαν-

ποίησή μου γιατί μία πρωτοβουλία που είχαμε έξι συνάδελφοι του Π.Α.Σ.Ο.Κ., καταθέτοντας σχετική τροπολογία, πριν από ενάμιση περίπου μήνα –αναφέρθηκε και ο κ. Γεωργόπουλος σ' αυτή– απασχόλησε έντονα την Κυβέρνηση και σε συνδυασμό και με τη σοβαρή κοινωνική πίεση, οδήγησε στην κατ' αρχήν αντιμετώπιση ενός πολύ μεγάλου σοβαρού κοινωνικού προβλήματος.

Για τη σοβαρότητα του προβλήματος δεν επιθυμώ να προσθέσω τίποτε περισσότερο στα όσα ήδη έχουν αναφέρει και επισημάνει οι συνάδελφοι. Θέλω μόνο να τονίσω κάτι, για να αντιληφθούμε την απαξία της πράξεως του ανατοκισμού. Αδιαφόρως του γεγονότος ότι όταν μία τράπεζα τοκίζει τα κατατίθέμενα χρηματικά ποσά με ανατοκισμό, λογικό είναι και στα χρήματα που δανείζει να επιβάλει τουλάχιστον ανατοκισμό ιδιων όρων και ίδιου περιεχομένου.

Αυτό είναι μία αρχή, μία λογική αφετηρία την οποία, όσα και αν πούμε, πλειοδοτώντας σε ευαισθησία διάφοροι Βουλευτές μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα σήμερα, δεν μπορούμε να αμφισβήτησουμε.

Θα ήθελα να θυμίσω, όμως, ότι υπάρχει μία διαφορετική αντιμετώπιση του προβλήματος του δανεισμού, όταν ο δανεισμός γίνεται από ιδιώτη σε ιδιώτη και όταν ο δανεισμός γίνεται από πιστωτικό ίδρυμα σε ιδιώτη.

Αν ο ιδιώτης που δανείζει σε ιδιώτη θελήσει να επιβάλει ανατοκισμό, εφόσον το ετήσιο ποσοστό τόκου υπερβαίνει το ανώτατο, κατά καιρούς, τιθέμενο όριο τόκου υπερημερίας –που σήμερα πρέπει να είναι γύρω στο 25%– αυτοδικαίως διαιτράττει το αδίκημα της τοκογλυφίας. Ο ιδιώτης που δανείζει με ποσοστό τόκου ετήσιο, πέραν του ανωτάτου ορίου, διαιτράττει το αδίκημα της τοκογλυφίας. Αυτό δεν ισχύει για το πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο επιβάλλοντας τον ανατοκισμό τοκογλυφεί νομίμως.

Η δεύτερη επισήμανση που έχω να κάνω είναι ότι η διατύπωση της παραγράφου 2 ενέχει τον κίνδυνο –και θα παρακαλέσω να προστεθεί μία φράση, κύριε Υπουργέ, εκείνα θεωρηθεί ότι η διάταξη αναφέρεται σε υφιστάμενες συμφωνίες περί ανατοκισμού. Μεταξύ ποιων; Δεν το ορίζετε. Πρέπει να ορισθεί ότι αναφέρεσθε σε υφιστάμενες συμφωνίες περί ανατοκισμού μεταξύ των προσώπων που διαλαμβάνονται στην παράγραφο 1, γιατί με τον τρόπο αυτό ενδέχεται να θεωρηθεί ότι κάθε συμφωνία ανατοκισμού, ακόμη και μεταξύ ιδιωτών, νομιμοποιείται. Άρα εξαλείφεται το αδίκημα της τοκογλυφίας. Θα παρακαλέσω να την προσέξετε αυτήν τη διάταξη.

Το πρόβλημα που έχει ανακύψει με τον τόκο επί τόκου, με τον ανατοκισμό, είναι βέβαιο ότι θα ξαναπασχολήσει τη Βουλή κι αυτό διότι υπάρχουν άνθρωποι που έχουν χάσει τις περιουσίες τους χωρίς να ξεκινούν με κακή προσάρεση όταν δανείζονται. Ασφαλώς υπάρχει και εκείνη η μερίδα που ξεκινάει –θα την πω τη λέξη– για να "φεσώσει". Υπάρχουν και πολλοί όμως οι οποίοι από τα ψηφά βρέθηκαν στα χαμηλά, χωρίς να είναι στις προθέσεις τους και χωρίς να μπορεί κανείς να τους καταλογίσει την όποια ανθρώπινη αμέλεια.

Για παράδειγμα, πόσες επιχειρήσεις έκλεισαν εξαιτίας του πολέμου της Γιουγκοσλαβίας; Πόσες τουριστικές επιχειρήσεις καταστράφηκαν; Επιχειρήσεις camping, μικροξενοδοχεία, που περιμένεναν να ζήσουν απ' αυτό το οδικό τουριστικό ρεύμα. Και εκεί έγιναν κάποιες ρυθμίσεις για τη Μακεδονία, αλλά δεν έγιναν για τις πιο νότιες περιοχές. Οι επιχειρήσεις όμως, χάθηκαν.

Θεωρώ, κύριε Υπουργέ, ότι είναι μέσα στη φιλοσοφία και της έννοιας του ανατοκισμού, αλλά και μέσα στην κοινωνική ευαισθησία που πρέπει να διέπει μία Κυβέρνηση, η καθιέρωση ενός πλαφόν.

Το πλαφόν μπορεί να φθάνει, όπως είπε ο κ. Βλασσόπουλος, που ανέφερε υπερβολικά νούμερα, στο διπλασιασμό, στον τριπλασιασμό. Εγώ θα έλεγα ότι μπορεί να φθάνει στο διπλασιασμό του δανειζόμενου κεφαλαίου.

Η λύση που μπορεί να προκριθεί από εκεί και ύστερα, πιστεύω ότι μπορεί να είναι η εξής: Από τη στιγμή που διπλασιάζεται το δανειζόμενο κεφαλαίο με το ποσό του

ανατοκισμού, θα πρέπει πλέον να τρέχει τόκος υπερημερίας για το αρχικώς δανεισθέν κεφάλαιο. Ο τόκος υπερημερίας είναι ικανός να καλύψει την κάθε ζημιά της τράπεζας από την κακόβουλη, έστω, καθυστέρηση του χρεοφιλέτη. Θέλετε να βγούμε και πέρα από τον τόκο υπερημερίας; Δεν πρέπει όμως να φθάσουμε στην εσαεί συνέχιση του ανατοκισμού. Αυτό πιστεύω ότι πραγματικά χρειάζεται ένα νέο Σόλωνα, για να αντιμετωπισθεί.

Αναφέρθηκε κάποιος συνάδελφος στην αναδρομική ρύθμιση του προβλήματος. Εγώ είμαι εξαιρετικά επιφυλακτικός. Η Βουλή νομοθετεί για το μέλλον. Αυτός είναι ο κανόνας. Και όσες φορές νομοθετεί για το παρελθόν, θα πρέπει να έχει μπροστά της όλα τα δεδομένα, το τι συνεπάγεται η ρύθμιση του παρελθόντος;

Σε σχέση με την απόφαση του Αρείου Πάγου, που λίγο πριν έγινε αναφορά σ' αυτήν, έχω την αίσθηση ότι δεν πρέπει σε καμία περίπτωση ούτε άμεσα ούτε έμμεσα να επηρεασθεί η κρίση της δικαιοσύνης, στην οποία ο κάθε πολίτης έχει ανά πάσα στιγμή τη δυνατότητα να προσφεύγει, για να του ρυθμίσει αναδρομικά το όποιο πρόβλημα αντιμετωπίζει.

Τελείωνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι στη μελλοντική ενασχόληση μας με το θέμα, για την οποία εγώ είμαι βέβαιος, επιτρέψτε μου να έχω αυτήν τη βεβαιότητα, θα πρέπει να έχουμε μία συνολική εικόνα για το τι συμβαίνει με τον ανατοκισμό, για το ποιες είναι οι επιχειρήσεις και ποια τα φυσικά πρόσωπα, που έχουν οδηγηθεί χωρίς υπαιτιότητά τους σε σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα και εκεί πλέον να έρθουμε με γενναιότητα και να δώσουμε λύσεις, γιατί αρκετά οι τράπεζες –και πολλές φορές απάνθρωπα– έπαιξαν με τη ζωή, την τύχη και την περιουσία των ανθρώπων.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Κουρουμπλής έχει το λόγο. Απών. Διαγράφεται.

Ο κ. Ρεγκούζας έχει το λόγο. Απών. Διαγράφεται.

Ο κ. Ζαφειρόπουλος έχει το λόγο.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, η αλόγιστη χρησιμοποίηση μιας διατάξεως σύμφωνα με την απόφαση της Νομιματικής Επιτροπής, επέφερε αυτήν την οικονομική καταστροφή πάρα πολλών επιχειρήσεων. Δεν είναι παρών ο συνάδελφος ο κ. Γεωργόπουλος. Αν ήταν, θα τον παρακαλούσα να μου πει έστω μία επιχείρηση, η οποία επιβίωσε με αυτούς τους ανατοκισμούς, οι οποίοι έχουν γίνει σ' όλο αυτό το μεγάλο χρονικό διάστημα.

Κάποτε με τον κ. Πυλαρινό είχαμε καταθέσει μία επερώτηση εδώ και ζητούσαμε να μας πουν τι γίνεται σχετικά μ' αυτό το θέμα. Είχα πει τότε ότι είναι τραγικό για τον τόπο μας να αναπτύσσονται οι τράπεζες, να δημιουργούνται υποκαταστήματα και να πτωχεύουν οι έμποροι, οι βιομήχανοι, οι βιοτέχνες, όλοι αυτοί οι οποίοι δανείζονται σαν, για να αναπτύξουν μία επιχείρηση. Αυτό είναι τραγικό και πρωτοφανές φαινόμενο. Φαντάζομαι ότι μόνο στην Ελλάδα έχουμε το ρεκόρ αυτό.

Κύριε Πρόεδρε, η πρόταση που κατέθεσε το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας στο άρθρο 12, νομίζω ότι νεκραναστάνει πάλι αυτήν τη διάταξη, που η απόφαση του Αρείου Πάγου λέει ότι δεν μπορεί να υπάρχει. Την εξαφανίζει ως γεγονός πραγματικό ως οικονομική λειτουργία και ως νομικό γεγονός.

Θα σας αναφέρω ένα παράδειγμα, το οποίο πήρα από την εισήγηση την οποία έκανε ο νομικός σύμβουλος, ο συνάδελφος κ. Αντωνόπουλος στον Πανελλήνιο Σύλλογο Προστασίας Δανειοληπτών από τράπεζες και οργανισμούς. Με το εξάμηνο το οποίο βάζετε, κύριε Υπουργέ, για ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές δάνειο που έχει πάρει μία εταιρεία, αν το εξοφλήσει σε δώδεκα χρόνια, θα δείτε ότι για τον ανατοκισμό από το παλιό τρίψη με το εξάμηνο, είναι δύο εκατομμύρια (2.000.000) δραχμές η διαφορά. Δηλαδή, δεν κερδίζει τίποτα ο δανειοληπτής, αλλά και από την άλλη μεριά το κράτος φαίνεται φανερά ότι έρχεται και είναι αρωγός των τραπεζών και όχι της οικονομικής ανάπτυξης.

Δηλαδή, από τη μια μεριά μιλάμε για οικονομική ανάπτυξη, μιλάμε για κίνητρα, τα οποία πρέπει να δοθούν και από την άλλη μεριά δεν ενισχύσουμε αυτά τα κίνητρα και, σύμφωνα

με την απόφαση του Αρείου Πάγου. Να επιστρέψουμε στις κανονικές διατάξεις του τόκου.

Δεν έχετε σπουδάσει νομικά βεβαίως, αλλά όσοι έχουμε σπουδάσει νομικά θα θυμούνται ότι την παλιά εποχή μας ρωτούσαν αν επιτρεπόταν ο τόκος και ο ανατοκισμός του τόκου και λέγαμε "όχι", διότι αν κάποιος έλεγε το αντίθετο, όχι έπαιρνε μηδέν, αλλά δεν έπαιρνε πτυχίο Νομικής. Είναι το άλφα και το ωμέγα το άρθρο 296.

Βεβαίως, κάποιος συνάδελφος εδώ αποπειράθηκε να χρησιμοποιήσει το συσχετισμό των διατάξεων του 296 Α.Κ. που κάνει η έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής, με το άρθρο 111, το οποίο επικαλέστηκε. Αυτό είναι για τις σχέσεις μεταξύ των εμπόρων, δηλαδή, όταν ένας είναι αντιπρόσωπος και πουλάει σ' έναν έμπορο κλπ. Δεν είναι για τις δανειοδοτήσεις που γίνονται από τις τράπεζες για αναπτυξιακές, παραγωγικές επιχειρήσεις κλπ.

Κύριε Υπουργέ, πρέπει να επιλέξετε: 'Η θα φερθούμε με καθαρότητα στον ελληνικό λαό ή θα κρυβόμαστε ή θα κάνουμε πολιτική υπέρ των τραπεζών. Γιατί δεν το λέτε; Να πείτε ότι εμεις θέλουμε να ενισχύουμε τις τράπεζες. Είναι καθαρότερο, αλλά καλύτερα να το πείτε να το ξέρουν και οι άλλοι, να το ξέρουν και αυτοί, οι οποίοι πάνε και δανείζονται.'

'Έκανα μία παρατήρηση στον κ. Γεωργόπουλο -και ας μου το συγχωρήσει που δεν είναι παρών ο κύριος συνάδελφος, αλλά τον σέβομαι και τον εκτιμώ απεριόριστα- για το 281.

Στο άρθρο 12 παράγραφος 4 λέτε ότι οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν επηρεάζουν όσα κρίθηκαν τελεσιδίκων ή ρυθμίστηκαν με συμβιβασμό ή αναγνώριση χρέους ή άλλη συμφωνία μεταξύ πιστωτικών ίδρυμάτων και οφειλετών.

Ξέρετε πόσοι εκβιασμοί έχουν γίνει; 'Η μετά λέτε "κατόπιν συμφωνίας". Ποιος θα είναι αυτός, ο οποίος θα πάει να δανεισθεί και, όταν έχει ανάγκη, δεν θα υποκύψει στη συμφωνία του διευθυντού του υποκαταστήματος; 'Η πολλοί διευθυντές υποκαταστημάτων -βεβαίως και αυτοί τη δουλειά τους κάνουν- λένε "έλα δεν βαριέσαι, τι σε νοιάζει εσένα, θα σε καλύψω εγώ, θα σε καλύψει η Τράπεζα κλπ." και έτσι παρασύρουν τον κάθε ένα άνθρωπο, ο οποίος θέλει ένα δάνειο για να ενισχύσει τη βιομηχανία του και έχει την πρόθεση αυτός ο δανειοληπτής να εξοφλήσει αυτό το δάνειο, αλλά δεν θα τον αφήνει η τράπεζα. Γιατί δεν θα τον αφήσει; Διότι τον βλέπει ότι έχει ακίνητα.

Κύριε Υπουργέ, αν θέλετε ελάτε μία βόλτα στους συμβολαιογράφους που γίνονται οι πλειστηριασμοί να δείτε τις συμμορίες και τα γεράκια που περιμένουν απέξω έτοιμα να αρπάξουν αντί πινάκιο φακής ένα ωραίο ακίνητο ή ένα διαμέρισμα ή οποιοδήποτε άλλο περιουσιακό στοιχείο που έγινε με κόπο, που έγινε με ιδρώτα.

Αυτή είναι η πολιτική, την οποία θέλει να κάνει η Κυβέρνηση σας; Μα, σας έχουμε κατ' επανάληψη εδώ καταγγείλει ακόμα και με το προχθεσινό το οποίο συνέβη, με την υπότιμη σας. Πότε θα πείτε την αλήθεια στον ελληνικό λαό;

Λοιπόν, σεβαστείτε την απόφαση του ανωτάτου δικαστηρίου της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου. Τουλάχιστον θα μου επιτραπεί να πω ότι είναι εγνωσμένου κύρους δικαστές, όπως είναι ο επικεφαλής, ο Πρόεδρος κ. Ματθίας και οι άλλοι, για να μην αναφέρω όλα τα ονόματα, τα οποία αναγράφονται στην απόφαση. Οι άνθρωποι αυτοί εβίωσαν τη δικαιοσύνη, γνωρίζουν από κοινωνική αντίληψη το τι συμβαίνει με όλα αυτά, γνωρίζουν το νόμο πάρα πολύ καλά και δεν παρεμήνευσαν τη διάταξη, όταν το απαγορεύει και σε σας, την Κυβέρνηση ακόμα. Διότι η έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής ...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Ζαφειρόπουλε, τελειώνετε.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: ... δεν σας δίνει απεριόριστο δικαίωμα να έρθετε και να πείτε το ένα εξάμηνο μετά από συμφωνία. Τι θα πει "συμφωνία"; Θέλετε, λοιπόν, συμφωνία με το 281, με την κατάχρηση του δικαιώματος;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ευχαριστούμε,

κύριε Ζαφειρόπουλε.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε, τελειώνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Όχι και δύο λεπτά!

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κάνουμε παραγωγική συζήτηση ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Παραγωγική μεν, αλλά όχι πέραν του χρόνου σας. Παρακαλώ, τελειώνετε.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Λοιπόν, όταν εκμεταλλεύεται τις, όχι μόνο τον κοινωνικό σκοπό, αλλά και την ανάγκη ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε Ζαφειρόπουλε.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Εσείς θέλετε να επιβεβαιώσετε αυτό. Είναι δικαίωμά σας. Άλλα δικαίωμά σας δεν είναι να κάνετε κατάχρηση του δικαιώματος που έχετε να νομοθετείτε και να εξαναγκάζετε την Πλειοψηφία να ψηφίζει τα νομοθετικά σας κείμενα σ' αυτήν την καταστροφική πορεία της εθνικής μας οικονομίας.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ε. Ζαφειρόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας, της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Καλώς, κύριε Ζαφειρόπουλε.

Ο κ. Σηφουνάκης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΗΦΟΥΝΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος για ένα ουσιαστικό λόγο. Διότι νομίζω ότι οι περισσότεροι συνάδελφοι τοποθέτησαν σωστά το θέμα και πιστεύω ότι απλώς γίνεται μια επανάληψη των επιχειρημάτων, που όλοι έχουμε και όλοι γνωρίζουμε. 'Όποιος είναι πολίτης αυτού του τόπου, όποιος με τον α' ή το β' τρόπο έχει κάνει συναλλαγή με το τραπεζικό σύστημα, γνωρίζει πάρα πολύ καλά, κυρίως θα έλεγα -και δυστυχώς- τα τρωτά του σημεία.

Είχα μια εμπειρία μοναδική, όταν ήμουν στο Υπουργείο Τουρισμού, όπου γνώρισα δυστυχώς τις τραγικές συνέπειες αυτού που αποκαλέσθηκε πριν ανατοκισμός και γνωρίζω πολύ περισσότερο τις επιχειρήσεις στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου, όταν κυρίως με την κρίση του 1991, όπως θα θυμάστε πάρα πολύ καλά, υπήρξε μια τραγική μείωση του τουριστικού ρεύματος προς τη χώρα μας και αυτό είχε ως αποτέλεσμα, εκείνες οι επιχειρήσεις να μη μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους στις τράπεζες.

Ακόμα και πριν από δεκαπέντε με είκοσι χρόνια, όταν συζητούσα με επιχειρηματίες που είχαν πάρει ένα δάνειο εκείνης της εποχής -ας πούμε πέντε εκατομμύρια (5.000.000)- δεν μπορούσα να διανοθώ πώς σύμφωνα με τη δεκαετή ή εικοσατέτη συμφωνία που υπήρχε με την τράπεζα, αναλογούσε να πληρώσει περίπου τριακόσια χιλιάρια (300.000) το χρόνο και κάποια στιγμή, με τον α' ή β' τρόπο, για λόγους που είχαν να κάνουν με την μονομερή αύξηση των επιτοκίων ή για χιλιούς δυο άλλους πιθανούς λόγους, μονομερώς η τράπεζα -και ενώ ο επιχειρηματίας ήξερε ότι είναι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) το χρόνο- ξαφνικά το έκανε εξακόσιες χιλιάδες (600.000).

Το τραγικό παράδειγμα στον ξενοδοχειακό χώρο στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου υπήρξε η κρίση του 1991, όπου ξαφνικά με τη συνεχή αύξηση των επιτοκίων, ουσιαστικά οι τράπεζες αθετούσαν ετσιθελικά τη συμφωνία των επιχειρημάτων στον τουριστικό κλάδο για τον οποίο δανεισμό είχαν συνάψει.

Υπάρχει ένα ουσιαστικό θέμα. Βεβαίως, γνωρίζω πάρα πολύ καλά ότι η χώρα μας δεν μπορεί να είναι έξω από τις λογικές που επικρατούν στο διεθνές τραπεζικό σύστημα. Καμία αντίρρηση επ' αυτού. Στην Ελλάδα όμως, απ' ότι φαίνεται έχει γίνει κατά κόρον μια εκμετάλλευση, μια κακώς εννοούμενη σύννομη τάξη που το τραπεζικό σύστημα επιβάλλει.

Θα περάσω όμως, κύριε Υπουργέ, σε ένα άλλο θέμα, επειδή αύριο θα είμαι με μια αντιπροσωπεία στο εξωτερικό και δεν θα μπορώ να παρευρίσκομαι στη συνεδρίαση. Το λέω, γιατί

από τι βλέπω, οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας έχουν επομέσει την κατάθεση της ονομαστικής ψηφοφορίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Πού τα βλέπετε αυτά;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΗΦΟΥΝΑΚΗΣ: Δεν ξέρετε ακόμα; Εύχομαι να μην είναι αλήθεια, για να τελειώσουμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Μετά τις ομιλίες θα γίνει.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΗΦΟΥΝΑΚΗΣ: Άρα, η πληροφορία ήταν καλή.

Σχετικά με τις δύο τροπολογίες που είχαμε καταθέσει για τα λιθόκτιστα βιομηχανικά κτίρια, ο Υπουργός την περασμένη Πέμπτη δέχθηκε πράγματι τη μία, ύστερα από συνηγορία και άλλων συναδέλφων.

Υπάρχει όμως και η άλλη τροπολογία –δεν θέλω να την επαναλάβω, τα ανέφερα την άλλη φορά– για την οποία είχε μία επιφύλαξη ο Υπουργός ως προς τη βιωσιμότητα και πώς αυτή αποδεικνύεται.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Ποια είναι η τροπολογία, κύριε συνάδελφε;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΗΦΟΥΝΑΚΗΣ: Επιγραμματικά μπορώ να την αναφέρω. Αναφέρομαι σ' αυτά τα βιομηχανικά κτίρια που δεν είναι πάνω από πενήντα με εξήντα στην Ελλάδα, συν τις μεγάλες αποθήκες. Σε συνεργασία και με το ΥΠΕΧΩΔΕ βάλαμε ένα όριο. Πρώτον, να είναι πάνω από οκτακόσια τετραγωνικά μέτρα, το λιθόκτιστο κτίριο για να μην μπορεί να έρχεται ο καθένας, ο οποίος έχει ένα μικρό σπιτάκι ή νεοκλασικό και να ζητά να υπαχθεί και δεύτερον, για να αποδείξουμε τη βιωσιμότητα, όπως το είχε το αναπτυξιακό νομοσχέδιο σε άλλες περιπτώσεις, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η σύμπραξη με επιχειρήσεις του χώρου του τουρισμού. Το ουσιαστικό είναι ότι προσδιορίζουμε πλέον, ποιες θα είναι αυτές.

Άρα, νομίζω ότι αυτά τα δύο θέματα που έβαλε ο κύριος Υπουργός καλύπτονται μ' αυτήν την τροπολογία, όπως αυτή κατετέθη. Άλλοι συνάδελφοι, όπως ο εισηγητής μας κ. Κατσανέβας, ο κ. Βούλγαρης και οι συνάδελφοι από τη Νέα Δημοκρατία έρουν το θέμα και θα έχουν τη δυνατότητα αύριο να τοποθετηθούν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Μπαντουβάς έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΝΤΟΥΒΑΣ: Είναι γνωστό ότι το τραπεζικό σύστημα ιδρύθηκε και οργανώθηκε με σκοπό την εξυπηρέτηση της οικονομίας μιας χώρας και σαν συντελεστής της οικονομικής της ανάπτυξης. Στην Ελλάδα δυστυχώς το τραπεζικό σύστημα απετέλεσε συνέχεια των τοκογλύφων της τουρκοκρατίας και του χάμπρου, εκείνου του ξένου χρηματοδοτικού φορέα, ο οποίος είχε καταληστεύσει τον αιμορραγούντα ελληνικό λαό και έχει εκφυλιστεί και τραπεί από την αποστολή και τον πραγματικό του σκοπό. Και ανέμενα, ομολογώ, τουλάχιστον από το χώρο το δικό μας, την επομένη της ανόδου μας στην εξουσία, να φέρει το ΠΑΣΟΚ αυτό το θέμα στη Βουλή. Δεν έπρεπε να περιμένουμε την απόφαση 8 του Αρείου Πάγου. Θα έπρεπε έτσι να αρχίσουμε την κοινωνική μας πολιτική. Έστω όμως τώρα, καθυστερημένα, θα πρέπει να αξιοποιήσουμε αυτό το μεγάλο, αν θέλετε δώρο, τη μεγάλη θετική συγκυρία, που μας παρέχει η απόφαση 8 του Αρείου Πάγου. Και να την αξιοποιήσουμε για δύο λόγους.

Πρώτον, διότι καθυστερήσαμε απέναντι σ' αυτό το χρέος προς το λαό και δεύτερον, διότι μετά από την ισοτιμία, όπως εξωραϊστικά αναφέρουμε την υποτίμηση, η οποία έχει δημιουργήσει ένα σάλο, δικαιολογημένη η υποτίμηση, τη στηρίζουμε, θα βοηθήσει μακροπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα την οικονομία της χώρας και τη θέση της στην Ευρώπη, όπως είναι ένα κόστος, είναι μία δοκιμασία του ελληνικού λαού. Είναι, λοιπόν, ευκαιρία μ' αυτό το άρθρο, αν το διαμορφώσετε σωστά, να απαλύνετε αυτήν την πικρία και ο λαός θα το εκτιμήσει. Μην ξεχνάτε ότι υπήρχε ένα δυσάρεστο κλίμα έναντι της δικαιοσύνης, το οποίο εποιεί θηρήσεις μετά από την απόφαση αυτή του Αρείου Πάγου. Διότι ο ελληνικός λαός ξέρει να αναγνωρίζει και ξέρει επίσης να στηλιτεύει θετικά ή αρνητικά. Δεν είναι, λοιπόν, δυνατόν να μην παραδεχθούμε ότι το ακριβότερο χρήμα της Ευρώπης υπήρχε στην Ελλάδα. Ότι φθάναμε στο σημείο να πληρώνουμε επιτόκια της τάξεως του

40% και 45%. Δεν πρέπει να ξεχνάτε επίσης ότι από το ξενοδοχειακό δυναμικό της χώρας το 95% είναι σε χέρια των τραπεζών. Αυτοί είναι οι ιδιοκτήτες, όχι οι διαχειριστές "ιδιοκτήτες" τους τάχα. Δεν πρέπει να ξεχνάτε ότι το 95% των παραδοσιακών μεγάλων και ακριβών κτιρίων και οικοπέδων φιλέτων της ελληνικής επικράτειας είναι στα χέρια των τραπεζών και είναι προϊόντα ληστρικής εκμετάλλευσης εδώ των ιδιωτών του ελληνικού λαού. Δεν πρέπει να ξεχνάτε πόσα σπίτια κλείσανε, πόσες αυτοκτονίες έγιναν, πόσες οικογένειες διαλύθηκαν, πόσες καριέρες φαλκιδεύτηκαν και τροχοπεδήθησαν απ' αυτήν τη ληστρική πολιτική των τραπεζών. Και αλήθεια, μου έκανε εντύπωση, όταν εξεφράσθη από τα υπουργικά εδώλια η ανησυχία, τι θα γίνει, δεν πρέπει να εξαντλήσουμε και να τραυματίσουμε το τραπεζικό σύστημα; Διότι έχει πρόβλημα λόγω των επισφαλών απαιτήσεων. Αλήθεια, θα ξάσουμε τον ύπονο μας για τους κυρίους τραπεζίτες, οι οποίοι από τον τηματάρχη, ο οποίος πάφρει αμοιβή πολλαπλάσια της βουλευτικής αποζημίωσης μέχρι το διοικητή, που φτάνει τα δέκα-δώδεκα εκατομμύρια (10.000.000-12.000.000) θα φτωχύνουν; Ή μήπως θα ελαττώσουν τα κέρδη τους, τα οποία κέρδη και στην πλέον κρίσιμη καμπή της οικονομικής κρίσεως και της πολιτικής περιόδου λιτότητας αυτού του τόπου εφάνταζαν στις πρώτες σελίδες των εφημερίδων τριακόσια δισεκατομμύρια (300.000.000.000), εξακόσια δισεκατομμύρια (600.000.000.000) κέρδη των τραπεζών; Ή μήπως θα θίξουμε κάτι νεώτερες τράπεζες, οι οποίες έχουν ιδρυθεί, για να ξεπλύνουν το χρήμα της εμπορίας των ναρκωτικών και των πολέμων, που γίνονται εις βάρος των κτημάτων των λαών;

Νομίζω ότι ήρθε η ώρα να βάλετε το νυστέρι βαθιά και να πετάξετε το τοιρότο, με το οποίο επικαλύπτονται τα αποστήματα. Τα αποστήματα διανοίγονται, χειρουργούνται. Δεν επικαλύπτονται.

Αυτά τα οποία λέτε περί εγκυκλίου είναι ευχολόγια. Είναι ο ηπιότερος και ο πιο απαράδεκτος τρόπος αντιψετώπισης του προβλήματος. Θα νομοθετήσουμε. Θα πρέπει ότι μπορούμε να διασώσουμε και να κατοχυρώσουμε από τα ψιχία που έχουν απομείνει στον Έλληνα πολίτη, στον συναλλασσόμενο με τις τραπέζες, να το κατοχυρώσουμε νομοθετικά. Όχι με εγκυκλίους. Διότι ανοίγουμε νέο δρόμο πελατειακών σχέσεων. Σήμερα είμαστε εμείς, αύριο θα είναι άλλοι και μεθαύριο άλλοι. Θα πρέπει να μην υπάρχει τέτοια πόρτα συναλλαγών. Πρέπει να υπάρχει πλαίσιο νομοθετικό που θα κατοχυρώνει τα δικαιώματα του λαού ανεξάρτητα από την Κυβέρνηση που βρίσκεται στην εξουσία.

Θα πρέπει επίσης, κύριε Υφυπουργέ, να υπάρχει και αναδρομική ισχύ. Επώθηκε προηγουμένων ότι θα ανατραπεί η τάξη. Ποια τάξη; Θα έπρεπε τότε να μην είχαν ανατρεπτική ισχύ οι νόμοι όταν ήρθαμε να τημωρήσουμε τους χουντικούς, να μην έχουν ανασχετική ισχύ οι νόμοι σε άλλες περιπτώσεις κοινωνικής και πολιτικής απαξίωσης και θα πρέπει να έχουν μόνο μελλοντική ισχύ.

Πέραν τούτου οι πλειστηριασμοί θα συνεχιστούν, κύριε Υφυπουργέ. Εγώ θα κατέβω στην Κρήτη και θα κηρύξω επανάσταση εναντίον των πλειστηριασμών. Θα πω στους Κρητικούς να αντιδράσουν βίαια στους κλητήρες που θα πάνε να εκπλειστηριάσουν τα σπίτια των φτωχών βιοπαλαιστών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Καλώς, κύριε Μπαντουβάς, αφήστε την επανάσταση για αύριο!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΝΤΟΥΒΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, τελειών, λέγοντας μόνο ότι οι αγρότες και οι μικροεπιχειρηματίες πωλούν τα σπίτια τους και τις μικρές επιχειρήσεις τους και τα αγοράζουν τη γη και τα σπίτια μας.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Όσο υπάρχουν πλειστηριασμοί δεν υπάρχουν ρυθμίσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Φούσας έχει το λόγο. Διαγράφεται.

Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν δύο συνάδελφοι οι κύριοι Μπρατάκος και Κεδίκογλου για προτασσόμενη δευτερολογία. Και παρακαλώ να δώσουμε και σ' αυτούς πέντε λεπτά αντί

των δυο λεπτών. Θα παρακαλούσα επίσης να τηρήσουν το χρόνο τους ακριβώς.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Μπρατάκος έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΡΑΤΑΚΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση δεν έχει αντιληφθεί το μέγεθος των προβλημάτων που δημιουργεί η εφαρμογή χωρίς κανένα χρονικό περιορισμό του εκτοκισμού. Δηλαδή, η εφαρμογή της κεφαλοποίησης των οφειλόμενων τόκων σε τραπεζικά ιδρύματα.

Ολόκληροι κλάδοι της ελληνικής οικονομίας μας ιδίως στον αγροτικό, τουριστικό και βιοτεχνικό τομέα καταστρέφονται και τείνουν να εξαφανιστούν από τα γνωστά πανωτόκια. Τεράστιες περιουσίες διαφόρων επιχειρήσεων εκπλειστηρίζονται αντί όπως είπε πρωτύτερα συνάδελφος, πινακίου φακής με πρωτοβουλία των τραπεζών, με αποτέλεσμα πέραν του ότι καταστρέφονται οι κόποι και οι θυσίες μας ολόκληρης ζωής για πάρα πολλούς Έλληνες μικρομεσαίους επιχειρηματίες και ιδιώτες, να μηδενίζονται και οι δυνατότητες σε μεγαλύτερες επιχειρήσεις να ανταγωνιστούν τις αντίστοιχες επιχειρήσεις του εξωτερικού.

Βέβαια, κανένας δεν ισχυρίζεται ότι πρέπει να πλήξουμε τη ρώμη του τραπεζικού μας συστήματος.

Δεν βλέπετε όμως, κύριε Πρόεδρε, τους ισολογισμούς που δημοσιεύουν οι τράπεζες; Δεν βλέπετε ότι τα κέρδη των τραπεζών είναι τεράστια χωρίς μάλιστα να υπολογίζουν και τα συζητούμενα χρέη, διότι οι τράπεζες αυτά τα χρέη τα έχουν χαρακτηρίσει επισφαλείς απαιτήσεις;

Περιμέναμε, κύριε Πρόεδρε, ότι η Κυβέρνηση θα άκουγε τις κραυγές αγωνίας της αγοράς αλλά και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου από τις επαχθέστατες και καταστροφικές συνέπειες της διαδικασίας αυτής του ανατοκισμού. Και περιμέναμε ότι θα τροποποιούσατε το καθεστώς αυτό. Δυστυχώς όμως φωνή βοώντος εν τη ερήμω. Αντ' αυτού η Κυβέρνηση έφερε για συζήτηση στη Βουλή μια διάταξη που δεν κάνει τίποτε άλλο παρά να παραπλανά τα θύματα ότι δήθεν θα τους λύσει το πρόβλημα. Ενώ είναι γνωστό ότι αυτή η διάταξη δεν λύνει το πρόβλημα, αντίθετα το περιπλέκει.

Κύριε Υπουργέ, αυτή τη διάταξη πρέπει να την πάρετε πίσω και να φέρετε μια άλλη διάταξη που θα καθιστά πράγματι όλο το σύστημα δικαιότερο. Και μη μου λέτε ότι με εγκύκλιο θα λύσετε αυτό το πρόβλημα. Είναι αστεία πράγματα αυτά όταν είναι γνωστό ότι μόνο νόμοι που ψηφίζονται από τη Βουλή είναι δυνατόν να εφαρμοστούν. Παραπλανάτε και με αυτήν τη θέση για άλλη μια φορά τον ελληνικό λαό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Κεδίκογλου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε Υπουργέ, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, άκουσα ότι με εγκύκλιο ο Υπουργός θα λύσει το πρόβλημα. Πόθεν αυτή η εξουσία; Ο Υπουργός έχει εξουσία αυτή που του δίνει ο νόμος. Και αν υπάρξει εγκύκλιος θα ερμηνεύει, προς διευκόλυνση, το νόμο. Δεν έχει καμιά ισχύ νόμου. Συνεπώς, πρόκειται περί μιας κουβέντας η οποία προσβάλλει το πολίτευμά μας όταν λέγεται από Υπουργό χωρίς αναφορά σε νομό. Ενα στοιχείο είναι αυτό.

Δεύτερον, ειπώθηκε από την πλευρά των Υπουργών, τι θα κάνουμε με τις τραπέζες. Ποια τράπεζα έχει πρόβλημα σήμερα λόγω των δανείων; Όλα αυτά τα δάνεια πέρασαν στις επισφαλείς απαιτήσεις, αφαιρέθησαν από τα κέρδη και τα χάσατε εσείς, κύριε Δρυ, που εισπράττετε. Λόγω χάρη, η Εθνική Τράπεζα φέτος εμφάνισε εκατό δισεκατομμύρια (100.000.000.000) λιγότερα κέρδη. Εσείς θα χάσετε. Δεν κινδυνεύει από τίποτε η τράπεζα. Μην βγάζουμε λοιπόν τώρα κροκοδείλια δάκρυα τι θα γίνουν οι τραπέζες. Δεν παθαίνουν τίποτε οι τραπέζες. Το θέμα είναι ότι εσείς χάσατε σαν Υπουργείο και όλοι ως Δημόσιοι.

Τρίτον, όπως είναι η διάταξη διατυπωμένη, έρχεται να φαλκιδεύσει μια απόφαση του Αρείου Πάγου. Εγώ έχω πολλά να καταμαρτυρήσω στη Δικαστική Εξουσία. Όμως, αυτή η

απόφαση είναι μια απόφαση που τιμά τον Άρειο Πάγο. Με τη διάταξη που φέρνουμε εμείς πάμε να τη φαλκιδεύσουμε.

Όμως δεν θα περάσει. Δεν μπορεί να έχει αναδρομική ισχύ. Οι άνθρωποι θα πάνε στα δικαστήρια και θα βρουν την άκρη. Το θέμα όμως είναι να αποφεύγουμε όλη αυτήν την ταλαιπωρία.

Τι έχει συμβεί. Δεν είναι οι ανατοκισμοί το κύριο πρόβλημα, δεν πρόκειται από εκεί οι μεγάλες χρεώσεις. Οι μεγάλες χρεώσεις προήλθαν από τις μεγάλες μεταβολές των επιτοκίων. Από 8% έγινε 25%, το 25% έγινε 40% για συγκεκριμένους λόγους και έξω από τις συμβατικές σχέσεις. Όταν εγώ ο Χ δανειστηκα χρήματα από μια τράπεζα υπήρχε μια κατάσταση, που όμως μια απόφαση της διοίκησης ήρθε και την άλλαξ, παρενέβη στην αγορά. Δηλαδή, είχαμε μία εντόνως παρεμβατική "ελεύθερη" οικονομία.

Θα πρέπει λοιπόν, ως εκ τούτου, αφού έχουμε και αυτή την ιστορία να καθίσουμε και να δούμε ποιες ζημιές κάναμε εμείς με αυτές τις αλλαγές των επιτοκίων και να βγει κατ' αρχάς μια διάταξη νόμου και στη συνέχεια, αν χρειάζεται κάποια εγκύκλιος που να δώσει πλαίσιο ως προς το πώς θα κινηθούν οι τράπεζες, διότι σήμερα, όπως ξέρουμε κυριαρχούνταν σε κάθε εταιρεία είναι η γενική συνέλευση, βεβαίως, μέσα σε κάποια όρια για να μην υπάρξουν θέματα απιστίας. Θα πρέπει εδώ εμείς με νόμο να δώσουμε εξουσία στα διοικητικά συμβούλια και πλαίσιο λειτουργίας. Όμως, όπως είναι η εισαγόμενη διάταξη δεν κάνει τίποτε.

Εγώ, κύριε Υπουργέ, θα ψηφίσω τη διάταξη, δεν έχω πρόβλημα, για να μη δημιουργηθεί και κανένα θέμα. Όμως, νομίζω ότι το καλύτερο από όλα είναι να αποσύρετε τη διάταξη, να την ξαναμελετήσετε και να έρθετε εδώ με κάποια διάταξη η οποία θα καθορίσει ένα πλαίσιο οδηγών προς τα διοικητικά συμβούλια των τραπεζών. Γιατί; Επειδή είναι δύσκολο να πάρουν εξουσίες από τις συνελεύσεις, να δώσουμε εμείς με νόμο το δικαίωμα στα διοικητικά συμβούλια των τραπεζών όπως είναι να πάρουν κάποιες αποφάσεις. Να καθίσετε με τους συμβούλους και να δείτε ποια ήταν η επίπτωση εκ της αλλαγής -ότι έγινε από το 1980 και εντεύθεν - των επιτοκίων, ποια ήταν η επίπτωση από την απελευθέρωση, ποια ήταν η επίπτωση γενικότερα από την αλλαγή συνθηκών έξω από τη δανειακή σύμβαση. Υπάρχουν πολλές τραγικές εικόνες εργαζομένων εξαιτίας αυτών των περιπτώσεων. Δεν έχω πολλές εικόνες από επιχειρηματίες. Οι εικόνες που έχω δεν είναι σε βάρος των επιχειρηματιών. Μάλλον είναι σε βάρος των τραπεζών. Θα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας όλα τα ζητήματα.

Έχετε υπόψη σας το εξής; Και εδώ είναι προς τιμήν του Διοικητή της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδας που πήρε μια σωστή απόφαση. Ξέρετε, ότι μέχρι τώρα δεν μπορούσε κανείς πελάτης να πάρει την κίνηση του λογαριασμού; Και αγανακτισμένα ο διοικητής είπε ότι θεωρεί αυτό απαράδεκτο. Εδωσε δε, εντολή να δίδεται.

Ένας τώρα τους πήγαιναν τη σύμβαση έτοιμη και την υπέγραφαν.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Ήταν σύμβαση προσχώρησης.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ για τον όρο.

Λοιπόν, κατόπιν όλων αυτών, αν θέλουμε να είμεθα και να μπούμε στο σύγχρονο πνεύμα, διότι είναι χιλιάδες οικογένειες και δεν μπορεί ένα στεγαστικό δάνειο από ένα εκατομμύριο εννιακόσιες χιλιάδες (1.900.000) το 1981 να έχει γίνει τώρα τριάντα τρία εκατομμύρια (33.000.000). Τι πράγματα είναι αυτά; Εγίναν διότι αλλάξαμε εμείς τα επιτόκια, η κύρια αιτία.

Λοιπόν, είναι ελάχιστη η επίπτωση της αλλαγής των επιτοκίων.

Και ένα τελευταίο, κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε. Βάζετε εδώ ένα όριο εξάμηνο. Γιατί; Πού το βρήκατε; Παρεμβαίνετε στον ανταγωνισμό εσείς; Γιατί; Αφήστε τις τράπεζες. Η κάθε μία τράπεζα θα λέει, εγώ δέχομαι καταθέσεις και τις ανατοκίζω ανά τρίμηνο. Εδώ εγώ δέχομαι ανά εξάμηνο. Η κάθε μία με το κύρος της. Και να μπει ο χρόνος στον ανταγωνισμό. Τι παρεμβαίνουμε εμείς, δηλαδή, και λέμε "οπωσδήποτε ανά εξάμηνο"; Γιατί; Αφήστε τις τράπεζες στον ανταγωνισμό. Δεν γίνεται στα μισά ανταγωνισμός και στα άλλα μισά μη

ανταγωνισμός. Γιατί θα πάθουμε, αυτά που πάθαμε: 'Όλα ελεύθερα και η δραχμή διατίμηση. Ιδιού, τα πάθαμε. Πόσες φορές δεν τα έχω φωνάξει;

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, εγώ, αν επιμείνει ο Υπουργός θα την ψηφίσω, αλλά συνιστώ και νομίζω όλο το Σώμα συμφωνεί, να αποσυρθεί η διάταξη, να ξανακάνουμε μία καινούρια, που να δώσει πράγματι λύση στο φλέγον αυτό θέμα, που είναι και το πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριοι συνάδελφοι, έχει κατατεθεί αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας από τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας.

Πριν, όμως, έχουμε τις δευτερολογίες. Ποιος εκ των συναδέλφων θέλει να δευτερολογήσει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Γιατί δεν προχωράτε στην ονομαστική ψηφοφορία, πριν από τις δευτερολογίες; Για να "τρώμε" τις νύχτες;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Δεν θα αλλάξουμε τον Κανονισμό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ποιον Κανονισμό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Αν είναι δυνατόν! Εσείς είστε παλαιός κοινοβουλευτικός, έγκριτος κοινοβουλευτικός, είστε συμπαθής, αλλά όχι να λέμε και "ποιον Κανονισμό". Εάν δεν υπάρχει Κανονισμός, θα γίνει ζούγκλα εδώ μέσα.

Ο κ. Κατσανέβας έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Κύριοι συνάδελφοι, μια και είμαστε έτσι μεταξύ μας, μια μικρή οικογένεια εδώ, θα σας πω μία ενδιαφέρουσα ιστορία, που αφορά τις τράπεζες, πολύ σύντομη.

Υπέβαλα μία ερώτηση σε αρμόδιους Υπουργούς, σχετικά με τις αμοιβές των προέδρων των διοικητών συμβουλίων, των διοικητών, των υποδιοικητών όλων των τραπεζών. Πολύ συνοπτικά, αφού την υπέβαλα και την ξανα-υπέβαλα και την ξανα-υπέβαλα αρκετές φορές και επέμεινα κιόλας και με άλλους τρόπους, πήρα μερικές απαντήσεις από ορισμένες μόνο τράπεζες, με την επισήμανση του Υπουργού ότι δυστυχώς η κείμενη νομοθεσία δεν επιτρέπει τον κοινοβουλευτικό έλεγχο σε τέτοια ζητήματα. Και εναπόκειται στην καλή προαιρεση των εκλαμπροτάτων κυρίων τραπεζικών, να μας πληροφορήσουν –να μας πληροφορήσουν, αν είναι δυνατόν, το Κοινοβούλιο!– για το πόσο...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Οι κρατικές Τράπεζες;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Σ' αυτές αναφέρομαι, φυσικά, κύριε συνάδελφε. Μα, είναι δυνατόν να πάγαινα στον κ. Κωστόπουλο;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Εσείς, κύριε Κατσανέβα, είστε τυχερός. Εγώ υπέβαλα τρεις ερωτήσεις και δεν πήρα ποτέ απάντηση!

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Εντάξει, εγώ έβαλα και πλάγια μέσα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Είχε μέσον ο κ. Κατσανέβας!

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Είχα μέσον!

Εν πάσῃ περιπτώσει, μη στενοχωριέστε, αυτά που πήρα ήταν πενιχρότατα.

Πήρα, λοιπόν, αυτές τις λίγες απαντήσεις και αναρωτιέμαι. Έκανα και μία επιστολή στην πολύ καλή νομική υπηρεσία που έχουμε στη Βουλή και συνιστώ σε όλους τους συναδέλφους να τη χρησιμοποιούν. Και ερώτησα: Πώς είναι δυνατόν αυτοί οι κύριοι, οι εκλαμπρότατοι κύριοι, να διορίζονται από την Κυβέρνηση, εφόσον είναι κρατικές τράπεζες, υπό κρατικό έλεγχο τέλος πάντων, να επικυρώνεται ο διορισμός τους από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, αλλά –ώ, του παραδόξου– να μη μπορούμε να ξέρουμε, αυτό που γνωρίζουμε για όλους τους μισθωτούς, για όλο τον κόσμο, για τους Βουλευτές, για τους δημοσιογράφους, για τους πάντες, τι αμειβονται, πόσα παίρνουν τέλος πάντων αυτοί οι κύριοι. Παίρνουν εκατό χιλιάδες το μήνα, δύο εκατομμύρια, τρία εκατομμύρια, τέσσερα εκατομμύρια, πέντε εκατομμύρια; Πόσες είναι οι παρεπόμενες αμοιβές, οι πλάγιες και οι έμμεσες αμοιβές; Ποια είναι τα από δω και από κει, τα νόμιμα, δεν λέω τα άλλα; Και βέβαια είναι αλήθεια ότι συνταξιοδοτούνται

ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας, πάνω από δύο εκατομμύρια δραχμές το μήνα, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας ο κάθε τραπεζίτης και ο υποδιοικητής, αφού έχει συμπληρώσει ένα χρόνο;

Ειλικρινά λυπάμαι, κύριοι συνάδελφοι, που δεν φροντίσαμε και εμείς να γίνουμε τουλάχιστον υποδιοικητές μιας μικρής τράπεζας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΥΖΟΒΙΤΗΣ: Εμείς πότε θα πάρουμε σύνταξη;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Εμείς θα αργήσουμε να πάρουμε σύνταξη. Δεν παίρνουμε σύνταξη στα εξήντα πέντε. Παίρνουμε σύνταξη μόλις συμπληρώσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Κατσανέβα, είναι γλαφυρός ο τρόπος που το περιγράφετε, αλλά ο χρόνος είναι αμείλικτος.

ΠΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ: Αυτή είναι η πραγματικότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Δεν διαφωνώ, αλλά τι να κάνω;

Ορίστε, κύριε Κατσανέβα.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Μια και μιλάμε για τις τράπεζες λοιπόν και αφού απευθυνόμαστε στον κύριο Υπουργό που κουνάει το κεφάλι του προφανώς συμφωνώντας, γιατί ποιος δεν θα συμφωνήσει με αυτά, έρετε τι δύναμη έχουν οι τράπεζες; Ξέρετε ότι φιμώνονται τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, γιατί αυτοί οι κύριοι ελέγχουν τη διαφήμιση; Ελέγχουν το κράτος. Ελέγχουν τα πάντα;

Οι τράπεζες λοιπόν, δεν είναι απρόσωπες. Απρόσωποι είναι μόνο οι διοικούντες. Και ίδου το μεγάλο ατόπημα της οποιασδήποτε κυβέρνησης. Και δεν είναι μόνο η δική μας η Κυβέρνηση που ευθύνεται γι' αυτό. Ευθύνονται και οι άλλες κυβερνήσεις. Και οι δικές σας.

Βεβαίως, θα συμφωνήσω και θα υπερθεματίσω ότι οι επικεφαλείς των υπό κρατικό έλεγχο τραπεζών, θα πρέπει να έχουν ένα αυτεξούσιο και μία δυνατότητα πρωτοβουλιών. Όχι όμως, το οιωνεί ανεξέλεγκτο. Και εδώ θα πρέπει να κάνουμε κάτι όλοι μαζί, κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας.

Ο κ. Παναγιώτουπολος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, πρώτον, για να συμφωνήσω με τον κ. Μπαντουβά, πρέπει να σας κάνει εντύπωση πως, όταν ζήτησε το Υπουργείο τη γνώμη των ξενοδόχων για το αναπτυξιακό νομοσχέδιο, η Πανελλήνιος Ομοσπονδία Ξενοδόχων Ελλάδος απάντησε μόνο για τα πανωτόκια. Ούτε καν αναφέρθηκε στο αναπτυξιακό νομοσχέδιο, γιατί έρει την ανικανότητα της Κυβερνήσεως να αντιμετωπίσει το θέμα των πανωτοκίων. Άκουσαμε και το στρουθοκαμηλισμός, ο οποίος διατυπώθηκε και από τον Κοινοβουλευτικό Επιτρόπου του ΠΑ.ΣΟ.Κ., ότι φταίει η Νέα Δημοκρατία που έκανε την απόφαση της Νομισματικής Επιτροπής του 1980, ενώ γνωρίζουμε όλοι ότι η απόφαση αυτή τότε που έγινε, δεν είχε καμία συνέπεια, διότι ο πληθωρισμός ήταν ανώτερος των τραπεζικών επιτοκίων. Και η απόφαση αυτή εγκλημάτισε κατά της ελληνικής οικονομίας, όταν συνδυάστηκε με την απελευθέρωση των επιτοκίων που έγινε στην Κυβερνήσεως ΠΑ.ΣΟ.Κ. Και τότε που έπρεπε η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. να αντιμετωπίσει το πρόβλημα, διότι ήξερε ότι ο συνδυασμός του ελευθέρου ανατοκισμού με τα ελεύθερα επιτόκια, κατέστρεψε την ελληνική οικονομία.

Πότε δημιουργήθηκαν αυτά τα χρέη; Δημιουργήθηκαν το 1980, το 1981, το 1982; Πότε, παραδείγματος χάριν, ο "ΣΚΑΡΗΣ Α.Ε." Μάρμαρα Δράμας τα εβδομήντα εκατομμύρια (70.000.000) που δανείστηκε το 1978 έγιναν δύο δισεκατομμύρια τετρακόσια εκατομμύρια (2.400.000.000) δραχμές; Επί Κυβερνήσεως ΠΑ.ΣΟ.Κ. Οι άνθρωποι κατέστρεψαν την ελληνική οικονομία και μας φέρνουν νόμο αναπτυξιακό. Για να μας πουν τι; 'Οτι θα δώσουμε τόση επιχορήγηση, τόση επιδότηση επιτοκίου, τόσο το ένα και τόσο το άλλο.

Τώρα τους θέτουμε προ των ευθυνών τους με επερωτήσεις, με ερωτήσεις Βουλευτών από όλα τα κόμματα, με αυτό που ακούστηκε σήμερα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής.

Φαίνεται ότι είναι αναντίρρητο το πρόβλημα και η λύση πρέπει να υπάρξει.

Ποια είναι η λύση; Η λύση είναι να αφήσουμε τους στρουθοκαμηλισμούς. Το άρθρο 12, που έφερε η Κυβέρνηση του ΠΑ.Σ.Ο.Κ., προστατεύει μόνο τις τράπεζες, διότι μέχρι τώρα ο ανατοκισμός εξηρτάτο από τη βούληση του δανειολήπτη, τώρα είναι υποχρεωτικός ανά εξάμηνο. Δηλαδή, η Κυβέρνηση αυτήν τη στιγμή, για να αντιμετωπίσει το πρόβλημα του ανατοκισμού, φέρνει μία διάταξη με την οποία προστατεύει απολύτως τις τράπεζες και αφήνει έκθετους τους δανειολήπτες. Τι πρέπει να γίνει; Να μπει ανώτατο όριο.

Στο δημόσιο όταν χρωστά όντας εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές, το πληρώνεις μέχρι 200%. Πληρώνεις δύο εκατομμύρια (2.000.000) δραχμές, τρία εκατομμύρια (3.000.000) δραχμές. Αυτό να γίνει και στο τραπεζιτικό χρέος. Να μπει όντας ανώτατο χρέος. Χρωστά όντας εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές; Θα πληρώσω δύο εκατομμύρια (2.000.000) δραχμές, τρία εκατομμύρια (3.000.000) δραχμές, τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000) δραχμές. Δεν θα πληρώσω για εβδομήντα εκατομμύρια (70.000.000) δραχμές, δυόμισι δισεκατομμύρια (2.500.000.000) δραχμές. Είναι και οικονομικώς απαράδεκτο, κύριε Πρόεδρε. Αντίκειται στην οικονομική λογική.

Ένας άνθρωπος που διαπραγματεύεται στο επίπεδο των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) δραχμών και των τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) δραχμών, δεν είναι ποτέ σε θέση να πληρώσει δυόμισι δισεκατομμύρια (2.500.000.000) δραχμές στις τράπεζες.

Επομένως, τι γίνεται; Και η τράπεζα χάνει τον πελάτη, ο οποίος καταστρέφεται και αυτό που είπε προηγουμένως ο κ. Ζαφειρόπουλος με το οποίο συμφωνών απολύτως, ότι δηλαδή εταιρείες εγκαθέτων κομματικών και τραπεζιτικών υπαλλήλων, περιμένουν σαν τα κοράκια να γίνει ο πλειστηριασμός.

Και παίρνουν σπίτια, αξίας εκατό εκατομμυρίων (100.000.000) δραχμών, πέντε εκατομμύρια (5.000.000) δραχμές.

Γιατί γίνονται αυτοί οι πλειστηριασμοί; Για να αφαιρέσουν την περιουσία από αυτούς τους ανθρώπους και να την πάρουν οι διάφοροι εκμεταλλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Καλώς, κύριε Παναγιωτόπουλε.

Ορίστε, κύριε Σφυρίου, ζήτησατε το λόγο.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Ναι, κύριε Πρόεδρε, ζήτησα για λίγο το λόγο, για να επισημάνω δυό τρία πράγματα.

Πρώτα-πρώτα, νομίζω ότι μας ενδιαφέρει η ουσία του θέματος και όχι η δημιουργία των εντυπώσεων. Σε ό,τι αφορά την ουσία για τις ρυθμίσεις που θα ισχύουν από εδώ και εμπρός, άκουσα ότι και τα κόμματα της Αντιπολίτευσης σημείωσαν ότι είναι θετικές. Μάλιστα, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας είπε επί λέξει: "Επιλύεται μερικώς το θέμα."

Τώρα, για το παρελθόν, έχει πολύ μεγάλη σημασία να εφαρμοσθεί η νομοθεσία.

Και η εντολή του Υπουργού έχει την έννοια όχι ότι το Κοινοβούλιο δίνει εντολή. Δίνει εντολή ο αρμόδιος Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και μάλιστα, με ερμηνευτική δήλωση ενώπιον του Κοινοβουλίου, για δύο πράγματα.

Η οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαγορεύει να υπάρχει εγγραφή λογιστική πέραν των δώδεκα μηνών για τις καθυστερήσεις. Και αυτό έχει θεσπισθεί και με τον ελληνικό νόμο 2076.

Άρα, με βάση αυτό το θεσμικό πλαίσιο, η εντολή του Υπουργού έτσι όπως δηλώθηκε εδώ, θα αφορά τη διαγραφή όλων των τόπων, που έχουν παρανόμως εγγραφεί εξωλογιστικά πέρα από το δωδεκάμηνο. Και αυτό νομίζω ότι για τους παλαιούς δανειολήπτες έχει πολύ μεγάλη σημασία ανακουφιστική. Και έχει σημασία να εφαρμοσθεί στη πράξη αυτό.

Εκείνο το οποίο θα ήθελα να τονίσω για την πολιτική διάσταση του θέματος είναι το εξής:

Κύριοι συνάδελφοι...

Κύριε Πρόεδρε, μια και δεν ακούνε οι κύριοι συνάδελφοι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Μέσω του Προε-

δρείου διεξάγεται πάντοτε η συζήτηση. Γιατί αν την αφήσουμε να διεξαχθεί μεταξύ σας, καήκαμε!

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Λέγουν ότι αυτά πρέπει να ρυθμιστούν και μάλιστα με νομοθετικές διατάξεις. Όταν τραπεζίτης την περίοδο του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. –και αναφέρομαι συγκεκριμένα στο συνάδελφό μας κ. Ανωμερίτη–έσπευσε, με ομόφωνη απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, να τα ρυθμίσει, διαγράφοντας τόκους εξωλογιστικούς, υπερβολικούς, τόκους που είχαν σχέση με πανωτόκια, κύριοι συνάδελφοι, με τον ανατοκισμό, ξέρετε ποια ήταν η δική σας πολιτική πράξη; Να τον παραπέμψετε σε δική. Και δικάστηκε από τρία δικαστήρια. Και το κάνατε ενσυνείδητα. Γιατί;

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Γιατί πήγε, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της τράπεζας, να κάνει αυτά που σήμερα εσείς έρχεστε και εισηγείστε. Τα έκανε λοιπόν ως Διοικητής της Κτηματικής τράπεζας και τον παραπέμψατε σε τρεις δίκες. Και αιωνώθηκε και στις τρεις δίκες.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Σήμερα, σε ένα κρεσέντο υποκρισίας, έρχεστε αυτά για τα οποία παραπέμπατε χθες, να τα προτείνετε.

Θα παρακαλέσω λοιπόν να υπάρξει, επιτέλους, μια λογική συνέπεια σε αυτά τα οποία πράττετε και σε αυτά τα οποία υποστηρίζετε στην Εθνική Αντιπροσωπεία.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Σε ό,τι αφορά δε την αύξηση των επιτοκίων, παρακαλώ να ανατρέξετε στα κείμενά σας και σε όλες τις τράπεζες, για να δείτε ότι τα επιτοκία πήραν την ανηφόρα μετά το 1989 και μετά το 1990, και από το 18% πέρασαν το 20%, το 25%, το 30%, το 32%, το 33% και οι τόκοι υπερημερίας το 40% και το 42%. Δεν ανέβηκαν, όταν έγινε η απελευθέρωση μόνον. Η άνοδος η κατακόρυφη υπήρξε ως αποτέλεσμα της πολιτικής που εφαρμόσατε μετά το 1989.

Αυτά για αποκατάσταση της πραγματικότητας και για να μην λέγονται λόγια απαράδεκτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεώργιος Αλογοσκούφης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Θα ήθελα να συστήσω στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Πλειοψηφίας να διατηρεί την ψυχραιμία του και να μην έχει επιλεκτική μνήμη, γιατί χαρακτηρίζεται εδώ πολύ συχνά από επιλεκτική μνήμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Δεν είναι επιλεκτική, είναι κοινοβουλευτική μνήμη που έχει.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Είναι επιλεκτική.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ: Επιλεκτική είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κοινοβουλευτική. Ο νοών νοείτω, τι λέω.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Ενόχλησαν οι αλήθειες, τι να κάνουμε.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, σεβαστείτε και εσείς τη θέση σας.

Να μιλήσουμε για τη ρύθμιση που συζητούμε τώρα, επί της ουσίας, να δεχασόμενα τα πυροτεχνήματα.

Είπαμε ότι υπάρχει το θέμα της συχνότητας του ανατοκισμού, το οποίο μερικώς ρυθμίζεται με αυτήν την τροπολογία.

Υπάρχει το θέμα του ύψους των επιτοκίων, το οποίο είναι θέμα γενικότερης πολιτικής και το οποίο βεβαίως δεν ρυθμίζεται. Υπάρχει το θέμα των δικονομικών διαδικασιών το οποίο δεν ρυθμίζεται εδώ.

Υπάρχει το θέμα της ρύθμισης των χρεών του παρελθόντος, για το οποίο ο Υπουργός αντί να φέρει εδώ πέρα μια νομοθετική ρύθμιση γενικού περιεχομένου, κάνει ευχολόγια.

Δεν μπορούμε να ψηφίσουμε, λοιπόν, αυτήν τη διάταξη. Δεν υπάρχει καμία περίπτωση να ψηφίσουμε αυτό το άρθρο.

'Οσον αφορά αυτά τα οποία είπατε για τον κ. Ανωμερίτη, οι ρυθμίσεις που έκανε δεν ήταν του γενικού χαρακτήρα που ζητούμε, ήταν επιλεκτικές ρυθμίσεις. Και όταν γίνονται επιλεκτικές ρυθμίσεις και όχι γενικού χαρακτήρα...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Ε, όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: ...εκεί πέρα υπάρχει περιθώριο παρεμπηνείας για να χρησιμοποιήσω, γιατί τον σέβομαι...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Δεν είναι εδώ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΤΑΘΗΣ: Αφού τον αθώωσαν τα δικαστήρια.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Ακριβώς, τον σέβομαι.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Αυτό, κύριε συνάδελφε, εκρίθη στα δικαστήρια.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Ασφαλώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε Σφυρίου.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Θίγεται ένας συνάδελφος, ο οποίος απουσιάζει. Είναι απαράδεκτο αυτό που γίνεται.

(Θόρυβος – διαμαρτυρίες από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, δεν θίγεται κανένας.

Παρακαλώ, να μη γράφεται καμία από τις διακοπές οι οποίες γίνονται και του κ. Κατσανέβα.

Παρακαλώ, συνεχίστε, κύριε Αλογοσκούφη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Δεν δικάζεται αυτήν τη στιγμή ο κ.Ανωμερίτης, ο οποίος πράγματι έχει αθωωθεί και δεν αναφέρθηκα εγώ πρώτος σε αυτόν. Αναφέρθηκε ο κ.Σφυρίου. Εγώ τον σέβομαι και τον εκτιμώ τον κύριο συνάδελφο, αλλά έπρεπε να δοθεί μια απάντηση.

Εμείς ζητούμε, λοιπόν, να φέρει η Κυβέρνηση μια ρύθμιση γενικού χαρακτήρα που θα ισχύει για όλους χωρίς εξαιρέσεις. Θα έπρεπε να το είχε φέρει αυτό η Κυβέρνηση, γιατί αυτό το ζητούμε εδώ και εβδομάδες, εάν όχι μήνες.

Η Κυβέρνηση, λοιπόν, υποκριτικά ήρθε τώρα και έκανε μια δήλωση, δήθεν επίλυσης του θέματος. Δεν μας ικανοποιεί, γι'αυτό καταψηφίζουμε το άρθρο και γι'αυτό ζητούμε ονομαστική ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ.Γκατζής έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, σήμερα ο κύριος Υπουργός επειδή το ισχυρίστηκε και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Π.Α.Σ.Ο.Κ. ο κ.Σφυρίου, μας είπε ουσιαστικά ότι με έγγραφό του θα ζητήσει από τις τράπεζες να γίνει μια γενναία ρύθμιση, μια γενναία αντιμετώπιση, όπως ακριβώς το είπε, κύριε Σφυρίου, των χρεών. Δεν έγινε αυτό που είπατε εσείς ούτε περνάει μέσα από το νομοσχέδιο καμία πρόταση, απόφαση, διαγραφή όλων των τόκων που έγιναν εξωλογιστικά.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: ...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Πού; Το βλέπετε εσείς πουθενά; Ήρθε καμία τροπολογία;

Πέρα απ'αυτό, είναι αίτημα, δεν είναι απόφαση. Και όταν πρόκειται, κύριοι Βουλευτές, να απευθυνθούμε στον κύριο Υπουργό να λύσει προβλήματα αρμοδιότητας της Εθνικής Τράπεζας για διάφορα άλλα θέματα –όπως για την ΑΓΕΤ που θέλουν να την μεταπούλησουν και λέμε να παρέμβη η ΑΓΕΤ με τις μετοχές που έχει– η Κυβέρνηση μας λέει ότι οι τράπεζες έχουν δική τους πολιτική.

Κύριοι συνάδελφοι, να είσθε βέβαιοι ότι είναι προκαθορισμό το τι θα πουν οι τράπεζες. Πέρα απ'αυτό όμως, εμείς δεν συμφωνούμε με αυτά, κύριε Πρόεδρε.

Σήμερα ο κύριος Πρωθυπουργός μας είπε ότι η υποτίμηση της δραχμής έγινε για το καλό του ελληνικού λαού. Ο κ.Παπαντωνίου μας λέει ότι αυτές οι ρυθμίσεις έγιναν για το καλό και του λαού και των τραπεζών. Εν πάσῃ περιπτώσει, για κάποιου το καλό έγινε, όχι όμως για του λαού.

Εμείς είμαστε αντίθετοι με οποιαδήποτε ρύθμιση, κοροϊδία πάει να γίνει και να ρίξει στάχτη στα μάτια. Ζητάμε να γίνει δεκτή η τροπολογία που κατέθεσαν οι δανειολήπτες και μάλιστα προτείνουμε κάτι που δεν υπάρχει, να ακυρωθούν όλες όσες κυρώσεις έχουν επιβληθεί μέχρι σήμερα και εκτελέστηκαν δημοπρασίες, αποφάσεις δικαστηρίων κλπ. Ζητάμε να ακυρωθούν και να γίνουν νέες συμφωνίες εξαρχής, με βάση την απόφαση του Αρείου Πάγου και με τις προτάσεις, φυσικά, που προτείνει.

Θα αναφέρω και κάτι για να δείτε το πώς η Κυβέρνηση στέκεται στο πλευρό των τραπεζιτών. Τι λέει; Από την πρώτη μέρα αρχίζει ο ανατοκισμός. Φυσικά, κεφαλαιοποιείται από το

εξάμηνο. Δεν σέβεται ούτε την απόφαση του Αρείου Πάγου ούτε την ποινική δικονομία ούτε αυτόν το ντόρο που έγινε.

Δεν θα ερχόταν αυτή η τροπολογία σήμερα για συζήτηση στη Βουλή, αν οι δανειολήπτες δεν έπαιρναν την υπόθεση στα χέρια τους και δεν αγωνίζονταν για τη ματαίωση όλων αυτών των διαδικασιών αισχροκέρδειας που γίνεται από τις τράπεζες. Η παρέμβαση της Κυβέρνησης είναι για να διαφυλάξει τα τραπεζικά συμφέροντα. Διαφορετικά, δεν θα το φέρνατε στη Βουλή. Θα πήγαινε εσαεί.

Συνεχίζονται οι κατασχέσεις, κύριε Πρόεδρε, συνεχίζεται αυτή η ανελέητη πολιτική των τραπεζών, με ευθύνη της Κυβέρνησης.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Κόρακα, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Κόρακα, έχουμε πρόταση ονομαστικής ψηφοφορίας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Εσείς όταν μιλούσατε, δεν ήταν χρόνος;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε Γκατζή. Είναι περασμένες δώδεκα, γι'αυτό υπάρχει μία ανησυχία στην Αίθουσα, αλλά τι να κάνουμε; Όσο θέλουν οι συνάδελφοι να ομιλούν, θα ομιλούν.

Ορίστε, κύριε Κόρακα.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Είναι να εκπλήσσεται κανείς για τις δημοκρατικές ευαισθησίες ορισμένων συναδέλφων, που εκδηλώνονται ιδιαίτερα όταν παίρνουμε το λόγο.

Ήθελα να πω και εγώ, όπως είπε ο ειδικός αγορητής μας, ότι πραγματικά η Κυβέρνηση με τη διάταξη που προτείνει να ψηφίσουμε σήμερα διαιωνίζει αυτήν την αθλιότητα και τη διαιωνίζει, γιατί δεν μπορεί να κάνει διαφορετικά. Είναι υποταγμένη στα μεγάλα συμφέροντα, είναι υποταγμένη στο μεγάλο κεφάλαιο και βεβαίως, αυτό απαιτεί το συμφέρον του μεγάλου κεφαλαίου.

Δεν τολμάει να θίξει το θέμα της αναδρομικότητας, ούτε να κλείσει έστω μερικά "παραθυράκια" συνέχισης της αυθαιρεσίας των τραπεζών, γιατί δεν θέλει να αποκαταστήσει μία κλοπή που έγινε σε βάρος εκατοντάδων χιλιάδων συμπατριώτων μας. Πρόκειται για μία ληστεία και ζητάνε οι άνθρωποι να τους επιστραφούν τα κλεμμένα λεφτά. Εσείς λέτε "καλώς εκλάπησαν αυτά, καλά είμαστε έτσι, συνεχίστε". Βεβαίως, δίνετε και τη δυνατότητα στις τράπεζες να συνεχίσουν να εκβιάζουν και έτσι να κάνουν συμφωνίες, οι οποίες διαιωνίζουν ουσιαστικά το πρόβλημα.

Εμείς πιστεύμε ότι κάτω από αυτήν την πίεση και κάτω από αυτήν τη γενική αγανάκτηση η Κυβέρνηση θα αντιδρούσε διαφορετικά. Για άλλη μια φορά γελαστήκαμε.

Επίσης, ήθελα να πω ότι τίποτα το θετικό δεν έγινε και για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις στο ακριτικό Αιγαίο, που αντιμετωπίζουν τεράστια προβλήματα αυτήν τη στιγμή, τα οποία προβλήματα θα οξειδωθούν με δεδομένη την κρίση στην περιοχή και στα Βαλκάνια και στη Μέση Ανατολή.

Γι'αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, καταψηφίζουμε αυτήν τη ρύθμιση που γίνεται, την οποία θεωρούμε απαράδεκτη.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Ιντζέ, έχετε το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κύριε Πρόεδρε, η διάταξη του άρθρου 12 επιδεινώνει την κατάσταση. Θέλω να κάνω και μία υπόμνηση. Είπε κάποιος συνάδελφος του Π.Α.Σ.Ο.Κ. –νομίζω ο κ. Σφυρίου– ότι η ρύθμιση δεν μπορεί να έχει αναδρομική ισχύ. Θα ήθελα να υπενθυμίσω στο Σώμα και στον κύριο Υπουργό ότι το 1945 αμέσως μετά την απελευθέρωση, ανετράπησαν όλες οι συμβάσεις πωλησης ακινήτων.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Δεν είπα τέτοιο πράγμα εγώ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Όποιος το είπε. Το λέω μήπως βοηθώ τον κύριο Υφυπουργό να μην εμποδίζεται από τέτοιες αναστολές, ενδεχομένως. Πάντα ο νομοθέτης είναι πανίσχυρος και μπορεί να ρυθμίζει θέματα του παρόντος και του μέλλοντος, αλλά και του παρελθόντος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Κατσαρέ, έχετε το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα κατ' αρχήν να πω στον κ. Σφυρίου ότι αν εμείς επιμένουμε να ψηφιστεί νόμος για να ρυθμιστούν αυτά που δέχθηκε ότι θα ρυθμίσει με εντολές προς τις τράπεζες ο κ. Παπαντωνίου, είναι ακριβώς για να μην έχει ο κ. Παπαντωνίου την τύχη του κ. Ανωμερίτη.

Σε περίπτωση που δώσει ο ίδιος εντολές στις τράπεζες, χωρίς να υπάρχει νόμος και οι τράπεζες τα ρυθμίσουν, εκείνος θα είναι ηθικός αυτούργος και οι τραπεζίτες θα διαπράξουν το αδίκημα της απιστίας, κύριε Σφυρίου.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Επιτρέπετε;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Όχι δεν σας επιτρέπω. Αν έχετε διάφορη γνώμη, τότε να συμβουλευτείτε κάποιο νομικό, δεν ξέρω αν είσθε ο ίδιος νομικός και αν μπορεί να έχετε έγκυρη γνώμη επομένως. Πάντως έτσι έχουν τα πράγματα.

Κύριε Πρόεδρε, έχω καταθέσει μία τροπολογία στην οποία αναφέρθηκαν οι κύριοι συναδέλφοι, η οποία πιστεύω ότι λύνει το θέμα και θα έπρεπε η Κυβέρνηση, αν έχει πραγματικά πρόθεση να λύσει το θέμα, να τη λάβει υπόψη.

Τι ορίζει αυτή η τροπολογία; Καταργείται η απόφαση της Νομιματικής Επιτροπής για τα τραπεζικά δάνεια και στο εξής για τον ανατοκισμό θα εφαρμόζονται οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα και του Εισαγωγικού Νόμου για να πετύχουμε έτσι και ίση μεταχείριση μεταξύ ιδιωτών και τραπεζών.

Δεύτερον, οι τράπεζες, ύστερα από αίτηση κάθε οφειλέτη, υποχρεούνται εντός εξαμήνου να αναμορφώσουν τους λογαριασμούς των οφειλετών αφαιρώντας τα πανωτόκια που προσετέθησαν, με την απόφαση της Νομιματικής Επιτροπής. Παρέχεται προθεσμία ενός έτους σε εκείνους οι οποίοι έχασαν τις περιουσίες τους για χρέον στα οποία περιλαμβάνονταν και πανωτόκια, να ζητήσουν την ακύρωση των πλειστηριασμών. Και αυτό αν βεβαίως στην απάτηση για την οποία έγινε η κατάσχεση, περιλαμβανόταν κατά ένα μέρος και πανωτόκια.

Ο υπερθεματιστής, εκείνος ο οποίος πήρε το ακίνητο από τον πλειστηριασμό, δικαιούται να αξιώσει τα χρήματα, τα οποία πλήρωσε έντοκα από την ημέρα πληρωμής, από τη δανείστρια τράπεζα με την επίσπευση ή την αναγγελία της οποίας γινόταν ο πλειστηριασμός.

Η δανείστρια τράπεζα, η οποία θα επιστρέψει τα χρήματα, δικαιούται με βάση το έγγραφο του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, του συμβολαιογράφου, που θα λέει πόσα είναι αυτά τα χρήματα, να βγάλει διαταγή πληρωμής και να επιτύχει την ικανοποίηση της.

Στην προτελευταία παράγραφο αναφέρεται ότι σε πολλούς πλειστηριασμούς έχει παρατηρηθεί να εμφανίζονται οι υπάλληλοι της ίδιας της τράπεζας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, τελειώνετε. Θα μας παρεξηγήσουν. Θα πουν ότι σας κάνω χάρη.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Όχι δεν θέλω να μου κάνετε χάρη, τελειώνω.

Εμφανίζονται οι υπάλληλοι λοιπόν ως υπερθεματιστές. Να απαγορευτεί στους υπαλλήλους της ίδιας τράπεζας να εμφανίζονται στον πλειστηριασμό και να πάρουν τα ακίνητα.

Τέλος, αναστέλλονται από σήμερα και επί ένα εξάμηνο οι πλειστηριασμοί. Αυτά περιλαμβάνονται στην τροπολογία και αυτά νομίζω ότι λύνουν το πρόβλημα κατά τρόπο δίκαιο, δηλαδή, αφαιρούνται τα παρόντα χρήματα, τα οποία προσετέθησαν και για τα οποία έγιναν οι πλειστηριασμοί.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε έχετε το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, για ένα λεπτό το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Δεν έχετε το δικαίωμα να μιλήσετε, κύριε Σιούφα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Θέλω να κάνω προς την Κυβέρνηση και προς το Προεδρείο, μετά τη συζήτηση που έγινε, την εξής πρόταση.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Έχω πάρει το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Σφυρίου.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Θέλω να κάνω μία διαδικαστική πρόταση.

Παρά το γεγονός ότι υπάρχει ο ν.2076 που δεν επιτρέπει, πέραν του δωδεκαμήνου, να εγγράφονται λογιστικά τόκοι υπερημερίας (και ο νόμος αυτός ισχύει και σήμερα) πιθανότατα σε συνδυασμό με την οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να μην απαιτείται άλλη νομοθετική διάταξη – προτείνω το εξής: Μια και εκφράστηκε η πολιτική βουλήση του κυρίου Υπουργού, να διαγραφούν όλες οι εξωλογιστικές εγγραφές των πανωτοκίων, να κρατηθεί το άρθρο, να μην ψηφιστεί αυτήν τη στιγμή και να δει ο Υπουργός το άρθρο, ώστε να περιλάβει αυτό που δηλώσει ως πολιτική δέσμευση και στη διάταξη του νόμου.

Μετά να προχωρήσουμε στη συζήτηση και ψήφιση του άρθρου 13. Αύριο να ψηφιστεί το άρθρο 12.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Έχουμε καταθέσει αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί του άρθρου 12.

Κύριοι συνάδελφοι έχει κατατεθεί αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας, την οποία υπογράφουν οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, επί του άρθρου 12 της οποίας το κείμενο έχει ως εξής:

"ΑΙΤΗΣΗ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

18.3.1998

Οι παρακάτω Βουλευτές ζητούμε τη διεξαγωγή ονομαστικής ψηφοφορίας, αντί του άρθρου 12 του σχεδίου νόμου "Ενισχύσεις Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική και Περιφερειακή Ανάπτυξης της Χώρας και άλλες διατάξεις", σύμφωνα με το άρθρο 72 του Κανονισμού της Βουλής.

Οι Βουλευτές

Παναγιωτόπουλος Γεώργιος

Αλογοσκούφης Γεώργιος

Κατσαρός Νικόλαος

Παναγιωτόπουλος Αθανάσιος

Μελάς Παναγιώτης

Παπανικολάου Ελευθέριος

Ζαφειρόπουλος Επαμεινώνδας

Πασσαλίδης Θεόδωρος

Ανδρεουλάκος Απόστολος

Καραμηνάς Κωνσταντίνος

Πολύδωρας Γ. Βύρωνας

Γιακουμάτος Γεράσιμος

Παπαδόπουλος Σταύρος

Ορφανός Γεώργιος

Σημαιοφορίδης Κωνσταντίνος

Καρατζαφέρης Γεώργιος

Νεράντζης Αναστάσιος

Μπρατάκος Άγγελος

Καραμάριος Αναστάσιος

Μιχαλολιάκος Βασίλειος

Κωστόπουλος Δημήτριος

Κατσίκης Κ. Θεόδωρος

Βυζούτης Χρήστος "

Θα αναγνώσω τον κατάλογο των υπογραφόντων την αίτηση της ονομαστικής ψηφοφορίας, για να διαπιστωθεί αν υπάρχει ο απαιτούμενος από τον Κανονισμό αριθμός για την υποβολή της.

Ο κ. Γεώργιος Παναγιωτόπουλος. Παρών.

Ο κ. Γεώργιος Αλογοσκούφης. Παρών.

Ο κ. Νικόλαος Κατσαρός. Παρών.

Ο κ. Παναγιώτης Μελάς. Παρών.

Ο κ. Ελευθέριος Παπανικολάου. Παρών.

Ο κ. Επαμεινώνδας Ζαφειρόπουλος. Παρών.

Ο κ. Θεόδωρος Πασσαλίδης. Παρών.
Ο κ. Απόστολος Ανδρεουλάκος. Παρών.
Ο κ. Κωνσταντίνος Καραμηνάς. Παρών.
Ο κ. Βύρων Πολύδωρας. Παρών.
Ο κ. Γεράσιμος Γιακουμάτος. Παρών.
Ο κ. Σταύρος Παπαδόπουλος. Παρών.
Ο κ. Γεώργιος Ορφανός. Παρών.
Ο κ. Κωνσταντίνος Σημαιοφορίδης. Παρών.
Ο κ. Γεώργιος Καρατζαφέρης. Παρών.
Ο κ. Αναστάσιος Νεράντζης. Παρών.
Ο κ. Αναστάσιος Καραμάριος. Παρών.
Ο κ. Άγγελος Μπρατάκος. Παρών.
Ο κ. Βασίλειος Μιχαλολιάκος. Παρών.

Υπάρχει ο απαιτούμενος από τον Κανονισμό αριθμός υπογραφόντων την αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας Βουλευτών.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)
(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Επαναλαμβάνεται η διακοπέσα συνεδρίαση.

Κύριοι συνάδελφοι, το Προεδρείο εκτιμώντας τις ανάγκες του νομοθετικού έργου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (άρθρο 72, παράγραφος 3) θα λύσει τη συνεδρίαση για σήμερα ημέρα Πέμπτη 19 Μαρτίου 1998 και ώρα 10.00' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, ονομαστική ψηφοφορία επί του άρθρου 12, συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του νομοσχεδίου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας: "Ενισχύσεις Ιδιωτικών Επενδύσεων για την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας και άλλες διατάξεις" και ακολούθως: μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: "Μισθολογικές ρυθμίσεις διπλωματικών υπαλλήλων και άλλων συναφών κατηγοριών του Υπουργείου Εξωτερικών καθώς και των γιατρών του Εθνικού Συστήματος Υγείας και άλλες διατάξεις".

Λύεται η συνεδρίαση.
'Ωρα λήξεως 00.42'

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ